

Seera Qalma Guutummaatti Gubamuu

1 ¹Waaqayyo Musce waamee, dun-kaana isa Waaqayyo duratti itti wal ga'an keessaa isatti in dubbate; ²inni, "Namoota Israa'eliin, 'Namni isin keessaa ana Waaqayyoof kennaa yommuu dhi'eessu, karra saawwaa keessaa yookiis karra bushaayee keessaa haa dhi'eessu!" jedhi!

3 "Kennaan isaa kun karra saawwaa keessaa qalma gubatuuf kennama yoo ta'e, dibicha mudaa hin qabne haa ta'u! Ana Waaqayyo duratti fudhatamaa akka inni ta'uuffitti namichi balbala dun-kaana itti wal ga'anii sana duratti haa dhi'eessu!" ⁴Inni harka isaa mataa borii qalma gubamuuf dhi'aate sana irra haa kaa'u! Araara isaaf buusuudhaafis fuula koo duratti fudhatamaa in ta'aaf. ⁵Dibichichas fuula koo duratti haa gorra'u! Ilmaan Aaron warri luboonni dhiigicha dhi'eessanii, iddoo aarsaa balbala dunkaana itti wal ga'anii jiru sanatti naannessanii haa facaasan! ⁶Namichi immoo qalma gubamuudhaaf dhi'aate kana gogaa irraa baase, bu'aa bu'aa isaatti haa kukkutu! ⁷Ilmaan Aaron lubichaa iddoo aarsaa irratti ibidda qabsiisanii qoraan irra haa naqan! ⁸Ilmaan Aaron warri luboonni foon isa bu'aa bu'aa isaatti kukkutame, mataa isaa, moora isaas qoraan ibidda irra nam'e sana irra tarree galchanii haa kaa'an! ⁹Mi'a garaa isaa fi many'cewwan isaa garuu namichi bishaaniin haa miicu! Lubichi immoo guutummaa isaa iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! Kun ana Waaqayyoof qalma gubamu, foolii garaa ciibsu, isa ibiddaan gubamee dhi'aatu dha*.

*3 17:4

*9 Uma 8:21; Bau 29:18

10 "Kennaan isaa inni qalma gubamuuf dhi'aatu kun karra bushaayee keessaa hoolaa yookiis reettii yoo ta'e, korbessa mudaa hin qabne haa ta'u! ¹¹Namichi iddoo aarsaa bukkee gara barka bitaatti fuula koo duratti haa gorra'u! Ilmaan Aaron warri luboonni dhiigicha iddoo aarsaatti naannessanii haa facaasan! ¹²Namichi foonicha bu'aa bu'aa isaatti haa kukkutu!

Lubichi immoo isa kukkutame sana mataa fi moora korbeessichaa wajjin qoraan ibidda iddoo aarsaa irra nam'e sana irra tarree galchee haa kaa'u! ¹³Mi'a garaa isaa fi many'cewwan isaa garuu namichi bishaaniin haa miicu! Lubichi immoo guutummaa isaa iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! Kun ana Waaqayyoof qalma gubamu, foolii garaa ciibsu, isa ibiddaan gubamee dhi'aatu dha.

14 "Kennaan isaa inni qalma gubamuuf dhi'aatu kun warra baal'eedhaan ka'an keessaa yoo ta'e, gugee horaa yookiis gugee ishee kaan sosokkee ishee haa ta'u! ¹⁵Lubichi iddoo aarsaatti dhi'eessu, miiciree mataa irraa kutee, dhiiga ishee iddoo aarsaa bukkeetti gad naqee, iddoo aarsaa irratti akka ixaanaatti haa aarsu! ¹⁶Qalqalloo midhaan ishee baasee, rifeensa ishee wajjin iddoo aarsaa bukkee gara ba'a-biiftuutiin lafa daaraan itti nam'utti haa gamu! ¹⁷Qoochoo ishee gad haa quncisu malee irraa hin kutin! Lubichi qoraan ibidda iddoo aarsaa irra nam'ee jiru sana irratti akka ixaanaatti haa aarsu! Kun ana Waaqayyoof qalma gubamu, foolii garaa ciibsu isa ibiddaan gubamee dhi'aatu dha.

Kennaan Midhaanii Akka Itti Waaqayyoof Dhi'aatu

2 ¹"Namni ana Waaqayyoof kennaa midhaanii yommuu dhi'eessu, daakuu qamadii isa ba'essa irraa haa dhi'eessu! Inni dhadhaa ejersaa itti naqee ixaanas irra kaa'ee*, ²ilmaan Aaron warra luboota sanatti haa geessu! Luboota sana keessaa inni tokko daakicha isa dhadhaan ejersaa itti nam'e irraa kaballaa tokko, ixaana isaa hundumaa wajjin haa fuudhu! Kun seenaadhaaf akka ta'utti qalma ana Waaqayyoof ibiddaan gubamee fooliin isaa garaa ciibsu godhec iddoo aarsaa irratti haa gubu! ³Kennaan midhaanii inni ana Waaqayyoof ibiddaan gubamuudhaaf dhi'aate irraa hafe sun hundumaa irra qulqullaa'aa waan ta'ee, Aaronii fi ilmaan isaaf haa ta'u*!

*1 Lak 15:4

*3 6:17-23

4 "Kennaan midhaanii isa eelee irratti tolfame, ana Waaqayyoof aarsaa yommuu dhi'eessitu, maxinoo daakuu qamadii ba'essa isa dhadhaadhaan sukkuumame yookiis maxinoo haphii dhadhaan irra dibame dhi'eessu! ⁵Kennaan midhaanii ati dhi'eessitu beddee irratti kan tolfame yoo ta'e, maxinoo daakuu qamadii ba'essa isa dhadhaadhaan sukkuumame haa ta'u! ⁶Inni kennaan midhaanii waan ta'ee, caccabiitti dhadhaa ejersaa itti naqi! ⁷Kennaan midhaanii ati dhi'eessitu beddee irratti kan tolfame yoo ta'e, daakuu qamadii ba'essa irraa dhadhaa ejersaatiin haa tolfamu! ⁸Atis kennaan midhaanii isa wanta kana hundumaa irraa ana Waaqayyoof qophaa'e lubichatti dhi'eessu! Lubichi immoo iddoo aarsaatti haa geessu! ⁹Lubichi kennaan dhi'aate kana irraa aarsaa seenaadhaaf ta'u fuudhee, qalma ana Waaqayyoof ibiddaan gubame, fooliin isaa garaa ciibsu godhee akka ixaanaatti iddoo aarsaa irratti haa gubu! ¹⁰Kennaan midhaanii inni ana Waaqayyoof ibiddaan gubamuudhaaf dhi'aate irraa hafe sun hundumaa irra qulqullaa'aa waan ta'ee, Aaronii fi ilmaan isaaf haa ta'u!

11 "Kennaan midhaanii ati anaaf dhi'eessitu raacitii hin qabaatin! Aarsaa ana Waaqayyoof dhi'aanitti raacitii yookiis damma hin naqin! ¹²Isaan kana akka aarsaa mataa midhaaniitti ana Waaqayyoof in dhi'eessita; garuu akka aarsaa gubamee fooliin isaa garaa ciibsutti iddoo aarsaa irratti hin gubin! ¹³Kennaan midhaanii kee isa dhi'eessitu hundumaa soogiddaan in miyeessita; kennaan dhi'eessitu keessaa soogidda ittiin ana Waaqayyo kee wajjin kakuu galte hin hambisin! Kennaan kee hundumaatti soogidda naqi*!

*13 Mar 9:49

14 "Ana Waaqayyoof, mataa midhaanii yommuu galchitu midhaan asheetii akaa'amee sukkuumamee qolli irraa ba'e dhi'eessu! ¹⁵Inni kennaan midhaanii waan ta'ee, dhadhaa ejersaa itti naqii ixaanas irra kaa'i! ¹⁶Inni aarsaa ana Waaqayyoof ibiddaan gubamu waan ta'ee, lubichi aarsaa seenaadhaaf ta'u, midhaan asheetii sukkuumamaa sana irraa, dhadhaa ejersaa isaa irraas fuudhee, ixaana isaa hundumaa wajjin haa gubu!

*14 Kes 26:2

Seera Qalma Araaraa

3 ¹"Namni tokko qalma araaraatiif karra saawwaa keessaa korma yookiis dhafaa yoo dhi'eesse, horii mudaa hin qabne fuula ana Waaqayyo duratti haa dhi'eessu! ²Inni barka isaa mataa isa qalmaaf dhi'eesse sana irra haa kaa'u! Isa balbala dunkaana itti wal ga'anii duratti haa gorra'u! Ilmaan Aaron warri luboonni dhiiga isaa iddoo aarsaatti naannessanii haa facaasan! ³Qalma araaraa kana irraa, qalma gubamee ana Waaqayyoof dhi'aatuuf, moora mi'a garaatti uffisu, moora mi'a garaa irra jiru hundumaa, ⁴kalee lamaan, moora isaan irra jiru isa mudhii irraa, moora tiruu isa kalee wajjin ba'us haa dhi'eessu! ⁵Ilmaan Aaron akka qalma ana Waaqayyoof ibiddaan gubamee, fooliin isaa garaa ciibsu godhanii, qoraan iddoo aarsaa irratti qalma gubuuf boba'u sana irratti haa guban!

6 "Kennaan namichi qalma araaraaf ana Waaqayyoof dhi'eessu kun karra bushaayee keessaa korbeessa yoo ta'e yookiis dhaltuu yoo taate, horii mudaa hin qabne haa ta'u! ⁷Kennaan inni dhi'eessu kun xobbaallaa hoolaa yoo ta'e, fuula ana Waaqayyo duratti haa dhi'eessu! ⁸Inni harka isaa mataa isa qalmaaf dhi'eesse sana irra haa kaa'u, dunkaana itti wal ga'an sana duratti isa haa gorra'u! Ilmaan Aaron dhiiga horii qalame sanaa iddoo aarsaatti naannessanii haa facaasan! ⁹Qalma araaraa kana irraa, qalma gubamee ana Waaqayyoof dhi'aatuuf, cooma xobbaallaa sanaa, cooma duboo isaas guutummaatti hamma lafee dugdaatti itti baasee, moora mi'a garaatti uffisu, moora mi'a garaa irra jiru hundumaa, ¹⁰kalee lamaan, moora isaan irra jiru isa mudhii irraa, moora tiruu isa kalee wajjin ba'us haa dhi'eessu! ¹¹Akka aarsaa midhaanii ibiddaan gubamee ana Waaqayyoof dhi'aatutti lubichi iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu!

12 "Kennaan namichi dhi'eessu kun reettii yoo ta'e, fuula koo duratti haa dhi'eessu! ¹³Inni harka isaa mataa isa qalmaaf dhi'eessu sana irra haa kaa'u, dunkaana itti wal ga'an sana duratti isa haa gorra'u! Ilmaan Aaron

dhiiga horii qalame sanaa iddoo aarsaatti naannessanii haa facaasan! ¹⁴ Isa irraa qalma ibiddaan gubame ana Waaqayyoo dhi'aatuuf, moora mi'a garaa irra jiru hundumaa, ¹⁵ kalee lamaan, moora isaan irra jiru isa mudhii irraa, moora tiruu isa kalee wajjin ba'us haa dhi'eessu! ¹⁶ Moorri hundinuu kan koo waan ta'eef, akka aarsaa midhaanii isa ibiddaan gubamee fooliin isaa garaa ciibutti lubichi iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! ¹⁷ Isin moora hundumaa, dhiiga hundumaas, hin nyaatinaa! Kun iddoo jiraattan hundumaatti dhaloota keessan hundumaa keessattis seerrata bara baraan dhaabataa ta'ee bafu isiniif haa ta'u! jedhe*.

*15 2:1

*17 7:23,26

Aarsaa Sababii Cubbuutiif Dhi'eeffamu

4 ¹ Waaqayyoo yommuu Museedhaan, ² "Namoota Israa'eliin, 'Eenyu illee utuu hin beekin abboommota koo keessaa tokko irra darbee wanta dhowwame yoo hojjete, ³ inni ofii isaatii yakkee, jaras yakka hojjechiisu luba isa dibame yoo ta'e, cubbuu isa hojjete sanaaf aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf tuntunoo mudaa hin qabne ana Waaqayyoo haa dhi'eessu! ⁴ Tuntunoo sana balbala dukaana itti wal ga'aniitti ana Waaqayyoo duratti haa dhi'eessu! Harka isaa mataa tuntunichaa irra haa kaa'u, fuula koo durattis isa haa gorra'u! ⁵ Lubichi inni dibame sun dhiiga tuntunichaa irraa fuudhee, dukaana itti wal ga'an sanatti ol haa galu! ⁶ Quba isaa dhiigicha cuuphee, dhiigicha irraa gar tokko golgaa isa iddoo hundumaa caalaa qulqullaa'aadhaa fi isa qulqullaa'aa gargar hiru sana gara duraatiin si'a torba ana Waaqayyoo duratti haa facaasu! ⁷ Lubichi dhiigicha irraa gaanfota iddoo aarsaa isa dukaana itti wal ga'an keessaa, ana Waaqayyoo duratti ixaana urgaa'aa irratti aarsan sanaatti haa dibu! Dhiigicha isa hafe hundumaa immoo miiloo iddoo aarsaa qalmaa isa balbala dukaana itti wal ga'anii dura jiru irratti haa dhangalaasu! ⁸ Moora tuntunoo sababii cubbuutiif aarsaa dhi'aate sanaa hundumaa, moora mi'a garaa irra

jiru hundumaa, ⁹ kalee lamaan, moora isaan irra jiru isa mudhii irraa, moora tiruu isa kalee wajjin ba'us irraa haa baasu! ¹⁰ Akkuma isa dibicha qalma araaraaf dhi'aate irraa fuudhame sanaatti lubichi iddoo aarsaa qalma gubamuu irratti gubee haa aarsu! ¹¹ Inni gogaa tuntunichaa, foon isaa hundumaa, mataa isaa fi miilla isaa, mi'a garaa isaa fi cumaa isaa, ¹² guutummaa isaa iddoo buufataa duubaa lafa daaraan itti nam'u iddoo isa akka seeraatti qullaa'aa jedhamutti geessee, tuullaa daaraa irratti ibidda qoraaniitiin haa gubu!

*6-7 9:9-10; Bau 29:12

*11-12 8:17; Bau 29:14

¹³ "Guutummaan waldaa Israa'el cubbuu hojjete, abboommota koo keessaa tokko irra iyyuu darbee, waan gochuun isaaf hin taane yoo godhe, dubbichi yaa'ii sana duratti beekamaa yoo ta'uu dhaabaate iyyuu yakkeera. ¹⁴ Cubbuun waldaan hojjete sun yommuu beekamu, yaa'ichi aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf tuntunoo tokko haa dhi'eessu! Isa balbala dukaana itti wal ga'anitti haa fidu! ¹⁵ Jaarsoliin waldaa sanaas fuula koo duratti harka isaanii mataa tuntunichaa irra haa kaa'an, fuula ana Waaqayyoo duratti isa haa qalan! ¹⁶ Lubichi inni dibame sun dhiiga tuntunichaa irraa fuudhee, dukaana itti wal ga'an sanatti haa galchu! ¹⁷ Lubichi quba isaa dhiigicha cuuphee, golgicha gara duraatiin si'a torba ana Waaqayyoo duratti haa facaasu! ¹⁸ Lubichi gaanfota iddoo aarsaa, isa dukaana itti wal ga'an keessa ana Waaqayyoo dura jirutti haa dibu! Dhiigicha isa hafe hundumaa immoo miiloo iddoo aarsaa qalmaa isa balbala dukaana itti wal ga'anii dura jiru irratti haa dhangalaasu! ¹⁹ Moora tuntunichaa hundumaa baasee, iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! ²⁰ Tuntunoo kana akkuma tuntunoo isa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'eeffame sanaa haa godhu! Akkasittis lubichi jaraaf haa araarsu! Cubbuun isaaniis in dhiifamaaf. ²¹ Kun aarsaa sababii cubbuu waldaatiif dhi'aatu waan ta'eef, tuntunicha iddoo buufataa keessaa gad haa baasu! Akkuma tuntunoo isa duraa sana gubettis haa gubu!

²² "Guddaan biyyaa tokko utuu hin beekin cubbuu hojjete, abboommota ana Waaqayyoo gooftaa isaa keessaa tokko irra iyyuu darbee, waan gochuun isaaf hin taane godhee yoo yakke, ²³ cubbuun inni hojjete yommuu isatti beeksifamu, re'oota keessaa korbeessa mudaa hin qabne aarsaa haa dhi'eessu! ²⁴ Kun aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu waan ta'eef, namichi harka isaa mataa korbeessichaa irra haa kaa'u! Fuula koo duratti iddoo itti qalmi gubamu qalamuttis isa haa gorra'u! ²⁵ Lubichi dhiiga korbeessa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa irraa quba isaatiin fuudhee, gaanfota iddoo aarsaa isa qalmi irratti gubamutti haa dibu! Dhiiga isa hafe immoo miiloo iddoo aarsaa qalmaa irratti haa dhangalaasu! ²⁶ Moora korbeessichaa hundumaa immoo akkuma moora isa kan aarsaa qalma araaraaf dhi'aatetti iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! Akkasitti lubichi isaaf haa araarsu, namichaafis cubbuun isaa in dhiifama. ²⁷ "Saba biyya sanaa keessaa namni tokko utuu hin beekin abboommota koo keessaa tokko irra iyyuu darbee, waan gochuun isaaf hin taane godhee yoo yakke, ²⁸ cubbuun inni hojjete yommuu isatti beeksifamu, cubbuu isa hojjete sanaaf reettii dhaltuu mudaa hin qabne aarsaa haa dhi'eessu! ²⁹ Harka isaa mataa reettii aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa irra haa kaa'u! Aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu kana iddoo itti qalmi gubamu qalamutti haa gorra'u! ³⁰ Lubichi dhiiga reettii sanaa irraa quba isaatiin fuudhee, gaanfota iddoo aarsaa isa qalmi irratti gubamutti haa dibu! Dhiiga isa hafe hundumaa immoo miiloo iddoo aarsaa sana irratti haa dhangalaasu! ³¹ Akkuma moorri aarsaa qalma araaraaf dhi'aate sanaa ba'etti, moora ishee haa baasu! Lubichi aarsaa urgaan fooliin isaa garaa ciibsu godhee iddoo aarsaa irratti ana Waaqayyoo gubee haa aarsu! Akkasitti lubichi isaaf haa araarsu! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama.

³² "Inni aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf xobbaallaa hoolaa yoo dhi'esse, hoolaa dhaltuu mudaa hin qabne haa fidu! ³³ Harka isaas mataa hoolaa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa irra haa kaa'u! Aarsaa sababii

cubbuutiif dhi'aatu kana iddoo itti qalmi gubamu qalamutti haa gorra'u! ³⁴ Lubichi dhiiga hoolaa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa irraa quba isaatiin fuudhee gaanfota iddoo aarsaa isa qalmi irratti gubamutti haa dibu! Dhiiga isa hafe hundumaa immoo miiloo iddoo aarsaa sana irratti haa dhangalaasu! ³⁵ Akka moorri hoolaa aarsaa qalma araaraaf dhi'aate sanaa ba'etti, moora hoolattii haa baasu! Lubichi moora sana iddoo aarsaa qalmi itti ana Waaqayyoo gubamu irratti anaaf gubee haa aarsu! Akkasitti lubichi namicha cubbuu hojjete sanaaf haa araarsu! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama.

Aarsaan Sababii Cubbuu Yakka Attamiitiif Akka Dhi'eeffamu Dubbachuu Isaa

5 ¹ "Namni tokko kaksiiifamee yommuu gaafatamu wanta argce fi wanta beeku dhugaa ba'uu diduu isaatiin cubbuu yoo hojjete, yakka isaatti in gaafatama. ² Namni tokko raqa bineensota warra xuraa'ootti ilaalamani, raqa horii warra xuraa'ootti ilaalamani, raqa munyuuqaa warra xuraa'ootti ilaalamani yoo tuqe, inni ofii isaatii xuraa'uu isaa yoo beekuu dhaabaate iyyuu xuraa'aa ta'eera, balleesseeras. ³ Nama xuraa'aa akkasumas waanuma xuraa'aa isa godhu hundumaa keessaa tokko iyyuu utuu hin beekin yoo tuqe, wanti iuni tuqe sun xuraa'aa ta'uu isaa yommuu baru yakka isatti in ta'a. ⁴ Namni tokko gaarii gochuuf yookiis hamaa gochuuf yaada malee afaan isaatiin dubbattee ariitiidhaan yoo kakate, wanta kakatee ariitiidhaan dubbate sana keessaa tokko illee utuu hin beekin yoo godhe iyyuu, yommuu isa baru yakka isatti in ta'a. ⁵ Namni isaan kana keessaa isa tokkoon illee yakku cubbuu isaa haa himatu! ⁶ Cubbuu isa hojjete sanaafis aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu bushaayee keessaa hoolaa goromtii yookiis reettii goromtii aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu godhee ana Waaqayyoo haa dhi'eessu! Lubichi immoo waa'ee cubbuu isaatiif namichaaf haa araarsu!

*3 Lak 19:13,20

⁷ "Namichi cubbuu isa hojjete sanaaf aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuuf xobbaallaa hoolaa dhi'eessuu yoo dadhabe, gugce horaa lama yookiis

gugee ishee kaan sosokkee lama, tokko aarsaa sababii cubbuutiif, tokko immoo qalma gubamuuf ana Waaqayyooft haa dhi'eessu! *Inni lubicha isa duraan dursee aarsaa isa sababii cubbuutiif dhi'aate sana dhi'eessutti isaan haa fidu! Inni immoo morma mieiree haa cabsu malee irraa hin kutin! *Inni dhiiga aarsaa isa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa irraa fuudhee, cinaacha iddoo aarsaatti haa facaasu! Aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate waan ta'eef, dhiiga isa hafe immoo miiloo iddoo aarsaa irratti haa xurursu! *Ishee lam-maffaa immoo akkuma dur himametti qalma gubamuuf haa dhi'eessu! Lubichi waa'ee cubbuu isa inni hojjete sanaaf namichaaf haa araarsu! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama.

*7 12:6-8

11 "Namichi cubbuu hojjete sun aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf gugee horaa lama yookiis gugee ishee kaan sosokkee lama dhi'eessuu yoo dadhabe immoo, aarsaa isaatiif daakuu qamadii ba'eessaa eefaa tokko keessaa harka kurnaffaa haa dhi'eessu! Kennaan kun aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu waan ta'eef, dhadhaa ejersaa utuu itti hin naqin, ixaanas utuu itti hin dabaln, *12 akkasumatti lubichatti haa geessu! Daakichi aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu waan ta'eef, lubichi isa irraa kaballaa tokko guutuu fuudhee, seenaadhaaf akka ta'utti qalma ana Waaqayyooft ibiddaan gubamu godhee iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! *13 Lubichi cubbuu namichi hojjete keessaa isa kamiif iyyuu akkasitti isaaf haa araarsu! Namichaafis in dhiifama; aarsaa ibiddaan gubamuudhaaf dhi'aate sana irraa inni hafe immoo akkuma kennaa midhaaniitti lubichaaf haa ta'u! jedhi!" jedhe*.

*13 2:3

Aarsaa Sababii Yakkaatiif Dhi'eeffamu

14 Waaqayyoo yommu Museedhaan, *15 "Namni tokko yaada malee wanta ana Waaqayyooft qulqullaa'oo ta'an balleessuudhaan yoo yakke, aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuuf karra bushaayee keessaa korbeessa hoolaa mudaa bin qabne ana Waaqayyooft haa dhi'eessu! Kanas gita akka godoo qulqullaa'aatti

ittiin shallagamutti aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuuf ati itti shallagdetti haa baasu! *16 Wanta qulqullaa'oo ta'an sana keessaa isa balleesse iddoo baa buusu! Gatii isaa keessaa harka shan keessaa harka tokko itti dabalee lubichatti haa kennu! Lubichi immoo korbeessa aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu sanaan haa araarsuuf! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama.

17 "Namni tokko cubbuu hojjete, abboommota koo keessaa tokko irra iyyuu darbee waan gochuun isaaf hin taane yoo godhe, kanas utuu hin beekin yoo godhe iyyuu yakkeera, yakka isaattis in gaafatama. *18 Inni karra bushaayee keessaa korbeessa hoolaa mudaa hin qabne, gita ati shallagdetti aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuuf gara lubichaatti haa fidu! Lubichi immoo waa'ee balleessaa wallaalummaa isaatii isa inni utuu hin beekin irra daddarbe sanaaf haa araarsuuf! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama. *19 Namichi dhugumaan ana Waaqayyoon waan yakkeef, kun aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu dha" jedhe.

Aarsaa Balleessaa Garaa Garaatiif Dhi'aatu

6 *1 Ammas Waaqayyoo Museedhaan, *2 "Namni cubbuu hojjete, ana Waaqayyotti balleessee yoo yakke, wanta hiriyaan isaa imaanaa yookiis qabsiisaaf itti kenne fuudhee yoo haale, yookiis hiriya isaa yoo saame, yookiis yoo cunqurse, *3 wanta bade tokko argatee waa'ee isaatiif yoo sobe, yookiis sobaan yoo kakate, wanta namni godhee ittiin cubbuu hojjetu hundumaa keessaa isa tokkoon illee yoo yakke, *4 akka kanattis cubbuu hojjete balleessaa yoo godhate, inni wanta saamichaan fudhate yookiis wanta cunqursuudhaan nama irraa fudhate haa deebisu! Akkasuma immoo wanta imaanaa isa bira ture yookiis wanta lafaa argate, *5 wanta baalee sobaan kakate hundumaa guutummaatti iddoo haa buusu! Gaafa sababii yakka isaatiif aarsaa dhi'eessu, gatii isaa keessaa harka shan keessaa harka tokko itti dabalee abbaa horiitiif haa kennu! *6 Inni karra bushaayee keessaa korbeessa hoolaa mudaa bin qabne, gita ati shallagdetti aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuuf gara lubichaatti haa fidu!

7 Lubichi immoo waa'ee isa namichi fuula koo duratti bojjete ittiin yakke sana hundumaaf isaaf haa araarsu! Namichaafis cubbuun isaa in dhiifama" jedhe.

*1-7 Lak 5:5-8; Bau 22:7-15

Qalma Gubamuuf Seerri Kennamuu Isaa

8 Waaqayyoo Museedhaan, *9 "Seera qalmi gubamu itti dhi'aatu akka kanatti fufee jirutti Aaronii fi ilmaan isaa abboomi! Qalmi gubamu halkan guutuu hamma ganamaatti ibidda iddoo aarsaa irra haa taa'u! Ibiddi iddoo aarsaas itti boba'aa haa bulu! *10 Lubichi uffata isaa isa quncee talbaa irraa dha'amee fi fiddoo isaa isa dhagnatti ammu isa quncee talbaa irraa hojjetame uffatee, daaraa qalma gubamuu isa iddoo aarsaa irraa sana fuudhee, iddoo aarsaa bukke haa kaa'u! *11 Kana boodde immoo uffata isaa of irraa baasee uffata kan biraa uffatee daaraa sana iddoo buufataa duubatti iddoo isa akka seeraatti qullaa'aa jedhamutti haa geessu! *12 Ibiddi iddoo aarsaa irraa ittuma fufee haa boba'u malee hin dhaamin! Lubichi ganama ganama qoraan itti dabalee, qalma gubamus qoraanicha irra tarree galchee, moora horii qalma araaraaf dhi'aatu isa irratti gubee haa aarsu! *13 Iddoo aarsaa irratti ibiddi ittuma fufee haa boba'u malee hin dhaamin!

Kennaa Midhaaniif Seerri Kennamun Isaa

14 "Seerri kennaa midhaanii kanatti fufee jira; ilmaan Aaron warri luboonni fuula dura iddoo aarsaatti fuula ana Waaqayyoo duratti kennaa midhaanii haa dhi'eessan! *15 Lubichi daakuu qamadii ba'eessa isa kennaa midhaaniif dhi'aate irraa kaballaa tokko dhadhaa ejersaa isaa fi ixaana isa kennaa midhaanii sana irra jiru hundumaa wajjin, foolii garaa ciibsu seenaadhaaf akka ta'utti ana Waaqayyooft iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! *16 Inni irraa hafe immoo iddoo qullaa'aatti maxinoon isaa haa nyaatamu! Aaronii fi ilmaan isaa oobdii dukaana itti wal ga'an keessatti isa haa nyaatan! *17 Inni raacitii malee haa tolfamu! Ani aarsaa ibiddaan gubamee anaaf

dhi'eeffamu irraa qooda isaanii ti jedhee waanan kenneef, akkuma aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu fi aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu inni hundumaa irra qulqullaa'aa dha. *18 Sanyii Aaron keessaa dhiirri hundinuu aarsaa ibiddaan gubamee ana Waaqayyooft dhi'aam irraa haa nyaatu! Kun dhalootaa hamma dhalootaatti seera bara baraa isiniif haa ta'u! Aarsaa kana kan tuqu hundinuu qullaa'aa in ta'a" jedhe.

19 Itti fufee Waaqayyoo Museedhaan, *20 "Kennaan Aaronii fi ilmaan isaa gaafa dibaman dhi'eessan akka kanatti fufee jiruu dha; kennaa midhaanii isa yeroo hundumaa dhi'aatuuf daakuu qamadii isa ba'eessa eefaa tokko keessaa harka kurnaffaa walakkaa ganama, walakkaa immoo galgala haa dhi'eessan! *21 Daakichas dhadhaa ejersaatiin sukkuumanii beddece irratti haa tolchan! Kennaa midhaanii isa tolfame sana caceabsanii isa fooliin isaa garaa ciibsu Waaqayyooft haa dhi'eessan! *22 Kennaan kun guutummaatti haa gubamu! Ilmaan Aaron keessaa lubichi inni iddoo abbaa isaatii bu'uudhaaf dibamus akkasuma haa godhu! Kun ana Waaqayyooft seera bara baraa ti. *23 Kennaan midhaanii lubni dhi'eessu guutummaatti haa gubatu malee hin nyaatamin!" jedhe.

Aarsaa Sababii Cubbuutiif Dhi'aatu

24 Waaqayyoo ammas Museedhaan, *25 "Seera aarsaan sababii cubbuu itti dhi'aatu akka kanatti fufee jirutti Aaronii fi ilmaan isaatti himi! Aarsaan sababii cubbuutiif dhi'eeffamu hundumaa irra qulqulluu waan ta'eef, iddoo itti horiin qalma gubamuuf dhi'aatu gorra'amutti, horiin aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu fuula koo duratti haa gorra'amu! *26 Lubichi inni waa'ee cubbuutiif isa dhi'eesse iddoo qullaa'aatti haa nyaatu! Oobdii dukaana itti wal ga'ani keessatti foonichi haa nyaatamu! *27 Namni foon aarsaa kanaa tuqu hundinuu qullaa'aa in ta'a; dhiigni isaa uffatatti yoo faca'e, iddoo inni itti faca'e sun iddoo qullaa'aatti haa miicamu! *28 Qodaan foonichi itti affeelame qodaa suphee yoo ta'e haa cabu! Qodaa sibiila diimaa irraa hojjetametti yoo affeelame garuu soofame bishaaniin irraa haa dhiqamu! *29 Qalmi sun hundumaa irra qullaa'aa waan ta'eef, maatii

lubootaa keessaa dhiirri hundinuu laattii haa nyaatan! ³⁰ Aarsaan sababii cubbuutiif dhi'aate, dhiigni isaa immoo araara gochuuf dukaana itti wal ga'an keessaa iddoo qullaa'aatti ol galfamee, ibiddaan haa gubamu malee hin nyaatamin!

Aarsaa Sababil Yakkaatiif Dhi'aatu

⁷ "Aarsaan sababii yakkaatiif dhi'aatu hundumaa irra qulqulluu waan ta'eef, seerri inni ittiin dhi'aatu kanatti fufee jira"; ² aarsaan sababii yakkaatiif dhi'effamu iddoo qalmi gubamu itti qalamutti haa qalamu! Dhiigni isaas iddoo aarsaatti naanneffamee haa facaafamu! ³ Moorri isaa hundinuu haa dhi'effamu; isa aarsaaf dhi'aate sana irraa coomni duboo isaa, moorri mi'a garaatti uffisu, ⁴ kaleen lamaan, moorri isaan irra jiru inni mudhii irraa, moorri tiruu inni kalee wajjin ba'us haa dhi'effamu! ⁵ Inni aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu waan ta'eef, lubichi akka aarsaa ibiddaan gubamee Waaqayyoo dhi'aatutti iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! ⁶ Maatii lubootaa keessaa dhiirri hundinuu isattii haa nyaatu! Inni hundumaa irra qulqulluu waan ta'eef, iddoo qullaa'aatti haa nyaatamu!"

*1 6:17

*6 6:18-23

⁷ "Aarsaan sababii cubbuutiif dhi'aatu akkuma aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatutti, seerri isaaniis tokkichuma; foon aarsaa kana lamaanii luba isa ittiin akka araari bu'u godheef haa ta'an! ⁸ Lubni horii namni qalma gubamuuf fidee dhi'essu, gogaa horii isa qalma gubamuuf dhi'essu sanaa offii isaatii haa fudhatu! ⁹ Kennaan midhaanii inni iddoo ibiddaa irratti, eellee irratti yookiis beddee irratti tolfamu hundinuu luba isa aarsaa dhi'essu sanaaf haa ta'u! ¹⁰ Kennaan midhaanii hundinuu inni dhadhaadhaan sukkuumame, inni dhadhaa hin qabnes ilmaan Aaron hundumaaf waluma qixxee dha.

Seera Qalma Araaraa

¹¹ "Seerri qalmi araaraa ana Waaqayyoo itti dhi'effamu kanatti fufee jira; ¹² namni galata galchuuf aarsaa yoo dhi'esse, aarsaa galataa kanaa wajjin bixxillee hin bukaa'in dhadhaa-

dhaan sukkuumamee, maxinoo haphii dhadhaan irra dibamee, bixxillee daakuu ba'eessa isaa irraa dhadhaadhaan ba'eessa sukkuumamee tolfame haa dhi'eessu! ¹³ Bixxillee kana bukkeettis aarsaa isaatiif buddeena bukaa'aa aarsaa galataa isa kan qalma araaraa isaa wajjin haa dhi'eessu! ¹⁴ Aarsaa dhi'aate hundumaa irraa mataa mataa fuudhee, aarsaa ana Waaqayyoo sochoofamu godhee haa dhi'eessu! Kun kan lubicha isa dhiiga qalma araaraa facaase haa ta'u. ¹⁵ Foon horii aarsaa galataa isa kan qalma araaraa isaa sun gaafuma dhi'aate sana haa nyaatamu malee, isa irraa wanti tokko illee hamma borumaatti hin hafin!"

*15 22:30

¹⁶ "Kennaan sun kenna wareegaa yookiis aarsaa namni jaalala isaatiin dhi'eessu yoo ta'e garuu, gaafuma dhi'effame sana haa nyaatamu! Wanti irraa hafes borumtaa isaa haa nyaatamu!" ¹⁷ Foon qalma aarsaa sana irraa hafe sun gaafa guyyaa sadaffaa ibiddaan haa gubamu! ¹⁸ Foon qalma araaraaf dhi'aate sun gaafa guyyaa sadaffaa yoo nyaatame, kennaan namichaa hin fudhatamu, hin lakkaa'amuufis; inni wanta ciiggaasisaa waan ta'eef, namni isa nyaates yakka isaatti in gaafatama!

*16 19:6

¹⁹ "Foon wanta akka seeraatti xuraa'aa ta'e hundumaatti bu'u ibiddaan haa gubamu malee hin nyaatamin! Foon isa kan biraa immoo namni akka seeraatti qullaa'aa ta'e hundinuu haa nyaatu! ²⁰ Namni akka seeraatti utuu qullaa'aa hin ta'in xuraa'ummaa isaa baatee foon aarsaa qalma araaraa ana Waaqayyoo dhi'aatu irraa nyaatu garuu, saba isaa keessaa baafamee haa balleeffamu! ²¹ Namni xuraa'ummaa namaa yookiis kan horii qe'ee, kan munyuuqaa, waanuma xuraa'aa ta'e keessaa tokkumatti iyyuu bu'ee, foon aarsaa qalma araaraa ana Waaqayyoo dhi'aatu irraa nyaatu bundinuu saba isaa keessaa baafamee haa balleeffamu!" jedhe.

²² Waaqayyoo itti fufee Museedhaan, ²³ "Ati Israa'elootatti, 'Moora qotiyyoo, kan hoolaa yookiis kan reettii hin nyaatinaa! ²⁴ Moora horii offiin du'ee yookiis horii bineensi caakkaa qabee ajjeesee hin nyaatinaa! Garuu waan biraa ittiin

godhacbuu in dandeessu. ²⁵ Namni moora horii qalma ana Waaqayyoo gubamee dhi'aatu sanaa nyaatu, saba isaa keessaa baafamee haa balleeffamu! ²⁶ Iddoo jiraattan hundumaatti dhiiga kan ta'e hundumaa kan horii, kan alaattii, kan simbiraas tokko illee hin nyaatinaa! ²⁷ Dhiiga kan ta'e hundumaa namni nyaatu saba isaa keessaa baafamee haa balleeffamu!" jedhii himi!" jedhe.

Ga'aa Lubaaf Kennamu

²⁸ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ²⁹ "Ati Israa'elootatti, 'Namni qalma araaraa isaa ana Waaqayyoo dhi'eessu, qalma araaraa sana irraa fuudhee, aarsaa addaa anaaf haa dhi'eessu! ³⁰ Inni qalma ana Waaqayyoo ibiddaan gubamee dhi'aatu harka isaatiin haa fidu! Moora bandaraafaa wajjin haa fidu! Handaraafichas aarsaa sochoofamuuf fuula koo duratti haa dhi'eessu! ³¹ Lubichi moora sana iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu! Handaraafichi garuu Aaronii fi ilmaan isaaf haa ta'u! ³² Qalma keessan isa araaraaf aarsaa dhi'eessitan irraa luka mirgaa akka aarsaa sochoofamuutti lubichaaf kenaa! ³³ Ilmaan Aaron keessaa inni dhiigaa fi moora horii qalma araaraa sana aarsaa godhee dhi'eessu qooda isaa luka mirgaa haa fudhatu! ³⁴ Ani qalma araaraa isaanii isa Israa'eloonni aarsaa dhi'eessan irraa handaraafaa fi luka isa aarsaa sochoofamuuf dhi'aatu fuudhee, Aaron lubichaa fi ilmaan isaatiif kenneera; kunis ijoollee Israa'elii seera dhaabataa dha. ³⁵ Kun ga'aa guyyaa Aaronii fi ilmaan isaa dibamanii luba ta'anii ana Waaqayyoo hojjechuudhaaf dhi'effamanitti, qalma ibiddaan gubamee anaaf aarsaa dhi'effamu irraa isaaniif kennamee dha. ³⁶ Kana ani Waaqayyoo gaafa isaan dibamanin Israa'eloonni akka isaaniif kennan abboome; kunis dhaloota hundumaa keessatti seerrata bara baraatiin isaaniif kennameera" jedhii himi!" jedhe.

³⁷ Seerri qalma gubamuu, seerri kenna midhaanii, seerri aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu, seerri aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu, seerri aarsaa eebbhaaf dhi'aatu, kan qalma araaraas isa kana. ³⁸ Kun isa Waaqayyoo tulluu Siinaa irratti Musee abboomee dha;

Waaqayyoo gaafas Israa'eloonni Siinaa lafa onaa keessatti aarsaa isaanii akka isaaf dhi'eessan ajaje ture.

Dibamuu Lubootaa

(Bau 29:1-37)

⁸ ¹ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ² "Aaronin, ilmaan isaa, uffata, dhadhaa dibataa, tuntuu aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf korbeeyyii hoolaa sana lamaan gundoo isa buddeena hin bukaa'in baatuu wajjin fidi! ³ Waldaas guutummaatti balbala dukaana itti wal ga'anti duratti walitti qabi!" jedhe. ⁴ Museenis akkuma Waaqayyoo isa abboome godhe; waldaanis balbala dukaana itti wal ga'anii duratti walitti in qabame.

⁵ Kana booddee Museen waldichaan, "Wanti Waaqayyoo abboome kanatti fufee jira" jedhe. ⁶ Museen yommuu Aaronii fi ilmaan isaa fidee bishaaniin dhagna isaan dhiqe. ⁷ Aaronitti kittaa uffisee, mudhii isaatiis sabbata hidhee, qoloo, dirata fuula duraa itti diree, bidhata diraticha isa warri harkatoleeyyiin dha'aniin, diraticha jabeessec itti in hidhe. ⁸ Qomee akka gaachanaa itti uffisee, korojoo qomee sanaa keessa immoo uriiimii fi tumiimin kaa'e. ⁹ Akkuma Waaqayyoo isa abboometti marata mataa isaatti maree, gonfoo qullaa'aa isa wanta akka daraaraa warqee irraa hojjetame, marata sana irratti gara fuula duraatiin in qabstise."

*8 Bau 28:30

*9 Bau 28:36-38

¹⁰ Yommuu Museen dhadhaa dibataa fuudhee, dukaana itti wal ga'anti fi waan isa keessa jiru hundumaa dibee isaan qulqulleessee, ¹¹ dhadhaa dibataa sana irraa si'a torba iddoo aarsaatti in facaase; iddoo aarsaa fi mi'a isaa hundumaa, waciitii isaa fi jalititii isaas qulleessuudhaaf in dibe. ¹² Aaronin qulleessuudhaaf dhadhaa dibataa irraa mataa isaa irratti dhangalaasee isa in dibe. ¹³ Yommuu inni akkuma Waaqayyoo isa abboometti ilmaan Aaron fidee kittaa itti uffisee, mudhii isaaniitti sabbata hidhee, maratas mataa isaanitti in mare.

¹⁴ Museen kana booddee immoo tuntuu aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu in fide; Aaronii fi ilmaan isaa immoo harka isaanii mataa tuntuu haa

aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatee irra in kaa'an. ¹⁵Inni tuntunichaa qalee, dhiiga tuntunichaa fuudhee, quba isaatiin gaanfota iddoo aarsaa irra jiranitti naannessee dibee, iddoo aarsaa sana qulleessee dhiiga isa hafes immoo miiloo iddoo aarsaa irratti dhangalaasee, isa irratti araara buusuudhaaf isa in qulleessee. ¹⁶Akkasuma immoo moora mi'a garaa hundumaa fi moora tiruu, kalee lamaanii fi moora kalee irra jiru fuudhee iddoo aarsaa irratti gubee aarse. ¹⁷Gogaadhaa fi foon tuntunichaa garuu cumaa isaa wajjin akkuma Waaqayyoo isa abboometti iddoo buufataa keessaa ala baasce ibiddaan gube.

¹⁸Inni itti fufee korbeessa hoolaa isa qalma gubamuuf dhi'aatu sana in fide; Aaronii fi ilmaan isaa immoo harka isaanii mataa korbeessichaa irra in kaa'an. ¹⁹Yommus Museen korbeessichaa gorra'ee, dhiigicha iddoo aarsaatti naannessee in facaase. ²⁰Kana booddees korbeessichaa bu'aa bu'aa isaatti kukkuree, mataa korbeessichaa fi isa bu'aa bu'aa isaatti kukkutame moora isaa gubee in aarse. ²¹Many'ee'wwan isaa fi mi'a garaa isaa bishaaniin in miice; Museen akkuma Waaqayyoo isa abboometti korbeessichaa guutummaatti iddoo aarsaa irratti gubee in aarse; kun Waaqayyooof qalma gubamu, foolii garaa ciibsu isa ibiddaan gubamee dhi'aatu dha.

²²Kana booddee immoo Museen korbeessa hoolaa tokko aarsaa ittiin luboomaniif in fide; Aaronii fi ilmaan isaa immoo harka isaanii mataa korbeessichaa irra in kaa'an. ²³Museen immoo korbeessichaa gorra'ee dhiiga isaa irraa fuudhee, fiixee gurra Aaron isaa mirgaa, abgudduu harka isaa isaa mirgaa, abgudduu miilla isaa isaa mirgaa ittiin tuqe. ²⁴Ilmaan Aaronis fidee dhiigicha irraa fuudhee, fiixee gurra isaanii isaa mirgaa, abgudduu harka isaanii isaa mirgaa, abgudduu miilla isaanii isaa mirgaas ittiin tuqe; dhiiga isa hafes iddoo aarsaatti naannessee in facaase. ²⁵Moora, cooma duboo, moora mi'a garaatti uffisu hundumaa, moora tiruu, kalee lamaan moora kalee irra jiruu wajjin, luka mirgaas fuudhee, ²⁶gundoo isa Waaqayyoo dura jiru isa buddeena hin bukaa'in baatu irraa, maxinoo tokko, bixxillee dhadhaa-

dhaan tolfame tokko, maxinoo haphii tokkoo fuudhee luka isaa mirgaa irra mooricha gubbaa kaa'e; ²⁷guutummaa isaas harka Aaronii fi harka ilmaan isaa irra kaa'ee, aarsaa sochoofamuuf fuula Waaqayyoo duratti isaan in sosochoose. ²⁸Kana booddee deebisee isaan harka fuudhee, iddoo aarsaa irratti qalma gubatu wajjin Waaqayyooof gubee in aarse; kun aarsaa isa ittiin lubooman, isa fooliin isaa garaa ciibsu, isa ibiddaan gubamee Waaqayyooof dhi'aatu dha. ²⁹Ergasii Museen akkuma Waaqayyoo isa abboometti handaraafa korbeessa hoolaa aarsaa ittiin lubooman sanaa fuudhee aarsaa sochoofamuuf fuula Waaqayyoo duratti in sosochoose; innis ga'aa Musee in ta'e. ³⁰Museen itti fufee dhadhaa dibataa irraa, dhiiga iddoo aarsaa irra jiru irraas waa fuudhee, Aaronitti, uffata isaatti, ilmaan isaatti, uffata isaaniitti in facaase; akkasitti Aaronin, uffata isaas, ilmaan Aaron, uffata isaaniis in qulleessee.

³¹Museen yommus Aaronii fi ilmaan isaatiin, "Foonicha balbala dunkaana itti wal ga'anii duratti affeclaa! Akkuma Waaqayyoo abboometti, foonichaa fi buddeena isa kennaa yeroo luboomaniif dhi'aatee, gundoo keessa jiru sana achumatti nyaadhaa! ³²Foonichaa fi buddeenichaa isa hafe immoo ibiddaan gubaa! ³³Seera lubummaa isiniif raawwachuun guyyaa torba waan fudhatuuf, isin hamma guyyaan seera luboomuu keessanii isiniif raawwatuutti, guyyaa torban sana balbala dunkaana itti wal ga'anii duraa hin adeeminaa! ³⁴Wanti bar'a godhame kun isa Waaqayyoo isiniif araarsuudhaaf 'Haa godhamu!' jedhee abboomee dha. ³⁵Hamma guyyaa torbaatti halkanii fi guyyaa balbala dunkaana itti wal ga'anii duraa hin adeeminaa! Waaqayyoo biraa akkan abboommmii argadhetti isin akka hin duuceff achitti wanta Waaqayyoo isin irraa barbaadu hojjedhaa!" jedhe. ³⁶Aaronii fi ilmaan isaa wanta Waaqayyoo karaa Musee isaan abboome hundumaa in hojjetan.

Luboonni Aarsaa Dhi'cessuu Jalqabuu Isaaniil

9 ¹Museen guyyaa saddeettaffaatti Aaronii fi ilmaan isaa, jaarsolii

Israa'elis waamee, ²Aaroniin, "Aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf saawwa keessaa tuntunoo tokko, qalma gubamuuf immoo korbeessa hoolaa tokko, lamaanuu warra mudaa hin qabne fuudhiitti fuula Waaqayyoo duratti dhi'eesi! ³Namoota Israa'elin immoo, 'Aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf korbeessa reertii tokko, qalma gubamuuf immoo dibicha waggaa tokkoo fi xobbaallaa waggaa tokkoo mudaa kan hin qabne fuudhaa! 'Har'a Waaqayyoo waan isiniitti mul'atuuf, korma, korbeessa hoolaa qalma araaraaf akkasumas kennaa midhaanii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame fuula Waaqayyoo duratti araarsuudhaaf dhi'eesna! jedhi!" jedhe.

⁴Isaan yommus wanta Museen abboome hundumaa gara balbala dunkaana itti wal ga'aniitti in fidan; waldichis guutummaatti dhi'aatee fuula Waaqayyoo dura in ijaajje. ⁵Museen ergasii, "Wanta Waaqayyoo akka hojjettaniif isin abboome kana hojjedhaa! Ulfinni Waaqayyoo isiniitti in mul'ata" jedhe*.

⁶Bau 16:7. ⁷Museen ammas Aaroniin, "Iddoo aarsaatti dhi'aadhu! Akkuma Waaqayyoo abboome waa'ee aarsaa kee isa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf qalma kee isa gubamu dhi'eesi! Ofii koetiif, jarraffa araara buusi! Aarsaa jaraa dhi'eesi, isaaniiis araara buusi" jedhe*. ⁸Aaronis gara iddoo aarsaatti dhi'aatee, dibicha isa aarsaa sababii cubbuu isaatiif dhi'aate sana in gorra'e. ⁹Ilmaan isaa dhiiga dibichichaa isatti in dhi'eesan; inni immoo quba isaa dhiigicha cuuphee, gaanfota iddoo aarsaatti in dibee; dhiiga isa hafe immoo miiloo iddoo aarsaa irratti in dhangalaase. ¹⁰Moora, kalee lamaanii fi moora tiruu dibicha isa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanaa garuu akkuma Waaqayyoo Musee abboometti, iddoo aarsaa irratti gubee in aarse. ¹¹Foon dibichichaa fi gogaa isaa iddoo buufataa keessaa ala baasee ibiddaan in gube. ¹²Aaron horii qalma gubamuuf dhi'aate isin in gorra'e; ilmaan isaa dhiiga dibichichaa isatti in fidan; inni immoo dhiigicha iddoo aarsaatti naannessee in facaase. ¹³Ilmaan isaa qalma gubamu isin bu'aa bu'aatti kukkutame sana mataa isaa wajjin isatti in fidan; innis

iddoo aarsaa irratti gubee in aarse. ¹⁴Many'ee'wwan isaa fi mi'a garaa isaa miicee qalma gubamuu sanaa wajjin iddoo aarsaa irratti gubee in aarse.

*7 16:6; 1Ibr 5:3; 7:27

¹⁵Aaron aarsaa jaraa in dhi'eesse; korbeessa reertii isa aarsaa sababii cubbuu jaraatiif dhi'aatu sana fuudhee gorra'ee, akkuma isa duraatti aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu godhee in dhi'eesse. ¹⁶Qalma gubamu fidee, akka seera isaatiitti isa in dhi'eesse. ¹⁷Kennaa midhaanii immoo dhi'eessee, isa irraa kaballaa tokko fuudhee, qalma isa ganama ganama gubamu bukkeetti iddoo aarsaa irratti gubee in aarse. ¹⁸Aaron qalma araaraa jara sanaatiif dibichichaa fi korbeessichaa hoolaa in gorra'e; ilmaan isaa dhiiga horii sanaa isatti in fidan; inni immoo dhiigicha iddoo aarsaatti naannessee in facaase. ¹⁹Ilmaan Aaron immoo moora dibichichaa fi korbeessichaa, cooma duboo, moora mi'a garaatti uffisu, kaleewwan, moora tiruu fuudhanii, ²⁰moora sana hundumaa handaraafata irra in kaa'an; Aaronis moora sana iddoo aarsaa irratti gubee in aarse. ²¹Akkuma Waaqayyoo Musee abboometti handaraafaa fi luka mirgaa, aarsaa sosochoofamu godhee fuula Waaqayyoo duratti in sosochoose*.

*18-21 3:1-11

²²Yommus Aaron harka isaa jara irra qabee isaan in eebbise; aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu, qalma gubamu, qalma araaraas erga dhi'cessee booddee immoo gad in bu'e*. ²³Kana booddee Museenii fi Aaron gara dunkaanicha keessaatti ol in lixan; isaan achii gad ba'anii jara yommuu eebbisan, ulfinni Waaqayyoo saba sanatti in mul'ate. ²⁴Ibiddis Waaqayyoo biraa gad bu'ee qalma gubamuu fi moora iddoo aarsaa irra jiru sana in fixe; jarri hundinuu kana arganii adda isaaniitiin gombifamanii guddisanii sagalee gammachuu in dhageessisan*.

*22 Lak 6:22-26

*24 Abo 6:21; 2Sen 7:1; 1Mot 18:38; 1Sen 21:26

Adabamuu Naadaabii Fi Abiihuu

10 ¹Naadaabii fi Abiihuu ilmaan Aaron qodaa ixaana itti aarsaan adduma addaan fudhatanii, ibidda itti

fudhatanii isaan irratti dabalannii, ibidda alaa isa Waaqayyoo isaan hin abboomin fuula isaa duratti in dhi'eessan. ²Kana irratti fuula Waaqayyoo duraa ibiddi ba'ee isaan in fixe; isaanis akkasitti fuula Waaqayyoo duratti in du'an*.

³Museen yommuu Aaroniin, "Inni kun isa Waaqayyoo, 'Ani warra anatti dhi'aatan gidduutti

qulqullummaa koo nan argisiisa, namoota hundumaa durattis ulfina nan argadha" jedhee dubbatee dha" jedhe;

Aaron garuu calluma jedhe.

*2 Lak 11:1; 16:35; 2Mot 1:10-14

⁴Museen ilmaan Uzii'el wasiila Aaron, Miishaa'elii fi Elzaafaanin waamee, "Kottaatii reeffa obboloota keessanii iddoo qulqullaa'aa sana fuul duraa fuudhaatii iddoo buufataa duubatti geessaa" jedhe. ⁵Yommuu isaan dhufanii akkuma Museen isaan abboometti, akkuma isaan kittaa isaanii uffatanii jiranitti reeffa isaanii fuudhanii iddoo buufataa keessaa ala baasan. ⁶Museen ergasii Aaroniin, ilmaan Aaron Ele'azaarii fi Itaamaarin, "Isin akka hin duunetti, Waaqayyoo guutummaa waldaatti akka hin dheekkamnetti, gaddaaf jettanii marata ofitii baafanii rifeensa mataa keessanii gad hin dhiisinaa! Uffata keessan hin tarsiisinaa! Garuu obboloonni keessan, guutummaan mana Israa'el warra Waaqayyoo ibiddaan isaan gube sanaaf boo'u in danda'u. ⁷Dhadhaa dibataa isa kan Waaqayyootiin dibamtanii waan jiraniif, isin akka hin duunetti balbala dukaana itti wal ga'anii sana duraa hin adeeminaa!" jedhe; isaanis akkuma Museen jedhe in godhan.

Seerrata Lubootaaf Kenname

⁸Waaqayyoo yommuu Aaroniin, ⁹"Atii fi ilmaan kee yeroo dukaana itti wal ga'anitti ol lixxan, daadhii waynii yookiis dhugaatii macheesu hin dhugiinaa! Dhugdani yoo lixxan garuu in duutu; kunis dhaloota keessan hundumaa keessatti seerrata bara baraan dhaabataa ta'ee hafu isiniif haa ta'u*! ¹⁰Isin-wanta qulqullaa'aa ta'ee fi wanta xuraa'aa, wanta qullaa'aa ta'ee fi wanta qullaa'aa hin ta'in gargar baasuutu

isiniif ta'a*. ¹¹Seerrata ani Waaqayyoo karaa Musee Israa'elootatti dubbadhe hundumaa isaan barsiisaa!" jedhe.

*9 Isa 28:7; His 44:21; Hos 4:11; Amo 2:8

*10 His 22:26; 44:23

¹²Yommuu Museen Aaroniin, ilmaan Aaron Ele'azaarii fi Itaamaarin, ilmaan isaa warra hafaniinis, "Kennaan midhaanii inni kenna isa Waaqayyoo ibiddaan gubamee dhi'aatu irraa hafu sun hundumaa irra qulqullaa'aa waan ta'eef, fuudhaatii maxinoo isaa tolchaatii iddoo aarsaa bukkeetti nyaadhaa! ¹³Kenna isa Waaqayyoo ibiddaan gubamee dhi'aatu keessaa inni kun qooda kee fi qooda ilmaan keetii waan ta'eef iddoo qulqullaa'aatti isa nyaadhaa! Ani kana abboomameera. ¹⁴Akkasuma immoo handaraafaa fi lunka aarsaa sosochoofamuuf dhi'aatu sana atii fi ilmaan kee, intaloonni kees nyaadhaa! Isaan kun qalma araaraa isa Israa'eloonni dhi'eessan keessaa sii fi ijoollee keef qooda kennaman waan ta'aniif, iddoo akka seeraatti qullaa'aa ta'etti nyaadhaa*! ¹⁵Moora ibiddaan gubamee aarsaa dhi'eeffamu sana malees isaan aarsaa sosochoofamuuf, lunkaa fi handaraafa fuula Waaqayyoo duratti sosochoosuudhaaf haa dhi'eessan! Inni akkuma Waaqayyoo abboometti qooda kee fi qooda ijoollee keetii ti; kunis seerrata bara baraan dhaabataa ta'ee hafu dha" jedhe*.

*14 7:34; Lak 18:11

*15 9:20-21

¹⁶Museen waa'ee reettii sababii cubbuutiif aarsaa dhi'aatee yommuu cimsee iyyaafate, reettiin sun gubamuu isaa baree, Ele'azaarii fi Itaamaarin ilmaan Aaron warra hafaniitti in dheekkame; ¹⁷isaaniinis, "Aarsaan sababii cubbuutiif dhi'aatu'o hundumaa irra qulqullaa'aa dhaa, isin maaliif iddoo qulqullaa'aatti isa hin nyaanne ree? Waaqayyoo akka isin yakka jaraa irraa fuutanii fuula isaa duratti araara isaanii buuftaniif aarsaa sana isiniif kenneera. ¹⁸Kunoo, dhiigni isaa gara iddoo qulqullaa'aatti ol hin galfamne; akkuman isin abboometti iddoo qulqullaa'aatti isa nyaachuutu isin irra ture" jedhe. ¹⁹Aaronis deebisee Museedhaan, "Kunoo, isaan aarsaa sababii cubbuu isaanittiif dhi'aatu, qalma isaanii isa gubamus har'a fuula Waaqayyoo dura

fidaniiru; wanti akkasii kun immoo ana irra in ga'e; cgaan ani har'a aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sana utuun nyaadheera ta'ee, Waaqayyoo duratti in fudhatama turee ree?" jedhe. ²⁰Museenis dubbii kana yommuu dhaga'e in gammade.

Nyaata Qullaa'aa Ta'ee Fi Nyaata Qullaa'aa Hin Ta'in

(Kes 14:3-21)

11 ¹Waaqayyoo ergasii Museedhaa fi Aaroniin, ²"Isin namoota Israa'eliin, 'Bineensota lafa irra jiraatan hundumaa keessaa warra kanatti fufanii jiran nyaachuun in dandeessu*; ³isa kotteen isaa baqaqee lamatti hiramuu fi isa alala guuru hundumaa nyaachuun in dandeessu; ⁴garuu warra alala guufanii kotteen isaanii gargar hin hiramni yookiis kotteen isaanii gargar hiramnee alala hin guurte hin nyaatinaa! Gaalli alala yoo guurte iyyuu kotteen isaa gargar hin hiramne; kanaaf inni isin duratti xuraa'aa haa ta'u! ⁵Osoleen yoo alala guurte iyyuu kotteen ishee gargar hin hiramne; kanaaf isheen isin duratti xurooftuu haa taatu! ⁶Ileettii-nis alala yoo guurte iyyuu kotteen ishee gargar hin hiramne; kanaaf isheen isin duratti xurooftuu haa taatu! ⁷Boyyeen immoo kotteen isaa baqaqee lamatti hiramaa yoo ta'e iyyuu inni alala hin guuru; kanaaf inni isin duratti xuraa'aa haa ta'u*! ⁸Isaan kun isin duratti xuraa'oo waan ta'aniif, foon isaanii hin nyaatinaa, raqa isaanitti hin bu'inaa!

*2 HoE 10:12-15; Qol 2:16; 1Xim 4:3-4

*7 Isa 65:4; 66:17

⁹"Warra bishaanitti, galaanatti, lagattis galan hundumaa keessaa immoo waanuma waan akka baal'ee fi qola qabu nyaadhaa! ¹⁰Garuu galaana keessaa, laga keessaas waanuma lubbuu qabu keessaa, warri bishaan keessa jiraatanii bishaan keessa munyuuqan hundinuu isin duratti ciigga'amoo haa ta'an! ¹¹Isaan isin duratti ciigga'amoo waan ta'aniif, foon isaanii hin nyaatinaa! Raqa isaanii ciigga'aa! ¹²Wanta bishaanitti galu keessaa kan waan akka baal'ee fi qola hin qabne, isin duratti ciigga'amaa haa ta'u!

¹³"Simbirtoonni fi allaattonni warri xuraa'oon ciigga'amoo waan

ta'aniif hin nyaataman; isaanis kanatti aananii jiru; joobira, domboo, gogocorro, ¹⁴rumicha, foggi akka qomoo qomoo isaatti, ¹⁵qurruus akka qomoo qomoo isaatti, ¹⁶guchii, simbira ekeeraa, allaattii bishaanii, corofees akka qomoo qomoo isaatti, ¹⁷haadha onaa, haadha quufoo, hurunguu guddaa, ¹⁸indaanqoo bishaanii, haadha waaqoo, allaattii raqaa, ¹⁹allaattii hawaannisaa, huummoo akka qomoo qomoo isaatti, haadha gaayyee, simbira halkanis.

²⁰"Munyuuqaan baal'ee qaban, miilla afuriinis kan adeeman hundinuu isin biratti xuraa'oo haa ta'an! ²¹Haa ta'u iyyuu malee, uumama baal'ee qaban, warra miilla afuriinis adeeman keessaa warra ittiin utaaludhaaf hojjaan miilla isaanii dachaafattuu qabu nyaadhaa! ²²Isaan kana keessaa kan akka hawaannisaa akka qomoo qomoo isaatti, hawaannisa isa barbadessu akka qomoo qomoo isaatti, farda Waaqayyoo akka qomoo qomoo isaatti, qorophis akka qomoo qomoo isaatti nyaachuun in dandeessu*. ²³Uumamni munyuuqaan baal'ee qaban miilla afuris kan qaban hundinuu isin duratti xuraa'oo haa ta'an! ²⁴Isaan kun isin in xureessu; namni raqa isaanitti bu'e hundinuu hamma galgalaatti xuraa'aa in ta'a*; ²⁵namni raqa isaanii lafaa fuudhe hundinuu uffata isaa haa miiccatu, hamma galgalaattis xuraa'aa haa ta'u!

*22 Mat 3:4

*24 5:2

²⁶"Horiin kotteen isaanii baqaqaa ta'ee lamatti immoo hin hiramne, kan alala hin guurte hundinuu isin duratti xuraa'oo haa ta'an! Namni raqa isaanitti bu'e hundinuu xuraa'aa haa ta'u! ²⁷Uumama lubbuu qaban miilla afuriin adeeman hundumaa keessaa warri barruudhaan ejjetan hundinuu isin duratti xuraa'oo haa ta'an! Raqa isaanitti kan bu'es hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ²⁸Isaan isin duratti xuraa'oo waan ta'aniif, namni raqa isaanii lafaa fuudhe uffata isaa haa miiccatu, hamma galgalaattis xuraa'aa haa ta'u!

²⁹"Bineensota warra lafa irra munyuuqan keessaa immoo warri kanatti fufanii jiran isin duratti xuraa'oo haa ta'an! Tuqaan, hantuunni, loccuunis akka qomoo qomoo isaanitti*;

³⁰fuliyoon, loccuun daggalaa, lootuun, qarcaboon, gaarraa, ³¹bineensota munyuuqan keessaa isaan kun isin duratti xuraa'oo haa ta'an! Namni raqa isaaniitti bu'es hamma galgalaatti xuraa'aa in ta'a; ³²raqi bineensota kanaa mi'a muka irraa, uffata irraa, gogaa irraa, keessaa irraa hojjetame irra yoo bu'e, isaan in xureessa; mi'a sanas bishaan keessa kaa'aa! Haa ta'u iyyuu malee, isaan hamma galgalaatti xuraa'oo in ta'u; isa booddee garuu qulqullaa'oo in ta'u. ³³Inni qodaa suphee keessa yoo bu'e, wanti qodaa sana keessa jiru hundinuu xuraa'aa in ta'a; isin immoo qodicha cabsaa! ³⁴Nyaanni nyaatamu hundinuu bishaan qodaa akkasii keessa jiru keessa yoo bu'e, xuraa'aa in ta'a; dhugaatiin qodaa akkasii keessaa dhugamu hundinuu xuraa'aa dha; ³⁵wanti raqi isaanitti bu'e hundinuu xuraa'oo in ta'u; iddoo waa itti tolchan, iddoo ibidaas sababii isaaniitiif yoo xuraa'an isin duratti xuraa'ootti haa ilaalaman, haa diigamanis! ³⁶Bishaan raqa bineensota sanaatti bu'e duwwaatu xuraa'aa dha malee, burqaan bishaanii fi boolli bishaan itti walitti kuufamu qullaa'aa in ta'a. ³⁷Raqichi sanyii faacaafamuuf jedhu irra yoo bu'e garuu, sanyichi qullaa'aadhuma ta'ee in hafa. ³⁸Garuu bishaan sanyichatti naqamee utuu jiruu raqichi yoo isa irra bu'e, sanyichi isin duratti xuraa'aa haa ta'u!

*29 Isa 66:17

³⁹" 'Horii nyaataaf isiniif kennaman keessaa tokko yoo du'e, namnis raqa isaatti yoo bu'e, namichi hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ⁴⁰Namni raqa horii sanaa nyaates uffata isaa haa miiccatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! Namni raqa sana lafaa fuudhes uffata isaa haa miiccatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u!

⁴¹" 'Uumamni lafa irra munyuuqan hundinuu ciigga'amoo dha; kanaafis nyaatamuun isaan irra hin jiru; ⁴²uumamni lafa irra munyuuqan hundinuu, warri garaadhaan lo'an, warri miilla afuriin adeeman, warri miilla baay'ee qabanis ciigga'amoo waan ta'aniif, isaan hin nyaatinaa! ⁴³Uumamni munyuuqan kun ciigga'amoo akka isin hin goonetti isaaniin of hin

xureessinaa! ⁴⁴Ani Waaqayyo gooftaa keessan; ani qulqulluu waanan ta'eef, isinis of qulleessaa, qulqulloota ta'aa! Uumama lafa irra munyuuqan kanaan namummaa keessan hin xureessinaa! ⁴⁵Ani Waaqayyo isa gooftaa isiniif ta'uudhaaf biyya Gibxii isin baasee dha; kanaaf ani qulqulluu akkanaan ta'e, isinis immoo qulqulloota ta'aa*!

*44-45 19:2; 20:25-26; Bau 22:30;

Mat 5:48; 1Phe 1:16

⁴⁶" 'Kun seera waa'ee horii qe'eef, waa'ee allaattotaaf, waa'ee simbirrotaaf, waa'ee uumama lubbuu qaban bishaan keessa jiraataniif, uumama lafa irra munyuuqan hundumaafis kennamtee dha. ⁴⁷Akkasitti isin warra qullaa'oo fi warra qullaa'oo hin ta'in, uumama warra nyaatamanii fi warra hin nyaatamne gargar in baafu! jedhaa!" jedhe.

Qullaa'ummaa Da'umsa Booddee Dubartiidhaaf Barbaachisu

12 ¹Waaqayyo itti fufee Musee-dhaan, ²"Ati namoota Israa'eeliin, 'Dubartiin yommuu ulfootee ilma deessu, akkuma xuraa'ummaa yeroo garaa dhukkubbii isheetii sanaa guyyaa torbaaf kan xuroofte haa taatu! ³Mucichi immoo guyyaa saddeettaffaatti dhagna haa qabamu*! ⁴Dubartiitiin dhiiga isheetii hamma qullooftutti guyyaa soddonii sadii mana haa turtu! Hamma yeroon qullaa'uu isheetii dhumutti wanta qulqullaa'aa harkaan hin qabin, iddoo qulqullaa'aas hin dhaqin! ⁵Yommuu durba deessu immoo, akkuma yeroo garaa dhukkubbii isheetii sanaa guyyaa kudha afuriif kan xuroofte haa taatu! Ergasii immoo dhiiga isheetii hamma qullooftutti guyyaa jaatamani ja'a mana haa turtu!

*3 Uma 17:9-14; Luq 2:21; Yoh 7:22

⁶" 'Yommuu isheen ilma yookiis durba deessee yeroon itti qullooftu ga'u immoo, xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo qalma gubamuuf akkasumas gugee horaa tokko yookiis gugee sookkee tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf balbala dukaana walga'ii duratti lubichatti haa fiddu! ⁷Lubichi Waaqayyo duratti isaan dhi'eessee, dubartiidhaaf araara in buusa, isheenis dhangala'uu dhiiga ishee sanattii in qulloofti; kun egaa

seera yeroo dubartiin ilma yookiis durba godhattu eegamuu dha. ⁸Isheen xobbaallaa hoolaa dhi'eesuu hin dan-deessu yoo ta'e, gugee horaa lama yookiis gugee sosookkee lama, ishee tokko qalma gubamuuf ishee kaan immoo aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu haa fiddu! Akkasitti lubichi dubarti sanaaf araara haa buusu! Isheenis in qulloofti jedhiin!" jedhe*.

*8 5:7; 14:21; Luq 2:24

Waa'ee Dhukkuba Gogaaf Seerril Kennamuu Isaa

13 ¹Waaqayyo ammas Museedhaa fi Aaroniin, ²"Namni gogaa dhagna isaa irratti iiti yookiis xof-xofiin yookiis roobbiin ba'e, gogaa isaa irratti dirmammuu lamxii yoo ta'e, gara Aaron lubichaatti yookiis ilmaan isaa keessaa gara isa luba ta'e tokkootti haa dhi'effamu*! ³Lubichi dirmammuu gogaa dhagna namichaa irratti ba'e sana ilaalee in qora; rifeensi dirmammuu sana irra jiru adiitti yoo diddiirame, dirmammuu sunis gogaa keessa darbee hamma fooniitti kan adeeme yoo ta'e, inni dirmammuu lamxii ta'uu isaa ti; lubichi erga qoree bira ga'ee booddee, namichi xuraa'aa ta'uu isaa haa beeksisu! ⁴Garuu roobbiin gogaa namichaa irratti ba'e sun adii yoo ta'e iyyuu dirmammuu isaa hamma fooniitti keessa lixee hin adeemne yoo ta'e, rifeensi isa irra jirus adiitti hin diddiiranne yoo ta'eef, lubichi isa dhukkubatu sana guyyaa torbaaf iddoo kophaa haa teessisu! ⁵Guyyaa torbaffaatti lubichi ammas isa qoree haa ilaalu! Dirmammuu dhukkubaa sun bifa hin geddaranne, bal'achaa hin adeemne yoo ta'e, ammas lubichi itti dabalee guyyaa torbaaf iddoo kophaa isa haa teessisu! ⁶Lubichi ammas guyyaa torbaffaatti isa qoree haa ilaalu! Dirmammuu dhukkubaa sun bal'achaa adeemuu dhiisee dammiif ta'aa adeemeera yoo ta'e; dhukkubichi xof-xofiin duwwaa dha waan ta'eef, namichi qullaa'aa ta'uu ilma lubichi haa beeksisu! Namichis uffata isaa haa miiccatu, qullaa'aas haa ta'u! ⁷Garuu qullaa'uun isaa lubichaan erga ilaalamee booddee xof-xofiin sun gogaa dhagna isaa irratti guddatee bal'achaa yoo adeeme, inni ammas lubicha of haa ilaalchisu! ⁸Lubichis isa

qoree haa ilaalu! Xof-xofiin sun gogaa isaa irratti bal'achaa kan adeemu yoo ta'e, dhukkubichi lamxii ta'uu isaa ti; kanaaf namichi sun xuraa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu!

*2 Kes 24:8; Lak 12:10-12; Iyo 18:13

⁹"Namni dhukkuba lamxii yoo qabaate, gara lubaatti haa geeffamu! ¹⁰Lubichis isa qoree haa ilaalu! Iiti sun gogaa irratti addaatee mul'ata yoo ta'e, rifeensas addeesseera yoo ta'e, foon diimaanis iita sana keessaan yoo ol ba'e, ¹¹inni dhukkuba lamxii gogaa dhagna isaa keessa turee dha; kanaaf namichi sun xuraa'aa akka ta'e lubichi haa beeksisu! Inni xuraa'aa ta'uun isaa waan beekameef, lubichi iddoo kophaa isa teessisuun barbaachisaa miti. ¹²Dhukkubni lamxii kun guddatee gogaa namaa irratti yoo ba'e, lubichi yommuu qoree ilaalu, lamxichi mataa namichaattii hamma miilla isaatti guutummaa gogaa isaa isa ija lubichaatti mul'atutti yoo uffise, ¹³lubichi ammas qoree ilaalee, dhukkubni lamxii sun guutummaa dhagna namichaatti uffiseera yoo ta'e, namichi qullaa'aa ta'uu isaa haa beeksisu! Inni irra-keessaan guutummaa gogaa isaatti adiitti waan diddiireef qullaa'aa in ta'a. ¹⁴Yeroo-dhuma foon diimaan isa irratti argamu immoo inni xuraa'aa in ta'a; ¹⁵lubichi qoree ilaalee foon diimaan yommuu irratti argu, namichi xuraa'aa ta'uu isaa haa beeksisu! Foon diimaan xuraa'aa waan ta'eef, namichi dhukkuba lamxii qaba; ¹⁶yommuu foon diimaan sun geddaramee addaatu immoo namichi gara lubichaa dhaquun irra jira; ¹⁷lubichi isa qoree baa ilaalu! Iddoon dhukkuba sun addaateera yoo ta'e, yommuu namichi qullaa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu!

¹⁸"Gogaa nama tokkoo irratti ittoon ba'ee yoo fayye, ¹⁹godaamnisa iitoo sana irratti immoo iiti adiin cala laqaan yookiis adii boorrajjiin yoo itti ba'e, gara lubichaatti dhi'aatee of haa ilaalchisu! ²⁰Lubichi qoree isa ilaalee iiti sun gogaa keessa darbee foon bira ga'ee, rifeensi isaas addaateera yoo ta'e, dhukkubni kun dhukkuba lamxii isa iita irratti ba'e ta'uu isaa ti; kanaaf namichi xuraa'aa akka ta'e lubichi haa beeksisu! ²¹Garuu lubichi yommuu qoree ilaalu rifeensi adiin iddoo sana

irratti hin argamne ta'ee, dhukkubichis gogaa keessa darbee hamma fooniitti hin adeemne ta'ee, bifni isaa daammii ta'aa yoo adeeme, namichiba guyyaa torbaaf iddoo kophaatti haa baasu! ²²Dhukkubichi gogaa irratti guddatec bal'achaa yoo adeeme lamxii ta'uu isaa ti; kanaaf namichi xuraa'aa akka ta'e lubichi haa beeksisu! ²³Garuu inni addaate sun achumatti hafee, iddoo biraattis bal'achaa hin adeemne yoo ta'e, inni godaannisa iitichaa duwwaa ta'uu isaa ti; kanaaf namichi qullaa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu!

²⁴"Namni tokko gogaan isaa gubatee yoo madaa'e, madaan iddoo gubate sanaas addaatee yoo calalage yookiis daammii yoo ta'e, ²⁵lubichi iddoo gubate sana qoree haa ilaalu! Rifeensi iddoo calalage sana irra jiru addaatee dhukkubichis gogaa keessa darbee hamma fooniitti adeemeera yoo ta'e, dhukkubni kun lamxii iddoo gubate sana keessaan cabsatee ba'e ta'uu isaa ti; dhukkubichi lamxii waan ta'eef, namichi sun xuraa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu! ²⁶Garuu lubichi qoree ilaalee iddoo calalage sana irraa rifeensa adii yoo dhabe, dhukkubichi gogaa keessa darbee hamma fooniitti hin adeemne ta'ee, bifni iddoo calalagaa sun daammii ta'aa yoo adeeme, namicha guyyaa torbaaf iddoo kophaatti haa baasu! ²⁷Lubichi ammas guyyaa torbaffaatti qoree isa haa ilaalu! Dhukkubichi gogaa isaa irratti bal'achaa adeemeera yoo ta'e, lamxii ta'uu isaa ti; kanaaf namichi sun xuraa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu! ²⁸Haa ta'u iyyuu malee, inni addaate sun achumatti hafee, iddoo biraattis bal'achaa hin adeemne yoo ta'e, bifni isaa immoo daammii ta'aa yoo adeeme, inni godaannisa iita iddoo isa gubate sana duwwaa ta'uu isaa ti; kanaaf namichi sun qullaa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu!

²⁹"Dhiirri yookiis dubartiin mataa irraa yookiis areeda irraa madaa yoo qabaate, ³⁰lubichi madaa sana qoree haa ilaalu! Madiichi gogaa keessa darbee hamma fooniitti adeemeera yoo ta'e, rifeensi isaa qaal'atee daraaraa kelloo yoo fakkaate, cittoodhaa fi dhukkuba lamxii isa areeda irratti yookiis mataa irratti ba'u ta'uu isaa ti;

kanaaf namni akkasii xuraa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu! ³¹Garuu lubichi dhukkuba cittoo akkasii kana qoree ilaalee akka inni gogaa keessa darbee foon hin lixin jiru, rifeensi gurraachis keessa akka hin jirre yommuu argu nama akkasii guyyaa torbaaf kopbaa haa baasu! ³²Lubichi ammas guyyaa torbaffaatti dhukkuba sana qoree haa ilaalu! Dhukkubni cittoo sun bal'achaa hin adeemne, rifeensi daraaraa kelloo fakkaatu irratti hin argamne, gogaa keessa darbee hamma fooniittis hin adeemne yoo ta'e, ³³iddoo dhukkubni cittoo irratti argame sana duwwaa dhiisee rifeensa isaa haa haaddata! Lubichi itti dabalee guyyaa torbaaf kophaatti isa haa baasu! ³⁴Lubichi ammas guyyaa torbaffaatti qoree ilaalee, dhukkubni cittoo sun gogaa isaa irratti bal'achaa, gogaa keessa darbees hamma fooniitti hin adeemne yoo ta'e, namichi sun qullaa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu! Namichis uffata isaa haa miicatu, qullaa'aas haa ta'u! ³⁵Haa ta'u iyyuu malee, erguma qullaa'uun isaa beeksifame iyyuu dhukkubni cittoo sun gogaa namichaa irratti bal'achaa adeemuun isaa yoo beekame, ³⁶lubichi qoree isa haa ilaalu! Dhukkubni cittoo sun gogaa irratti bal'achaa adeemeera yoo ta'e, namichi xuraa'aa ta'uu isaa ti; lubichis bifni rifeensichaa daraaraa kelloo fakkaate fi hin fakkaannee isaa qoruu iyyuu hin barbaachisu. ³⁷Garuu akka lubichi ilaalutti dhukkubni cittoo sun achumatti hafee, rifeensi gurraachis irratti yoo biqile namichi qullaa'uu isaa ti, dhukkuba cittoo isaattis fayyuu isaa ti; lubichis qullaa'aa ta'uu namichaa haa beeksisu!

³⁸Gogaa nama tokkoo irratti kan dhiiraa yookiis kan dubartiin irratti wanti gogaa addeessu tokko yoo argame, ³⁹lubichi isa qoree haa ilaalu! Iddoon addaate sun addeenyi isaa daalachaa'aa yoo ta'e, xof-xofii gogaa irratti ba'uu dha malee wanta miidhu miti; namichi sunis qullaa'aa dha.

⁴⁰"Rifeensi mataa namaa karaa duubaa haphatee molachuun xuraa'aa nama hin godhu. ⁴¹Rifeensi mataa namaa karaa fuula duraa haphatee molachuunis xuraa'aa nama hin godhu. ⁴²Garuu isa karaa duubaa molate sana irratti yookiis isa karaa fuula duraa molate

sana irratti wanti akka dirmammuu adii boorrajjiin yoo ba'e, inni akkasii lamxii isa moluu gara duubaa irratti yookiis isa gara fuula duraa irratti ba'uu dha. ⁴³Lubichi qoree isa haa ilaalu! Inni mataa isaa irratti karaa duubaa yookiis karaa fuula duraa ba'e sun adii boorrajjiin akka lamxii ta'ee yoo mul'ate, ⁴⁴namichi sun lamxii qaba, xuraa'aa dhas; namichi dirmammuu akkasii mataa isaattii waan qabuuf xuraa'aa ta'uu isaa lubichi haa beeksisu!

⁴⁵"Namni dhukkuba lamxii akkasii kana qabu uffata tarsi'aa haa uffatu! Rifeensa mataa isaa marata irraa fuudhee akkasumatti gad haa dhiisu! Wayyaa afaanitti qabatee, 'Ani xuraa'aa dha! 'Ani xuraa'aa dha!' jedhee haa labu! ⁴⁶Egaa inni hamma lamxichi isa irra jirutti dhuguma xuraa'ee in hafa; iddoon inni jiraatu, kophaatti iddoo safaraa duuba haa ta'u!

⁴⁸Lak 5:2-3; 2Mot 15:5

Lamxii Uffata Irratti Argamuuf Seera Dhaahuu Isuu

⁴⁷"Uffata rifeensa irraa yookiis quncee talbaa irraa hojjetame tokko irratti dhukkubni lamxii yoo argame, ⁴⁸uffata dha'ame yookiis barkaan wal keessa naqamee hojjetame irratti, quncee talbaa irratti, uffata rifeensa irraa hojjetame irratti, gogaa irratti, waan gogaa irraa hojjetame hundumaa irratti, ⁴⁹uffata irratti, gogaa irratti, uffata dha'ame irratti, isa harkaan wal keessa naqamee irratti, mi'a gogaa irraa hojjetame irratti akka margaa ta'ee yookiis diimatee yoo mul'ate, inni akkasii kun dhukkuba lamxii waan ta'eef, lubichatti haa argisiifamu! ⁵⁰Lubichis dhukkuba sana qoree ilaalee, mi'icha dhukkubichaan tuqame dha guyyaa torbaaf kophaatti haa baasu! ⁵¹Guyyaa torbaffaattis akkasii qoree haa ilaalu! Dhukkubni sun uffata keessa, uffata dha'ame yookiis harkaan wal keessa naqamee hojjetame, gogaa, mi'a gogaa irraa hojjetame hundumaa keessa tamsa'ee yoo argame, egaa inni dhukkuba lamxii isa harkaan dha; mi'i sunis xuraa'aa dha; ⁵²lubichi uffaticha isa dha'ame yookiis isa harkaan wal keessa naqamee hojjetame, uffata rifeensa irraa hojjetame yookiis quncee talbaa irraa hoj-

jetame yookiis mi'a gogaa irraa hojjetame dhukkubni kun tuqe hundumaa ibiddaan haa gubu! Inni dhukkuba lamxii isa hamaa waan ta'eef, mi'i sun haa gubatu!

⁵³"Garuu lubichi qoree yommuu ilaalu, dhukkubni sun uffaticha keessa yookiis uffata dha'ame, isa harkaan wal keessa naqamee hojjetame, mi'a gogaa irraa hojjetame keessas hin tamsaane yoo ta'e, ⁵⁴wanti tuqame sun akka miicamuuf lubichi haa abboomu! Ammas guyyaa torbaaf iddoo kophaatti isa haa baasu! ⁵⁵Wanti tuqame sun erga miicamee booddee lubichi ammas qoree haa ilaalu! Dhukkubni sun bifa isaa hin geddarre yoo ta'e mi'icha keessa hin tamsaane yoo ta'e iyyuu mi'ichi xuraa'aa dha; dhukkubni sun uffaticha keessaan yookiis duubaan yoo nyaate iyyuu akkuma jirutti ibiddaan gubi! ⁵⁶Lubichi qoree yommuu ilaalu mi'i sun erga miicamee booddee iddoon dhukkubichi tuqe heefii yoo ta'e, iddoo dhukkubichaan tuqame sana uffata, gogaa, uffata dha'ame yookiis uffata harkaan wal keessa naqamee hojjetame sanattii haa baqaqsu! ⁵⁷Garuu dhukkubichi ammas uffaticha irratti, uffata dha'ame irratti, uffata harkaan wal keessa naqamee hojjetame irratti yookiis mi'a gogaa irraa hojjetame sana irratti yoo mul'ate, inni dhukkuba tamsa'uu ta'uu isaa ti; wanti dhukkubichaan tuqame hundinuu ibiddaan haa gubamu! ⁵⁸Uffanni, wanti dha'ame, wanti harkaan wal keessa naqamee hojjetame yookiis mi'i gogaa irraa hojjetame hundinuu erga miicamee dhukkubicha irraa qullaa'e ammas deebi'ee haa miicamu! Kana booddee qullaa'aa in ta'a" jedhe. ⁵⁹Kun seera uffanni rifeensa irraa yookiis quncee talbaa irraa hojjetame, uffanni dha'ame yookiis harkaan wal keessa naqamee hojjetame, mi'i gogaa irraa hojjetame hundinuu lamxiidhaan tuqamee xuraa'aa yookiis isa irraa qullaa'aa ta'uun isaa ittiin beekamuu dha.

Seera Ittiin Dhukkuba Lamxiittii Qullaa'an

14 ¹Waaqayyo ammoo Musee-dhaan, ²Seerri nama dhukkuba lamxii qabu tokkoof kenname kanatti fufee jira; namichi guyyaa itti qulleeffamu sanatti gara lubichaatti in

geeffama*. ³Lubichi iddoo bunfataa keessaa ala ba'ee namichi dhukkuba lamxii sanattii fayyee fi hin fayyinee isaa qoree haa ilaalu! ⁴Kana booddee lubichi simbirroota qullaa'oo lama fayyaatti, muka gaattiraa, fo'aa dhiilgee, hisoopiiis namicha isa qulleeffamu sanaaf akka fidan haa ajaju! ⁵Itti fufees, lubichi simbirroota sana keessaa tokko qodaa suphee keessatti bishaan yaa'u irratti akka gorra'antu haa abboomu! ⁶Simbira ishee fayyaatti jirtu sana immoo fuudhee muka gaattiraa, fo'aa dhiilgee fi hisoopiiis wajjin dhiiga simbira ishee qodaa suphee keessatti bishaan yaa'u irratti gorra'amte sana keessa haa cuuphu! ⁷Namicha isa lamxiittii qulleeffamu sanattis si'a torba facaasee qullaa'aa ta'uu isaa haa beeksisu! Kana booddee simbira ishee fayyaa jirtu sana bakkeetti gad baa dhiisu*!

*2 Mat 8:4

*4 Lak 19:6

*7 16:12

8 "Namichi inni qulleeffamu sun uffata isaa haa miiccatu! Rifeensa isaa hundumaa haa haaddatu, dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu! Yommuu inni akka seeraatti qullaa'aa in ta'a; kana booddee gara iddoo buufataatti haa deebi'u, guyyaa torba godoo isaatti umu hin galin ala haa turu! ⁹Guyyaa torbaffaattis akkasuma rifeensa isaa hundumaa haa haaddatu! Mataa isaa, areeda isaa, nyaara isaa hundumaa haa haaddatu! Uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu! Egaa inni qullaa'aa in ta'a.

*8 Lak 8:7

10 "Guyyaa saddeettaffaatti immoo korbeeyyii hoolaa mudaa hin qabne lamaa fi hoolaa dhaltu waggaa tokkoo mudaa kan hin qabne tokko akkasumas kennaa midhaaniitiif daakuu ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, dhadhaa ejersaa safarri isaa akka harka sadan liitrii tokko keessaa harka tokko baasu wajjin haa geessu! ¹¹Lubichi inni seera qulleessuu sana raawwatu namicha isa qulleeffamu sana kennaa inni dhi'eessu wajjin balbala dunkaana walga'iitti fuula koo duratti haa dhi'eessu!

12 "Lubichis korbeeyyii hoolaa sana keessaa tokko fuudhee dhadhaa ejersaa safarri isaa harka sadan liitrii tokkoo keessaa akka harka tokko baasu sana wajjin aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu godhee akka aarsaa sochoofamuutti fuula koo duratti haa sosochoosu! ¹³Korbeessichas iddoo qulqullaa'aa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf qalma gubamu itti gorra'e sanatti haa gorra'u! Akkuma aarsaan sababii cubbuutiif dhi'aatu kan lubichaa ta'e akkasuma aarsaan sababii yakkaatiif dhi'aatus kan isaa ti; innis waan hundumaa irra qulqulluu dha*.

¹⁴Lubichis dhiiga isa aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aate sana fuudhee, fiixee gurra mirgaa namicha isa qulleeffamu sanaatti, abgudduu harka isaa isa mirgaatti, abgudduu miilla isaa isa mirgaattis haa dibu! ¹⁵Lubichi dhadhaa ejersaa safarri isaa harka sadan liitrii tokkoo keessaa akka harka tokko baasu sanas irraa fuudhee barruu harka ofii isaa isa bitaa irratti haa naqu! ¹⁶Quba harka isaa isa mirgaa dhadhaa ejersaa isa barruu harka isaa isa bitaa keessa jiru sana cuuphee, dhadhaa sana quba isaatiin si'a torba fuula ana Waaqayyo duratti haa facaasu! ¹⁷Dhadhaa ejersaa isa barruu isaa keessatti hafe sana irraa immoo fiixee gurra mirgaa namicha qulleeffamuutti, abgudduu harka isaa isa mirgaatti, abgudduu miilla isaa isa mirgaatti, lafa isuma dhiigni aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu irratti dibame sana irratti dabalee haa dibu! ¹⁸Dhadhaa ejersaa isa barruu isaa keessatti hafe immoo mataa namicha isa qulleeffamu sanaatti dibee, ana Waaqayyo duratti araara isaaf haa buusu! ¹⁹Lubichi aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu sana dhi'esse namicha isa xuraa'ummaa isaattii qulleeffamu sanaaf araara haa buusu! Kana booddee inni horii qalma gubamu sana haa gorra'u! ²⁰Lubichi qalma gubamu sanaaf kennaa midhaanii iddoo aarsaa irratti dhi'eessu namichaaf araara haa buusu! Yommuu namichi qullaa'aa in ta'a.

*13 7:7

*14 8:23; Bau 29:20

*16 4:6,17

21 "Namichi sun garuu harka-qal'eessa ta'ee, isaan kana dhi'eessuu yoo dadhabe, isumaaf araara buusuu-dhaaf xobbaallaa hoolaa tokko akka aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuutti aarsaa sochoofamuuf akkasumas kennaa midhaaniitiif daakuu dhadhaa ejersaatiin sukkuumamee harka kurnaffaa eefaa tokkoo keessaa harka tokkoof dhadhaa ejersaa safarri isaa harka sadan liitrii tokkoo keessaa akka harka tokko baasu haa fidu! ²²Gugee horaa lama yookiis gugee sosookkee lama keessaa kan danda'u fidee, tokko aarsaa sababii cubbuutiif, tokko immoo qalma gubamuuf baa dhi'eessu*.

*22 5:7

23 "Isaan kanas guyyaa saddeettaffaatti seera qulleeffamuu isaatiif balbala dunkaana walga'iitti fuula koo duratti lubichatti haa fidu! ²⁴Lubichis xobbaallichaa aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu, dhadhaa ejersaa safarri isaa harka sadan liitrii tokko keessaa akka harka tokko baasu wajjin fuudhee, akka aarsaa sochoofamuutti ana Waaqayyo duratti haa sosochoosu! ²⁵Inni xobbaallaa aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aate sana haa gorra'u! Lubichi dhiiga xobbaallichaa fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha isa qulleeffamu sanaatti, abgudduu harka isaa isa mirgaatti, abgudduu miilla isaa isa mirgaattis haa dibu! ²⁶Akkasumas dhadhaa ejersaa sana irraa barruu harka ofii isaa isa bitaa irratti haa naqu! ²⁷Quba harka isaa isa mirgaattis dhadhaa ejersichaa isa barruu harka isaa isa bitaa irra jiru irraa fuudhee si'a torba fuula koo duratti haa facaasu! ²⁸Dhadhaa ejersaa isa barruu isaa keessaa sana irraa ammas fuudhee fiixee gurra mirgaa namicha isa qulleeffamuu sanaatti, abgudduu harka isaa isa mirgaatti, abgudduu miilla isaa isa mirgaattis lafa dhiigni aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu irratti dibame sana irratti dabalee haa dibu! ²⁹Dhadhaa ejersaa isa barruu isaa keessatti hafe immoo mataa namicha isa qulleeffamu sanaatti dibee ana Waaqayyo duratti araara haa buusuu! ³⁰Ergasii gugee horaa yookiis gugee ishee kaan sosookkee keessaa kanuma inni danda'e fidee in dhi'eessa; ³¹wanta danda'ee fide sana keessaas tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf, tokko immoo qalma guba-

muuf kennaa midhaanii irratti dabalee in dhi'eessa; akkasitti lubichi namicha isa qulleeffamu sanaaf fuula koo duratti araara in buusa" jedhe.

32 Nama dhukkubni lamxii qabnaan harka-qal'eessa ta'ee qullaa'uu isaatiif wanta barbaachisu baafachuu dadhabeef immoo seera kanatu kenname.

Lamxii Mana Keessatti Argamu Akka Itti Qulleessan Himuu Isaa

33 Waaqayyo ergasii Musee fi Aaroniin, ³⁴"Isin biyya Kana'aan isa ani akka isin dhaaltaniif isiniif kennutti yommuu galan, ani biyyicha keessaa mana tokkotti dhukkuba lamxii yommuun fidu, ³⁵abbaan manichaa gara lubichaa dhaqee, 'Wanti dhukkuba lamxii fakkaatu tokko mana koo keessatti argameera' haa jedhu! ³⁶Lubichi immoo dhukkuba sana qoree ilaaludhaaf mana sanatti umu ol hin lixiin mi'i manicha keessa jiru hundinuu akka hin xuroofnetti akka gad baafamuuf haa abboomu! Kana booddee lubichi ol lixee manicha qoree haa ilaalu! ³⁷Qorec ilaaluu isaa kanaanis dhukkubichi keenyan manichaa irratti argame sun iddoo gad nyaatamaa bifa margaa yookiis diimaa ta'e keenyan keessaa gad dhooqec yoo argame, ³⁸lubichi manicha keessaa ba'ee manicha guyyaa torbaaf haa cufu! ³⁹Guyyaa torbaffaatti immoo deebi'ee dhufee haa ilaalu! Dhukkubichi keenyan manichaa irratti tamsa'aa yoo adeeme, ⁴⁰dhagaan dhukkubichi irratti argame achi keessaa baafamee iddoo xuraa'aa isa mandara duubaatti akka gatamuuf haa ajaju! ⁴¹Keenyan manichas keessa isaa guutummaatti haa soofsisu! Inni irraa soofame sunis iddoo xuraa'aa isa mandara duubaatti haa gatamu! ⁴²Ergasii dhagaa kan biraa fidanii iddoo dhagaa isa baafamee buusanii manicha suphee haaraadhaan cululuqsanii haa maragan! ⁴³Dhagichi keessaa baafamee keenyan isaas soofamee cululuqamee erga maragamee booddee dhukkubichi deebi'ee manicha keessatti yoo argame, ⁴⁴lubichi ammas dhaqee manicha qoree haa ilaalu! Dhukkubichi achi keessatti yoo tamsa'e, manicha keessa dhukkubni hamaan jiraachuu isaa ti, manichis xuraa'uu isaa ti; ⁴⁵egaa manichi diigamee, dhagaan isaa, mukti

isaa, maraggiin isaas hundinuu gara iddoo xuraa'aa isa mandara duubaatti haa geeffamu! ⁴⁶Namni yeroo manni sun cufamaa ture isa keessa lixu hundinuu hamma galgalaatti xuraa'aa in ta'a; ⁴⁷namni manicha keessa ciisu yookiis isa keessatti nyaatu uffata isaa miiccachuun irra jira.

⁴⁸"Garuu manichi cululuqfamee erga maragamee booddee lubichi dhufee qoree yommuu ilaalu, dhukkubichi manicha keessa hin tamsaane yoo ta'e, manich dhukkuba isaattii waan fayyeeff qullaa'aa ta'uu isaa haa beeksisu! ⁴⁹Manicha ittiin qulleessuudhaaf immoo simbirroota lama, muka gaattiraa, fo'aa dhiilgee, hisoophiis haa geessu! ⁵⁰Simbirroota sana keessaa tokko qodaa suphee bishaan hurqituu keessa jiru irratti haa gorra'u! ⁵¹Ergasii immoo muka gaattiraa, hisoophii, fo'aa dhiilgee, simbira ishee fayyaa jirtu sanas dhiiga simbira ishee gorra'amte sanaa keessaaf bishaan burqituu sana keessa cuuphee si'a torba manichatti haa facaasu! ⁵²Inni dhiiga simbira sanaatiin, bishaan yaa'uun, simbira ishee fayyaa jirtuun, muka gaattiraa, hisoophiidhaan, fo'aa dhiilgeedhaanis manicha in qulleessa. ⁵³Kana hooddee simbira ishee fayyaa jirtu sana mandarattii duubatti bakkeetti gad haa dhiisu! Inni akkasitti manichaaf araara yommuu buusu, manichi qullaa'aa in ta'a" jedhe.

⁵⁴Seerri kun isa waa'ee dhukkuba gogaa namaatiif kennamee dha; dhukkubni kun lamxii, cittoo, ⁵⁵lamxii uffataa, lamxii manaa, ⁵⁶wanta dhagna namaa irratti iita'ee mul'atu, xof-xofii, roobbii, wanta dhagna irratti addate ba'ufai. ⁵⁷Wanti tokko qullaa'aa yookiis xuraa'aa ta'uun isaa isaan kanaan in ilaalama.

Egaa seerri kun seera dhukkuba lamxii ittiin gargar baasuudhaaf kennamee dha.

Wanti Dhagna Namaa Keessaa Ba'u Nama Xureessuu Isaa

15 ¹Waaqayyo ammas Musce fi Aaroniin, ²"Isin Israa'elootaan, 'Namni saala isaa keessaa waa dhangala'u, sababii isa dhangala'u sanaaf inni xuraa'aa in ta'a"; ³xuraa'ummaan wanti tokko saala namaa

keessaa dhangala'uudhaan dhufu, kanatti fufee jira; saalli isaa ittuma fufee yoo dhangalaase yookiis dhangalaasuu yoo dhiise, namichi xuraa'aadhuma; ⁴sireen namichi saala isaa keessaa waa dhangala'u sun irra ciisu hundinuu, wanti inni irra taa'u hundinuu xuraa'aa in ta'a.

⁵² Lak 5:2

⁵"Namni siree namichaatti bu'e, uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ⁶Namni wanta namichi saala isaa keessaa waa dhangala'u sun irra taa'c irra taa'u, uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ⁷Namni namicha isa saala isaa keessaa waa dhangala'utti bu'e, uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ⁸Namichi saala isaa keessaa waa dhangala'u sun nama qullaa'aa tokkotti yoo tufe, namichi itti tufame sun uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ⁹Kooraan namichi saala isaa keessaa waa dhangala'u irra taa'u hundinuu xuraa'aa haa ta'u! ¹⁰Namni mi'a inni irra ture keessaa tokkotti iyyuu bu'u hundinuu hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ¹¹Namni mi'a sana baatus uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ¹²Namni utuu namichi saala isaa keessaa waa dhangala'u sun harka isaa hin lolla'atin itti bu'u, uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaa haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ¹³Namni mi'a inni irra ture keessaa tokkotti iyyuu bu'u hundinuu hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ¹⁴Guyyaa saddeettafaatti gugee horaa lama yookiis gugee kan hiraasosookkee lama fidee dhufee, balbala dukaana walga'iitti fuula ana Waaqayyoo duratti lubichatti

⁵¹² 11:33

¹³"Namichi wanta saala isaa keessaa dhangala'u kanattii yommuu qulleeffamu, guyyaa torba haa turu! Kana hooddee immoo uffata isaa miiccatee, dhagna isaas bishaan yaa'uun dhiqatee haa qullaa'u! ¹⁴Guyyaa saddeettafaatti gugee horaa lama yookiis gugee kan hiraasosookkee lama fidee dhufee, balbala dukaana walga'iitti fuula ana Waaqayyoo duratti lubichatti

haa kennu! ¹⁵Lubichi immoo ishee tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf, ishee kaan immoo qalma gubamuuf dhi'eessee akkasitti wanta saala isaa keessaa dhangala'u sanaaf ana Waaqayyoo duratti araara haa buusuuf!

¹⁶"Namni tokko afetaan isaa yoo dhangala'e, guutummaa dhagna isaatii bishaaniin haa dhiqatu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ¹⁷Uffantii fi wanti gogaa irraa hojjetame afetaan sun irratti dhangala'e hundinuu bishaaniin haa miicamu, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ¹⁸Namni saala isaa keessaa afetaan dhangala'u dubartii bira yommuu ga'u lachanuun isaanii dhagna isaanii bishaaniin haa dhiqatan, hamma galgalaatti immoo xuraa'oo haa ta'an!

¹⁶ 22:4

¹⁹"Dubartiin saala ishee keessaa dhiigni ha'u hamma guyyaa torbaatti yeroo garaa dhukkubbii isheetii ti; namni ishee bira ga'es hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ²⁰Yeroo garaa dhukkubbii isheetii kanatti wanti isheen irra ciiftuu fi wanti isheen irra teessu hundinuu xuraa'aa dha. ²¹Namni iddoo ciisichaa isheetii bu'es uffata isaa miiccatee, dhagna isaa dhiqatee, hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ²²Namni waanuma isheen irra teessetti bu'e, uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaas haa dhiqatu hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u! ²³Iddoo ciisichaa yookiis waanuma isheen irra teessutti yoo bu'e, hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ²⁴Namni tokko ishee bira ga'ee, xuraa'urumaan ishee yoo isatti bu'e, inni guyyaa torbaaf xuraa'aa haa ta'u! Iddoon inni ciisus xuraa'aa haa ta'u!

¹⁹ 18:19

²⁵"Dubartiin tokko yeroo garaa dhukkubbii isheetii sana irra iyyuu darbee dhiigni ishee ittuma fufee yoo dhangala'e, akkuma yeroo garaa dhukkubbii isheetii sana xurooftuu in taati"; ²⁶Iddoon ciisichaa isheen yeroo dhiigni ishee ittuma fufee dhangala'u irra ciiftu sunis akkuma isa yeroo garaa dhukkubbii isheetii sanaa xuraa'aa haa ta'u! ²⁷Namni wanta kana hundumaatti bu'e xuraa'aa haa ta'u! Inni uffata isaa haa miiccatu, dhagna

isaas haa dhiqatu hamma galgalaatti immoo xuraa'aa haa ta'u!

²⁵ Mat 9:20

²⁸"Isheen garuu dhiiga ishee isa dhangala'u sanattii qulloofteetti yoo ta'e, guyyaa torba lakkaa'atee ergasii haa qullooftu! ²⁹Guyyaa saddeettafaatti immoo gugee horaa lama yookiis gugee ishee kaan sosookkee lama fuutee balbala dukaana walga'ii duratti lubichatti haa fiddu! ³⁰Lubichis ishee tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf ishee kaan immoo qalma gubamuuf haa dhi'eessu! Akkasitti lubichi wanta saala ishee keessaa dhangala'ee ishee xureesse sanaaf ana Waaqayyoo duratti araara haa buusuuf! jedhaa!

³¹"Isinis akkasitti namoonni Israa'el iddoo koo isa qulqullaa'aa isaan gidduu jiru xureessanii xuraa'ummaa isaanitiin akka hin duunetti wanta isaan xureessuttii addaan baasaa!" jedhe.

³²Seerri kun isa waa'ee nama saala isaa keessaa waa dhangala'uuf, waa'ee nama afetaan isaa dhangala'ee isa xureessuuf kennamee dha. ³³Dubartii garaa dhukkubbii qabduuf, dhiira yookiis dubartii saala isaanii keessaa waa dhangala'uuf, dhiira dubartii xurii qabdu hira ga'uufis seerri kenname isuma kana.

Guyyaa Guddaa Isa Itti Araarri Buufamu

16 ¹Du'a ilmaan Aaron warra Waaqayyoo duratti gar-malee aarsaa ixaanaa dhi'eessanii ajjeefaman sana lamaanii booddee Waaqayyoo Mu-seetti in dubhate; ²Waaqayyoo Muscedhaan, "Ani duumessaan teessoo araara sana irratti waanan mul'adhuuf, Aaron obboleessi kee gara iddoo qulqullaa'aa isa golga keessaa, teessoo araaraa isa sanduuqa kakuu irra jiru sana fuula duratti yeroodhuma barhaadetti akka ol hin galle itti himi kanaa achi in du'a". ³Yommuu ol galu immoo aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf tuntunoo tokko, qalma gubamuuf immoo korbeessa tokko dhi'eessee iddoo qulqullaa'aa sanatti ol haa lixu! ⁴Inni kittaa quncee talbaa irraa hojjetame isa qulqullaa'aa haa uffatu, fiddu dhagnatti aanu isa quncee talbaa irraa hojjetames haa hidhato, hidhata quncee talbaa irraa hojjetameen mudhii

isaa hidhatee, mataa isaatti marata quncee talbaa irraa hojjetame haa maratu! Isaan kun uffata qulqullaa'oo waan ta'aniif, inni dhagna isaa dhiqatee haa uffatu! *Korbeeyyii reettii lama aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf, korbeessa hoolaa tokko immoo qalma gubamuuf waldaa Israa'elootaa biraa haa fuudhu!

*1-2 10:1-2

*3 Ibr 6:19; 9:7

*4 Bau 28:39,42; 29:4-5

6 "Aaronis tuntunicha isa aarsaa sababii cubbuu isaatiif dhi'aanu sana dhi'eessee, ofii isaatiif maatii isaatiifis araara haa buusu! *Kana booddee immoo korbeeyyii reettii sana lamaan fuudhee balbala dukaana walga'iitti ana Waaqayyo dura haa dhaabu! *Korbeeyyii sana lamaan irratti mukti lama haa buufamu! Mukti inni tokko kan irra bu'e ana Waaqayyoo, mukti inni kaan kan irra bu'e immoo gad dhiifamuudhaaf haa ta'u! *Inni korbeessa isa mukti inni kan ana Waaqayyo irra bu'e sana fidee aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu haa godhu! *Korbeessi inni akka gad dhiifamuuf mukti irra bu'e immoo ittiin araara buusuudhaaf ana Waaqayyo duratti dhi'eeffamee, gara lafa onaatti gad haa dhiifamu!

*6 9:2,8-11; Ibr 7:27

11 "Aaron immoo tuntunicha aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aanu sana dhi'eessee ofii isaatiif maatii isaatiifis araara haa buusu! Tuntuu aarsaa sababii cubbuu isaatiif dhi'aatu sanas haa gorra'u! *Ergasii immoo qodaa ixaana irratti aarsanitti barbadaa ibiddaa iddoo aarsaa isa fuula sanduuga kakuu koo dura jiru irraa fuudhee itti guutee, ixaana bulaa'aa urgaa'aa isaa harka isaa lamaan guutee fuudhee iddoo isa golgaa keessaatti haa geessu! *Ixaanichas ana Waaqayyo duratti ibiddicha irratti haa naqu! Inni akka hin duunetti aari ixaanichaa teessoo araaraa isa dhuga-baatu irra jiru sana in golga; *dhiiga tuntunichaa irraas fuudhee fuula duraan karaa gara ba'abiiftuu teessoo araaraa sanatti quba isaatiin haa facaasu! Akkasumas karaa fuula duraa teessoo araaraatti dhiigicha quba isaatiin si'a torba haa facaasu!

15 "Inni kana booddee korbeessichaa aarsaa sababii cubbuu sabaatiif

dhi'aanu sanas gorra'ee dhiiga isaa fuudhee iddoo isa golgaa keessaatti lixee akkuma dhiiga tuntunichaa sana godhe haa godhu! Teessoo araaraa sana irratti, teessicha fuula durattis haa facaasu! *Inni akkasitti sababii xuraa'ummaa, irra-daddarbaa fi cubbuu namoota Israa'el hundumaaf, iddoo inni qulqullaa'aan sun akka hin xuroofne in godha; dukaana walga'ii isa xuraa'ummaa isaanii keessa isaan gidduu jiru sanaaf akkasuma in godha. *Yommuu Aaron araara buusuudhaaf iddoo qulqullaa'aa sanatti lixu, hamma inni ofii isaatiif fi maatii isaatiif, guutummaa waldaa Israa'eliiis araara buusee gad ba'utti, namni tokko illee dukaana walga'ii sana keessatti hin argamin! *Ergasii gara iddoo aarsaa isa fuula koo duraa, isa gara balbala duraa sanatti gad ba'ee, araara haa buusu! Dhiiga tuntunichaa fi dhiiga korbeessichaa reettii irraa fuudhee, gaanfota iddoo aarsaatti naanneessee haa dibu! *Dhiigicha irraa fuudhee quba isaatiin si'a torba itti facaasee, xuraa'ummaa namoota Israa'el irraa addaan baasee iddoo aarsaa sana haa qulqulleessu!

*15 Ibr 4:16; 9:5

*18 Bau 30:10

20 "Aaron iddoo qulqullaa'aa sanaaf, dukaana walga'ii sanaaf, iddoo aarsaa sanaafis araara buusu erga raawwatee booddee, korbeessichaa isa fayyaatti jiru sana immoo in dhi'eessa. *Harka isaa lamaan mataa korbeessa isa fayyaatti jiru sana irra kaa'ee, yakka, irra-daddarbaa fi cubbuu namoota Israa'el hundumaa beeksisee, mataa korbeessichaa irra erga kaa'ee booddee, korbeessichaa nama hojii kanaaf qophaa'ee jirutti kennee lafa onaa keessatti gad akka dhiisu in godha; *namichi sun korbeessichaa lafa onaa keessatti gad in dhiisa, korbeessichi akkasitti yakka isaanii hundumaa of irratti baatee iddoo onaatti in geessa.

23 "Ergasii Aaron gara dukaana walga'iitti ol lixee, uffata quncee talbaa irraa hojjetame isa yeroo iddoo qulqullaa'aatti ol lixee sana uffate of irraa baasee achitti haa dhiisu! *Inni iddoo qulqullaa'aa sanatti dhagna isaa bishaaniin dhiqatee, uffata isa kan isaatiif uffatee as ba'ee ofii isaatiif,

sabaafis qalma gubamuu dhi'eessee, ofii isaatiif, sabaafis araara haa buusu! *Moora horii isa aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aate sanas iddoo aarsaa irratti gubee haa aarsu!

26 Namichi inni korbeessa isa gad dhiifamu sana lafa onaatti geesse sun immoo uffata isaa miiccatee, dhagna isaa bishaaniin erga dhiqatee booddee gara iddoo buufataatti haa galu! *Tuntuuonni fi korbeessi reettii aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatanii dhiigni isaanii iddoo qulqullaa'aa keessatti ittiin araara buusuudhaaf dhi'aate sun, iddoo buufataa keessaa alatti gad bafamanii, gogaan isaanii, foon isaanii fi cumaan isaanii ibiddaan haa gubamu! *Namni isaan kana ibiddaan gubus uffata isaa miiccatee, dhagna isaa bishaaniin erga dhiqatee booddee gara iddoo buufataatti haa galu!

*27 Ibr 13:11

Guyyaa Araari Buufamuuf Seerrata Dhaabu Isaa

29 "Kanatti fufee kan jiru kun seerrata bara baraa isiniif haa ta'u! Ji'a torbaffaatti, ji'icha keessaa guyyaa kurnaffaatti isin warri dhaloota biyyaa, warri galaan isin gidduu jiraatanis soomuudhaan, gad of deebisaa, gaafas hojii tokko illees hin hojjetinaa! *Guyyaa kanattis isin qulleessuudhaaf araari isiniif in buufama; isin ana Waaqayyo duratti cubbuu keessan hundumaatti in qullooftu. *Kunis isiniif guyyaa Sambatata isa itti aara galfattanii dha; kanaafis gaafas soomuudhaan gad of deebisaa! Kunis seerrata bara baraa ti.

*Lubni dibamee qooda abbaa isaatiif angafa lubootaa ta'ee hojjechuudhaaf hojii irra dhaabamu uffata isa qulqullaa'aa quncee talbaa irraa hojjetame sana uffatec, hojii araara buusu sana haa hojjetu! *Akkasumas immoo iddoo hundumaa irra qulqullaa'aa sanaaf, dukaana walga'ii sanaa fi iddoo aarsaatiif, lubootaa fi namoota waldaa sana keessa jiran hundumaafis araara haa buusu! *Kunis seerrata bara baraa laa ittiin waggaatti si'a tokko sababii cubbuu Israa'elootaa hundumaaf araara buuftan isiniif haa ta'u!" jedhe.

/ Lew 17:7 "Waaqayyolii tolfamoo bifa re'ootaa qabaniif" yookiis "Seexanootaaf".

Kunis akkuma Waaqayyo Musee ajajetti in hojjetamec*.

*29-34 23:26-32; Lak 29:7-11

Dhiiga Nyaachuun Dhowwamu Isaa

17 *Waaqayyo yommuu Musee dhaan, *Ati Aaronitti, ilmaan isaatti, namoota Israa'el hundumaattis wanta ani Waaqayyo abboome kana himi! *Isaaniin, 'Israa'eloota keessaa namni iddoo buufataatti yookiis iddoo buufataa duubatti aarsaadhaaf saawwa yookiis hoolaa yookiis reettii qale, *fuula godoo isa kan Waaqayyoo duratti aarsaa godhee Waaqayyoo dhi'eessuudhaaf, gara balbala dukaana walga'iitti utuu hin fidin yoo hafe, yakki dhiigaa isatti haa lakkaa'amu! Inni dhiiga dhangalaaseera, kanaafis namni sun saba isaa gidduudhaa haa balleeffamu! *Kunis Israa'eloonni aarsaa isaanii isa alatti dhi'eessan ol galchani, balbala dukaana walga'ii duratti gara lubichaatti Waaqayyoo fidanii isaaf aarsaa araaraa godhanii akka dhi'eessaniif ture. *Lubichis dhiigaa qalma sanaa iddoo aarsaa isa kan Waaqayyoo isa balbala dukaana walga'ii jirutti haa facaasu! Moora isaa immoo fooliin isaa akka garaa ciibsutti Waaqayyoo gubee haa aarsu! *Egaa si'achi sabni kun aarsaa isaanii waaqayyolii tolfamoo bifa re'ootaa qaban! warra isaan duukaa bu'uu isaaniitiin itti ejjaniif hin dhi'eessan! Kunis dhaloota hundumaa keessatti seerrata bara baraa isaaniif haa ta'u!" jedhi!

*4 Uma 9:6

*7 Kes 32:17

8 "Ati isaaniin, 'Isin Israa'eloota keessaa yookiis galaa isin gidduu jiraanu keessaa namni qalma gubamu yookiis aarsaa dhi'eessu tokko, *qalma yookiis aarsaa Waaqayyoo dhi'eessuudhaaf gara balbala dukaana walga'iitti unu hin fidin yoo hafe, namichi sun saba isaa keessaa haa balleeffamu!"

*9 Kes 12:14

10 "Isin Israa'eloota keessaa yookiis galaa isin gidduu jiraatu keessaa namni tokko illee dhiiga yoo nyaate, namicha dhiiga nyaate sanatti Waaqayyo gara in gala saba isaa keessaa isa in

balleessa' jedhi!* ¹¹ Lubbuun uumama foon uffatee dhiiga keessa waan jiruuf, furee kan ta'us dhiiga waan ta'eef, inni furee lubbuu keessanii akka ta'uuf iddoo aarsaa irratti ani Waaqayyo isa isiniif kenneera*. ¹² Kanaafan namoota Israa'eliin, 'Isin keessaa namni tokko illee dhiiga hin nyaatin! Akkasumas galaa isin gidduu jiraatu keessaa namni tokko illee dhiiga hin nyaatin! jedhe. ¹³ Akkasumas Israa'eloota keessaa yookiis galaa isaan gidduu jiraatu keessaa bineensa yookiis allaattii nyaatamu kan adamsu tokko dhiiga isa adamsamu sanaa lafatti haa dhagalaasu, biyyoos irra haa deebisu! ¹⁴ Lubbuun uumama foon uffatee hundinuu dhiiga isaa waan ta'eefan Israa'elootaan, 'Lubbuun uumama hundumaa dhiiga isaa ti waan ta'eef isin dhiiga horii tokko illee hin nyaatinaa! Namni isa nyaatu hundinuu haa balleeffamu!

*10 3:17; Uma 9:4

*11 Ibr 9:22; HoE 15:20

¹⁵ "Dhaloota biyyaa yookiis galaa keessaa namni wanta ofiin du'e yookiis wanta bineensi qabee ajjeesee nyaate, uffata isaa haa miicatu, ofiis dhagna isaa bishaaniin haa dhiqatu, hamma galgalaattis kan hin qullaa'in haa ta'u! Isa booddee garuu qullaa'aa in ta'a*. ¹⁶ Uffata isaa yoo miicachu dhaabaate, dhagna isaas yoo dhiqachu dhaabaate garuu yakka isaatti haa gaafatamu! jedhi!" jedhe.

*15 22:8

Wal Bira Ga'uu Namootaaf Seerri Kennamu Isaa

18 ¹ Waaqayyo ammas Musee-dhaan, ² Namoota Israa'elitti dubbadhu! Isaaniin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Ani Waaqayyo gooftaa keessan; ³ akka hojii namoonni biyya Gibxii isa keessa jiraachaa turtan sana keessatti hojjetan hin hojjetinaa! Akka hojii namoonni biyya Kana'aan isa ani itti isin galchuuf, jiru sana keessatti hojjetanis hin hojjetinaa! Akka seerrata isaaniittis hin adeeminaa*! ⁴ Ani Waaqayyo gooftaa keessan waanan ta'eef, isin wanta qajeelaa ta'e isa kan kootii hojjedhaa, seerrata koo eegaatii isaaniin jiraadhaa! ⁵ Ani Waaqayyoo dha; kanaafis isin seerrata koo fi wanta qajeelaa ta'e

isa kan kootii isa namni isa eegge ittiin jiraatu ega*!

*3 Bau 23:24; Kes 18:9; Iya 24:15

*5 Kes 4:1; Nah 9:29; His 20:11-13;

Luq 10:28; Rom 7:10; 10:5; Gal 3:12

⁶ "Ani Waaqayyoo dha; isin keessaa namni tokko illee fira dhiigaa isaa bira ga'uudhaaf itti hin dhi'aatin! ⁷ Ati haadha kee bira ga'uudhaan abbaa kee hin salphisin! Isheen haadha kee ti, kanaaf ishee bira hin ga'in! ⁸ Haadha manaa abbaa keetii bira ga'uudhaan abbaa kee hin salphisin*! ⁹ Obboleettii kee bira hin ga'in! Intala abbaa keetii yookiis kan haadha keetii, si biratti dhalatus diidatti dhalattus ishee bira hin ga'in*! ¹⁰ Intala ilma keetii yookiis intala intala keetii bira ga'uun siif salphina waan ta'eef, ishee bira hin ga'in! ¹¹ Intalli haadha manaa abbaa keetii isheen abbaan kee dhalche siif obboleettii waan taateef, ishee bira hin ga'in! ¹² Obboleettiin abbaa keetii isaaf fira dhiigaa waan taateef, ishee bira hin ga'in! ¹³ Obboleettiin haadha keetii isheedhaaf fira dhiigaa waan taateef, ishee bira hin ga'in!

*8 2Sam 16:22; Kes 27:20; 1Qor 5:1

*9 20:17; Kes 27:22; His 22:11

¹⁴ "Saala obboleessa abbaa keetii hin mul'isin! Haadha manaa obboleessa abbaa keetii bira ga'uudhaan isa hin salphisin! Isheen haadha manaa obboleessa abbaa keetii ti! ¹⁵ Haadha manaa ilma keetii bira hin ga'in! Isheen haadha manaa ilma keetii waan taateef, ati ishee bira hin ga'in*! ¹⁶ Haadha manaa obboleessa keetii bira ga'uun obboleessa kee salphisuu waan ta'eef, ishee bira hin ga'in*! ¹⁷ Ati dubartii tokko bira yoo geesse, intala ishee bira immoo hin ga'in! Akkasuma immoo intala ilma isheetii yookiis intala intala isheetii bira hin dhaqin! Isaan firoota dhiigaa ishee waan ta'aaniif, kun jal'aa dha. ¹⁸ Haati manaa kee utuu jirtuu isheetii hinaafsisuudhaaf, obboleettii ishee ishee irratti fuutee bira hin ga'in!

*15 20:12; Uma 38:16

*16 20:21; Mar 6:18

¹⁹ "Xuraa'ummaan garaa-dhukkubbii ntuu irra jiruu, bira ga'uudhaaf dubartiitti hin dhi'aatin*! ²⁰ Haadha manaa namaa bira hin ga'in! Isheedhaa wajjin of hin xureessin*! ²¹ Ani

Waaqayyoo dha; ati ijoollee kee keessaa tokko illee Moleek Waaqayyo tolfamaadhaaf aarsuudhaaf ibiddatti dabarsitee hin kennin! Maqaa ana Waaqayyo keetiis hin xureessin*!

²² Ati akka nama dubartii wajjin ciisutti dhiiraa wajjin hin ciisin! Kun wanta ciiggaasisaa dha*. ²³ Ati akka nama dubartii bira ga'utti horii keessaa tokko bira illee geessee wajjin ciisuudhaan of hin xureessin! Dubartiinis horii wajjin ciisuudhaaf of hin kennin! Wanti akkasii kun waliin makuu waan ta'eef yeellaasisaa dha*.

*19 20:18; 15:19,24; His 18:6; 22:10

*20 2Sam 11:4

*21 Kes 12:31; 18:10; 2Mot 17:17; 21:2; Far 106:37; Er 7:31

*22 Uma 19:5; Rom 1:27; 1Qor 6:9

*23 20:15-16; Bau 22:19; Kes 27:21

²⁴ "Ega isin isaan kana hundumaan of hin xureessinaa! Sabni ani isin duraa oofee baasuudhaaf jedhu akkasitti waan of xureessaniif, ²⁵ biyyichi illee in xuraa'e; ani immoo yakka isaatiif isa nan adabe, biyyichis warra isa keessa jiraatan of keessaa in tufe. ²⁶ Isin garuu seerrata koo fi wanta qajeelaa ta'e isa kan kootii eegaa! Isin warri biyyaa yookiis galaan isin gidduu jiraatu, wanta ciiggaasisaa ta'e kana keessaa tokko illee hin hojjetinaa! ²⁷ Namoonni biyya sanaa warri isin dura turan wanta ciiggaasisaa kana hundumaa hojjetaniiru, biyyichis xuraa'eera. ²⁸ Biyyichi warra isin dura ture sana of keessaa akkuma tufe, yeroo isin isa xureessitan, of keessaa akka isin hin tufnetti, ²⁹ eenyu iyyuu wanta ciiggaasisaa akkasii yoo godhe, namni kana hojjetee saba isaa keessaa haa balleeffamu! ³⁰ Ani Waaqayyo gooftaa keessan; ammas amala ciiggaasisaa isin duratti hojjetamaa ture akka hin hojjenetti, isaaniinis akka of hin xureessinetti, wanta ani isin irraa barbaadu eegaa! jedhi!" jedhe.

Seerri Garaa Garaa Kennamu Isaa

19 ¹ Itti fufces Waaqayyo Musee-dhaan, ² Guutummaa waldaa Israa'elitti dubbadhu! Isaaniin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Ani Waaqayyo gooftaan keessan qulqulluu akkuman ta'e isinis immoo qulqulloota ta'aa*!

³ Ani Waaqayyo gooftaa keessan! Isin hundumti keessan haadha keessanii fi abbaa keessaniif ulfina kennaa! Guyyaa Sanbata kootiis eegaa*! ⁴ Ani Waaqayyo gooftaa keessan! Isin gara waaqayyolli tolfamootti hin garagalinnaa! Yookiis wanta baqfamu irraa waaqayyolli hin hojjetatinaa*!

*2 11:44-45; Mat 5:48; 1Phe 1:15-16

*3 Bau 20:12; 20:8-10

*4 Bau 20:3

⁵ "Aarsaa qalma araaraa ana Waaqayyoof yeroo dhi'eessitan, akka isiniif fudhatamutti dhi'eessaa! ⁶ Inni gaafuma isin dhi'eessitan sana yookiis borumtaa isaa haa nyaatamu! Wanti isa irraa hafee guyyaa sadaffaa ga'e garuu ibiddaan haa gubamu! ⁷ Inni guyyaa sadaffaatti yoo nyaatame, ciiggaasisaa dha, hin fudhatamus. ⁸ Namni isa nyaate wanta ana Waaqayyoof qulqullaa'e waan xureesseef, yakka isaatti in gaafatama; namni sun saba isaa gidduudhaa haa balleeffamu!

⁹ "Midhaan lafa keessan irraa yeroo haamtan, hamma timjii maasii keessaniitti hin haaminaa! Qarmii makara keessanii hin funaaninaa*! ¹⁰ Ani Waaqayyo gooftaa keessan; qarmii ija mukaa iddoo dhaabaay waynii keessanii hin bu'atinaa! Ija isaa isa harca'es hin funaannatinaa! Warra hiyyeessotaa fi warra galaadhaaf dhiisaa!

¹¹ "Hin hatinaa!

Hin sobinaa!

Walis hin gowwoomsinaa*!

¹² "Ani Waaqayyo keessan; maqaa kootiin sobaan kakachuudhaan maqaa ana Waaqayyo keessanii hin xureessinaa*!

*9 23:22; Kes 24:19; Rut 2:2,15-16

*11 Bau 20:15-16; 1Tas 4:6; Kes 5:19-20

*12 Bau 20:7,16; Mat 5:33

¹³ "Nama hin cunqursinaa, isa hin saaminaas! Mindaa nama qacaramee hojjetees hamma borumtaatti of bira hin bulchinaa*!

¹⁴ "Ani Waaqayyoo dha; ati ana Waaqayyo kee sodaadhu malee, nama duudaa hin abaarin, nama jaamaa duras gufuu hin kaa'in*!

¹⁵ "Firdii hin jal'isinaa! Namootaaf qajeeltootti firdii kennaa malee, hiyyeessa ilaaltanii gara isaa hin gorinaa yookiis isa guddaadhaaf hin looginaa*!

16 " 'Ani Waaqayyoo dha; saba keessan gidduu asii fi achi adeemtanii hin hamatinaa! Dhiiga namaa dhanga-laasuudhaafis irratti hin ka'inaa*!

17 " 'Ati garaa keetti obboleessa kee hin jibbin! Dhugumaan nama balleessaa isaa hubachiisi malee, sababii isaatiif cubbuu of irratti hin fidin*!

18 " 'Ani Waaqayyoo dha; ati nama akka ofii keetiitti jaalladhu malee, ija hin baafatin, ijoollee saba keetii irrattis haaloo hin qabatin*!

*13 Kes 24:14-15; Er 22:13; Yaq 5:4

*14 Uma 27:19; Kes 27:18

*15 Bau 23:3,6

*16 Bau 23:7

*17 Mat 18:15

*18 2Mot 6:26; 2Sen 28:9-15; Mat 5:43;

22:39; Luq 10:25-37; Yoh 13:34;

Rom 13:9; Gal 5:14; Yaq 2:8

19 " 'Isin seerrata koo eegaa! Horii horsiifatan keessatti qomoon garaa garaa wal bira ga'ee akka wal horu hin godhinaa! Maasii keessanitti sanyii gosa lama hin facaasinnaa! Wwayyaa wanta lama irraa waliin makamee dha'ames hin uffatinaa*!

*19 Kes 22:9-11

20 " 'Namni xomboree nama kan biraatiif kaadhimatamtee wajjin yoo ciise, isheen hin furanne yookiis birmadiu hin baane yoo ta'e, itti haa gaafatamu! Haa ta'u iyyuu malee, sababii isheen birmadiu hin ba'iniif isaan hin ajjeefamin! ²¹ Namichi garuu aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatu korbeessa hoolaa tokko ana Waaqayyoof balbala dukaana walga'iitti haa fidu! ²² Lubni immoo cubbuu inni hojjete sanaaf korbeessa hoolaa aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aante sanaan ana duratti isaa arara haa buusu! Cubbuun inni hojjete sunis isaa fi dhiifama!

23 " 'Isin biyya abdachiifamtanitti galtanii mukkeetii iji isaanii nyaatamu yommuu dhaabdan, ija mukkeetii sanaa akka waan xuraa'aatti ²⁴ lakkaa'aa! Wag-gaa sadiif iji mukkeetii kanaa isiniif akka waan xuraa'aa haa ta'u! Iji isaanii hin nyaatamin! ²⁵ Waggaa afuraffaatti garuu iji isaa hundinuu aarsaa galataa ana Waaqayyoof qulqullaa'e haa ta'u! ²⁶ Ani Waaqayyo gooftaa keessan; waggaa shanaffaatti immoo ija isaa nyaa-

dhaa! Akkasitti wanti isin galfattan in baay'ata.

26 " 'Foon dhiigni keessa jiru hin nyaatinaa!

Hooda hin dubbatinaa!

Duumessa ilaaltaniiis ayyaana hin hedinaa!

27 " 'Rifeensa mataa keessanii naan-nessitanii illee keessan irraa hin fixinaa; andara areeda keessaniis haaddanii hin balleessinaa!

28 " 'Ani Waaqayyoo dha; warra du'aniif jettanii dhagna keessan hin murmurinaa! Barreessaadhaafis milik-kita tokko illee of irratti hin godhatinaa*!

*27-28 Kes 14:1; Er 48:37

29 " 'Biyyichi gaalamootummaatti akka hin gorretti, jal'inaanis akka hin guummetti, ati gaalamoota ishee gochuudhaan intala kee hin xureessin*!

30 " 'Ani Waaqayyoo dha; ati Sab-bata koo eegi, iddoo qulqullaa'aa isa kan kootiifis ulfina kenni*!

31 " 'Ani Waaqayyo gooftaa kee ti, gara eker-dubbiftuutti hin garagalin, isaaniiin xuraa'undhaafis warra ekeraa dubbisan hin iyyaafatin*!

*29 Kes 23:18-19; 2Mot 23:7

*30 26:2; Bau 20:8-10

*31 20:6,27; Kes 18:10-11; Isa 8:19

32 " 'Ani Waaqayyoo dha; ati nama mataa harrii yommuu argitu ka'iif! Nama dulloomaaf ulfina kenni! Ana Waaqayyo kees sodaadhu!

33 " 'Namni galaan sii wajjin biyya kee keessa yoo jiraate, isa hin cunqursin! ³⁴ Ani Waaqayyo gooftaa kee ti; namni galaan si bira jiraatu akkuma nama biyyaatti haa ilaalamu! Atis biyya Gib-xiitti galaa waan turteef, akkuma ofii keetiitti isa jaalladhu*!

³⁵ 'Firdii, safartuu hojjaa, miijana, wanta baay'inni isaa ilaalamu keessattis jal'ina hin hojjetin!

³⁶ Ani Waaqayyo gooftaa kee isa biyya Gibxi si baasee dha; ati madaalii, miijana, eefaa fi hiini qajeelaas qabaadhu*!

37 " 'Ani Waaqayyoo dha, ati seerrata koo hundumaa, wanta na duratti qajeelaa ta'e hundumaas eegi, raawwadhus! jedhi! jedhe.

*33-34 Kes 10:18-19

*36 Kes 25:13-16; Fak 20:10;

His 45:10-12; Hos 12:8; Amo 8:5

Adaba Cubbuu

20 ¹ Waaqayyo ammas Museetti dubbatee, ² 'Ati namoota Israa'eliin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Namoota Israa'el keessaa, galaa biyya Israa'el keessa jiraatu keessaas namni tokko illee dhala isaa keessaa tokko Moleekiif aarsaa yoo dhi'esse, mama malee haa ajjeefamu! Namoonni biyya sanaa dhagaadhaan isa haa rukutan! ³ Ani immoo isatti nan garagala; inni dhala isaa keessaa Moleekiif aarsaa dhi'essees iddoo koo isa qulqullaa'aa koseesse, maqaa koo isa qulqulluus waan xureesseef, saba isaa gidduudhaa isa nan balleessa. ⁴ Namoonni biyya sanaa yeroo inni dhala isaa keessaa Moleekiif aarsaa dhi'eessu, akka isa hin ajjeefneef achi yoo ilaalan immoo, ⁵ ani namicha sanatti, maatii isaattis nan garagala; isa, warra isaa wajjin ejjumaadhaaf Moleek duukaa bu'an hundumaas saba isaanii gidduudhaa nan balleessa*.

*2-5 18:21

6 " 'Namni anaaf amanamuu dhiisee eker-dubbiftuu duukaa bu'undhaaf, gara warra ekeraa dubbisan kanaatti yoo garagale ani isatti nan garagala, saba isaa keessaas isa nan balleessa*.

*7 Kanaaf ani Waaqayyo gooftaa keessan waanan ta'eef, ad-daan ba'aa, qulqulloota ta'aa! ⁸ Seerrata koo eegaa, raawwadhaas! Ani Waaqayyo isa isin qulqulleessuu dha.

⁹ Namni abbaa isaa yookiis haadha isaa abaaru mama malee haa ajjeefamu! Inni abbaa isaa yookiis haadha isaa waan abaareef, dhiigni isaa mataadhuma isaa irraa haa barbaadamu*!

*6 19:31

*9 Bau 20:12; 21:17; Mat 15:4; Mar 7:10

10 " 'Namni tokko haadha manaa nama biraa, haadha manaa ollaa isaa wajjin yoo ejje, inni ejje, isheen ejjites lachuu mama malee haa ajjeefaman*!

¹¹ Namni haadha manaa abbaa isaatii bira ga'u qullaa abbaa isaatii mul'isuu isaa ti waan ta'eef, lamaanuu dhugumaan haa ajjeefaman! Dhiigni isaanis mataa isaa-hii irraa haa barbaadamu*!

¹² Namni haadha manaa ilma isaatii bira ga'uun haraamuu waan ta'eef, lachuu isaanii mama malee haa ajjeefaman! Dhiigni isaanis mataa isaanii irraa haa barbaadamu*!

¹³ Namni tokko akka nama dubarti bira ga'uutti dhiira bira yoo ga'e,

isaan lamaanuu wanta ciiggaasisaa waan hojjetaniif, mama malee haa ajjeefaman! Dhiigni isaanis mataa isaanii irraa haa barbaadamu*!

¹⁴ Namni tokko dubarti tokko, haadha ishees yoo fuudhe kun wanta jal'aa dha; jal'innu tokko illee isin gidduutti akka hin argamnettis inni, dubartoonni lamaanuus ibiddaan haa gubaman*!

15 " 'Namni tokko akka nama dubarti bira ga'uutti horii bira yoo ga'e, mama malee haa ajjeefamu! Horii sanas isin ajjeesaa!

¹⁶ Akka dubarti dhiira bira geessutti dubartiin tokko horii bira ga'uudhaaf yoo itti dhi'aate dubartitti, horii sanas isin ajjeesaa! Isaan mama malee haa ajjeefaman! Dhiigni isaanis mataa isaanii irraa haa barbaadamu*!

*10 Bau 20:14; Kes 5:18; 2Sam 11:4;

Yoh 8:5

*11 18:8; Kes 22:30; 27:20

*12 18:15

*13 18:22

*14 Kes 27:23

*15-16 Bau 22:19; Lew 18:23; Kes 27:21

17 " 'Namni tokko obboleettii isaa, intala abbaa isaa yookiis intala haadha isaa fuudhuun, wal bira ga'uun isaanis dubbii yeellaasisaa dha; kanaaf isaan ija saba isaanii duratti haa balleeffaman; inni obboleettii isaa waan salphissee, yakka isaa haa baadhatu*!

18 " 'Namni tokko dubarti garaa dhukkubbiin irra jiru bira yoo ga'e, inni burqituu dhiiga ishee qullantii waan baaseef, isheen burqituu dhiiga ishee waan mul'ifteef, lamaanuu saba isaanii keessaa haa balleeffaman*!

19 " 'Ati obboleettii haadha keetii yookiis obboleettii abbaa keetii bira hin ga'in! Namni kana godhu immoo aantii isaa salphisuu isaa ti; isaan kun yakka isaanii haa baadhatan!

20 " 'Namni adaadaa isaa wajjin ciisu saala cessuma isaa mul'isuu isaa ti; kanaaf isaan lamaanuu cubbuu isaanii haa baadhatan, dhala utuu hin godhatinis haa du'an*!

21 " 'Namni baadha manaa obboleessa isaa yoo fuudhe, kun wanta xuraa'aa dha; inni saala obboleessa isaa waan mul'iseef, isaan lamaan dhala utuu hin godhatin haa hafan*!

*17 18:9; Kes 27:22

*18 18:19

*19-20 18:12-14

*21 18:16

² Lew 19:23 "Waan xuraa'aatti" yookiis "Waan dhowwameetti" lakkaa'aa!

22 " 'Isin seerrata koo, wanta na duratti qajeelaa ta'es hundumaa eegaa, godhaas! Biyyi isin akka keessa jiraat-taniif ani itti isin geessu kunis bak-keetti isin hin tufu. ²³ Isin akka amala saba warra ani isin duraa ari'uutti hin deddeebi'inaa! Isaan wanta kana hun-dumaa waan hojjetaniif arguun isaanii na jibbisiiise. ²⁴ Isiniin garuu:- Ani biy-ya aannanii fi damma baasu akka qabaattaniif isiniif nan kenna biyya isaanii dhaalaa! jedheera; ani Waaqay-yo gooftaa keessan isa saba warra kaan keessaa addaan isin baasee dha*.

25 " 'Kanaafis isin bineensota qul-laa'anii fi warra hin qullaa'in, simbir-rootaa fi allaattota qullaa'anii fi warra hin qullaa'in gidduutti gargar baasaa! Isinis bineensotaan, simbirrootaa fi al-laattotaan yookiis waanuma lafa irra munyuuqu isa ani akka xuraa'aatti akka ilaaltaniif gargar isiniif baaseen of hin xureessinaa*! ²⁶ Ani Waaqayyo qulqulluu waanan ta'eef, isin kan koo akka taatanitti saba warra kaanitti addaan waanan isin baaseef, isinis immoo qulqulloota ta'aa*!

*22-24 18:3

*25 11:1-47

*26 11:44

27 " 'Isin gidduudhaa namni ekeraa dubbisu yookiis ekeraa waamu, dhiirris dubartiinis haa ajjeefaman! Isaan dha-gaadaa haa rukutaman, dhiigni isaa-niis mataa isaanii irraa haa barbaada-mu! jedhi! jedhe*.

*27 19:31

Seera Lubootaaf Kenname

21 ¹ Waaqayyo itti fufee Musee-dhaan, "Ati ilmaan Aaron war-ra lubootatti dubbadhu, 'Waaqayyo ak-kana jedha:- Lubni tokko illee nama saba isaa keessaa du'etti dhi'aachuu-dhaan of hin xureessin! ² Garuu aantii isaa, haadha isaa, abbaa isaa, ilma isaa, intala isaa, obboleessa isaa yoo ta'e, ³ akkasuma obboleettiin isaa immoo haadhoo isaa durba hin heerumin yoo taate, isaanii of xureessuu hin danda'a; ⁴ garuu geggeessitu ta'ee saba isaa keessaa warra fuudhaa fi heerumaan walitti firooman jyyuu yoo ta'e, reeffa isaanii bu'ee of hin xureessin*!

*1-4 His 44:25-27

5 " 'Luboonni mataa isaanii hin haaddatin, naannoo arceda isaanii hin haaddatin! Dhagna isaanii hin mur-murin*! ⁶ Isaan aarsaa ana Waaqay-yoof ibiddaan gubamu, nyaata ana Waaqayyo isaanii waan dhi'eessaniif, isaan haa qulqullaa'an! Isaan ana Waaqayyo isaanii haa qulqullaa'an malee, maqaa koo hin xureessin! ⁷ Lu-boonni ana Waaqayyo isaanii qulqul-laa'oo waan ta'aniif, isaan dubartii ejjituu, dubartii xureeffamte, ishee ab-baa manaa hiiktes hin fuudhin*! ⁸ Ka-naaf atis isaan qulleessi! Ani Waaqay-yo kanan isin qulleessu qulqulluu wa-nan ta'eef, isaan immoo buddeena ana Waaqayyo keetii waan dhi'eessaniif, isaan qullaa'oo siif haa ta'an*! ⁹ Intalli luba tokkoo gaalamootummaadhaan yoo of xureessite, maqaa abbaa ishee-tii xureessuu ishee ti; isheen ibiddaan haa gubamtu!

*5 19:27-28; Kes 14:1

*7 His 44:22

*8 11:44-45

10 " 'Lubichi inni obboloota isaa gidduutti angafa ta'e, inni mataa isaa irratti dibanni dhadhaa ejersaa nam'e, uffata lubaa uffachuudhaaf inni addaan baafame sun marata ofittii baasee ri-feensa mataa isaa gad hin dhiisin! Uffata isaas hin tarsiis*! ¹¹ Inni id-doo reeffi tokko illee jirutti ol hin galin! Abbaa isaa yookiis haadha isaa yoo ta'e iyyuu achitti ol galee of hin xureessin! ¹² Ani Waaqayyoo dha; di-banni dhadhaa ejersaa inni kan koo kan Waaqayyo isaatii inni addaan isa baasu isa irra waan jiruuf, inni iddoo isa qulqullaa'aa sana keessaa gad hin ba'in, iddoo qulqullaa'aa isa kan kootii sanas hin xureessin!

13 " 'Niitti yeroo fuudhus durba haa fuudhu! ¹⁴ Inni gomoo isaa keessaa durba haa fuudhu malee, dubartii ab-baan manaa irraa du'e, kan abbaa manaa ishee hiikte, kan xureeffamte, ejjituus hin fuudhin! ¹⁵ Ani Waaqayyo isa kanan qulqulleessu waanan ta'eef, innis saba isaa gidduutti sanyii isaa hin xureessin! jedhiin! jedhe.

*10 8:12; Bau 28:41; 29:7

16 Waaqayyo ammas Museedhaan, ¹⁷ "Ati amma immoo Aaronitti dubba-dhuu, 'Waaqayyo akkana jedha:- Dha-lootaa hamma dhalootaatti sanyii kee

keessaa namni mudaa qabu tokko illee aarsaa buddenaa ana Waaqayyo isaa-tiif dhi'eessuudhaaf hin dhufin! ¹⁸ Nam-ni mudaa tokko illee qabu hin dhi'aatin! Namni jaamaan, namni naafti, namni fuula farquu, namni fafi, ¹⁹ namni miilla cabaa yookiis harka cabaa, ²⁰ namni dugda goophoo, dinkiin, ija isaa irra kan buufate, dhagni isaa kan ciccite, kan cittaa'e, cidhaan isaa kan tumame, ²¹ sanyii Aaron lubichaa keessaa mudaa tokko kan qabu aarsaa ana Waaqayyoof ibiddaan gubamu dhi'eessuudhaaf hin dhufin! Mudaa erga qabaatees aarsaa buddeena Waaqayyo isaatiif dhi'eessuudhaaf hin dhufin! ²² Haa ta'u iyyuu malee, inni buddeena ana Waaqayyo isaa isa hundumaa irra qulqulluu ta'eef, isa qulqulluu nyaachuu hin danda'a*! ²³ Ani Waaqayyo kanan isaan qulqul-leessuu dha; egaa sababii mudaa qa-buuf, iddoo qulqullaa'aa koos akka hin xureessineef, golgaa sana keessa hin lixin! Gara iddoo aarsaattis hin dhi'aatin! jedhiin! jedhe.

24 Museenis kana Aaronitti, ilmaan Aaronitti, guutummaa namoota Israa'elittis in dubbate.

*22 6:18

Aarsaan Dhi'aatu Qulqulluu Ta'uu Isaa

22 ¹ Waaqayyo yommu Museetti in dubbate; ² "Ani Waaqayyoo dha; Aaronii fi ilmaan isaa maqaa koo akka hin xureessinetti, kenna qulqul-laa'aa namoonni Israa'el anaaf addaan baasan akka safeeffatan itti himi! ³ Ati isaanin, Waaqayyo akkana jedha, 'Ani Waaqayyoo dha; dhalootaa ham-ma dhalootaatti, guutummaa sanyii keessanii keessaa namni tokko see-raan utuu hin qullaa'in wanta qulqul-laa'aa namoonni Israa'el ana Waaqay-yoof addaan baasanitti yoo dhi'aate, namni sun fuula koo duraa haa bal-teeffamu! Xuraa'ummaan isaas mataa isaatti haa deebi'u!

4 " 'Gosa Aaron keessaa namni dhagni isaa lamxi'ame yookiis dhagna isaa keessaa waa dhangala'u hamma qullaa'utti wanta qulqullaa'aa sana irraa hin nyaatin! Namni reeffatti yookiis hama afetaan isaa dhangala'etti bu'uu-dhaan wanta xuraa'aa tuqe, ⁵ namni wan-ta lafa irra munyuuqu isa ittiin xuraa'uu

danda'u yookiis nama isa xuraa'um-maan irraa itti darbu tuqe, xuraa'um-maan isaa isa kam iyyuu yoo ta'e, ⁶ namni wanta akkasii tokko tuqe hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! Dhagna isaa bishaaniin hamma dhiqatutti wanta qulqullaa'aa sana irraa hin nyaatin! ⁷ Ye-roo biiftuun lixu inni haa qullaa'u! Isa booddee immoo nyaata biraa waan hin qabneef, wanta qulqullaa'aa sana haa nyaatu! ⁸ Ani Waaqayyoo dha; hortiin offin du'e yookiis hortiin bineensi qabee ajjeess xuraa'aa waan ta'eef, inni isaan kana hin nyaatin*! ⁹ Kanaaf luboonni cubbuu akka isaanitti hin taanetti, yeroo isa xureessanittis akka hin duunetti, wanta ani:- Itti gaafatamtu isaanin jedhe haa eegan! Ani Waaqayyo isa isaan qulqulleessuu dha!

*8 7:24

10 " 'Namni biraa wanta qulqul-laa'aa sana hin nyaatin! Namni mana lubichaatti galu hojjetaan horiidhaan qa-carames wanta qulqullaa'aa kana hin nyaatin! ¹¹ Lubni tokko horii isaatiin akka qabeenya isaatti garbicha yoo bita-te garuu, garbichichi wanta qulqullaa'aa sana haa nyaatu! Warri mana isaatti dhalatanis nyaata sana haa nyaatan! ¹² Intalli luba tokkoo nama sanyii lubaa hin ta'innitti yoo heerumte, aarsaa so-choofamu isa qulqullaa'aa sana hin nyaatin! ¹³ Garuu intalli luba tokkoo abbaan manaa irraa du'ee yookiis gad dhiisee, ijoollee hin qabdu yoo ta'e, akka yeroo ijoollummaa isheetti mana abbaa isheetti yoo deebite, nyaata abbaa ishee sana irraa haa nyaatu! Haa ta'u iyyuu malee namni biraa tokko iyyuu hin nyaatin! ¹⁴ Namni tokko utuu hin beekin wanta qulqullaa'aa sana yoo nyaate, wanta qulqullaa'aa sana iddoo buusee harka shan keessaa harka tokko immoo itti dabalee lubichaaf haa kennu! ¹⁵ Lu-boonni wanta qulqullaa'aa namoonni Israa'el ana Waaqayyoof aarsaa dhi'eessan hin xureessin! ¹⁶ Ani Waaqayyo isa isaan qulqulleessuu dha; jarri wanta qulqullaa'aa sana nyaachuu isaanitiin yakka irra-daddarbaa isaanii akka baatan hin godhinaa! jedhe! jedhi!

17 Waaqayyo itti fufee Musee-dhaan, ¹⁸ "Ati Aaronii fi ilmaan isaatti, guutummaa namoota Israa'elittis dub-badhu, 'Waaqayyo:- Namoota Israa'el keessaa tokko yookiis warra Israa'el

keessatti galaa ta'anii jiraatan keessaa tokko, wareega baasuudhaaf yookiis aarsaa jaalala isaatiin dhi'eessu isa ana Waaqayyooof gubamu yeroo dhi'eessutti, ¹⁹ akka isaaf fudhatamutti saawwa keessaa, dibicha mudaa hin qabne hoolaa keessaa yookiis reettii keessaa korbeessa mudaa hin qabne haa dhi'eessu! ²⁰ Wanti mudaa qabu garuu isiniif waan hin fudhatamneef, mudaa kan qabu tokko illee hin dhi'eessinaa! ²¹ Namni tokko wareega isaa baasuuf yookiis aarsaa jaalala isaatiin dhi'eessuuf saawwa keessaa, hoolaa keessaa, reettii keessaas yommuu fidu, aarsaan isaa akka isaaf fudhatamutti mudaa kan hin qabne haa ta'u! Mudaa tokko illee irratti hin argamin! ²² Horii jaamaa yookiis cabaa yookiis naafa yookiis madaan isaa kan mala'u yookiis dhagni isaa kan ciccite yookiis cittaa'aa ana Waaqayyooof hin dhi'eessinaa! Aarsaa ana Waaqayyooof gubamu gootanii iddoo aarsaa irra hin kaa'inaa! ²³ Korma saawwaa yookiis hoolaa many'een isaa tokko gar-malee dheerate yookiis gar-malee gabaabate aarsaa jaalala keessaniin dhi'eessitaaniif gochuu in dandeessu; aarsaa wareegaaf garuu fudhatamaa miti. ²⁴ Horii kolaafame yookiis tumame yookiis tarsi'e yookiis murame ana Waaqayyooof hin dhi'eessinaa! Biyya keessan keessattis kan akkasii aarsaa hin dhi'eessinaa! ²⁵ Horii akkasii nama ormaa harkaa fuutanii gara buddeena ana Waaqayyoo keessaniitti hin dhi'eessinaa! Isaan sababii mudaa qabaniif baddu isaanii ti malee, isiniif hin fudhataman' jedhi!" jedhe.

²⁰ Kes 15:21; 17:1; Mil 1:8

²⁶ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ²⁷ "Jabbiin, ilmoon hoolaa yookiis ilmoon reettii yommuu dhalatu guyyaa torba haadha isaa bira haa turu! Guyyaa saddeettaffaadhaa jalqabee aarsaa ana Waaqayyooof gubamuuf fudhatamaa dhaa." ²⁸ Saawwa yookiis hoolaa haadhoo ilmoo ishee wajjin guyyaa tokkicha hin qalinaa! ²⁹ Aarsaa galataa ana Waaqayyooof yommuu dhi'eessitan, akka inni isiniif fudhatamutti dhi'eessaa! ³⁰ Aarsaan sunis gaafasuma baa nyaatamu! Isa irraas wanta tokko illee borumtaa-

dhaaf hin hambisinaa! Ani Waaqayyoo dha.

²⁷ Bau 22:30.

³¹ "Ani Waaqayyoo dha; isin akka-sitti abboommii koo eegaa, godhaas! ³² Ani Waaqayyoo isa isin qulqulleessuu dha; namoota Israa'el gidduutti qulqulluu ta'ee nan ilaalama; isinis maqaa koo isa qulqulluu hin xureessinaa! ³³ Ani Waaqayyoo dha; ani isa Waaqayyoo keessan ta'uudhaaf biyya Gibxiitti isin baasee dha" jedhe*.

³³ 11:45

Guyyoota Ayyaana Beekamoo Akka Eegan Abboommamuu Isaanii

23 ¹ Waaqayyoo itti fufee Museedhaan, ² "Ati namoota Israa'elitti dubbadhu, isaaniiin, 'Waaqayyoo: Guyyoonni ayyaaneffamuudhaaf ana Waaqayyooof fo'aman, isinis guyyoota walga'ii qulqullaa'ootti jettanii kan beeksiftan warra kanatti aananii jirani dha; guyyoonni koo warri fo'aman kanatti fufanii jiru. ³ Guyyaa ja'a hojjiin in hojjetama; guyyaa torbaffaan garuu guyyaa Sanbataa ti, guyyaa boqonnaa ti, guyyaa walga'ii qulqullaa'aa tis; gaafas waan tokko illee hin hojjetinaa! Inni lafa isin jiraattan hundumaatti Sanbata ana Waaqayyoo ti" jedha" jedhi*!

³ Bau 20:8-10; Kes 5:12-14

Ayyaana Faaslikaa Fi Ayyaana Maxinoo

(Lak 28:16-25)

⁴ Itti fufees, "Guyyoonni ayyaanaa warri Waaqayyooof fo'aman, guyyoonni walga'ii qulqullaa'oon itti waamaman, warri isin yeroo isaan ayyaaneffaman beeksiftan kanatti aananii kan jirani dhaa." ⁵ Faasiikaan Waaqayyoo ji'a isa duraa, ji'ichattiis gaafa guyyaa kudha afuraffaa dimimmisa galgalaa jalqaba. ⁶ Ji'a kanatti guyyaan kudha shanaffaan immoo guyyaa ayyaana Maxinoo isa kan Waaqayyoo ti; yommu guyyaa torba maxinoo nyaadhaa! ⁷ Guyyaa isa duraatti walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu hin hojjetinaa! ⁸ Isin guyyaa torba aarsaa gubamu Waaqayyooof dhi'eessaa! Guyyaan torbaffaan guyyaa walga'ii qulqullaa'aa ti; gaafas

hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa!" jedhe*.

⁴ Bau 23:14-19

⁵ Bau 12:1-14

⁶⁻⁸ Bau 12:15-20; Kes 16:3-8

⁹ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ¹⁰ "Ati namoota Israa'elitti dubbadhu, isaaniiin, 'Waaqayyoo akkana jedha: Yeroo biyya ani isiniif kennu sanatti galtanii midhaan irraa galfattan, bis-sii mataa midhaan galfattanii gara lubichaatti fidaa! ¹¹ Akka isiniif fudhatamuttis lubichi ana Waaqayyoo duratti bissii sana haa sochoosu! Inni guyyaa Sanbataa sana booddee ganama isa haa sochoosu*! ¹² Gaafa bissii sochoofamu sana dhi'eessitan korbeessa hoolaa waggaa tokkoo mudaa kan hin qabne, qalma anaaf gubamu aarsaa dhi'eessaa! ¹³ Aarsaan midhaanii inni isaa wajjiniis daakuu ba'eessa dhadhaa ejersaatiin sukkuumamee, harka kurnan eefaa tokko keessaa harki lama, ibiddaan gubame inni foollin isaa garaa ciibsu ana Waaqayyooof haa dhi'aatu! Akkasumas kennaan dhugaatii isaa wajjin dhi'aatu daadhii waynii harka afuraffaa hiini tokko haa ta'u! ¹⁴ Hamma gaafas aarsaa kana ana Waaqayyoo keessaniif dhi'eessitanitti immoo buddeena, akaayii midhaanii yookiis asheetii hin nyaatinaa! Kun iddoo jiraattan hundumaatti dhalootaa hamma dhalootaatti seerrata dhaabataa dha.

⁹⁻¹¹ Bau 23:19

Ayyaana Makaril

(Lak 28:26-31)

¹⁵ "Guyyaa Sanbatatti aanu, guyyaa bissii kenna sochoofamu fiddan isnaa jalqahdanii torban torba guutuu lakkaa'aa! ¹⁶ Hamma guyyaa isa Sanbata torbaffaatti aanutti guyyaa shantama lakkaa'aa! Yommu midhaan isa hidaraa keessaa kenna midhaanii ana Waaqayyooof dhi'eessaa! ¹⁷ Isin iddoo jiraattanii aarsaa sochoofamuuf buddeena lama fidaa! Isaanis daakuu ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harki lama raacitiidhaan tolfamanii mataa midhaanii ana Waaqayyooof dhi'eeffaman haa ta'an! ¹⁸ Buddeena kanaa wajjiniis ilmoolee hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo mudaa kan hin qabne torba, tuntunoo tokko, kor-

beeyyii hoolaa lama dhi'eessaa! Isaan kunis aarsaa midhaanii fi kenna dhu-gaati dunkaa kennamuu wajjin aarsaa gubamee fooliin isaa garaa ciibsu ta'anii ibiddaan gubamanii ana Waaqayyooof haa dhi'eeffaman! ¹⁹ Kana booddee korbeessa reettii tokko aarsaa sababii cubbuutiif akkasumas ilmoolee hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo lama qalma araaraaf dhi'eessaa! ²⁰ Lubichi buddeena mataa midhaanii sana ilmoolee hoolaa lamaanii wajjin ana Waaqayyoo duratti haa sochoosu! Isaan anaaf aarsaa qulqullaa'oo kan ta'an qooda lubichaa ti. ²¹ Gaafasuma labsaati walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu hin hojjetinaa! Kun iddoo jiraattan hundumaatti dhalootaa hamma dhalootaatti seerrata dhaabataa dha*.

¹⁵⁻²¹ Bau 23:16; Kes 16:9-12

²² "Ani Waaqayyoo gooftaa keessan waanan ta'eef, isin lafa keessan irraa yeroo midhaan sassaabbattan, daarii maasii keessan irraa hin sassaabatinaa! Qarmii midhaan keessaniis warra deegaadhaaf ormaafis hambisaa malee, keessa deebitanii hin funaani-naa! jedhi!" jedhe*.

²² 19:9-10; Kes 24:19-22

Ayyaana Waggaa Haaraa

(Lak 29:1-6)

²³ Waaqayyoo itti fufee Museedhaan, ²⁴ "Ati namoota Israa'elitti dubbadhu, isaaniiin, 'Waaqayyoo akkana jedha: Ji'a torbaffaatti, ji'ichattiis guyyaa duraa Sanbata godhadhaa! Innis guyyaa seenaa malakanni afuufamee walga'ii qulqullaa'aa waamame haa ta'u! ²⁵ Gaafas aarsaa ibiddaan gubamu ana Waaqayyooof dhi'eessaa malee, hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa!" jedhi!" jedhe.

Ayyaana Guyyaa Araaraa

(Lak 29:7-11)

²⁶ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ²⁷ "Ji'a torbaffaa kanatti guyyaan kurnaffaan guyyaa araari bu'uu dha; inni guyyaa walga'ii qulqullaa'aa isiniif haa ta'u! Guyyaa sanatti isin soomuu-dhaan gad of deebisaatii aarsaa ibiddaan gubamu ana Waaqayyooof dhi'eessaa! ²⁸ Inni guyyaa itti araari bu'u, guyyaa itti ana Waaqayyoo gooftaa

keessan duratti araarii isiniif buufamu waan ta'eef, gaafa sana hojii tokko illee hin hojjetinaa! ²⁹Namni gaafas soomuudhaan gad of hin deebifne garuu saba isaa keessaa haa balleffamu! ³⁰Akkasumas nama guyyaa gaafasii hojii tokko illee hojjetee, ani saba isaa keessaa isa nan balleessa. ³¹Kanaaf gaafas hojii tokko illee hin hojjetinaa! Kun lafa isin jiraattan hundumaatti, dhalootaa hamma dhalootaatti isiniif seerrata dhaabataa dha. ³²Kun guyyaa Sanbataa, guyyaa itti boqonnaan isiniif haa ta'u! Isin soomuudhaan gad of deebisaatii ji'ichattii gaafa guyyaa salgaaffaa galgalaa hamma galgala isatti aanee dhufuutti guyyaa Sanbata keessanii eegaa!" jedhe*.

*26-32 16:29-34

Ayyaana Gordommaa (Lak 29:12-40)

33 Waaqayyo itti fufee Musee-dhaan, ³⁴"Ati namoota Israa'elitti dubbadhu! Isaaniin, 'Waaqayyo:- Ji'a torbaffaa kanattii guyyaa kudha shanaffaadhaa jalqabee guyyaan torba ana Waaqayyoof ayyaana Gordommaa ti. ³⁵Guyyaan inni duraa guyyaa walga'ii qulqullaa'aa ti; gaafas hojii nama dhabsiisu hin hojjetinaa! ³⁶Guyyaa torbanuu aarsaa ana Waaqayyoof ibiddaan gubamu dhi'eessaa! Guyyaa saddeettaffaatti walga'ii qulqullaa'aa godhadhaatii, aarsaa ibiddaan gubamu anaaf dhi'eessaa! Guyyaan sun guyyaa walga'ii ulfina-qabeessi itti godhamu waan ta'eef, gaafas hojii nama dadhabsiisu hin hojjetinaa! ³⁷Guyyoonni ayyaanaa warri ana Waaqayyoof fo'aman, aarsaa ibiddaan dhi'aatu, aarsaa gubamu, aarsaa midhaanii, kennaa garaa fi kennaa dhugaatii adduma addaan guyyaa isaaf kaa'ametti ana Waaqayyoof itti dhi'eessuudhaaf, yeroo walga'ii qulqullaa'aa ta'uu isaanis kan itti beeksiftan isaan kana. ³⁸Isaan kun immoo guyyoota Sanbata koo, guyyoota kennaa keessan garaa garaa, guyyoota aarsaa wareega keessanii, guyyoota aarsaa fedha keessaniin ana Waaqayyoof dhi'eessitan bundumaa irratti kan dabalamanii dha.

*34-36 Lak 29:12-39; Bau 16:13-15; Yoh 7:37

39 "Ji'a torbaffaatti, ji'ichattii guyyaa kudha shanaffaatti, wanta lafi-

cha irraa argattan yeroo galfattanitti, ayyaana guyyaa torbaa ana Waaqayyoof ayyaaneffadhaa! Guyyaa duraatti guutummaatti boqonnaan haa ta'u! Akkasuma guyyaa saddeettaffaatti raawwatee boqonnaan haa ta'u! ⁴⁰Isin guyyaa duraa sanatti ija mukkeetii gaggaarii, damee muka meexxii, damee mukkeetii baala-qabeeyyii, alaltuu bisbaan qarqaraas fudhadhaatii fuula ana Waaqayyo gooftaa keessanii duratti guyyaa torba gammadaa*! ⁴¹Waggaa waggaatti ayyaana guyyaa torbaa ana Waaqayyoof ayyaaneffadhaa! Kunis dhalootaa hamma dhalootaatti seerrata bara baraa isiniif haa ta'u! Ji'a torbaffaa keessa isa ayyaaneffadhaa! ⁴²Guyyaa torbaaf gordommaa keessa taa'aa! Dhalootaan nama Israa'el kan ta'e hundinuu gaaddisa gordommaa keessa haa taa'u! ⁴³Kunis saba Israa'el biyya Gibxiitii yommuun baase gordommaa keessa akkan isaan jiraachise dhaloonni keessan akka beekuuf ta'a jedha" jedhi! Ani Waaqayyo gooftaa keessan" jedhe.

*39 Bau 23:16; 34:22

*40 Nah 8:14-16

44 Museen akkasitti guyyoota ayyaanaa warra Waaqayyoof fo'aman namoota Israa'elitti in beeksise.

Ibsaan Yeroo Hundumaa Itti Fufee Akka Ifu Godhamuu Isaa (Bau 27:20-21)

24 ¹Waaqayyo ammas Musee-dhaan, ²"Ibsaan yeroo hundumaa akka boba'utti namoonni Israa'el cuunfaa ejersaa isa calalamaa akka siif fidaniif ajaji*! ³Aaron dukaana walga'ii keessatti, golgaa dhuga-baatu sanaa duubatti galgalaa hamma ganna maatti ibsicha yeroo hundumaa ana Waaqayyo duratti toora galchee haa eegu! Kunis dhalootaa hamma dhalootaatti seerrata bara baraa haa ta'u! ⁴Inni baattuu ibsaa warqee qullaa'aa irraa hojjetame sana irratti ibsicha toora galchee yeroo hundumaa ana duratti haa eegu!

*2 Bau 27:20

5 "Ati daakuu fuudhiitii bixxillee tokkon tokkon isaa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lamaan tolfamu kudha lama tolchi! ⁶Isas gabatee warqee qullaa'aa irraa hojjetame irratti

tarree lamaan ja'a ja'aan toora galchitee fuula koo dura in keessa*! ⁷Toora adda addaa sana irra ixaana qullaa'aa kaa'ii! Innis qooda buddeenichaa seenaadhaaf akkasumas aarsaa ibiddaan gubamee ana Waaqayyoof dhi'aatu haa ta'u! ⁸Inni guyyaa Sanbataa hundumaatti ana Waaqayyo duratti yeroo hundumaa toora haa galchu! Kun namoota Israa'elii kakuu bara baraa ti. ⁹Aarsaan kun kan Aaronii fi kan ilmaan isaatii ti; aarsaa ibiddaan gubamee ana Waaqayyoof dhi'aatu keessaa qooda isaa isa hundumaa irra qulqullaa'aa erga ta'ee, iddoo qulqullaa'aatti haa nyaatan! Kun seerrata bara baraa ti" jedhe*.

*6 Bau 25:30

*9 ISam 21:2-7; Mat 12:3-4; Lew 6:17-23

Fakkeenya Firdii Qajeelaa

10 Kunoo namichi haati isaa durba Israa'el, abbaan isaa immoo nama Gibxii ta'e tokko, namoota Israa'el gidduu in adeema ture; ilmi dubartii Israa'el sunii fi namni Israa'el tokko iddoo buufataa sana keessatti wal lolan. ¹¹Ilmi dubartii Israa'el sanaa maqaa gooftaa arrabsuudhaan in salphise; isaan immoo gara Museetti isa in geessan; haati isaa intala Dibrii nama gosa Daan keessaa ti; maqaan ishee "Shelomiit" jedhama. ¹²Isaan immoo hamma afaan Waaqayyo irraa isaanitti beeksiftamutti, akka inni eegamu in godhan*.

*12 Lak 9:8; 15:34

13 Waaqayyo yommuu Musee-dhaan, ¹⁴"Isa abaare sana iddoo buufataa keessaa gad baasaa! Warri abaaruu isaa dhaga'an hundinuu kana dhugaa ba'uudhaaf harka isaanii mataa isaa irra haa kaa'an! Kana booddees guutummaan waldaa sanaa dhaagaadhaan isa haa rukutu*! ¹⁵Akkasumas namoota Israa'elitti dubbadhu, Waaqayyo, 'Namni ana Waaqayyo isaa abaaruu cubbuu isaatti haa gaafatamu! ¹⁶Namni maqaa ana Waaqayyo arrabsuudhaan salphisu haa ajjeefamtu! Guutummaan waldaa sanaa dhaagaadhaan isa haa rukutu! Namni galanis akkuma nama biyyaatti yeroo maqaa gooftaa arrabsuudhaan salphiisu dhugumaan haa ajjeefamu*! ¹⁷Namni nama ajjeesu innis dhugumaan haa ajjeefamu*! ¹⁸Namni horii

rukutee ajjeesu fakkaattii horii sanaa iddoo haa buusu*! ¹⁹Namni tokko nama yoo miidhe, wanti inni godhe isa irrattis haa godhamu! ²⁰Cabni cabaan, iji ijaan, ilkaan ilkaaniin ijaa haa baafamu! Akkuma inni mudaa namatti godbe akkasuma mudaan isatti haa godhamu*! ²¹Namni horii yoo ajjeese iddoo isaa haa buusu! Namni nama ajjeese garuu haa ajjeefamu! jedhi! ²²Ani Waaqayyo gooftaa keessan waanan ta'eef, nama galaadhaaf warra biyyaatiifis seerri tokkichuma isiniif haa ta'u!" jedhe. ²³Museen isa kana namoota Israa'elitti in hime; isaanis namicha isa abaare sana iddoo buufataa keessaa baasanii, dhagaadhaan isa in rukutan; akkasitti namoonni Israa'el akkuma Waaqayyo Musee abboome in godhan.

*14 Lak 15:36; Kes 17:5

*16 Bau 20:7; Mat 26:65-66

*17 Bau 21:12

*18 Bau 21:33-37

*20 Bau 21:23-25; Kes 19:21; Mat 5:38-42

Akki Itti Waggaan Torbaffaan Ayyaaneffamu Himamuu Isaa (Kes 15:1-11)

25 ¹Waaqayyo tulluu Siinaa irratti Museetti in dubbate. ²Inni, "Ati namoota Israa'elitti dubbadhu, isaaniin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Biyya ani isiniif kennu sanatti yommuu galan, isin achitti Sanbata koo yaadadhaa! ³Waggaa ja'a maasii keessanitti sanyii facaafadhaa! Akkasumas waggaa ja'a dhaabaa waynii keessan qeexxa'adhaa, ija isaas walitti qabaatii galfadhaa! ⁴Waggaan torbaffaan garuu biyyichaaf waggaa boqonnaa, waggaa ana Waaqayyoof addaan baafame haa ta'u! Waggaa sana maasii keessanitti sanyii hin facaafatinaa, dhaabaa waynii keessanis hin qeexxa'inaa! ⁵Inni lafichaaf waggaa boqonnaa haa ta'u! Wanta maasii keessan keessatti ofiin bigilu immoo isin hin haamatinaa, ija waynii keessanii isa jala hin hojjetamanis hin ciratinaa! ⁶Wanti waggaan boqonnaa lafichaa baasu isinii fi garboota keessaniif, xomboreewwan keessaniif, nama horiidhaan qacaramee isiniif hojjetuu fi alagaa yeroodhaaf isin bira taa'uufis nyaataaf in ta'a. ⁷Wanti inni baasu hundinuu horii keessanii fi bineensa

biyya keessan keessa jiruufis nyaata haa ta'u*!

*1-7 Bau 23:10-11; Kes 15:1-11; Nah 10:32

Ayyaana Waggaa Shantammaffaa (Iyobeeliyu)

8 " 'Isin Sanbata waggootaa torba, waggaa torba si'a torba lakkaa'adhaa! Barri Sanbata waggootaa torbanis waggaa afurtamii sagal isiniif in ta'a. 'Yommus ji'a torbaffaatti, ji'ichattiis guyyaa kurnaffaatti fiinoo afuufaatii milikkita kennaa! Guyyaa araari godhamu sanatti guutummaa biyya keessanii keessatti fiinoo baa afuufamu*! '10 Isin waggaa shantammaffaa qulqulleessaa, isattis namoota biyyicha keessa jiraatanii fi guutummaa biyyichaatti birmadummaa labsaa! Inni ayyaana waggaa shantammaffaa "Iyobeeliyu" isiniif haa ta'u! Isin keessaa namni hundinuu gara araddaa isaatii fi gara maatii isaatti haa deebi'u*! '11 Inni ayyaana waggaa shantammaffaa (Iyobeeliyu) isiniif haa ta'u! Waggaa sana keessa hin facaasinnaa, wanta ofii isaatiin biqilus hin haaminaa, ija waynii jala hin hojjetamanis walitti hin qabatinaa! '12 Ayyaanni waggaa shantammaffaa isiniif (Iyobeeliyu) qulqullaa'aa waan ta'ee, wanta maasii keessaa argamu barakata isaa nyaadhaa! '9 23:27

*10 Isa 61:2; Luq 4:19

13 " 'Waggaa shantammaffaa ayyaanefamu kana keessa isin nama adduma addaan gara araddaa isaatti deebisaa! '14 Isin lafa yoo walitti gurguran yookiis wal irraa yoo bittan wal hin daginaa! '15 Isin akka baay'ina lakkoobsa waggoota ayyaana waggaa shantammaffaa isa itti aanutti shallaagatii namoota biyya keessanii irraa bitaa! Isaanis akka lakkoobsa waggoota midhaan irraa galfachuu dandeessaniitti shallagani isinitti haa gurguran! '16 Wanti isaan isinitti gurguran lakkoobsa waggaa isin midhaan irraa galfattaniin waan ta'ee, waggaa isaa baay'ee yoo ta'e isin gatii isaa dabalaa! Waggaa isaa muraasa yoo ta'e immoo isin gatii isaa irraa cabjaa! '17 Ani Waaqayyo gooftaa keessan; isin kana keessatti ana Waaqayyoon sodaadhaa malee wal hin daginaa!

18 " 'Isin seerrata koo, wanta na duratti qajeelaa ta'es eegaatii hojje-dhaa! Biyyicha keessas nagaatti in jiraattu*! '19 Lafichi wanta ija godhatu isiniif in laata, isin hamma quuftanitti nyaattanii, achi keessa nagaatti in jiraattu. '20 Isin:- Waggaa torbaffaatti hin facaafnu, midhaan keenya sassaabnee hin galfannu erga ta'ee, bara sana maal nyaanna ree? in jettu ta'a; '21 yommus lafichi waggaa ja'affaatti midhaan waggaa sadiif ta'u akka kennuuf, ani eebba koo isiniif nan erga*. '22 Waggaa saddeettaffaatti yeroo facaafan, midhaan isaa duraa sana in nyaattu; hamma waggaa salgaaffaa yeroo midhaanichi haaraan galutti isuma duraa sana in nyaattu.

*18 26:3-5; 1Mot 5:4-5

*21 Kes 28:8

23 " 'Lafichi kan koo waan ta'ee, isin immoo galaadhaa fi warra yeroo-dhaaf lafa koo irra teessan waan taataniif, lafichi gurguramee achiin hafuun irra hin jiru*. '24 Guutummaa biyya dhuunfaa keessanii keessatti wanta ittiin laficha furattan qabaadhaa!

*23 Far 39:12

25 " 'Isin warra Israa'el keessaa tokko hiyyoommee araddaa isaa yoo gurgure, aantiin isaa dhufee wanta obboleessi isaa gurgure sana haa furu! '26 Aantii isaaf furu kan hin qabne immoo ofii isaatii wanta furee sanaaf isa ga'u yoo argate, '27 erga itti gurguree kan waggoota darbanii lakkaa'ee, wanta isa irraa hafa namichaaf haa baasu, ofii immoo araddaa isaatti haa deebi'u! '28 Deebisee fudhachuudhaaf kan isa ga'u of harkaa yoo dhahe garuu, araddaan inni gurgure sun bama ayyaana waggaa shantammaffaa isa itti aanutti isuma bitate harka in tura; ayyaana waggaa shantammaffaa sanatti isa harkaa in ba'a; namichis araddaa isaatti in deebi'a.

29 " 'Namni tokko mandara dallaa dhagaa qabu keessaa mana ta'umsa isaatii yoo gurgure, erga gurguree booddee guutummaa waggaa tokko keessatti furachuu in danda'a; waggaa sana guutuu keessatti haa furatu! '30 Guutummaa waggaa sanaa keessatti yoo furamuu dhaabaate garuu, manichi mandara dallaa dhagaa qabu keessa jiru sun namicha bitate sanaaf, sanyii isaatiifis in hafa;

ayyaana waggaa shantammaffaattis hin deebifamu! '31 Manneen gandeen warra dallaa dhagaa hin qabne keessaa immoo akka maasii biyya kessaatti lakkaa'amanii, haa furaman! Ayyaana waggaa shantammaffaattis gad haa dhiifaman! '32 Haa ta'u iyyuu malee, warri Lewwootaa manneen warra mandara isaaniif kenname keessa jiran, yeroo fedhetti iyyuu furachuu in danda'u. '33 Israa'el keessatti manneen mandaroota warra Lewwootaa keessa jiran qabeenya isaanii waan ta'aniif in furatu; Lewwootaa keessaa tokko yoo furachuu dhaabaatte iyyuu, manichi mandara dhuunfaa isaanii keessaa sun yeroo ayyaana waggaa shantammaffaatti gad haa dhiifamu! '34 Lafti walii wajjin horii irra deechifatan, inni naannoo mandara isaanii garuu qabeenya isaanii ta'ee waan hafuuf hin gurguramin*!

*32-34 Lak 35:2-8

35 " 'Isin warra Israa'el keessaa tokko isin gidduudhaa hiyyoommee of gargaaruu yoo dadhabe, isin isa gargaaraa! Inni akka nama galaatti akka nama lafa keessan irra taa'uuttis isin bira haa jiraatu*! '36 Isin ana Waaqayyo keessan sodaadhaa! Obboleessi keessan isin bira akka jiraatutti hiiqii yookiis bu'aa gar-malee isa irraa hin fudhatinaa! '37 Horii keessan hiiqiidhaaf hin liqeessinaaf, midhaan keessanis dhalatti hin kenninaaf*! '38 Ani Waaqayyo gooftaa keessan isa biyya Kanaa'an isiniif kennuudhaaf, Waaqayyo keessanis ta'uudhaaf, biyya Gibxi isin baasee dha.

*35 Kes 15:7-8

*36-37 Kes 23:19-20

Seera Ittiin Luha Baasan

39 " 'Isin warra Israa'el keessaa tokko isin gidduudhaa hiyyoommee isinitti yoo of gurgure, isin akka garbihaatti isa hin hojjechiifatinaa! '40 Inni isin biratti akka nama horiidhaan qacarraa hojjetuu, akka nama lafa keessan irra taa'uus haa ta'u! Hamma ayyaana waggaa shantammaffaattis isiniif haa hojjetu! '41 Kana booddee inni ijoollee isaa wajjin isin biraa ba'ee gara maatii isaatti, gara araddaa abboota isaattis haa deebi'u! '42 Isaan hojjetoota koo warra ani biyya Gibxiitti baase waan ta'aniif, akka garbaatti hin

gurguramin! '43 Isin ana Waaqayyo keessan sodaadhaa malee, gara-jabinaan isa hin bulchinaa*! '44 Garboota dhiiraa fi dubartii qabaachuudhaaf immoo, dhiiras dubartiis saba naannoo keessan jiran keessaa bitachuu in dandeessu. '45 Akkasumas ijoollee warra isin bira jiraatanii lafa keessan irra taa'anii, maatii isaanii warra isin bira jiraatanii biyya keessan keessatti ijoollee godhatanii keessaa bitachuu in dandecessu; isaanis qabeenya keessan haa ta'an! '46 Isin booddeedhaan ijoollee keessaniif dhaala bara baraa gootanii isaan kennuufii, garbas isaan godhachuu in dandecessu; obboloota keessan Israa'eloota garuu gara-jabinaan hin bulchinaa!

*39-43 Bau 21:1-11; Kes 15:12-18

47 " 'Namni galaan yookiis namni lafa keessan irra taa'u tokko yoo soorome, isin warra Israa'el keessaa tokko immoo isa biraa hiyyoommee nama ormaa isin gidduu jiru tokkotti yookiis maatii isa ormaa sana keessaa nama dhalate tokkotti yoo of gurgure, '48 inni erga of gurguree iyyuu furamuu in danda'a; obboloota isaa keessaa tokko, isa furuu in danda'a; '49 wasiilli isaa, ilmi wasiila isaa, aantii isaa keessaa tokko, maatii isaa keessaa firri dhiigaa tokko isa furuu in danda'a; yookiis immoo innumti horii yoo argate of furuu in danda'a. '50 Inni waggaa itti namichatti of gurgure sanaa jalqabee hamma ayyaana waggaa shantammaffaatti namichaa wajjin yeroo isaa haa lakkaa'atu! Gatiin furee isaatiis akka lakkoobsa waggichaatti in ta'a; yeroon inni namicha bitate sana bira ture immoo akka kan isa qacaraa horiitiin hojjeteeitti ilaalamee in shallagama. '51 Waggaa baay'een hafee yoo jiraate garuu gatii inni ittiin of gurgure sana keessaa hammi lakkoobsa waggaa hafe sanaa shallagamee furee isaatiif in baafama. '52 Hamma ayyaana waggaa shantammaffaatti waggaa hafee jiru muraasa yoo ta'e immoo isa lakkaa'ee, akka waggaa inni namichaaf hojjechuun irra jiruutti furee isaatiif horii in baasa. '53 Inni akka nama waggaaadhaa gara waggaa qacaraa horiitiin hojjetuutti namicha bira in tura; namichi gara jabinaan akka isa hin bulchinetti ilaaluutu isin irra jira! '54 Karaa kanaan

yoo furamuu dhaabaate immoo inni ijoollee isaatii wajjin ayyaana waggaa shantammaffaatti gad baa dhiifamu! ⁵⁵ Isin namoonni Israa'el hojjetoota koo ti; isin hojjetoota koo warra ani biyya Gibxii baasee dha; ani immoo Waaqayyoo gooftaa keessan' jedhi!" jedhe.

Ebba Abboomamuu

Keessaan Dhufu

(Kes 7:12-24; 28:1-14)

26 ¹ Waaqayyoo itti fufee, "Ani Waaqayyoo gooftaa keessan waanan ta'eef, isin waaqayyolii tolfamoo hin hojjetatinaa, bifa qirixame, utubaa dhagaa isa qulqullaa'aatti ilaalamus hin dhaabbatinaa! Isin dhagaa bifni itti baafameef sagaduudhaaf biyya keessan keessa hin dhaabinaa!" ² Ani Waaqayyoo dha; isin Sanbata koo cegaa, iddoo koo isa qulqullaa'aadhaafis ulfina kennaa*!

*1 Bau 20:3-4; Kes 5:8

*2 Bau 20:8-10; Lew 19:30

³ "Isin akka seerrata kootti yoo deddeebitan, abboomii koos yoo cegdan, akka isaattis yoo hojjetan, ⁴ yommuus ani immoo bokkaa koo yeroo isaatti isiniif nan kenna; lafichi barakata isiniif nan kenna, mukkeetiin bakkees ija in godhatu*." ⁵ Siribsiisaan midhaan keessanii hamma yeroo iji waynii cirumutti in tura, ija waynii ciruun keessanis hamma yeroo sanyiin facaafamutti in tura; isin wanta nyaachuu barbaaddan hundumaa in qabaattu, biyya keessan keessas nagaatti in jiraattu*." ⁶ Ani biyyicha keessatti nagaa nan buusa, isinis in boqottu, wanti isin sodaachisus hin jiru; ani bineensa hamaa biyyicha keessaa nan baasa, billaanis biyya keessanitti hin dhufu*." ⁷ Isin diinota keessan in ariitu, isaan immoo isin duratti billaadhaan in kukkufu. ⁸ Shanan keessan nama dhibba, dhibbi keessan immoo nama kuma kudhan in ariitu; diinonni keessanis isin duratti billaadhaan in kukkufu*." ⁹ "Ani gara keessan nan ilaala; akka hortan, akka baay'attanis nan godha; kakuun isinii wajjin gales nan cimsa*." ¹⁰ Isin isa dur dibi keessan in

*4 Kes 11:14; His 34:26-27

*5 Amo 9:13

*6 His 34:25

*8 Kes 32:30; Iya 23:10

⁹ "Ani gara keessan nan ilaala; akka hortan, akka baay'attanis nan godha; kakuun isinii wajjin gales nan cimsa*." ¹⁰ Isin isa dur dibi keessan in

nyaattu, midhaan isa haaraadhaaf iddoo baasuuf jettaniis isa dilbiit gad in baafu. ¹¹ Ani iddoo buufata koo isin gidduu nan godhadha, ani isin hin ciigga'u. ¹² Isin gidduu nan deddeebi'a, Waaqayyoo keessanis nan ta'a, isin immoo saba koo in taatu*." ¹³ Ani Waaqayyoo gooftaa keessan isa akka isin warra Gibxiiif garboota taatanii hin bafnetti biyya Gibxii isin baasee dha; ani bidhaa waanjo keessanii kutee ol qajeeltanii akka adeemtan godheera*." ¹⁴ "Isin anaa dhaga'uu diddani, akka abboomota kana hundumaattis yoo hojjechuu dhaabaattan, ¹⁵ seerrata koo yoo tuffattan, wanta ana duratti qajeelaa ta'e yoo ciiggaatan, akka abboomii koo hundumaatti hojjechuu diddani kakuu koo yoo cabsitan, ¹⁶ ani immoo wanta kanatti aanee jiru isin irratti nan raawwadha; naasuu, dhukkuba sombaa, dhagna gubaa warra agartuu halleessanii jireenya namaa gogsan isin irratti nan erga; isin akkasumaan sanyii facaafu, garuu diinota keessantu nyaata. ¹⁷ Isinitti dheekamuudhaaf fuula koo gara keessanitti nan deebisa, isin diinota keessan duratti in rukutamtu; warri isin jibban isin irratti in mo'u; utuu namni isin hin ari'inis in baqattu. ¹⁸ Kanuma irratti iyyuu isin yoo anaa dhaga'uu dhaabaattan, sababii cubbuu keessaniif harka torba itti naannessee isin nan adaba. ¹⁹ Humna keessan isa isin ittiin kortan nan cabsaa; bantii waaqaa keessan akka sibiilaa, lafa keessanis akka sibiila boorrajii nan godha*." ²⁰ Lafti keessan midhaan waan hin baafneef, mukkeetiin biyyichaas ija waan hin godhanneef, humni keessan akkasumaan lafatti in bada.

*9 His 36:11

*12 Er 7:23; 2Qor 6:16

*13 His 34:27-28

Adaba Abboomamuu Didu

Keessaan Dhufu

(Kes 28:15-68)

¹⁴ "Isin anaa dhaga'uu diddani, akka abboomota kana hundumaattis yoo hojjechuu dhaabaattan, ¹⁵ seerrata koo yoo tuffattan, wanta ana duratti qajeelaa ta'e yoo ciiggaatan, akka abboomii koo hundumaatti hojjechuu diddani kakuu koo yoo cabsitan, ¹⁶ ani immoo wanta kanatti aanee jiru isin irratti nan raawwadha; naasuu, dhukkuba sombaa, dhagna gubaa warra agartuu halleessanii jireenya namaa gogsan isin irratti nan erga; isin akkasumaan sanyii facaafu, garuu diinota keessantu nyaata. ¹⁷ Isinitti dheekamuudhaaf fuula koo gara keessanitti nan deebisa, isin diinota keessan duratti in rukutamtu; warri isin jibban isin irratti in mo'u; utuu namni isin hin ari'inis in baqattu. ¹⁸ Kanuma irratti iyyuu isin yoo anaa dhaga'uu dhaabaattan, sababii cubbuu keessaniif harka torba itti naannessee isin nan adaba. ¹⁹ Humna keessan isa isin ittiin kortan nan cabsaa; bantii waaqaa keessan akka sibiilaa, lafa keessanis akka sibiila boorrajii nan godha*." ²⁰ Lafti keessan midhaan waan hin baafneef, mukkeetiin biyyichaas ija waan hin godhanneef, humni keessan akkasumaan lafatti in bada.

*19 Kes 11:17

²¹ "Isin adeemsa keessaniin yoo anaan cigaaddan anaa dhaga'uus yoo diddan, ani immoo akka cubbuu keessaniitti dha'icha harka torba itti naannessee isinitti nan fida. ²² Bineensota caakkaa warra ijoollee malee isin

hambisan, isin gidduutti gad nan dhiisa; isaan horii qe'ee keessan in ballesu; lakkoobsi keessan in muraasata, karaan keessanis in ona*." ²² His 5:17

²³ "Wanta kanaanis gara kootti deebi'uu diddani adeemsa keessaniin yoo anaan cigaaddan, ²⁴ anis immoo adeemsa koottiin isiniin nan morma; ani sababii cubbuu keessaniif harka torba itti naannessee isin nan rukuta*." ²⁵ Billaa isa kakuu sanaaf ijaa baafatu isinitti nan fida; yeroo isin mandaroota keessan keessatti walitti qabamtan immoo dha'icha isin gidduutti nan erga, harka diinaattis dabarfamtanii in kennamtu*." ²⁶ Yeroo ani midhaan isin irraa kutu immoo dubartoonni kudhan elee tokkotti buddeena keessan in tolchu; buddeenuma keessan immoo safaraan deebaniis isiniif in kennu; isinis in nyaatu, garuu hin quufan*." ²⁷ "Isin isa kanaanis gara kootti deebi'uu diddani, adeemsa keessaniin anaan yoo cigaaddan immoo, ²⁸ ani sariidhaan isiniin mormuuf isinitti nan dhufa; ani sababii cubbuu keessaniif harka torba itti naannessee isin nan adaba. ²⁹ Isin foon ilmaan keessanii fi foon intaloota keessanii in nyaattu*." ³⁰ Iddoo sagadaa keessan warra ol ka'oo nan balleessa, iddoo aarsaa ixaana keessaniis nan caccabsaa; reeffa keessanis reeffa waaqayyolii tolfamoo keessanii irra nan tunla, isin nan ciigga'as*." ³¹ Mandarri keessan akka diigamu, iddoo qulqullaa'aan keessanis akka badu nan godha; foolii aarsaa keessanii isa urgaa'aas hin fudhadhu. ³² Diinonni keessan warri biyyicha keessa jiraatan akka dinqifatanitti, ani biyyicha nan onsa. ³³ Saba warra kaan keessa isin nan bittimsa, billaa luqqifadhees isin duukaa nan bu'a; biyyi keessan in bada, mandarri keessanis onaa in ta'a.

*24 2Sam 22:27

*25 Isa 1:20,24

*26 Isa 3:1; His 4:16-17

³⁴ "Yommuus lafichi utuu isin biyya diinota keessanii jirtanii hamma onnee taa'u sana Sanbata isaatti in gammada; akkasitti biyyichi aara in galfata, Sanbata isaattis in gammada*." ³⁵ Aara-galfannaa isa yeroo isin keessa jirtan Sanbata keessanitti hin argatin, hamma onnee taa'u sanatti in argata. ³⁶ Isin keessaa warra hafan immoo, biyya diinota isaanii keessatti wanta isaan sodaachisu, laafina isaanitti nan erga; sagaleen baala qilleensi fudhuu isaan in ari'a; akka nama billaa jalaa baqatuutti in baqatu, utuma namni isaan ari'u duukaa hin jiraatin in kukkufu. ³⁷ Namni isaan ari'u utuu isaan duukaa hin jiraatin akka waan billaa jalaa baqataniitti wali isaanii in gufatu; isinis diinota keessan dura dhaabacbuudhaaf humna hin argattan. ³⁸ Isin saba warra kaan keessatti in dhumtu, biyyi diinota keessaniis xaph isin in godha. ³⁹ Isin keessaa warri hafan immoo sababii yakka isaaniitiif biyya diinota keessanii keessatti yeelalanii in dhumu; sababii yakka abboota isaaniitiifis akkuma isaanii yeelalanii in dhumu*." ⁴⁰ "Haa ta'u iyyuu malee yakka isaanii, yakka abboota isaanii isa isaan ittiin irra daddarbanii na yakkan, isa adeemsa isaaniitiin anaan cigaadanis yoo himatan*," ⁴¹ isa anis adeemsa koottiin akkan isaaniin mormu, biyya diinota isaaniittis akka isaan galan godhe sana, yoo beeksifatan, yaadni garaa isaanii inni dhagna hin qabamin yoo gad of deebise, isaanis adaba yakka isaanii yoo fudhatan*," ⁴² yommuus ani kakuu koo isa Yisahaqii wajjinii, kakuu koo isa Abrahaamii wajjinii nan yaadadha, biyyichas nan yaadadha*." ⁴³ Biyyichi garuu sababii isaan irraa adeemaniif onaa ta'ee, lafa isaan hin jirretti Sanbata isaatti gammaduun irra jira; isaan immoo sababii wanta na duratti qajeelaa ta'e tuffatanii, seerrata koo ciigga'aniif, adaba yakka isaanii fudhachuun irra jira.

*29 Kes 28:53; Er 19:9

*30 His 6:4,6

³⁴ "Yommuus lafichi utuu isin biyya diinota keessanii jirtanii hamma onnee taa'u sana Sanbata isaatti in gammada; akkasitti biyyichi aara in galfata, Sanbata isaattis in gammada*." ³⁵ Aara-galfannaa isa yeroo isin keessa jirtan Sanbata keessanitti hin argatin, hamma onnee taa'u sanatti in argata. ³⁶ Isin keessaa warra hafan immoo, biyya diinota isaanii keessatti wanta isaan sodaachisu, laafina isaanitti nan erga; sagaleen baala qilleensi fudhuu isaan in ari'a; akka nama billaa jalaa baqatuutti in baqatu, utuma namni isaan ari'u duukaa hin jiraatin in kukkufu. ³⁷ Namni isaan ari'u utuu isaan duukaa hin jiraatin akka waan billaa jalaa baqataniitti wali isaanii in gufatu; isinis diinota keessan dura dhaabacbuudhaaf humna hin argattan. ³⁸ Isin saba warra kaan keessatti in dhumtu, biyyi diinota keessaniis xaph isin in godha. ³⁹ Isin keessaa warri hafan immoo sababii yakka isaaniitiif biyya diinota keessanii keessatti yeelalanii in dhumu; sababii yakka abboota isaaniitiifis akkuma isaanii yeelalanii in dhumu*." ⁴⁰ "Haa ta'u iyyuu malee yakka isaanii, yakka abboota isaanii isa isaan ittiin irra daddarbanii na yakkan, isa adeemsa isaaniitiin anaan cigaadanis yoo himatan*," ⁴¹ isa anis adeemsa koottiin akkan isaaniin mormu, biyya diinota isaaniittis akka isaan galan godhe sana, yoo beeksifatan, yaadni garaa isaanii inni dhagna hin qabamin yoo gad of deebise, isaanis adaba yakka isaanii yoo fudhatan*," ⁴² yommuus ani kakuu koo isa Yisahaqii wajjinii, kakuu koo isa Abrahaamii wajjinii nan yaadadha, biyyichas nan yaadadha*." ⁴³ Biyyichi garuu sababii isaan irraa adeemaniif onaa ta'ee, lafa isaan hin jirretti Sanbata isaatti gammaduun irra jira; isaan immoo sababii wanta na duratti qajeelaa ta'e tuffatanii, seerrata koo ciigga'aniif, adaba yakka isaanii fudhachuun irra jira.

³⁵ Aara-galfannaa isa yeroo isin keessa jirtan Sanbata keessanitti hin argatin, hamma onnee taa'u sanatti in argata. ³⁶ Isin keessaa warra hafan immoo, biyya diinota isaanii keessatti wanta isaan sodaachisu, laafina isaanitti nan erga; sagaleen baala qilleensi fudhuu isaan in ari'a; akka nama billaa jalaa baqatuutti in baqatu, utuma namni isaan ari'u duukaa hin jiraatin in kukkufu. ³⁷ Namni isaan ari'u utuu isaan duukaa hin jiraatin akka waan billaa jalaa baqataniitti wali isaanii in gufatu; isinis diinota keessan dura dhaabacbuudhaaf humna hin argattan. ³⁸ Isin saba warra kaan keessatti in dhumtu, biyyi diinota keessaniis xaph isin in godha. ³⁹ Isin keessaa warri hafan immoo sababii yakka isaaniitiif biyya diinota keessanii keessatti yeelalanii in dhumu; sababii yakka abboota isaaniitiifis akkuma isaanii yeelalanii in dhumu*." ⁴⁰ "Haa ta'u iyyuu malee yakka isaanii, yakka abboota isaanii isa isaan ittiin irra daddarbanii na yakkan, isa adeemsa isaaniitiin anaan cigaadanis yoo himatan*," ⁴¹ isa anis adeemsa koottiin akkan isaaniin mormu, biyya diinota isaaniittis akka isaan galan godhe sana, yoo beeksifatan, yaadni garaa isaanii inni dhagna hin qabamin yoo gad of deebise, isaanis adaba yakka isaanii yoo fudhatan*," ⁴² yommuus ani kakuu koo isa Yisahaqii wajjinii, kakuu koo isa Abrahaamii wajjinii nan yaadadha, biyyichas nan yaadadha*." ⁴³ Biyyichi garuu sababii isaan irraa adeemaniif onaa ta'ee, lafa isaan hin jirretti Sanbata isaatti gammaduun irra jira; isaan immoo sababii wanta na duratti qajeelaa ta'e tuffatanii, seerrata koo ciigga'aniif, adaba yakka isaanii fudhachuun irra jira.

⁴⁰ "Haa ta'u iyyuu malee yakka isaanii, yakka abboota isaanii isa isaan ittiin irra daddarbanii na yakkan, isa adeemsa isaaniitiin anaan cigaadanis yoo himatan*," ⁴¹ isa anis adeemsa koottiin akkan isaaniin mormu, biyya diinota isaaniittis akka isaan galan godhe sana, yoo beeksifatan, yaadni garaa isaanii inni dhagna hin qabamin yoo gad of deebise, isaanis adaba yakka isaanii yoo fudhatan*," ⁴² yommuus ani kakuu koo isa Yisahaqii wajjinii, kakuu koo isa Abrahaamii wajjinii nan yaadadha, biyyichas nan yaadadha*." ⁴³ Biyyichi garuu sababii isaan irraa adeemaniif onaa ta'ee, lafa isaan hin jirretti Sanbata isaatti gammaduun irra jira; isaan immoo sababii wanta na duratti qajeelaa ta'e tuffatanii, seerrata koo ciigga'aniif, adaba yakka isaanii fudhachuun irra jira.

*34 25:2; 2Sen 36:21

*39 His 24:23; 33:10

⁴⁰ "Haa ta'u iyyuu malee yakka isaanii, yakka abboota isaanii isa isaan ittiin irra daddarbanii na yakkan, isa adeemsa isaaniitiin anaan cigaadanis yoo himatan*," ⁴¹ isa anis adeemsa koottiin akkan isaaniin mormu, biyya diinota isaaniittis akka isaan galan godhe sana, yoo beeksifatan, yaadni garaa isaanii inni dhagna hin qabamin yoo gad of deebise, isaanis adaba yakka isaanii yoo fudhatan*," ⁴² yommuus ani kakuu koo isa Yisahaqii wajjinii, kakuu koo isa Abrahaamii wajjinii nan yaadadha, biyyichas nan yaadadha*." ⁴³ Biyyichi garuu sababii isaan irraa adeemaniif onaa ta'ee, lafa isaan hin jirretti Sanbata isaatti gammaduun irra jira; isaan immoo sababii wanta na duratti qajeelaa ta'e tuffatanii, seerrata koo ciigga'aniif, adaba yakka isaanii fudhachuun irra jira.

*40 Iz 9 5-7; Nah 9:2,26-30; Far 106;

Dan 9:4-9

*41 Kes 10:16; Er 9:25

*42 Bau 2:24; 2Mot 13:23

⁴⁴ "Kana hundumaa keessaa immoo ani Waaqayyoo gooftaa isaanii waanan ta'eef, ani isaan tuffadhee, isaan ciigga'es yeroo isaan biyya diinota isaanii keessa jiranitti isaan hin fixu; kakuun

isaanii wajjin qabus hin cabsu*. ⁴⁵Yom-mus kakuu koo isa ani abboota isaanii warra umu sabni warri kaan ilaalanii biyya Gibxii baasee Waaqayyo isaanii ta'uudhaaf kakadheef nan yaadadha; ani Waaqayyoo dha" jedhe*.

*44 Hos 11:9

*45 Uma 12:7

46 Isaan kun seerrata, wanta qajee-laa ta'ee fi seera warra Waaqayyo ofii isaa fi namoota Israa'el gidduutti dhaa-bee, tulluu Siinaa irratti harka Museetti kennee dha.

Kennaa Waaqayyoo Dhi'aatuuf Seerri Ba'uu Isaa

27 ¹Waaqayyo ammas Museetti dubbatee, ²Ati namoota Israa'elitti dubbadhuu isaanii, 'Waaqay-yo akkana jedha: Namni tokko namoota ana Waaqayyooft addaan baasuudhaaf wareege, shallagaa keetti yoo fide, ³dhiirri waggaa digdamaa hamma jaata-maatti jiru, meetti akka madaalii godoo qulqullaa'aatti sheeqelii shantama haa ta'u! ⁴Dubartii yoo ta'e immoo, shalla-gaan kee sheeqelii soddoma haa ta'u! ⁵Nama waggaa shanii hamma waggaa digdamaaf immoo shallagaan kee dhi-raaf sheeqelii digdama, durbaaf sheeqe-lii kudhan haa ta'u! ⁶Muca'a ji'a tokkoo hamma waggaa shaniitiif, shallagaan kee dhiiraaf meetti sheeqelii shan, dur-baaf meetti sheeqelii sadii haa ta'u! ⁷Nama waggaa jaatamaaf kan isa gara-raaf immoo, shallagaan kee dhiiraaf sheeqelii kudha shan, dubartiif sheeqelii kudhan haa ta'u! ⁸Namichi wareege sun hiyyeessa ta'ee shallagaa kee kana yoo baasuu dadhahe garuu, nama wareegame sana fuula lubaa duratti haa dhi'eessu! Lubichi isa haa shallagu! Innis akka humna namicha wareege sanaatti baa shallagu!

⁹"Wareegichi horii akka aarsaatti ana Waaqayyooft dhi'eessan yoo ta'e immoo, horii qulqullaa'aa isa namni anaaf aarsaa godhee dhi'eessuu danda'u haa ta'u! ¹⁰Namichi wareege sun qooda isa gaarii isa gadhee, qooda isa gadhees isa gaarii iddoo hin buusin yookiis hin geddarin! Horii horiidhaan yoo geddare garuu, inni geddaramu, inni iddoo isaa bu'us lachanuu kan koo haa ta'an! ¹¹Horii qullaa'aa hin ta'in isa namni ana Waaqayyooft aarsaa godhee dhi'eessuu

hin dandeenye yoo ta'e immoo namichi horii sana lubicha duratti haa dhi'eessu! ¹²Lubichi immoo horichi gaarii yookiis gadhee ta'uu isaa ilaalee haa shallagu! Akkuma lubichi itti shallages haa ta'u! ¹³Namichi furachuu yoo barbaade garuu, gatii inni itti shallagame sanatti harka shan keessaa horii harka tokko itti haa dabaluu!

*13 5:16

¹⁴"Namni tokko manni isaa ana Waaqayyooft qulqulluu akka ta'utti ad-daan yoo baase, manichi gaarii yookiis gadhee ta'uu isaa lubichi ilaalee haa shallagu! ¹⁵Inni addaan baase sun mana isaa furachuu yoo barbaade, gatii inni itti shallagame sanatti harka shan keessaa horii harka tokko itti dabalee, haa de-bifamu!

¹⁶"Namni tokko maasii dhaala isaatii irraa gar tokko ana Waaqayyooft addaan yoo haase, humna sanyii itti faca'uttiin isa in shallagda; sanyii itti faca'u garbuun safartuu omer tokko yoo ta'e, meetti sheeqelii shantamatti in shallagama. ¹⁷Namichi maasii isaa ayyaana waggaa shantammaffaati jalqa-bee addaan haase yoo ta'e, gatii inni itti shallagame guutummaatti dhaabataa in ta'a. ¹⁸Maasicha anaaf addaan baasuu isaa ayyaana waggaa shantammaffaa booddee yoo ta'e garuu, lubichi hamma ayyaana waggaa shantammaffaa isa itti aanee dhufuutti waggoofti meeqa akka hafan ilaalee, humna horii waggoota sanaatti itti in shallaga; akkasitti isa dura guutummaatti shallagame irraa in caba. ¹⁹Inni maasicha ana Waaqayyooft addaan haase sun isa furachuu yoo barbaade, horii isatti shallagame sanatti harka shan keessaa harka tokko daba-lee, maasicha haa deebifatu! ²⁰Namichi maasicha yoo furachuu dhaabaate yoo-kiis maasicha nama biraatti yoo gurgu-re garuu, maasichi deebi'ee furamuu hin danda'u! ²¹Haa ta'u iyyuu malee, maasichi ayyaana waggaa shantammaf-faatti yeroo gad dhiifamu, akka maasii addaan baafameetti, ana Waaqayyooft haa qulqullaa'u! Qabeenya lubichaas haa ta'u! ²²Namichi maasii dhaalaan qabeenya isaa ta'e keessaa umu hin ta'in, maasii bitate anaaf addaan haase yoo ta'e immoo, ²³lubichi hamma ayyaana waggaa shantammaffaati lak-kaa'ee haa shallagu; namichis hamma

itti shallagame sana wanta ana Waaqay-yooft qulqullaa'e godhee gaafasuma haa ketnu! ²⁴Ayyaana waggaa shantam-maffaatti maasichi namicha isa duraan dhaalaan qabate erga turee booddee irraa bitame sanaaf haa deebi'u! ²⁵Shal-lagaan kee hundinuu akka madaalii godoo qulqullaa'aatti haa ta'u! Akka-sitti sheeqel tokko geraa digdama in ta'a.

²⁶"Haa ta'u iyyuu malee, angafni kan koo waan ta'eef, horii keessaa angafa ta'ee kan dhalatu namni tokko iyyuu addaan hin baasu; kan saawwaas, kan hoolaas yoo ta'e inni kan koo ti*. ²⁷Angafa horii isa hin qullaa'inii yoo ta'e immoo gatii wti itti shallagdeen deebisee haa furatu! Harka shanan gatii isaa keessaa harka tokko itti haa dabaluu! Inni yoo furachuu dhaabaates gatii itti shallagdetti haa gurguramu!

*26 Bau 13:11-16

²⁸"Wanti namni waanuma qabu keessaa akka hin tuqamne godhee ana Waaqayyooft addaan baasu, nama, horii, maasii dhaala isaa keessaas yoo ta'e tokko illee hin gurguramin, hin furami-nis! Wanti akka hin tuqamne godhamee kenname hundinuu waan hundumaa irra

ana Waaqayyooft kan qulqullaa'ee dha*. ²⁹Akka hin tuqamnetti namoota gidduu-dhaa anaaf kan addaan baafame tokko illee hin furamin! Inni haa ajjeefamu*!

*28 Iya 7:1; Bau 30:29

*29 Iya 6:18; His 44:29

³⁰"Midhaan biyyichaa keessaa, ija mukkeetii keessaas yoo ta'e, kudhan keessaa tokko kan baafamu hundinuu kan koo ti; inni ana Waaqayyooft kan qulqullaa'ee dha. ³¹Kudhan keessaa tokko isaa sana furachuu namni barbaade harka shanan gatii isaa keessaa harka tokko itti haa dabaluu! ³²Karra saawwaa keessaa, karra bushaayee keessaa guu-mmama horii ulee tiksituu jala jiru keessaa harki kurnaffaan hundinuu ana Waaqayyooft qulqullaa'aa haa ta'u! ³³Harki kurnaffaan kun gaariis gadhees yoo ta'e, namni isa hin barbaadin! Isa hin geddarinis! Yoo geddare immoo inni geddaramu, inni iddoo isaa bu'us lachanuu qulqullaa'oo haa ta'an! Inni hin furamin! jedhi!" jedhe*.

*30-33 Lak 18:21; Kes 14:22-29;

Nah 13:12

³⁴Isaan kun abboommota Waaqay-yo namoota Israa'eliif milluu Siinaa irratti Museetti kennee dha.

Lakkoobsa Saba Israa'el Isa Jalqabaa

(Lak 26:1-51; Bau 30:11-16)

1 ¹ Namoonni Israa'el biyya Gibxii ba'anii waggaa lammaffaatti; waggicha keessaa ji'a lammaffaatti, ji'icha keessaa guyyaa jalqabaatti Siinaa lafa onaatti, dukaana itti wal ga'an keessatti Waaqayyo Museetti in dubbate*. ² Inni Museedhaan, "Guntummaa waldaa namoota Israa'el akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti dhiira kan ta'e hundumaa lakkaa'ii maqaa isaanii caafi! ³ Namoota Israa'el keessaa dhiirota warra waggaa isaanii digdama guutee fi digdamaa olii, warra lola dhaquu danda'an hundumaa atii fi Aaron akka kutata kutata isaaniitti lakkaa'aa! ⁴ Namni mana abbaa isaatti angafa ta'e gosa hundumaa keessaa tokko tokko isin gargaarrudhaaf isinitti haa dabalamu! ⁵ *Bau 40:17*

5 "Maqaan namoota warra isinitti dabalamanii kanatti fufee jira; gosa Ruuben keessaa, Eliizur ilma Shiide'ur;

6 "Gosa Shimi'oon keessaa, Shiilumii'el ilma Zuriishadaayi;

7 "Gosa Yihudaa keessaa, Nahasoon ilma Aminaadaab*;

8 "Gosa Yisaakor keessaa, Nataani'el ilma Zuwaar;

9 "Gosa Zebuloon keessaa, Eliyaab ilma Helon;

10 "Kan ilmaan Yoseef immoo gosa Efreem keessaa, Eliishaamaa ilma Amiihud, gosa Minaasee keessaa immoo Gamaali'el ilma Phedaazur;

11 "Gosa Beniyaamin keessaa, Abidaa ilma Gidewoonii;

12 "Gosa Daan keessaa, Ahii'ezer ilma Amiihadaayi;

13 "Gosa Asheer keessaa, Fagi'el ilma Gkraan;

14 "Gosa Gaadi keessaa, Elii'aa saaf ilma Dewu'el*;

15 "Gosa Niftaalem keessaa, Ahiraa ilma Enaan" jedhe.

*7 Bau 6:23

/ Lak 1:14 "Dewu'el" yookiis "Rewu'el".

16 Warri waldicha keessaa mana abboota isaaniitti geggeessitoota qomoo fi dura-buutuu kumaatama Israa'el ta'anii fo'aman isaan kana turan.

17 Museenii fi Aaron namoota warra maqaan isaanii dha'ame kana fudhatanii, ¹⁸ ji'a lammaffaa keessaa guyyaa jalqabaatti, guunummaa waldichaa waliitti qabanii, dhiirota warra waggaa digdamaa fi warra digdamaa olii, akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti tokkon tokkon isaanii in caafan. ¹⁹ Akkuma Waaqayyo isa abbootetti, Museen Siinaa lafa onaa keessatti isaan in lakkaa'e.

20 Gosa Ruuben ilma Yaaqoob isa angafaa keessaa dhiironni warra waggaa isaanii digdama guutee fi warra waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti tokko tokkoon in caafaman. ²¹ Gosa Ruuben keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma afurtamii ja'aa fi dhibba shan turan.

22 Gosa Shimi'oon keessaa dhiironni warra waggaa isaanii digdama guutee fi warra waggaa digdamaa olii lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti tokko tokkoon in caafaman. ²³ Gosa Shimi'oon keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii sagalii fi dhibba sadii.

24 Gosa Gaadi keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ²⁵ Gosa Gaadi keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma afurtamii shanii fi dhibba ja'aa fi shantama.

26 Gosa Yihudaa keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warra waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ²⁷ Gosa Yihudaa keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma torbaatamii afurii fi dhibba ja'a.

28 Gosa Yisaakor keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ²⁹ Gosa Yisaakor keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii afurii fi dhibba afur.

30 Gosa Zebuloon keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ³¹ Gosa Zebuloon keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii torbaa fi dhibba afur.

32 Kan ilmaan Yoseef immoo, gosa Efreem keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ³³ Gosa Efreem keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma afurtamaa fi dhibba shan.

34 Gosa Minaasee keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ³⁵ Gosa Minaasee keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma soddonii lamaa fi dhibba lama.

36 Gosa Beniyaamin keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ³⁷ Gosa Beniyaamin keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma soddonii shanii fi dhibba afur.

38 Gosa Daan keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ³⁹ Gosa Daan keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma jaatamii lamaa fi dhibba torba.

40 Gosa Asheer keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi

warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ⁴¹ Gosa Asheer keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma afurtamii tokkoo fi dhibba shan.

42 Gosa Niftaalem keessaa namoonni waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, lola dhaquu kan danda'an hundinuu akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in caafaman. ⁴³ Gosa Niftaalem keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii sadii fi dhibba afur.

44 Warri Museenii fi Aaron angafoota kudha lamaan warra gosa gosa isaanii keessaa fo'amanii geggeessitoota Israa'el ta'anii wajjin lakkaa'an isaan kana. ⁴⁵ Namoota Israa'el keessaa warri waggaa isaanii digdama guutee fi warri waggaa digdamaa olii, biyya Israa'el keessaa lolaaf ba'uu kan danda'an hundinuu akka mana mana abbaa isaaniitti in lakkaa'aman. ⁴⁶ Warri lakkaa'aman hundinuu kumaatama dhibba ja'aa fi kuma sadii fi dhibba shanii fi shantama turan*.

*46 Bau 12:37

47 Maatiin gosa Lewwii garuu warra kanaa wajjin hin lakkaa'amne. ⁴⁸ Waaqayyo dubbii kanatti fufee jiru Museetti dubbatee ture. ⁴⁹ Inni Museedhaan, "Ati gosa Lewwii hin lakkaa'in, lakkoobsa isaaniis isa kan namoota Israa'el warra kaaniitti hin dabalini*! ⁵⁰ Qooda kanaa, warra Lewwootaa hojii dukaana dhugaabaatu sana, mi'a dukaaniichaa keessaa fi waanuma kan dukaaniichaa ta'e hundumaa eeguutti isaan fo'ii! Isaan dukaaniichaa fi mi'a isaa hundumaa haa baatan, naannoo isaa buufatanis isa haa eegan*! ⁵¹ Yeroo adeemuuf ka'an, warri Lewwoonni dukaaniichaa haa buqqisan! Yommuu buufachuuf jedhanis isaanumti haa dhaaban! Isaan irraa kan hafe namni kan biraa dukaaniichatti yoo dhi'aate haa ajjeefamu*! ⁵² Namoonni Israa'el yommuu buufatan adduma addaan akka iddoo buufata isaaniitti, akka faajjii isaaniitti, akka kutata lolnuu isaaniittis dukaana in dhadhaabatu. ⁵³ Dheekkamsi waldaa namoota Israa'elitti akka hin dhufetti, warri Lewwootaa naannoo godoo dhugaabaatu sanaa haa buufatan!

Godicha dhuga-baattuu isa itti gaafataman sanas haa eegan!" jedhe*. ⁵⁴Namoonni Israa'el waan hundumaa akkuma Waaqayyo Musee abboometti in godhan.

*49 2:33; 3:15-39

*50 4:1-49; 3:23-38

*51 3:38

*53 18:5

Akki Itti Gosa Gosaan Buufatan Itti Himamuu Isaa

2 ¹Waaqayyo ammas Musee fi Aaroniin, ²"Namoonni Israa'el akka faajjii isaaniitti, akka milikkita mana abboota isaaniitti dukaana walga'ii sana irraa fagaatanii naannessanii adduma addaan dukaana haa dhaabbatan!" jedhe.

³Gara boruutiin kutanni Yihudaa akka faajjii isaaniitti qixa ba'a-biiftuutiin haa buufatan! Geggeessituun namoota Yihudaa, Nahasoon ilma Ami-naadaab; ⁴kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma torbaatamii afurii fi dhibba ja'a.

⁵Gosi Yisaakor isaanitti aanee haa buufatu! Geggeessituun namoota Yisaakor, Nataani'el ilma Zuwaar; ⁶kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii afurii fi dhibba afur. ⁷Gosi Zebuloon immoo isaan kanatti baa aanu! Geggeessituun namoota Zebuloon, Eliiyaab ilma Helon; ⁸kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman namoota kuma shantamii torbaa fi dhibba afur.

⁹Guutummaa buufata Yihudaa keessaa akka kutata kutata isaaniitti kan lakkaa'aman namoota kumaatama dhibba tokkoo fi kuma saddeettamii ja'aa fi dhibba afur; isaan kun dura bu'anii in adeemu.

¹⁰Kutanni Ruuben akka faajjii isaaniitti gara mirgaatiin haa buufatan! Geggeessituun namoota Ruuben Eliizur ilma Shiide'ur; ¹¹kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii ja'aa fi dhibba shan. ¹²Gosi Shimi'oon isaanitti aanee haa buufatu! Geggeessituun namoota Shimi'oon, Shiilmii'el ilma Zuriishadaayi; ¹³kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma shantamii sagalii fi dhibba sadii. ¹⁴Kana booddees gosi Gaadi itti haa aanu! Geggeessituun namoota Gaadi, Elii'aa

saaf ilma Dewu'el; ¹⁵kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii shanii fi dhibba ja'aa fi shantama.

¹⁶Guutummaa buufata Ruuben keessaa akka kutata kutata isaaniitti kan lakkaa'aman namoota kumaatama dhibbaa fi kuma shantamii tokkoo fi dhibba afurii fi shantama; isaan kun immoo warra duraatti aananii in adeemu. ¹⁷Kana booddee immoo dukaanni itti wal ga'anii fi kutanni Lewwootaa kutata warra dura darbanii fi warra booddeetti hafan gidduu in adeemu; isaan adduma addaan akka iddoo buufata isaaniitti fi akka faajjii isaaniitti in adeemu*.

*17 10:17-21

¹⁸Kutanni Efreem akka faajjii isaaniitti gara lixa-biiftuutiin haa buufatan! Geggeessituun namoota Efreem, Elliishaamaa ilma Amiihud; ¹⁹kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamaa fi dhibba shan.

²⁰Gosi Minaasee isaanitti aanee haa buufatu! Geggeessituun namoota Minaasee, Gamaali'el ilma Phedaazur; ²¹kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma soddommii lamaa fi dhibba lama.

²²Kana booddees gosi Beniyaamin itti haa aanu! Geggeessituun namoota Beniyaamin, Abiidaan ilma Gidewoonii ti; ²³kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma soddommii shanii fi dhibba afur.

²⁴Guutummaa buufata Efreem keessaa akka kutata kutata isaaniitti kan lakkaa'aman namoota kumaatama dhibbaa fi kuma saddeettii fi dhibba tokko; isaan kun immoo kutata sadaf faa ta'anii in adeemu.

²⁵Kutanni Daan akka faajjii isaaniitti gara bitaatiin haa buufatan! Geggeessituun namoota Daan, Ahii'ezer ilma Amiihshadaayi; ²⁶kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma jaatamii lamaa fi dhibba torba.

²⁷Gosi Asheer isaanitti aanee haa buufatu! Geggeessituun namoota Asheer, Fagi'el ilma Okraan; ²⁸kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii tokkoo fi dhibba shan.

²⁹Kana booddee immoo gosi Niftaalem itti haa aanu! Geggeessituun namoota Niftaalem, Ahii'raa ilma Enaan;

³⁰kutata isaa keessaa warri lakkaa'aman kuma shantamii sadii fi dhibba afur.

³¹Guutummaa buufata Daan keessaa akka kutata kutata isaaniitti kan lakkaa'aman namoota kumaatama dhibbaa fi kuma shantamii torbaa fi dhibba ja'a; isaan kun immoo akka faajjii isaaniitti kutata hundumaa booddee in adeemu.

³²Namoota Israa'el keessaa akka mana abbootii isaaniitti kan lakkaa'aman isaan kana; warri iddoowwan buufataa keessaa akka akka kutata isaaniitti lakkaa'aman walumatti kumaatama dhibba ja'aa fi kuma sadii fi dhibba shanii fi shantama*. ³³Lewwoonni garuu akkuma Waaqayyo Musee abboome gosa Israa'el warra kaanii wajjin hin lakkaa'amne*. ³⁴Israa'eloonni adduma addaan akka faajjii isaaniitti, akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abboota isaaniittis ka'anii in adeeman; wanta hundumaas akkuma Waaqayyo Musee abboometti in hojjetan.

*32 1:46

*33 1:48-49

Waa'ee Gosa Lewwii

3 ¹Waaqayyo tulluu Siinaa irratti Museetti yommuu dubbate, sanyiin Aaronii fi Musee akka kanatti fufee jiru turan. ²Maqaan ilmaan Aaron, Naadaab isa angafa, Abiihuu, Ele'azaar, Itaamaar*. ³Isaan kun warra luboota ta'anii hojii lubaa hojjechuudhaaf dibamanii dha*. ⁴Naadaabii fi Abiihuun Siinaa lafa onaatti ibidda alaatiin Waaqayyo duratti aarsaa yommuu dhi'eessan in du'an; ijoollees hin qaban turan; Ele'azaarii fi Itaamaar garuu fuula abbaa isaanii Aaron duratti luba ta'anii in hojjetan*.

*3 Bau 6:23

*3 Bau 30:30

*4 Lew 10:1-2

⁵Waaqayyo yommuu Museedhaan, ⁶"Sanyiin Lewwii, Aaron lubicha akka gargaaranii dhi'eessiitii fuula isaa dura isaan dhaabi! ⁷Isaan godoo sana keessa hojjechuu isaaniitiin, wanta isa irraa barbaadamuu fi guutummaa waldichaa irraa barbaadamu dukaana walga'ii sana duratti in raawwatu. ⁸Isaan hojii godoo sanaa hojjechuu isaaniitiin mi'a dukaana itti wal ga'an sanaa in eegu;

Israa'eloota irraa wanta barbaadamus in raawwatu. ⁹Lewwoonni guutummaatti Israa'eloota keessaa Aaronii fi ilmaan isaatiif waan kennamaniif, ati Aaronii fi ilmaan isaatiif isaan kenni! ¹⁰Aaronii fi ilmaan isaa luboota ta'anii akka hojjetaniif ati hojii irra isaan dhaabi! Namni kan biraa iddoo qulqulaa'aatti yoo dhi'aate garuu haa ajjeefamu!" jedhe.

*9 3:11-13; Bau 13:2

¹¹Waaqayyo ammas immoo Museedhaan, ¹²"Kunoo, Israa'eloota keessaa ani qoodan angafa karra saaqu hundumaa fudhadhu, Lewwoota fudhadheera; kanaaf Lewwoonni kan koo ti. ¹³Ani Waaqayyoo dha; angafni hundiinu kan koo waan ta'eef, ani guyyaan biyya Gibxii keessaa angafa hundumaa dha'e sanatti Israa'el keessaa angafa hundumaa, namaa hamma horiitti, addaan nan baafadhe; kanaaf Lewwoonni kan koo ta'aniiru" jedhe*.

*11-13 8:16-19; 18:5-6

¹⁴Waaqayyo Siinaa lafa onaa keessatti Museedhaan,

¹⁵"Ijoollee Lewwii dhiirota dhalatanii ji'a fixanii jalqabdee hamma warra isaa oliitti, akka mana mana abbaa isaaniittii fi akka maatii maatii isaaniitti lakkaa'ii!" jedhe. ¹⁶Museen akkuma Waaqayyo isa abboometti isaan in lakkaa'e. ¹⁷Maqaan ilmaan Lewwii Gershoon, Qehaat, Meraarii ture. ¹⁸Maqaan ilmaan Gershoon immoo akka maatii maatii isaaniitti Liibnii fi Shime'ii ture. ¹⁹Maqaan ilmaan Qehaat, akka maatii maatii isaaniitti Amraam, Yizhaar, Keeroon, Uzii'el ture. ²⁰Maqaan ilmaan Meraarii, Maahilii, Mushiiis ture; isaan kun akka mana mana abboota isaaniitti maatiiwwan Lewwootaa ti.

²¹Maatiiwwan Liibnii fi Shime'ii qomoo Gershoon turan; kanaaf isaan "Gershoota" jedhaman. ²²Lakkoobsi dhiirota isaanii mucaa ji'a tokkootii jalqabee hamma warra isaa oliitti, kuma torbaa fi dhibba shan ture. ²³Maatiiwwan Gershootaa godicha dugda duuba gara lixa-biiftuutiin haa buufatan! ²⁴Geggeessituun qomoo Gershoon, Eliyaasaaf ilma Laa'el. ²⁵Dukaana itti wal ga'an sana keessaa wanti ijoolleen Gershoon eegan, godicha, dukaanicha irra-buusa isaa wajjin, golgaa balbala dukaana itti wal ga'anii, ²⁶golgaa

oobdiehaa, golgaa balbala oobdiehaa isa godichaa fi iddoo aarsaatti naana'ee jiru, funyoo isaa, wanta isa duukaa jiru hundumaas ture.

27 Amraamii fi Yizhaar, Hebronii fi Uzii'el qomoo Qehaat furan; isaan kun maatiiwwan Qehaat. 28 Lakkoobsi dhiirota isaanii mucaa ji'a tokkootii jalqabee hamma warra isaa oliitti, kuma saddeetii fi dhibba ja'a² fure; isaan kun warra iddoo qulqullaa'aa isa itti gaafataman sana eeganii dha. 29 Maatiiwwan ilmaan Qehaat cinaacha godoo sanaa gara harka mirgaatiin haa buufatan! 30 Gegeessituun maatiiwwan Qehaat akka mana abbaa isaaniitti Elzaa faan ilma Uzii'el. 31 Isaan kun sanduuga kakuu, gabatee, baattuu ibsaa, iddoowwan aarsaa, mi'a iddoo qulqullaa'aa isa luboonni ittiin hojjetan, golgaa, mi'a golgaa sanaaf barbaachisu hundumaas eeguutti in gaafatamu. 32 Ele'azaar ilmi Aaron lubichaa geggeessituun geggeessitoota warra Lewwootaa ture; inni warra iddoo qulqullaa'aa eeguudhaaf itti gaafataman sana irra adeemee in ilaala.

33 Qomoowwan Maahilii fi Mushii kan Meraarii ti; isaan kun qomoowwan Meraarii ti. 34 Lakkoobsi dhiirota isaanii mucaa ji'a tokkootii jalqabee hamma warra isaa oliitti, kuma ja'aa fi dhibba lama ture. 35 Gegeessituun maatiiwwan qomoo Meraarii akka mana abbaa isaaniitti Zurii'el ilma Abi-haayil ture; isaan cinaacha godoo sanaa gara harka bitaatiin haa buufatan! 36 Ilmaan Meraarii tuggee godichaa, danqaraa isaa, utubaa isaa, miiloo isaa, mi'a miiloo sanaaf barbaachisu hundumaa, 37 utuboota oobdiehatti naanna'anii jiran, miiloo isaanii, qofoo isaanii fi funyoo isaanii, godichas eeguutti in gaafatamu.

38 Museenii fi Aaron, ilmaan Aaronis godoo sana gara boruutiin dukaana itti wal ga'an dura qixa ba'a-biiftuutiin haa buufatan! Isaan ofii isaaniitiif, Israa'elootaafis iddoo qulqullaa'aa eeguutti in gaafatamu; isaan irraa kan hafe namni kan biraa yoo itti dhi'aate haa ajjeefamu! 39 Warri Museenii fi Aaron akka Waaqayyoo isaan abboometti Lewwootaa keessaa akka maatii

maatii isaaniitti lakkaa'an, dhiironni hundinuu mucaa ji'a tokkootii jalqabee hamma warra isaa oliitti, kuma digdamii lama furan*.

*14-39 4:34-49; 26:57-62

40 Waaqayyoo ergasii Museedhaan, "Israa'eloota keessaa dhiirota angafa dhalatan hundumaa mucaa ji'a tokkootii jalqabee hamma warra isaa oliitti lakkaa'ii! Maqaa isaaniis tarreetti caafi! 41 Ani Waaqayyoo dha; ati qooda angafa Israa'elootaa hundumaa warra Lewwootaa anaaf fuudhi! Qooda angafa horii warra Israa'el hundumaas horii warra Lewwootaa anaaf fuudhi!" jedhe. 42 Museenis akkuma Waaqayyoo isa abboome Israa'eloota keessaa angafa hundumaa in lakkaa'ee. 43 Akka tarree maqaa isaaniitti mucaa ji'a tokkootii jalqabee isaa ol kan jiran lakkoobsi dhiirota isaanii warra angafaa walitti qabaatti kuma digdamii lamaa fi dhibba lamaa fi torbaatamii sadii.

44 Ammas Waaqayyoo Museedhaan, 45 "Ani Waaqayyoo dha; ati qooda angafa Israa'eloota hundumaa warra Lewwootaa anaaf fuudhi! Qooda horii Israa'elootaa warra angafa dhalataniis horii warra Lewwootaa anaaf fuudhi! Lewwoonni kan koo haa ta'an! 46 Israa'eloota keessaa baay'inni warra angafaa, baay'ina warra Lewwootaa dhibba lamaa fi torbaatamii sadiin in caala; isaan kana furuudhaaf immoo, 47 tokkon tokkon isaaniitiif akka madaalii godoo qulqullaa'aatti sheeqelii shan shan fuudhi! Sheeqeliin tokko geeraa digdama. 48 Horii warra lakkoobsi isaanii lakkoobsa warra kaanii caalee furamanii sana Aaronii fi ilmaan isaaf kenni!" jedhe. 49 Museen horii warra lakkoobsi isaanii kan warra kaanii caale warri Lewwootaa deebisanii furatanii sana in fuudhe. 50 Horiin inni Israa'eloota keessaa warra angafa dhalatan irraa fuudhe, akka madaalii godoo qulqullaa'aatti sheeqelii kuma tokkoo fi dhibba sadii fi jaatamii shan ture. 51 Museenis akkuma Waaqayyoo isa abboometti horii isaan ittiin furaman sana Aaroniif ilmaan isaatiifis in kenne*.

*40-51 3:11-13

Hojii Warra Qehaatotaaf Kenname

4¹ Waaqayyoo yommuu Museedhaa fi Aaroniin, 2² "Lewwootaa keessaa ilmaan Qehaat akka qomoo qomoo isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti, 3³ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran dhiirota hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf dhufan hundumaa lakkaa'aa*! 4⁴ Hojiin ilmaan Qehaat dukaana itti wal ga'an keessaa wanta hundumaa irra qulqulluu ta'e eeguudhaaf itti gaafataman kanatti fufee jira; 5⁵ yommuu buufanni ka'uuf jedhu Aaronii fi ilmaan isaa ol galanii golgaa isa sanduuga dhuga-baafuu dhoksu gad fuudhanii sanduugichatti haa uffisan! 6⁶ Isa irras raro hoolaa bishaanii haa buusan, uffata guutummaatti bifni isaa bifa waaqaa ta'e isa irra diriirsanii danqaroota iddoo isaaniitti haa galchani! 7⁷ Gabatee buddeena ilaalchaa irra uffata guutummaatti bifni isaa bifa waaqaa ta'e afanii, barkee, waciitii, xoofoo, cuggee ittiin kennaa dhugaatii dhi'essan, buddeena har'aa bor dhi'effamus irra haa kaa'an! 8⁸ Uffata bildiimaa isaan irra haa diriirsan! Isa irra immoo raro hoolaa bishaanii buufanni danqaroota iddoo isaaniitti haa galchan!

*9 8:24-25; 1Sen 23:24

9⁹ "Ibsaadhaaf immoo uffata bifni isaa bifa waaqaa ta'e sana fuudhanii, baattuu ibsaatii fi ibsaa isaatti, waan ittiin fo'aa ibsaa irraa kutanii fi baattuu daaraa isaa, qodaa cuunfaan ejersaa isaa keessa taa'uu fi mi'a isaa hundumaa wajjin raro hoolaa bishaaniitiin maranii danqaraa ittiin wasaasaa baatan irra haa kaa'an! 10¹⁰ Iddoo aarsaa warqee irraa hojjetame irras uffata bifni isaa bifa waaqaa ta'e sana diriirsanii, raro hoolaa bishaanii itti haguuganii, danqaroota isaa iddoo isaaniitti haa galchan! 11¹¹ Qodaa ittiin iddoo qulqullaa'aa keessaa hojjetan fuudhanii, uffata bifni isaa bifa waaqaa ta'e sana itti maranii, raro hoolaa bishaanii itti haguuganii, danqaraa ittiin wasaasaa baatan irra haa kaa'an! 12¹² Iddoo aarsaa irraa daaraa baranii, wayyaa dhiilgee irra haa afan! 13¹³ Mi'a naannoo iddoo aarsaati ittiin hojjetan hundumaa, baattuu irratti ibidda boobeessan, filecwwan

foonii, caabiidhaa fi waciitii ittiin aarsaa dhi'essan isa irra haa kaa'an! Isa irra immoo raro hoolaa bishaanii haa diriirsan! Danqaroota isaa iddoo isaaniitti haa galchan! 14¹⁴ Buufanni buqqifatee yommuu ka'uuf jedhu, Aaronii fi ilmaan isaa godoo qulqullaa'aa sanaa fi mi'a godichaa sana hundumaatti erga baguuganii booddee, ilmaan Qehaat immoo isaan kana baachuudhaaf haa dhufan! Ilmaan Qehaat mi'a dukaana itti wal ga'an keessaa in baatu! Garuu akka hin duunetti wanta qulqullaa'aatti bu'uun isaan irra hin jiru*!

*9 Bau 25:31

*11 Bau 40:26-27

*15 7:9; 2Sam 6:6-7

16¹⁶ "Ele'azaar ilmi Aaron lubichaa ibsaadhaaf kan barbaachisu cuunfaa ejersaa, ixaana foolii tolu, kennaa midhaanii isa har'aa bor dhi'effamu, dhadhaa dibataa, godichaa fi wanta godicha keessa iddoo qulqullaa'aa jiruu fi mi'a isaa hundumaa eeguutti in gaafatama" jedhe. 17¹⁷ Waaqayyoo ammas Musee fi Aaroniin, 18¹⁸ "Maatiiwwan Qehaat, gosa Lewwii keessaa akka hin balleffamne godhi! 19¹⁹ Aaronii fi ilmaan isaa iddoo qulqullaa'aatti ol lixanii wanta hundumaa irra qulqulluu ta'etti yommuu dhi'aatan akka hin duunetti wanta tokkon tokkon isaanii hojjechuun ta'uu fi ba'aa isaan baachuun irra jiru akka isaan qabsiisan godhi! Yoo kana goote isaan du'a in oolu. 20²⁰ Qehaatonni garuu wanti qulqullaa'aan sun utuu haguugamaa jiruu ilaaluudhaaf iyyuu ol hin galin!" jedhe*.

*20 1Sam 6:19

Hojii Warra Gershoonotaaf Kenname

21²¹ Waaqayyoo itti fufee Museedhaan, 22²² "Ilmaan Gershoon akka mana mana abbaa isaaniitti, akka maatii maatii isaaniitti, 23²³ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf kan dhufan hundumaa lakkaa'ii! 24²⁴ Hojiin maatiin Gershoon hojjetanii fi ba'aan isaan baatan akka kanatti fufee jiruu dha; 25²⁵ isaan golgaa godichaa, dukaana itti wal ga'an, irra-buusa isaa, raro hoolaa bishaanii isa irra-keessa buufamu, golgaa balbala dukaana itti wal ga'anii, 26²⁶ golgaa

oobdichaa, golgaa balbala karra oobdichaa isa godichaa fi iddoo aarsaatti naanna'ee jiru, funyoo isaanii, waanuma achi keessatti hojjetamuu barbaachisu kan ittiin hojjetan hundumaa baa baatan! ²⁷ Hojii isaanii hundumaa ba'aa baachuu, hojii kan biraa hojjechuus taanaan akka Aaronii fi ilmaan isaa isaanitti argisiisanitti haa hojjetan! Wanta isaan baachuudhaaf itti gaafataman isin isaanitti himaa! ²⁸ Hojiin maatiiwwan ilmaan Gershoon dukaana itti wal ga'an keessaa hojjetan kana; isaan hojii isa itti gaafataman geggeessaa Itaamaar ilma Aaron lubichaa jalatti haa hojjetan!"

Hojii Warra Meraarotaaf Keenname

²⁹ Ilmaan Meraarii akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti, ³⁰ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf kan dhufan hundumaa lakkaa'ii! ³¹ Akka hojii isaanii isa dukaana itti wal ga'an keessaa hojjetaniitti ba'aan isaan itti gaafataman kanatti fufee kan jiruu dha; tuggeewwan godichaa, danqaroota isaa, utuboota isaa, miiloowwan isaa, ³² utuboota oodiitti naanna'anii jiran miiloowwan isaanii wajjin, qofoowwan isaanii, funyoowwan isaanii, mi'a isaanii hundumaa, wanta isaan ittiin hojjetan hundumaas adda adda baasi! Ba'aa tokkon tokkon isaanii baachuun irra jirus itti himi! ³³ Guutummaan hojiin maatiwwan ilmaan Meraarii geggeessaa Itaamaar ilma Aaron lubichaa jalatti dukaana itti wal ga'an keessaa hojjetan isa kana.

Lakkaa'amu Sanyii Lewwootaa

³⁴ Museenii fi Aaron, geggeessitoonni waldichaas ilmaan Qehaat akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti, ³⁵ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf kan dhufan in lakkaa'an. ³⁶ Lakkoobsi isaanii akka maatii maatii isaaniitti kuma lamaa fi dhibba torbaa fi shantama ture. ³⁷ Isaan kun warra akkuma Waaqayyo Musee abboometti, Museenii fi Aaron maatiwwan Qehaatotaa warra dukaana

itti wal ga'an keessaa hojjetan lakkaa'anti dha.

³⁸ Ilmaan Gershoon akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti, ³⁹ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf kan dhufan in lakkaa'aman. ⁴⁰ Lakkoobsi isaanii akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti kuma lamaa fi dhibba ja'aa fi soddoma. ⁴¹ Isaan kun warra akkuma Waaqayyo abboometti, Museenii fi Aaron maatiwwan ilmaan Gershoon warra dukaana itti wal ga'an keessaa hojjetan lakkaa'anii dha.

⁴² Ilmaan Meraarii akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti, ⁴³ waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti kan jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf kan dhufan in lakkaa'aman. ⁴⁴ Lakkoobsi isaanii akka maatii maatii isaaniitti kuma sadii fi dhibba lama. ⁴⁵ Isaan kun warra akkuma Waaqayyo Musee abboometti, Museenii fi Aaron maatiwwan ilmaan Meraarii keessaa lakkaa'anii dha.

⁴⁶ Museenii fi Aaron, geggeessitoonni warra Israa'elii Lewwoota hundumaa akka maatii maatii isaaniitti, akka mana mana abbaa isaaniitti in lakkaa'an. ⁴⁷ Dhiironni waggaa soddomaa hamma waggaa shantamaatti jiran, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuuf, dukaani-chas baachuuf kan dhufan, ⁴⁸ kuma saddeetii fi dhibba shanii fi saddeetama turan. ⁴⁹ Isaan akkuma Waaqayyo karaa Musee isaan abboometti, hojii hojii isaaniitti fi ba'aa ba'aa isaanii in qaqqabatan; akkasitti isaan akkuma Waaqayyo Musee abboometti in lakkaa'aman.

Iddoon Buufataa Qulqullinatti Akka Eegamu Abboomuu Isaa

⁵ ¹ Waaqayyo ammas Museedhaan, ² "Israa'eloonni nama lamxaa'aa, nama saala isaa keessaa waa dhanga-la'u, nama reeffatti bu'uudhaan of xureessu hundumaa iddoo buufataa keessaa akka baasan abboomii! ³ Iddoo ani isaan gidduu jiraadhu iddoo buufata isaanii akka hin xureessinetti warra xuraa'oo ta'an dhiiras, dubartiis iddoo

buufataa keessaa ala isaan baasi!" jedhe. ⁴ Israa'eloonnis kana godhanii iddoo buufataa keessaa ala isaan in baasan; akkuma Waaqayyo Museetti himes in godhan.

Yakka Hojjetameef Gatil Baafamu

⁵ Waaqayyo ergasii Museedhaan, ⁶ "Israa'elootaan, 'Dhiirri yookiis dubartiin Waaqayyoof amanamuu dha-buudhaan karuma namni cubbuu hojjetu tokkoon dabaa yoo hojjetu yakkuu isaa ti; ⁷ inni, isheenis cubbuu isaanii sana haa himatan, yakka isaanitiifis gatii guutuu baa baasan, isa irrattis gatii isaa harka shan keessaa harka tokko itti dabalani isa yakkame sanaaf haa kennan! ⁸ Namichi dabaan isa irratti hojjetame sun aantii gatiin sun itti kennamuuf hin qabu yoo ta'e garuu, gatiin sun kan Waaqayyoo haa ta'u! Kana malee immoo korbeessi hoolaa ittiin araari isaaf buufamu lubatti haa kennamu! ⁹ Kennaa qulqullaa'aa isa Israa'eloonni dhi'essan hundumaa keessaa, kennaan sochoofamu qooda lubaa haa ta'u! ¹⁰ Wanti namni Waaqayyoof addaan baasu, wanti namni lubaaf kennus kanuma lubichaa haa ta'u!" jedhi!" jedhe.

¹¹⁻⁸ Lew 6:1-7

¹²⁻⁹ 18:8

¹¹ Waaqayyo ammas Museetti dubate, ¹² "Ati Israa'elootaan, 'Waaqayyo akkana jedha:- Dubartiin tokko abbaa manaa isheef amanamuu dha-buudhaan seera irraa kaatee, ¹³ namni kan biraa ishee bira akka ga'u yommuu gootu, kanas abbaan manaa ishee hin argine yoo ta'e, xuraa'ummaan ishec akkuma dhokatetti hafee, isheenis kana irratti hin qabanne ta'e, ishee irrattis kan dhugaa ba'u yoo dhibe iyyuu, ¹⁴ abbaa manaa isheetti hafuurri hinaaffaa galee, haadha manaa isaa ishee of xureessitetti in hinaafa; yookiis immoo utuma haati manaa isaa of hin xureessin hafuurri hinaaffaa isatti galee isheetti in hinaafa ta'a; ¹⁵ yommuu namichi haadha manaa isaa kana lubatti haa geessu! Akkasuma immoo kennaa barbaachisuuf daakuu garbuu harka kurnaffaa eefaa tokkoo haa geessu! Kennichi kennaa midhaanii isa waa'ee hinaaffaatiif dhi'effamu, isa yakka

yaadachiisu waan ta'eef, dhadhaa ejersaa fi ixaana isa irratti hin naqin!

¹⁶ "Lubichi dubartii sana dhi'eessee, fuula Waaqayyoo dura ishee haa dhaabachiisu! ¹⁷ Lubichis bishaan qulqullaa'aa qodaa supheetti naqatee, go-doo sana keessaa biyyoo fuudhee, bishaanicha keessa haa buusu! ¹⁸ Inni mataa dubartitti irraa haguuggii buusee, kennaa midhaanii isa yakka yaadachiisu isa waa'ee hinaaffaatiif dhi'effamu harka ishee keessa kaa'ee fuula Waaqayyoo dura ishee haa dhaabachiisu! Ofii isaatii immoo bishaan hadhaa'aa isa abaarsa fidu harkatti haa baatu! ¹⁹ Lubichi ishee haa kaksiiisu! Isheedhaanis:- Ati dubartii heerumtee abbaa manaa qabdu taatee utuu jirtuu, dhiirri kan biraa si bira hin geenyc yookiis ati seera irraa kaatee of hin xureessine yoo ta'e, bishaan hadhaa'aa abbaarsa fidu kun si hin miidhin! ²⁰ Ati garuu abbaa manaa kee jala utuu jirtuu seera irraa kaatee abbaa manaa kee malee dhiira kan biraa wajjin ciiftee xureeffamteetta yoo ta'e, ²¹ abaarsa kanatti aance jiruun ofitti qorobi! haa jedhu. Itti fufees:- Waaqayyo gudeeda kee haa raammessu, ulfas si irraa haa baasu! Sanyii kee keessatti muka abaarsaa fi muka kakaa si haa godhu! ²² Ulfa akka si irraa baasutti gudeeda kee akka raammes-sutti bishaan abaarsa fidu kun garaa keetti haa galu! haa jedhu.

Dubartittiinis, ameen, ameen haa jettu!

²³ "Lubichi yommuu abaarsa kana hundumaa waan itti caafanitti haa caafu! Bishaan hadhaa'aa sanaan immoo irraa haa dhiqu! ²⁴ Bishaan hadhaa'aa isa abaarsa fidu sana dubartitti haa obaasu! Bishaanichis garaa dubartitti in gala, waraansa hamaas isheetti in fida! ²⁵ Kana booddee lubichi kennaa midhaanii isa waa'ee hinaaffaatiif dhi'effamu sana dubartitti harkaa fuudhee, fuula ana Waaqayyo duratti haa sosochoosu, gara iddoo aarsaatis haa dhi'cessu! ²⁶ Lubichi kennaa midhaanii sana irraa kaballaa tokko fuudhee seenaadhaaf akka ta'utti iddoo aarsaa irratti haa gubu! Kana booddees bishaanicha dubartitti haa obaasu! ²⁷ Isheen of xureessitee abbaa manaa isheef amanamuu dhabdeetti

yoo ta'e, yommuu inni bishaan abaarsa fidu sana ishee obaasu, bishaanichi garaa isheetti galu sun waraansa hamaa itti fidee, ulfa irraa baasee, gudeeda ishee in raamnessa; isheen akkasitti saba ishee keessatti abaaramtuu in taati. ²⁸ Dubartittiin garuu of hin xureessine, qullooftuu dhas yoo taate, in hoofkalti, dhalas in godhatti.

*24 Far 109:18

29 "Seerri waa'ee hinaaffaatiif kenname isa kana; dubartiin utuma abbaa manaa jala jirtuu seera irraa kaatee ofii ishee yoo xureessite, ³⁰ yookiis hafuurri hinaaffaa abbaa manaa isheetti galee haadha manaa isaatti yoo hinaafe, dubartitti fuula ana Waaqayyo duratti haa fidu! Lubichi immoo akka seera kanaatti ishee irratti haa raawwatu! ³¹ Abbaan manaa yakka akka hin qabne akkasitti in beekama, haati manaa immoo akka hojii isheettiitti in argatti' jedhi!" jedhe.

Waa'ee Warra Waaqayyoof Addaan Baafamanil (Naazirootaa)

6 ¹ Waaqayyo itti fufee Museetti dubbatce, ² "Ati Israa'elootaan, 'Waaqayyo akkana jedha:- Dhiirri yookiis dubartiin tokko ana Waaqayyoof addaan of baasuudhaaf wareega addaa yommuu raawwatu, ³ daadbiil waynii irraa, dhugaatii nama macheessu irraa, dhangaggaa'aa daadhiil waynii fi dhangaggaa'aa dhugaatii cimaa irraa of haa eeggatu! Inni cuunfaa ija mukaa isa dhangaggaa'e hin dhugin! Ija waynii isa asheettii yookiis isa gogaa hin nyaatin! ⁴ Bara itti ana Waaqayyoof addaan of baasee jiru hundumaatti, ija wayniitii jalqabee hamma qola isaatiitti waanuma waynii irraa hojjetame tokko iyyuu hin nyaatin! ⁵ Bara itti ana Waaqayyoof addaan of baasuudhaaf wareege hundumaatti qarabaan mataa isaa irra hin ga'in! Hamma barri inni itti ana Waaqayyoof addaan of baasu isaatii raawwatamutti qullaa'aa haa ta'u! Rifeensi mataa isaatii immoo akka guddatuuf gad haa dhiisu! ⁶ Bara itti anaaf addaan of baase hundumaatti reeffa namaatti hin dhi'aatin! ⁷ Milikkinni ana Waaqayyoof addaan of baasu isaatii mataa isaa irra waan jiruuf, abbaan isaa yookiis haati isaa, obboleessi isaa yookiis obboleettiin isaa yoo du'an iyyuu reeffatti

dhi'aachuudhaan of hin xureessin! ⁸ Inni bara itti addaan of baase hundumaatti ana Waaqayyoof qullaa'aa dha.

*3-4 Abo 13:4,7; Luq 1:15; Amo 2:11-12

*5 Abo 13:5; 1Sam 1:11

*7 Lew 21:11

9 "Namni tokko dingata isa hiratti du'ee, mataa isaa isa inni ittiin ana Waaqayyoof addaan ba'e sana yoo duraa xureesse, guyyaa torbaffaa isaa guyyaa itti of qulleessutti mataa isaa haa haaddatu! ¹⁰ Guyyaa saddeettaffaatti immoo balbala dukaana itti wal ga'anii duratti gugee horaa lama yookiis gugee sosookkee lama lubatti haa fidu! ¹¹ Inni reeffa namaatti bu'uun cubbuu waan isatti ta'eef, lubichi gugee tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf, isa tokko immoo qalma gubamuuf dhi'esse namichaaf araara haa buusu! Namichis gaafuma sana deebisee addaan of haa baasu! ¹² Bara itti ana Waaqayyoof addaan of baase sanas haa haareessu! Aarsaa sababii yakkaatiif dhi'aatuufis xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo haa fidu! Barri wareega isaa inni duraa garuu waan xureeffameef itti hin lakkaa'amin!

13 "Seerri nama bara wareega addaan of baasu isaatii raawwatee kanatti fufce jira; namichi balbala dukaana itti wal ga'anii duratti haa dhi'eeffamu! ¹⁴ Inni qalma gubamuuf xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo kan mudaa bin qabne, aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf xobbaallaa hoolaa goromtii waggaa tokkoo kan mudaa hin qabne, qalma araaraafis korbeessa hoolaa mudaa hin qabne ana Waaqayyoof haa dhi'essu! ¹⁵ Akkasumas maxinoo gundoo tokko, maxinoo daakuu qamadii isa ba'eesa isaa irraa dhadhaadhaan sukkuumamee tolfame, bixxillee dhadhaan irra dibame isa hin bukaa'in, kennaa midhaanii fi kennaa dhugaatii isaanii haa dhi'essu! ¹⁶ Lubichi kana hundumaa fuudhee, aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf fi qalma gubamuuf fuula koo duratti haa dhi'essu! ¹⁷ Korbeessa hoolaa qalma araaraatiif dhi'aate sana maxinoo gundicha irraa wajjin, kana malees kennaa midhaanii isaatii fi kennaa dhugaatii isaa ana Waaqayyoof haa dhi'essu!

18 "Namichi anaaf addaan of baase, inataa isaa isa wareegaa sana balbala dukaana itti wal ga'aniitti haadate, rifeensa mataa isaa sana fuudhee, ibidda aarsaa qalma araaraa jala jiru keessa haa buusu! ¹⁹ Namichi addaan of baase sun rifeensa isaa isa wareegaa sana erga haadate booddee, lubichi foon harka korbeessa hoolaa isa affeelamaa, bixxillee hin bukaa'in tokkoo fi maxinoo haphii gundoo keessaa tokko fuudhee, harka namichaa irra haa kaa'u! ²⁰ Kana booddee lubichi aarsaa sochoofamuuf fuula koo duratti isaan haa soschoosu! Isaan kun handaraafaa fi luka isa aarsaa sochoofamu sanaa wajjin qullaa'oo dha, kan lubichaa tis; kana booddee namichi addaan of baase sun daadhiil waynii dhuguu in danda'a. ²¹ Seerri nama ana Waaqayyoof addaan of baasu wareega wareege akkasitti raawwatama; kennaan inni ana Waaqayyoof kennu akka wareega addaan of baasu isaatiitti yommuu ta'u, kana irratti immoo wanta kennuu danda'u haa dhi'essu! Akka wareega waregeetti, akkuma seera addaan baafamuttis haa raawwatu! jedhi!" jedhe*.

*13-21 HoE 21:23-24

Eebba Luboonni Kennan

22 Waaqayyo ammas Museedhaan, ²³ "Ati Aaronii fi ilmaan isaatiin, 'Dubbi kanatti fufce jiruun Israa'eloota eebbisa!"

²⁴ Yommuu isaan eebbifan:-

Waaqayyo isin haa eebbisu, isin haa eegu!

²⁵ Waaqayyo fuula isaa isiniif haa ibsu, isiniiti haa araaramu!

²⁶ Waaqayyo fuula isaa gara keessanitti haa deebisu, nagaas isiniif haa kennu! jedhaan!" jedhi!

²⁷ Yommuu isaan Israa'eloota eebbisuudhaaf maqaa koo in waamu, anis isaan nan eebbisa" jedhe.

Kennaa Eebba Godichaaf Dhi'aatu

7 ¹ Museen godicha dhaabee, godichaa fi mi'a isaa hundumaa dibata qulqullaa'adhaan dihee qulqulleessee yommuu raawwatu akkasuma immoo iddoo aarsaa mi'a isaa hundumaa wajjin dibee in qulqulleesse. ² Geggeessi-

toonni Israa'elii fi warri akka mana mana abbaa isaaniitti dura-buutota ta'anii warra lakkaa'aman sana ajajanis kennaa isaanii in dhi'cessan. ³ Isaan konkolaattota uffifamoo ja'a, qotiyyoota kudha lama, isaan kanas geggeessitoonni lama lama ta'anii konkolaataa tokko, qotiyyoo immoo mata mataatti kennaa godhanii fuula Waaqayyo duratti balbala godichaatti haa dhi'cessan! ⁴ Waaqayyo yommuu Museedbaan, ⁵ "Hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjetamuuf akka ta'utti kennaa kana isaan harkaa fuudhi! Lewwootaaf akka akka hojii isaaniitti kenni!" jedhe. ⁶ Museenis konkolaattotaa fi qotiyyoota sana fuudhee Lewwootatti in kenne. ⁷ Inni konkolaattota lamaa fi qotiyyoota afur akka hojii isaaniitti ilmaan Gershoonitti in kenne. ⁸ Konkolaattota afurii fi qotiyyoota saddeet karaa Itaamaar ilma Aaron lubichaatiin akka hojii isaaniitti ilmaan Meraariitti kenne. ⁹ Ilmaan Qehaat garuu mi'a qulqullaa'aa gatiitii isaaniitti baachuun hojii isaanii waan ta'eef, Museen homaa isaaniitti hin laanne. ¹⁰ Geggeessitoonni guyyaa iddoo aarsaa dibametti, eebba iddoo aarsaatiif kennaa isaanii fidanii, iddoo aarsaa sana duratti in dhi'cessan. ¹¹ Kunis isa Waaqayyo, "Warra geggeessitootaa keessaa eebba iddoo aarsaatiif guyyaa guyyaatti namni tokko kennaa isaa haa dhi'essu!" jedhee Museetti dubbatee turee dha. ¹² Inni gaafa duraa kennaa isaa dhi'esse Nahasoon ilma Aminadaab nama gosa Yihudaa ti.

¹³ Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijannu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijannu ture; barkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eesa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'esse.

¹⁴ Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guutee,

¹⁵ qalma gubamuuf immoo tuntuu tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

16 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuufis korbeessa reettii tokko,

17 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuuf korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Nahasoon ilmi Aminaadaab dhi'eesse isaan kana ture.

18 Guyyaa lammaffaatti Nataani'el ilma Zuwaar geggeessituu gosa Yisaakortu kennaa isaa dhi'eesse.

19 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

20 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

21 qalma gubamuuf tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

22 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuufis korbeessa reettii tokko,

23 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Nataani'el ilmi Zuwaar dhi'eesse isaan kana ture.

24 Guyyaa sadaffaatti Eliiyaab ilma Helon geggeessituu gosa Zebu-loontu kennaa isaa dhi'eesse.

25 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

26 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

27 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokko,

xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

28 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

29 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Eliiyaab ilmi Helon dhi'eesse isaan kana ture.

30 Guyyaa afuraffaatti Eliizur ilma Shiide'ur geggeessituu gosa Ruuben-tu kennaa isaa dhi'eesse.

31 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

32 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

33 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

34 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

35 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Eliizur ilma Shiide'ur dhi'eesse isaan kana ture.

36 Guyyaa shanaffaatti Shiilumii'el ilma Zuriishadaayi geggeessituu gosa Shimi'oontu kennaa isaa dhi'eesse.

37 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

38 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

39 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

40 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

41 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Shiilumii'el ilma Zuriishadaayi dhi'eesse isaan kana ture.

42 Guyyaa ja'afaffaatti Elii'aasaaf ilma Dewu'el geggeessituu gosa Gaaditu kennaa isaa dhi'eesse.

43 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

44 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

45 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

46 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

47 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Elii'aasaaf ilma Dewu'el dhi'eesse isaan kana ture.

48 Guyyaa torbaffaatti Eliishaamaa ilma Amihud geggeessituu gosa Efreemtu kennaa isaa dhi'eesse.

49 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

50 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

51 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

52 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

53 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Eliishaamaan ilmi Amihud dhi'eesse isaan kana ture.

54 Guyyaa saddeettaffaatti Gamaali'el ilma Phedaazur geggeessituu gosa Minaaseetu kennaa isaa dhi'eesse.

55 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'eesse.

56 Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guatee,

57 qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

58 aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aa-tuuf korbeessa reettii tokko,

59 aarsaa qalma araaraaf dhi'aa-tuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'eesse; kennaan Gamaali'el ilma Phedaazur dhi'eesse isaan kana ture.

60 Guyyaa salgaaffaatti Abidaa ilma Gidewoonii geggeessituu gosa Beniyaamintu kennaa isaa dhi'eesse.

61 Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanuu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame

gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'esse.

⁶² Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guutee,

⁶³ qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

⁶⁴ aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuuf korbeessa reettii tokko,

⁶⁵ aarsaa qalma araaraaf dhi'atuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'esse; kennaan Abiidaan ilmi Gidewoonii dhi'esse isaan kana ture.

⁶⁶ Guyyaa kurnaffaatti Ahii'ezer ilma Amiishadaayi geggeessituu gosa Daantu kennaa isaa dhi'esse.

⁶⁷ Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'esse.

⁶⁸ Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guutee,

⁶⁹ qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

⁷⁰ aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuuf korbeessa reettii tokko,

⁷¹ aarsaa qalma araaraaf dhi'atuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'esse; kennaan Ahii'ezer ilmi Amiishadaayi dhi'esse isaan kana ture.

⁷² Guyyaa kudha tokkoffaatti Fagi'el ilma Okraan geggeessituu gosa Asheertu kennaa isaa dhi'esse.

⁷³ Kennaan inni fide harkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii tor-

baatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'esse.

⁷⁴ Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guutee,

⁷⁵ qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokkoo,

⁷⁶ aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuuf korbeessa reettii tokko,

⁷⁷ aarsaa qalma araaraaf dhi'atuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'esse; kennaan Fagi'el ilmi Okraan dhi'esse isaan kana ture.

⁷⁸ Guyyaa kudha lammaffaatti Ahiraan ilma Enaan geggeessituu gosa Niftaalemtu kennaa isaa dhi'esse.

⁷⁹ Kennaan inni fide barkee meetii irraa hojjetame isa akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii dhibbaa fi soddoma miijanu fi caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama miijanu ture; harkichaa fi caabichatti immoo daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame gugguutee kennaa midhaaniitiif in dhi'esse.

⁸⁰ Waciitii warqee irraa hojjetame sheeqelii kudhan miijanuttis ixaana guutee,

⁸¹ qalma gubamuuf immoo tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokkoo fi xobbaallaa hoolaa korbeessa waggaa tokko,

⁸² aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuuf korbeessa reettii tokko,

⁸³ aarsaa qalma araaraaf dhi'atuufis korommii lama, korbeeyyii hoolaa shan, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo shan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo shan in dhi'esse; kennaan Ahiraan ilma Enaan dhi'esse isaan kana ture.

⁸⁴ Kennaan geggeessitoonni Israa'elootaa gaafa iddoon aarsaa dibame eebba isaaf dhi'eessan harkcewwan meetii irraa hojjetaman kudha lama, caabiiwwan meetii irraa hojjetaman kudha lama, waciitiiwwan warqee

Qulleeffamanii Addaan Baafamu Lewwootaa

5 Waaqayyo ammas immoo Museedhaan, ⁶ "Israa'eloota gidduudhaa Lewwoota fuudhiitii isaan qulleessi! ⁷ Isaan qulleessuudhaaf akka kanatti fufee jiru godhi! Bisbaan ittiin cubbuutti qulaa'an isaanitti facaasi! Akka isaan rifeensa dhagna isaanii guutummaatti haaddatanii uffata isaanis miicatanii of qulleessan godhi! ⁸ Yommuu isaan tuntunoo tokko, isaa wajjinis kennaa midhaaniitiif daakuu qamadii ba'eessa dhadhaadhaan sukkuumame haa fidan! Ati immoo aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuuf tuntunoo kan biraa tokko fidi! ⁹ Guutummaa waldaa Israa'el waliitti qabiitii dukaana itti wal ga'an duratti Lewwoota dhi'eessi! ¹⁰ Yommuu ati Lewwoota fuula koo duratti dhi'eessitu, Israa'eloonni barka isaanii warra Lewwootaa sana irra haa kaa'an! ¹¹ Warri Lewwootaa hojii koo hojjechuu akka danda'anitti Aaron Israa'eloota gidduudhaa akka aarsaa sochoofamuutti fuula koo duratti isaan haa dhi'eessu! ¹² Warri Lewwootaa barka isaanii mataa tuntunoota aarsaadhaaf dhi'aatan sanaa irra haa kaa'an! Aaronis tuntunoo isa tokko aarsaa sababii cubbuutiif dhi'eessu, isa kaan immoo warra Lewwootaaf araarsuudhaaf ana Waaqayyoof qalma gubamu haa dhi'eessu! ¹³ Warra Lewwootaa Aaronii fi ilmaan isaa dura dhaabachiisiitti akka aarsaa sochoofamuutti fuula koo duratti dhi'eessi! ¹⁴ Warra Lewwootaa akkasitti Israa'eloota warra kaan gidduudhaa addaan in baafata, Lewwoonnis kan koo in ta'u.

15 "Erga ati isaan qulleessitee, akka aarsaa sochoofamuutti isaan dhi'eessitee booddee, warri Lewwootaa dukaana itti wal ga'an keessaa bojjechuudhaaf ol baa galan! ¹⁶ Israa'eloota keessaa isaan guutummaatti anaaf kennamaniiru; Israa'eloota hundumaa keessaa angafa karra saaqu qoodan fudhadbu, Lewwoota fudhadheera. ¹⁷ Guyyaa ani angafa warra Gibxii hundumaa ajjeese, kan warra Israa'el immoo addaan nan baafadhe; kanaaf Israa'eloota gidduudhaa nama keessaa, horii keessaas angafni hundinuu kan koo ti! ¹⁸ Qoodan ijoollee Israa'el warra angafa

irraa hojjetaman kudha lama; ⁸⁵ tokkon tokkon harkee meetii irraa hojjetame sheeqelii dhibbaa fi soddoma, tokkon tokkon caabii meetii irraa hojjetame sheeqelii torbaatama in miijana ture; meetiin qodaa kana hundumaa walumatti akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii kuma lamaa fi dhibbaa afur in miijana ture. ⁸⁶ Tokkon tokkon waciitii warqee irraa hojjetamee ixaanni itti guutames akka sheeqelii iddoo qulqullaa'aatti sheeqelii kudhan in miijana ture; warqeen waciitiiwwan kanaa walumatti sheeqelii dhibbaa fi digdama in miijana ture.

⁸⁷ Horjin kennaa midhaanii wajjin qalma gubamuuf dhi'eeffaman tuntunoota kudha lama, korbeeyyii hoolaa kudha lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha lama, aarsaa sababii cubbuutiif dhi'atuufis korbeeyyii reettii kudha lama, ⁸⁸ boriin aarsaa qalma araaraaf dhi'eeffaman korommii digdamii afur, korbeeyyii hoolaa jaatama, xobbaallaa reettii korbeeyyii waggaa tokkoo jaatama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo jaatama; gaafa iddoon aarsaa sun dibame kennaan eebba isaaf dhi'eeffaman isaan kana turan. ⁸⁹ Museen Waaqayyoo wajjin dubbachuudhaaf dukaana itti wal ga'anitti yommuu ol fixe, ⁹⁰ eessoo araaraa isa sanduuga dhugaabaatu irra jiru irraa Kiruubel lamaan gidduudhaa sagalee isatti dubbatu in dhaga'e; Waaqayyoo isatti in dubbate*.

⁹¹ Bau 25:22; 29:42

Akka Itti Ibsaa Kaa'an Abboomuu Isaa

¹ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ² "Aaroniin, 'Ibsaa torban baattuu Ibsaa irra yommuu keessu akka isaan baattuu fuul-duratti ibsanitti kaa'ii' jedhii itti himi!" jedhe.

³ Aaronis akkuma Waaqayyoo Musee abboometti, ibsaawwan sana baattuu ibsaa fuul-duratti akka ibsanitti in kaa'e. ⁴ Baattuun ibsichaa akka fakkeenya isa Waaqayyoo Museetti argisiiseetti miilla isaatii ka'ee hamma fixee isaa isa akka daraarraatti warqee tumamaa irraa in tolfame*.

⁵ 1-4 Bau 25:31-40

dhalatan fudhadhu, ilmaan Lewwootaa fudhadheera. ¹⁹ Isaan dukaana itti wal ga'an keessaa qooda Israa'elootaa akka hojjetaniif, Israa'eloonni iddoo qulqullaa'aatti dhi'aatanii akka hin dha'amnetti akka isaaniif araarsaniifis ani Israa'eloota hundumaa keessaa Lewwoota Aaronii fi ilmaan isaatiif kennaa godhee kenneera" jedhe*.

*17 Bau 13:2

*19 3:9

20 Kana irratti Museenii fi Aaron, guutummaan waldaa Israa'elis, waa'ee Lewwootaaf akkuma Waaqayyoo Musee abbootetti in godhan; ²¹ Lewwoonnis of in qulleessan, uffata isaaniis in miiccatan; yommuu Aaron akka aarsaa sochoofamuutti fuula Waaqayyoo duratti isaan dhi'eessae, isaan qulleessuudhaaf isaaniif araarse. ²² Isa booddees Lewwoonni geggeessaa Aaronii fi ilmaan isaatiitiin dukaana itti wal ga'an keessaa hojii isaani hojjechuuf ol lixan; akkuma Waaqayyoo waa'ee Lewwootaaf Musee abbootetti isaaniif in godhame.

23 Waaqayyoo ergasii Museedhaan, ²⁴ "Wanti Lewwoota ilaalu kanatti fufee jira; dhiironni waggaa isaani digdamii shan guutee fi warri isaa olii hundinuu, hojii dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf haa dhufan*! ²⁵ Waggaa isaani shantama erga guutee garuu hojicha irraa haa boqotan, deebi'aniis hin hojjetin! ²⁶ Haa ta'u iyyuu malee, hojii obbooloonni isaani dukaana itti wal ga'an keessaa hojjechuudhaaf itti gaafataman sana in gargaaru; garuu ofii isaaniitii hin hojjetin! Egaa hojii warri Lewwootaa itti gaafataman akka kanatti tarree in galchitaaf" jedhe.

*24 1Sen 23:3,24

Ayyaana Faasiikaa Ayyaaneffachuun Isaanii

9 ¹ Israa'eloonni biyya Gibxii erga ba'anii waggaa lammaffaatti, waggicha keessaa immoo ji'a tokkoffaatti Waaqayyoo Siinaa lafa onaa keessatti Museetti in dubbate; inni, ² "Israa'eloonni ayyaana Faasiikaa yeroo isaa eeganii akka ayyaaneffatan godhi! ³ Isin akka seerrata isaa fi akka murtoo isaatiitti ji'a kanatti gaafa guyyaa kudha afuraffaa dimimmisa galgala

yeroo isaaf dhaabame cegaatii ayyaaneffadhaa!" jedhe. ⁴ Kana irratti Israa'eloonni ayyaana Faasiikaa akka ayyaaneffatanii Museen isaanitti in hime. ⁵ Isaanis akkuma Waaqayyoo Musee abbootetti ji'a tokkoffaatti, ji'icha keessaa immoo gaafa guyyaa kudha afuraffaa dimimmisa galgala Siinaa lafa onaa keessatti Faasiikaa in ayyaaneffatan. ⁶ Isaan keessaa namoonni reeffa namaatti bu'uudhaan xuraa'an tokko gaafas warra kaanii wajjin ayyaana Faasiikaa ayyaaneffachuun hin dandeenye; isaan gaafasuma Musee fi Aaron bira dhufanii*, ⁷ "Nuyi reeffa namaatti bu'uudhaan xuroofneerra, garuu ijoollee Israa'el warra kaanii wajjin yeroo isaaf murametti Waaqayyoo kennaa dhi'eessuuttii maaliif dhowamna?" jedhanii in gaafatan. ⁸ Museenis, "Wanta Waaqayyoo waa'ee keessaniif abbootumma hamman dhaga'utti mee achuma turaa!" jedhee isaaniif in deebise.

*6 19:11

⁹ Waaqayyoo yommuu Museedhaan, ¹⁰ "Ati Israa'elootaan, 'Isin keessaa yookiis dhaloota isin booddee keessaa namni reeffa namaatti bu'uudhaan yoo xuraa'e yookiis karaa fagoo adeemaa jira yoo ta'e, inni amma iyyuu Faasiikaa Waaqayyoo haa ayyaaneffatu! ¹¹ Isaan ji'a lammaffaatti, ji'ichattii gaafa guyyaa kudha afuraffaa dimimmisa galgala haa ayyaaneffatan! Maxinoodhaa fi biqiltuu urgooftuu badhaa'aa wajjin Faasiikaa sana haa nyaatan! ¹² Isaan akka seerrata Faasiikaa itti ayyaaneffatanitti haa ayyaaneffatan malee, lafee hoolichaa hin cabsin, foon isaas tokko illee hamma ganamaatti hin hambisin! ¹³ Namni akka seeraatti qullaa'aa ta'ee, karaa adeemsa utuu bin jiraatin ayyaana Faasiikaa ayyaaneffachuun dhiisu, sababii kennaa Waaqayyoo dhi'aatu yeroo isaatti hin dhi'eessin hafeef saba isaa keessaa haa balleeffamu! Cubbuu isaatiifis haa gaafatamu! ¹⁴ Galaan isin gidduu jiraatu Faasiikaa Waaqayyoo ayyaaneffachuun yoo barbaade, akka seerrataa fi murtoo Faasiikaan itti ayyaaneffatamutti haa ayyaaneffatu! Isin warra biyyaa fi warra galaa ta'anii isin gidduu jiraataniifis seerranni tokkichuma haa ta'ul!" jedhi!" jedhe.

Duumessi Godoo Dhuga-Baatuu Irira Buufachuu Isaa (Bau 40:34-38)

¹⁵ Gaafa godoon dhuga-baatuu dhaabame duumessi godichatti in uffise; galgala hamma ganamaatti immoo wanti ibidda fakkaatu godicha irra ture*. ¹⁶ Inni yeroo hundumaa akkasuma ture; guyyaa guyyaa duumessichi godichatti in uffisa, galgala galgala immoo wanta ibidda fakkaatutu irratti argama ture. ¹⁷ Yommuu duumessichi godicha irraa ka'u Israa'eloonni ka'anii in adeemu, lafa duumessichi buufatutti immoo isaanis in buufatu turan*. ¹⁸ Israa'eloonni abbootumma Waaqayyootiin ka'anii in adeemu, abbootumma isaatiinis in buufatu turan; hamma duumessichi godicha irra jirutti isaan iddoodbama buufatan sana in turu. ¹⁹ Duumessichi godicha irraa utuu hin ka'in guyyaa waa'ee yommuu turu, Israa'eloonni ajaja Waaqayyoo eeggatu malee, adeemuudhaaf hin ka'an turan. ²⁰ Yeroo duumessichi guyyaa muraasa godicha irra turu, isaanis akka abbootumma Waaqayyooti iddoo buufata isaanii in turu; akkuma abbootumma isaattis adeemuudhaaf in ka'u. ²¹ Duumessichi galgala hamma ganamaatti godicha irra turee, ganama godicha irraa yommuu ka'u, isaanis adeemuudhaaf in ka'u; inni ittuma fufee guyyaa tokkoo fi halkan tokkoof irra yoo buufate, yeroodhuma inni godicha irraa ka'u isaanis immoo ka'anii in adeemu. ²² Duumessichi godicha irra buufatee guyyaa lamaaf yookiis ji'a tokkoof isa caalaas yoo ture, gaafuma inni irraa ka'u Israa'eloonnis ka'anii adeemu malee, utuu inni hin ka'in iddoo inni buufate sanaa ka'anii hin adeeman. ²³ Isaan abbootumma Waaqayyootiin buufatu, abbootumma Waaqayyootiinis ka'anii in adeemu turan; isaan wanta Waaqayyoo isaan irraa barbaadee karaa Musee isaan abbootumma in eegu turan.

*15 Bau 40:34-35

*17 Bau 40:36-38

Fiiingeen Akka Hojjetamu Abbootumma Isaa

10 ¹ Waaqayyoo yommuu Museedhaan, ² "Meetii tumame irraa

fiiingee lama tolfadhu! Fiiingeen kunis waldaa ittiin walitti waamuudhaaf akkasumas buufanni buqqifatee akka ka'u gochuudbaaf siif haa ta'u! ³ Yommuu fiiingee wwan sana lamaan afuufaman guutummaan waldaa balbala dukaana itti wal ga'an sanatti si duratti walitti haa qabaman! ⁴ Fiiingeen tokko duwwaan yommuu afuufamu, warri geggeessitoonni, dura-buutonni kumaatama Israa'elis si duratti walitti haa qabaman! ⁵ Yommuu sagaleen fiiingee inni dammaqsu si'a tokko afuufamu, warri gara ba'a-biiftuutiin buufatan baa ka'an! ⁶ Yommuu sagaleen fiiingee inni dammaqsu si'a lammaffaa afuufamu immoo warri gara mirgaatiin buufatan haa ka'an! Egaa sagaleen fiiingee kanaa milikkita jarri ittiin ka'anii dha. ⁷ Waldaa walitti qabuudhaaf yommuu afuufamu immoo sagaleen isaa akka milikkita isa dammaqsu sanaa hin ta'in!

⁸ "Ilmaan Aaron warri luboonni fiiingee wwan sana haa afuufan! Kunis isiniif, dhaloota dhufuufis seerrata dhaabataa baa ta'u! ⁹ Yommuu diinota biyya keessan keessatti isin jibban loluudhaaf kaatan, fiiingee wwan kanaan sagalee nama dammaqsu dha-geessisaa! Yommuu Waaqayyoo gooftaa keessan duratti in yaadatamtu, diinota keessan jalaas in baafamtu*. ¹⁰ Akkasumas yeroo gammaddanitti, yeroo ayyaana beekamaa ayyaaneffatanitti, baatii ji'aatti, fiiingee wwan kana qalma gubamu irratti, qalma araaraattis afuufaa! Kun wanta isin ana Waaqayyoo duratti ittiin yaadatamtanii dha; ani Waaqayyoo gooftaa keessan" jedhe*.

*9 Abo 6:34

*10 Lew 23:24; 2Mot 11:14; 2Sen 7:6

Warri Israa'el Siinaadhaa Ka'uu Isaanii

¹¹ Waggaa lammaffaa keessaa ji'a lammaffaatti, ji'ichattis guyyaa digdammaffaatti duumessichi godoo dhuga-baatuu sana irraa in ka'e. ¹² Achumaanis Israa'eloonni Siinaa lafa onaa dhaa ka'anii, karaa isaani itti in fufan; duumessichis Phaaraan lafa onaa irra ga'ee in dhaabate. ¹³ Kun adeemsa isaani isa jalqabaa isa akka Waaqayyoo Musee abbootetti adeemanii dha.

14 Duraan dursa kutanni buufata gosa Yihudaa loltoota isaa wajjin faajjii isaa qabatee dura bu'e; Nahasoon ilmi Aminaadaab immoo ajajjuu isaanii ture. ¹⁵Loltuu namoota gosa Yisaakor irratti immoo Nataani'el ilma Zuwaartu ajajjuu ture. ¹⁶Loltuu gosa Zebuloon irratti immoo Eliiyaab ilma Helontu ajajjuu ture. ¹⁷Erga godoon buqqa'ee immoo ilmaan Gershoonii fi ilmaan Meraarii godicha baatanii in ka'an.

18 Itti fufees buufanni gosa Ruuben loltoota isaa wajjin faajjii isaa qabatee in ka'e; Eliizur ilmi Shiide'ur immoo ajajjuu isaanii ture. ¹⁹Loltuu namoota gosa Shimi'oon irratti immoo Shiilumii'el ilma Zuriishadaayitu ajajjuu ture. ²⁰Loltuu namoota gosa Gaadi irratti immoo Elii'aasaaf ilma Dewu'cltu ajajjuu ture. ²¹Itti fufee immoo warri Qehaatotaa warri mi'a qulqullaa'aa sana baatan in ka'an; utuu isaan buufata itti aanu hin ga'in warri kaan godicha dhaabanii isaan in cegan.

22 Itti fufee immoo kutanni buufata namoota Efreem loltoota isaa wajjin faajjii isaa qabatee in ka'e; Eliishaamaa ilmi Amihud immoo ajajjuu isaanii ture. ²³Loltuu namoota gosa Minaasee irratti immoo Gamaali'el ilma Phe-daazurtu ajajjuu ture. ²⁴Loltuu namoota gosa Beniyaamin irratti immoo Abiidaa ilma Gidewooniitu ajajjuu ture.

25 Gara dhumaattis kutanni buufata namoota Daan inni karaa booddeetiin buufata bundumaaf eegduu ta'e loltuu isaa wajjin faajjii isaa qabatee in ka'e; Ahii'ezer ilmi Amishadaayi immoo ajajjuu isaanii ture. ²⁶Loltuu namoota gosa Asheer irratti immoo Fagi'el ilma Okraantu ajajjuu ture. ²⁷Loltuu namoota gosa Niftaalem irratti immoo Ahii-raa ilma Enaantu ajajjuu ture. ²⁸Toorri Israa'eloonni akka kutata kutata isaanii ka'anii adeeman akka kana ture.

29 Museen yommuu Hobaab ilma abbiyyuu isaa Rewu'el isa "Yetroo" jedhamu Miidiyaantichatti, "Nuyi biyya isa Waaqayyo, 'Ani isa isiniif nan kenna' jedhe sanatti galuudhaaf kaaneerra, atis nu wajjin dhaqi! Waaqayyo Israa'elin waan gaarii waan abdachiiseef nus immoo waan gaarii siif in goona" jedhee in dubbate.

30 Inni garuu deebisee, "Lakkii! Ani gara biyya koo fi gara lammii koottan deebi'a malee, isinii wajjin hin dhaqi!" jedhe.

31 Museen immoo, "Maaloo nu biraa hin deebi'in! Lafa onaa keessaa iddoo nuyi buufachuun ta'u ati in beekta, akka ija keenyaas muuf in taata. ³²Ati nuu wajjin yoo dhaqxe, nus wanta gaarii Waaqayyo nuuf godhu siif in hirra" jedhe.

33 Ergasii isaan "Siinaa" tulluu Waaqayyoo irraa ka'anii guyyaa sadii in adeeman; sanduqi kakuu Waaqayyoo guyyaa sadan kana iddoo buufataa isaaniiif barbaaduudhaaf isaan dura bu'ee in adeeme. ³⁴Yommuma isaan iddoo buufataatii ka'an duumessi Waaqayyoo guyyaa mataa isaanii gararraa in adeema ture. ³⁵Yommuu sanduqichi ka'u,

Museen, "Yaa Waaqayyo ka'i! Diinonni kee haa bittimmaa'an! Warri si jibbanis fuula kee duraa haa baqatan!" in jedha ture*.

³⁶Yommuma sanduqichi buufatu immoo,

Museen, "Yaa Waaqayyo! Gara kumaatama Israa'elitti deebi'il" in jedha ture.

*³⁵ Isa 33:3; ³⁶ Far 132:8; ³⁷ 2Sen 6:41; ³⁸ Far 68:1

Jarri Waaqayyoon Aarsuu Isaanii

11 Jarri guungummii hamaa Waaqayyo irratti in guunguman; inni kana yommuu dhaga'e dbeekkamsi isaa in boba'ee, ibiddi isaas isaan gidduudhaa ka'ee buufata isaanii bukkee gara tokkottiin in gube*. ²Yommus jarri gara Museetti in iyyan; Museen Waaqayyoon erga isaaniiif kadhaa immoo ibiddichi in dhaame. ³Ibiddi Waaqayyoo isaan gidduudhaa waan boba'eef, maqaa iddoo sanaa "Tabeeraa" jedhee in moggaase; ["Tabeeraa" jechuun "Gubachuu" jechuun dha].

*¹ Bau 14:11-12; ² Lew 10:2

Waaqayyo Dimblirqqee Isaaniif Kennuu Isaa

4 Tunti garaa garaa isaanii wajjin naranis nyaata kan biraa cimsanii in dharra'an; Israa'eloonni garagalanii boo'anii, "Eenyutu foon nu nyaachisa?"

*¹Qurxummii isa biyya Gibxii tola nyaannu sana in yaadanna; dabaqul, buqqeen dheedhii nyaatamu, wanti akka goodarree, qullubbiin diimaan, qullubbiin adiinis ija keenya dura in adeema. ²Amma garuu qoonqoon nu gogeera, maannaadhuma kana malees waan tokko iyyuu hin arginu" jedhan.

*⁴ Bau 12:38; ⁵1Qor 10:6

7 Maannan kunis haphee urgaa'u kan fakkaatu waan akka ija midhaanii ture*. ⁸Jarris asii fi achi adeemanii isa funaananii, dhagaa daakuutti daakanii yookiis moonyeetti tumanii xuwwweetti in affeellatu, bixxillee isaas in bixxillatu turan; innis akka buddeena dhagaa ejersaatiin tolfamee in miyaa'a ture. ⁹Halkan fixeensi iddoo buufataa irratti yommuu gad bu'u, maannaanis gad in bu'a ture.

*⁷ Bau 16:14-31

10 Jarri akka maatii maatii isaanii baibala baibala godoo isaanii duratti utuu boo'anii Museen in dhaga'e; yommuu dheekkamsi Waaqayyoo guddaa in boba'ee; kana irratti Museen in rakkate. ¹¹Museen kana booddee Waaqayyoon, "Maaliif rakkina kana ana garbicha kee irratti fidde? Ani maaliifan si duratti faara tolaadhaan ilaalamuu dhabe? Maaliifis ba'aa jara kenna ana irra keessa? ¹²Jara kana hundumaa anatu ulfaa'ee da'e moo? Maaliif ati 'Akka guddiftuun mucaa hama hootu qomatti qabattutti qabaadhuutti biyya isa ani kakuudhaan abboota isaanii abdachiiseetti isaan galchii' naan jetta? ¹³Jarri kun, 'Foon nyaannu numf kenni!' jedhanii anatti in boo'u; egaa isaan kana hundumaaf foon eessaa fuudheen kenna ree? ¹⁴Jarri kun akka ba'aa baay'ee ulfaataa anatti waan ta'aniif, ani kophaa koo isaan baachuu hin danda'u. ¹⁵Ati akkaas na goota yoo ta'e ammuma na ajjeesi! Ani si duratti faara tolaadhaan ilaalamu yoon ta'e garuu, hamaa anatti dhufu ana hin argisiisin!" jedhe.

16 Waaqayyo yommuu Musee-dhaan, "Maanguddoota Israa'el keessaa warra jaarsolii fi geggeessitoota sabaa ta'uun isaanii si biratti beekame nama torbaatama walitti anaaf qabiitii, gara dukaana walga'iitti isaan geessi! isaan sii wajjin achi haa ijaajjan! Ani dhufee achitti sii wajjin nan

dubbada, hafuura isa si irra jiru irraas waa fuudhee isaan irra nan kaa'a, ati ofii keetti kophaa kee ba'icha akka hin baannetti isaanis baachuu isaa si gargaaru" jedhe. ¹⁸Saba kanaanis, 'Isa isin, 'Biyya Gibxiitti illee nutti tolee ture amma garuu eenyutu foon nyaannu nuuf kenna?' jettanii boossan Waaqayyo dhaga'eera; amma foon in nyaattuutti boriif of qulleessaa! Inni foon isiniif in kenna, isinis in nyaattu. ¹⁹Isas guyyaa tokko yookiis guyyaa lama yookiis guyyaa shan yookiis guyyaa kudhan yookiis guyyaa digdama duwwaa nyaattu miti. ²⁰Sababii isin Waaqayyoon isa isin gidduu jiru tuffatanii isa durattis boossanii, 'Maaliif biyya Gibxiitti baane?' jettanii ji'a guutuu hamma inni funyaaniin isin ba'utti, hamma nuffitanittis in nyaattu" jedhi! ²¹Museen immoo Waaqayyoon, "Kunoo namoonni anaa wajjin jiran warri ati, 'Ani ji'a guutuu foon akka isaan nyaataniif nan kennaaf' jettee, lafoon kumaatama dhibba ja'a; ²²utuma karri bushaayee fi saawwanii qalamaniifii iyyuu kun wal in ga'aa ree? Qurxummoonni galaana keessa jiran hundinuu utuu qabamaniifii iyyuu wal isaan in ga'aa ree?" jedhe*. ²³Waaqayyo immoo, "Harki koo gabaabaa dhaga'ee ree? Amma ati dubbiin koo dhugaa in ta'aa fi hin ta'uu isaa in argita" jedhee Museetti in dubbate*. ²⁴Kana irratti Museen gad ba'ee wanta Waaqayyo isatti dubbate sabatti in hime; saba sana keessaas maanguddoota torbaatama walitti qabee naannoo dukaaniichaa isaan in dhaabe. ²⁵Yommuu Waaqayyo duumessa keessaan gad bu'ee, Museetti in dubbate; hafuura isa Musee irra ture irraas waa fuudhee maanguddoota torbaatama irra in kaa'e; isaanis yommuu hafuurri isaan irra boqote raajii in dubbatan, garuu itti fufanii ergasii raajii hin dubbanne.

*²² 2Mot 4:43; ²³ Mat 15:33

*²³ Isa 50:2; ²⁴ 59:1

26 Haa ta'u iyyuu malee, warra lakkaa'aman torbaataman sana keessaa namoonni Eldaadii fi Medaad jedhaman lamaan iddoo buufataatti hafan malee, gara dukaaniichaa hin dhaqne; isaan irras immoo hafuurri boqonnaan iddoodhuma buufataa sana keessatti

raajii in dubbatan. ²⁷Dargaggeessi tokko gara Museetti fiigee, "Eldaadii fi Medaad iddoo buufataa keessaa raajii dubbachaa jiru" jedhee itti hime. ²⁸Kana irratti Iyaasuun ilmi Nun inni ijool-lummaa isaatii jalqabee gargaartuu Musee ture, "Yaa Musee gooftaa kol Jara kana dhowwi!" jedheen. ²⁹Museen garuu, "Ati anaaf hinaafta moo? Maaloo sabni Waaqayyoo guutummaatti utuu raajota ta'anii, Waaqayyos hafuura isaa utuu isaan irra kaa'e!" jedhee deebiseef. ³⁰Kana booddee Museenii fi jaarsoliin Israa'el gara iddoo buufataatti in deebi'an.

*29 Yoe 3:1; Mar 9:38-39

³¹Waaqayyoo qilleensa ergee gara galaanaatii dimbiriqqee oofee gara iddoo buufataatti in fide; naannoo buufata sanaa karaa hundumaan fageenyi isaa adeemsa guyyaa tokkoo kan ta'u, yabbinni isaa immoo lafa irraa dhunduma lama kan ta'u isaan in tuule*. ³²Sabnis guyyaa sana guutuu, halkan sana guutuu, borumtaa isaas gad yaa'anii dimbiriqqee sana in bu'atan; tokkon tokkon isaanii omerii kudhanii gad walitti hin qabanne; isa walitti qabatan sanas naannoo buufata sanaa in afatan. ³³Garuu utuma fooniebi afaan isaanii keessa jiruu, utuma isaan isa bin alafatin dheekkamsi Waaqayyoo isaan irratti boba'e; Waaqayyoo dha'icha gud-daadhaan isaan in dha'e. ³⁴Sababii jarri nyaata kan biraa dharra'anii achitti awwaalamaniiif maqaan iddoo sanaa "Qibrot-Hatawaa" jedhame; innis "Awwaala dharraa" jechuu dha. ³⁵Sabni kunis Qibrot-Hatawaatii ka'ee gara Haseroot dhaqee achi in taa'e.

*31 Bau 16:13

Miiryaamii Fi Aaron Museedbaan Mormuu Isaanii

12 ¹Miiryaamii fi Aaron sababii Museen intala warra Kuush fuudheef isa irratti ka'anii, ²"Waaqayyoo Museedhuma duwwaatti dubbatee? Nuttis immoo dubbateera mitii?" jedhan; Waaqayyoo yommuus kana in dhaqaa'e. ³Museen garuu namoota biyya lafaa irra jiran hundumaa caalaa nama gara-laafessa ture.

⁴Waaqayyoo abumaan Musee-dhaan, Aaroniin, Miiryaamiinis, "Isin sadanuu ba'aatii gara dunksaana itti wal

ga'aniitti kottaa!" jedhe; yommuus sadanuun isaanii ba'anii in dhaqan. ⁵Waaqayyoo utubaa duumessaa keessaan gad bu'ee balbala dunksaana sanaa irra dhaabatee, Aaronii fi Miiryaamin waame; isaan lachanuus in dhi'aatan.

⁶Waaqayyoo isaanin, "Mee amma dubbii koo dhaga'aa!"

Raajiin koo isin gidduu yoo jiraate,

mul'ataan isatti of nan mul'isa, abjuudhaanis isatti nan dubbadha.

⁷Musee garbicha kootti garuu akkasitti hin dubbadhu; inni mana koo hundumaa keessatti amanamaa dha*;

*ani afaan kootiin mul'isee isatti nan dubbadha malee, jecha dhokataadhaan isatti hin dubbadbu.

Inni of eeggatee fakkaattii bifa koo in arga'o;

isin garbicha koo Musee irratti dubbachuu

maaliif sodaachuu dhiifan ree?" jedhe*.

*7 Ibr 3:2

*8 Bau 33:18-23; Kes 34:10

⁹Waaqayyoo yommuus baay'ee isaanitti aaree isaan duraa in adeeme. ¹⁰Yommuu duumessichi dunksaaniha irraa ka'e Miiryaam lamxi'amtee adii akka booralee taate; Aaron garagalee Miiryaamin yommuu ilaale, kunoo isheen lamxi'amtee in arge*. ¹¹Aaron kana irratti Museedhaan, "Yaa gooftaa ko! Hadaraa cubbuu isa nuyi gowwumaatti bojjenne kana nutti hin lakkaa'in! ¹²Maaloo akka wanta du'ee dhagni isaa erga tortoree gadameessa haadhaa keessaa ba'uu ishee hin godhin!" jedhe.

*10 Kes 24:9

¹³Museen yommuus gara Waaqayyooitti iyyee, "Yaa Waaqayyoo! Maaloo ishee fayyisi!" jedhee in kadhate. ¹⁴Waaqayyoo immoo Museedhaan, "Abbaan ishee fuula isheetti yoo tufe isheen guyyaa torba hin yellaatuu ree? Amma isheen guyyaa torba iddoo buufataa sana duuba haa turtu, kana booddees iddoo buufataa sanatti deebitee ol haa galtu!" jedhe*. ¹⁵Kana irratti Miiryaam guyyaa torba iddoo buufataa sana duuba turtu; hamma Miiryaam deebitee

iddoo buufataatti ol galtutti sabni achii ka'ee hin adeemne. ¹⁶Kana booddec garuu sabni sun Haserootii ka'ee Phaaraan lafa onaa keessa in buufate.

*14 Lew 13:46

Gaadduu Erguu Isaanii

(Kes 1:19-33)

13 ¹Waaqayyoo ammas Musee-dhaan, ²"Biyya Kana'aan isa anii Israa'elootaaf kennuuf jiru sana dhaqanii akka gaaddaniif, abboota gosa keessaa geggeessituu tokko tokko ergi!" jedhe.

³Museen yommuus akkuma abbootammii Waaqayyooitti Phaaraan lafa onaadhaa isaan in erge; hundumti isaanii dura-buutuu namoota Israa'el turan. ⁴Maqaan isaanis kanatti fufee kan jiruu dha;

⁵gosa Ruuben keessaa, Shamaa'uu ilma Zakur;

⁶gosa Simeon keessaa, Shaafaati ilma Horii;

⁷gosa Yihudaa keessaa, Kaaleb ilma Yoseef;

⁸gosa Yisaaqor keessaa, Yigaal ilma Yoseef;

⁹gosa Efreem keessaa, Hoshe'a ilma Nun;

¹⁰gosa Beniyaamin keessaa, Phaaleel ilma Raafuu;

¹¹gosa Zebuloon keessaa, Gaadi'el ilma Sodii;

¹²gosa Minaasee ilma Yoseef keessaa, Gadii ilma Susii;

¹³gosa Daan keessaa, Amii'el ilma Gemaalii;

¹⁴gosa Asheer keessaa, Sexur ilma Afikaa'el;

¹⁵gosa Niftaalem keessaa, Nahibii ilma Wofsi;

¹⁶gosa Gaadi keessaa, Gewu'el ilma Maakii;

¹⁷Maqaan namoota Museen dhaqanii biyyicha akka gaaddaniif erge isa kana; Museen Hoshe'a ilma Nun "Iyaasuu" jedhee in moggaase:

¹⁸Museen biyya Kana'aan akka gaaddaniif yommuu isaan erge, "Karaa gara mirgaa biyyattii, gara biyya gaarotaatti ol ba'aatii, ¹⁹biyyichi attam akka ta'e ilaalaa! Namoonni achi keessa jiraatanis jajjaboo yookiis dadhaboo, baay'ee yookiis muraasa akka ta'an, ²⁰biyya attamii keessas akka

jiraatan, biyyichi gaarii yookiis gadhee mandaroonni isaan keessa jiraatanis masaraa qabuu fi hin qabanii isaanii, ²¹lafti biyya sanaas coomaa yookiis qoddii ta'uu isaa, mukti akka irra jiru yookiis akka irra bin jirre hubadhaa! Amma yeroon kun yeroo iji waynii inni dura bilehaatu itti ga'u waan ta'eef, itti jabaadhaatii ija muka biyya sanaa keessaa waa fidaa kottaa!" isaanin jedhe.

²²Kanaaf isaanis ol ba'anii Siin lafa onaadhaa kaasanii bamma Rehoob isa karra mandara Haamaatiitti dhi'oo jiruutti biyyicha in gaaddan; ²³isaan karaa gara mirgaa biyyattiitti ol ba'anii gara Kebroon in dhufan; achis Ahimaanii fi Sheshaayi, Talmaayis ilmaan Aanaaq in jiraatu turan; mandarri Kebroon ijaaramuun isaa waggaa torba mandara Zo'aan isa biyya Gibxii keessaa sana dura jira. ²⁴Namoonni sunis gara dachaa Eshkol yommuu dhufan damee hurbuu waynii kutanii daqaraa keessa baasanii, lama ta'anii wasaasaa baatanii rumaanii fi ija hurbuu wajjin in fidan; ["Eshkol" jechuun "Hurbuu waynii" jechuu dha]. ²⁵Sababii Israa'eloonni damee hurbuu waynii achii kutaniif iddoon sun "Dachaa Eshkol" jedhamee moggaafame. ²⁶Isaan guyyaa afurtamaaf biyyicha gaadaa turanii in deebi'an.

²⁷Erga deebi'anii Qaadesh isa Phaaraan lafa onaa keessaatti gara Musee fi Aaron, gara guutummaa waldaa Israa'el dhufanii waa'ee biyyichaa isaanitti himanii ija mukaa biyya sanaas isaanitti in argisiisan*. ²⁸Isaanis Museetti, "Nuyi biyya ati itti nu ergite sana dhaqneerra; inni biyya aannanii fi damma baasuu dha; ilaa, wanti inni baasu kunoo ti! ²⁹Garuu namoonni biyya sana keessa jiraatan jajjaboo dha; mandaroonni isaanis masaraa qabu, baay'ee gurguddaa dhas; nuyi ijoollee Aanaaqis achitti argineerra. ³⁰Warri Amaaleqootaa biyya gara mirgaa sana keessa jiraatu, warri Heetotaa, warri Yibusootaa fi Amoorotaa biyya gaaraa irra jiraatu; warri Kana'aanotaa immoo qarqara galaanaatii fi Yordaanos bukkec jiraatu" jedbanii himan.

*26 Iya 14:6-7

³¹Yommuus Kaaleb Musee duratti sabni kun calluma akka jedhu godhee,

"Nuyi ol baanee biyyicha in qabanna; nuyi dhugumaan kana gochuu in dandeenya" jedhe. ³¹ Namoonni warri isaa wajjin ol ba'anii turan immoo, "Isaan nu caalaa jajjaboo waan ta'aniiif, nuyi isaan rukutuu hin dandeenyu" jedhan. ³² Itti fufaniis waa'ee biyyicha isa gaadaniit turaniitiif Israa'eloota gidduutti oduu gadhee odeessuutti ka'anii, "Biyyi nuyi dhaqnee gaadne sun, biyya, warra isa keessa jiraachuuf dhaqu fi-xuu dha; namoonni nuyi achitti argine hundinuus dhedheeroo dha. ³³ Nuyi achitti namoota hojjaadhaa fi humnaan nama caalan ilmaan Aanaaq argineerra; nuyi ofuma keenyatti iyyuu qorophisa fakkaanne, isaan durattis akkasuma taane" jedhan.

Sabni Guungumuu Isaa

14 ¹ Halkan sana guutummaan waldaa sagalee isaa ol fudhatee iyyee in boo'e. ² Waldaan Israa'el guutummaatti Museedhaa fi Aaron irratti guungumanii, "Uu! Uu! Nuyi biyya Gibxiitti yookiis as lafa onaa kana keessatti utuu dhummecerra ta'ee!" ³ Waaqayyo maaliif billaadhaan akka dhumnuuf gara biyya kanaatti nu fide? Dubartoonni keenyaa fi ijoolonni keenya irbaata diinaa ta'uu irra, gara biyya Gibxiitti deebi'uu nuuf hin wayyuu ree?" jedhan*. ⁴ Itti fufaniis, "Kottaa dura-buutuu fo'annee gara biyya Gibxiitti deebinaa!" waliin jedhan.

*2 Bau 16:2-3

*3 Far 106:24-26

⁵ Yommuu Museenii fi Aaron guutummaa walga'ii waldaa Israa'el duratti fuulaan lafatti gad in gombifaman*. ⁶ Warra biyyicha gaadaa turan sana keessaa immoo Iyaasuu ilma Nunii fi Kaaleb ilmi Yofunee aaranii uffata isaanii of irratti tarsiisaanii, ⁷ guutummaa waldaa Israa'eliin, "Biyyi inni nuyi keessa adeemnee gaadne biyya baay'ee gaarii dha. ⁸ Waaqayyo yoo nutti gammade biyya isa aannanii fi damma baasu kana nuuf kennee itti nu galcha. ⁹ Isin Waaqayyo irratti hin ka'inaa duwwaa malee, namoota biyya sanaa akkuma buddeena keenyaatti isaan in alalfanna! Gaaddisi isaanii isaan irraa sokkeera, nuu wajjin garuu Waaqayyotu jira, kanaaf isaan hin sodaatinaa!" jedhan.

*5 16:4

¹⁰ Guutummaan waldaa sanaas, "Dhagaadhaan isaan rukunna" jedhan; yommuu ulfinni Waaqayyoo dukaanaa itti wal ga'an keessaa Israa'eloota hundumaatti in mul'ate*. ¹¹ Waaqayyo yeroo sanatti Museedhaan, "Jarri kun hamma yoomiitti na tuffatu? Utuma ani isaan gidduutti milikkita garaa garaa argisiisaa jiruu, hamma yoomiitti anatti amanuu didu?" ¹² Ani dha'ichaan isaan nan rukuta isaan nan balleessas; siin immoo saba isaan caalaa guddaadhaa fi jabaa nan godha" jedhe*.

*10 Bau 16:10; 17:4

*12 Bau 32:10-14

Museen Jaraaf Kadhacuu Isaa

¹³ Museen yommuu Waaqayyoon, "Ati humna keetiin saba kana warra Gibxii gidduudhaa baaftetta; warri Gibxiis waan ati saba kana gootu in dhaga'u; ¹⁴ waa'ee isaas warra biyya kana keessa jiraatanitti in himu; yaa Waaqayyo, ati fuula fuulaan saba kanatti akka mul'atte, saba kana gidduus akka jirtu duumessi kees akka isaan irra ture, ati guyyaa utubaa duumessattiin halkan immoo utubaa ibiddaatiin akka isaan dura adeemaa turte dhaga'aniiru". ¹⁵ Ati saba kana si'uma tokkoon hunduma isaa yoo ajjeeste, sabni warri dur waa'ee kee dhaga'an, ¹⁶ "Saba kana Waaqayyo biyya isaaf kennuudhaaf kakateefitti galchuu dadhabee lafa onaa keessatti fixe" in jedbu.

*14 Bau 13:21-22

¹⁷ "Yaa Waaqayyo ko, humni kee akka mul'atuuf amma sin kadhada; ati dur, ¹⁸ Ani Waaqayyo aariitti suuta-jedbaa dha, gaarummaan koo guddaa dha, cubbuu fi yakkaa fi irra-daddarbaa namaaf nan dhiisa; haa ta'u iyyuu malee, nama yakka qabu utuun hin adabin hin dhiisu; ijoolota sababii yakka abboota isaaniiif hamma dhaloota sadiitti, hamma afuriittis nan adaba' jetteetta*. ¹⁹ Ammas akka gaarummaa kee isa guddaatti, akkuma yeroo isaan biyya Gibxii ka'anii jalqabdee hamma ammaatti isaaniiif obsiitti, jara kanaaf yakka isaanii akka dhiiftu sin kadhada!" jedhe.

*18 Bau 20:5-6; 34:6

²⁰ Waaqayyo deebisee, "Akkuma ati kadhattetti ani isaaniiif dhiiseera;

²¹ ani jiraataa dha, akkuma ulfinni koo lafa hundumaa guutu*, ²² namoota warra ulfina koo fi milikkita garaa garaa isa ani biyya Gibxii fi lafa onaa keessatti argisiise arganii anaaf abboomamu didanii, si'a baay'ee ana qoraa kana keessaa namni tokko illee, ²³ biyya isa ani abboota isaaniiif kennuudhaaf kakadheef sana raawwatee hin argu; warra ana tuffatan keessaa namni tokko illee raawwatee isa hin argu*. ²⁴ Garuu garbichi koo Kaaleb hafuura kan biraa waan qabuuf, inni garaa isaa guutuudhaan ana duukaa waan bu'eef, ani biyya inni dhaqqe ilaale sanatti isa nan galcha; sanyiin isaas isa in dhaala. ²⁵ Warri Amaaleqii fi warri Kana'aan dachaa keessa waan jiraataniif, bor of irra garagalaatii karaa galaana diimaa dhaqu irra gara lafa onaatti adeemaa!" jedhe.

*21 Isa 6:3; Far 57:5; 72:19

*22-23 Far 95:11; Ibr 3:18

²⁶ Ammas Waaqayyo Musee fi Aaroniin, ²⁷ "Hamma yoomiittan waldaa jal'aa ana irratti guungumu kanatti obsa? Ani isa Israa'eloonni ana irratti guunguman dhaga'era. ²⁸ Ati isaanin, 'Waaqayyo:- Ani jiraataa dha, wanta isin dubbattan dhaga'ee, akkuma sanatti isin irratti nan raawwadha jedhee, Waaqayyo gooftaan kana dubbateera. ²⁹ Isin warri lakka'amtan, akka lakkoobsa keessanii hundumaatti warri barri keessan waggaa digdamaa fi waggaa digdamaa ol ta'e, warri ana irratti guungumtan as lafa onaa kana keessatti in dhuntu*. ³⁰ Kaaleb ilma Yofunee fi Iyaasuu ilma Nun malee, isin keessaa namni tokko illee biyya isa ani keessa isin jiraachisuudhaaf barka koo ol fuudhee kakadhe sanatti raawwatee hin jiru. ³¹ Ijoollee keessan warra isin irbaata diinaa ta'uu ittiin jettan sana garuu, biyya isa isin tuffatan sana akka isaan baran nan godha. ³² Isin garuu dhuntanii reeffi keessan lafa onaa kana keessatti in hafa. ³³ Ijoolleen keessan waggaa afurtama lafa onaa kana keessa in jooru, hamma lafa hundi keessan lafa onaa keessatti dhuntanii dhuntanitti isaan sababii ammanummaa dhabuu keessaniif achitti in rakkatu. ³⁴ Akkuma guyyaa

afurtama biyyicha gaaddan, akkasuma guyyaan tokko akka waggaa tokkootti lakkaa'amee waggaa afurtamaaf yakka keessaniif in rakkatu; yommuu isin aanan mormuun maal akka fidu in bartu'. ³⁵ Ani Waaqayyo kana dubbadheera; waldaa jal'aa wali galee ana irratti ka'e kana irratti kana nan fida; isaan as lafa onaa kana keessatti du'anii in dhumu" jedhe.

*29 Ibr 3:17

³⁶ Namoonni warri Museen dhaqanii biyyicha akka gaadaniif erginaan, yommuu achii deebi'an waa'ee biyyichaa oduu gadhee waldaatti himanii akka waldaan Musee irratti guungumu godhan, ³⁷ oduu gadhee isa tamsaasan sanaaf dha'ichaan rukutamanii fuula Waaqayyoo duratti in dhaan. ³⁸ Namoota warra biyyicha gaaduu dhaqan keessaa Iyaasuu ilma Nunii fi Kaaleb ilma Yofunee duwwaatu hafe.

Israa'eloonni Biyyicha Qabachuudhaaf Yaaluu Isaanii

(Kes 1:41-46)

³⁹ Museen dubbii kana Israa'eloota hundumaatti yommuu hime, isaan immoo baay'ee in boo'an. ⁴⁰ Isaan borumtaa isaa ganamaan ka'anii gara fiixee tullichaatti ol ba'anii, "Nuyi cubbuu hojjenneerra, amma garuu iddoo isa Waaqayyo nu abdachiise sanatti ol in baana" jedhan. ⁴¹ Museen garuu, "Wanti isin hojjetan wal isiniif hin qixxaatu, isin maaliif abboomii Waaqayyoo irra daddarbitu? ⁴² Waaqayyo isinii wajjin hin jiru kanaafis ol hin ba'inaa! Kanaa achi isin diinota keessaniin in mo'amtu. ⁴³ Warri Amaaleqii fi warri Kana'aan achitti isinitti in dhufu; sababii isin Waaqayyo irraa garagaltanii innis isinii wajjin hin jirreef, isin billaadhaan in dhuntu" jedhe.

⁴⁴ Haa ta'u iyyuu malee, isaan gara tullichaatti ol ba'uudhaaf yaaduma isaaniiitti in jabaatan; garuu sanduuqi kakuu Waaqayyoo, Museenis iddoo buufataa keessaa hin kaane. ⁴⁵ Achumaan warri Amaaleqii fi warri Kana'aan warri biyya gaaraa sana irra jiraatan gad isaanitti ba'anii isaan rukutanii gara Hormaatti gad isaan in ari'an.

Kennaa Garaa Garaa Akka Dhi'eessaniif Abboomu Isaa

15 ¹Waaqayyo yommuu Musee-dhaan, ²"Ati Israa'elootatti dubbadhu, isaaniin, 'Waaqayyo akka-na jedha:- Biyya isa akka isin keessa jiraattaniif ani isiniif kennutti yommuu galtan, ³ana Waaqayyoof aarsaa gubamu, qalma gubamus bushaayee keessaa, saawwan keessaa, akkasumas aarsaa wareegaa, kennaa fedha keessaniin kennitan, kennaa gaafa ayyaanaas foolii urgaa'aa ana Waaqayyotti toluuf dhi'eessaa*! ⁴Namni kennaa anaaf dhi'eessu, kennaa midhaanii daakuu qamadii ba'eessa kiiloo tokko, isa dhadhaa ejersaa liitrii tokkon sukkuumame haa dhi'eessu*! ⁵Tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa qalma gubamuuf yookiis aarsaadhaaf dhi'aatu wajjin daadhii waynii liitrii tokko tokko kennaa dhugaatiitiif haa qopheessu*! ⁶Korbeessa hoolaa yommuu dhi'eessu, isaa wajjin kennaa midhaaniitiif daakuu qamadii ba'eessa kiiloo lama, dhadhaa ejersaa akka liitrii tokko fi walakkaatiin kan sukkuumame haa dhi'eessu! ⁷Daadhiin waynii liitriin tokko fi walakkaan immoo kennaa dhugaatii isa urgaan foolii isaa tolu ana Waaqayyoof haa dhi'aatu!

*3 Lew 1:1-7; 3:1-7

*4 Lew 2:1-16

*5 Bau 29:40; Lew 23:13

8 "Qalma gubamuu fi kennaa wareegaatii fi qalma araaraatiifis ana Waaqayyoof tuntunoo yommuu dhi'eessitu, ⁹tuntunichaa wajjin kennaa midhaaniif, daakuu qamadii ba'eessi isaa inni dhadhaa ejersaa ruubii liitriitiin waliin makame haa dhi'aatu! ¹⁰Akkasumas kennaa dhugaatiif daadhii waynii ruubii liitrii akka aarsaa gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu dhi'eessi! ¹¹Tokkon tokkon tuntunootiif tokkon tokkon korbeessa hoolaa tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa fi xobbaallaa reetiif akkuma kanatti haa qophaa'u! ¹²Akkuma lakkoobsa horii qalma qopheessitan hundumaatti tokkon tokkon isaaniif akkuma kana godhaa!

13 "Dhaloota biyyaa kan ta'an hundinuu aarsaa gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu yommuu dhi'eessan akka kanatti haa dhi'eessan! ¹⁴Namni galaan yookiis

namumti isin gidduu jiraatu dhaloota dhufu hundumaa keessatti aarsaa gubamu isa urgaan foolii isaa anatti tolu yoo dhi'eesse, akkuma isin dhi'eessitanitti haa dhi'eessu! ¹⁵Waldichaa keessatti isinii fi galaa isin gidduu jiraatuuf seerranni tokkichuma haa ta'u! Kunis dhaloota dhufuuf seerrata bara baraa ti; namni galaan ana duratti akkuma isin taatan haa ta'u*! ¹⁶Isinii fi galaa isin gidduu jiraatuuf seerrii fi firdiin tokkichi haa jiraatu! jedhi!" jedhe.

*15 Bau 12:48-49

17 Waaqayyo ammas Museetti dubbatee, ¹⁸"Ati Israa'elootatti dubbadhu; isaaniin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Yommuu biyya isa ani itti isin geessutti galtan, ¹⁹nyaata biyya sanaas yommuu nyaattan, isa irraa ana Waaqayyoof aarsaa sochoofamu dhi'eessaa! ²⁰Bukoo midhaan keessanii isa jalqabaa irraa bixxillee tokko aarsaa sochoofamuuf dhi'eessaa! Isas akka aarsaa midhaan oobdii keessaa fuudhamme sochoofamuutti in dhi'eessitu*! ²¹Dhaloota dhufu hundumaa keessatti bukoo midhaan keessanii isa jalqabaa irraa anaaf aarsaa sochoofamu in dhi'eessitu.

*20 Nah 10:38; His 44:30

Aarsaa Cubhuu Isa Utuu Hin Beekin Hojjetamuuf Dhi'aatu

22 "Isin irra cectanii abboommii ani Waaqayyo Museetti kenne kana hundumaa yoo eeguu dhiifan, ²³abboommii isa ani karaa Musee isin abboome kana hundumaas gaafa ani Museetti kenne jalqabee dhalootaa hamma dhalootaatti iyyuu yoo irra ceetan, ²⁴waldaanis utuu hin beekin yoo irra ce'e, guutummaatti tuntunoo tokko qalma gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti toluuf haa dhi'eessu! Isaa wajjinis akka seerrata isaatti kennaa midhaanii fi kennaa dhugaatii, aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuufis korbeessa reetii tokko haa dhi'eessu! ²⁵Waldaan utuu hin beekin waan irra ce'e, isa irra ce'eefis aarsaa gubamu aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatus ana Waaqayyoof waan fideef, lubichi guutummaa waldaa Israa'eliif haa araarsu, innis isaaniif in dhiifama. ²⁶Sabni achi keessa jiru guutummaatti waan irra

ce'eef, waldaa Israa'elootaa hundumaa fi galaa isaan gidduu jiraatuufis in dhiifama*.

*22-26 Lew 4:13-21

27 "Garuu namni tokko utuu hin beekin cubbuu yoo hojjete immoo xobbaallaa reetii dhaltuu waggaa tokkoo aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf haa fidu*! ²⁸Lubichi namicha isa utuu hin beekin cubbuu hojjete sanaaf ana Waaqayyo duratti haa araarsu! Namichaafis in dhiifama. ²⁹Warra Israa'el keessaa nama utuu hin beekin cubbuu hojjetuuf, dhaloota biyyaa fi galaa isaan gidduu jiraatuufis seerri tokkicha haa ta'u! ³⁰Dhaloonni biyyaa namni galaanis beekaa cubbuu yoo hojjete garuu, kun ana Waaqayyoon arrabsuu waan ta'eef, namni akkasii saba isaa keessaa haa balleeffamu*! ³¹Inni dubbii koo waan tuffateef, abboommii koos waan cabseef, kan akkasii raawwatee haa balleeffamu, yakki isaas isuma irratti haa hafu! jedhi!" jedhe.

*27 Lew 4:27-28

*30 HoE 13:38; Ibr 10:26-29

Namni Sanbata Cahsu Ajjeeffamuu Isaa

32 Israa'eloonni yeroo lafa onaa keessa turan, namni tokko guyyaa Sanbataatti qoraan utuu bu'uu in argan*. ³³Warri utuu inni qoraan bu'uu arganis gara Musee fi gara Aaronitti, gara guutummaa waldaattis isa in dhi'eessan; ³⁴maal isa gochuun akka ta'u waan hin beekaminiifis akka inni eegamu in godhan. ³⁵Waaqayyo yommuu Museedhaan, "Namichi haa du'u! Guutummaan waldaa iddoo buufataa duubatti dhagaadhaan isa haa rukutu!" jedhe. ³⁶Kana irratti guutummaan waldaa iddoo buufataa duubatti isa baasee akkuma Waaqayyo Musee abboometti dhagaadhaan rukutee in ajjeese.

*32 Bau 20:8-10

Uffatatti Sbaashara Akka Godhan Abboomu Isaa

37 Waaqayyo ammas Museedhaan, ³⁸"Ati Israa'elootatti dubbadhu; isaaniin, 'Waaqayyo akkana jedha:- Isin fixee uffata keessaniitti shaashara baafadhaa! Tokkon tokkon shaashara golee uffata keessaniittis fo'aa bifa waaqaa

fakkaatu itti hidhadhaa! Dhaloonni isin booddee hundinuus kana haa godhan*! ³⁹Innis shaashara isa isin ilaaltanii abboommii koo hundumaa ittiin yaadattanii akka isaatti akka hojjetan, isa hawwii garaa keessanii fi hawwii ija keessanii isa karaa irraa isin kaachisu duukaa akka isin bin buune godhuu dha. ⁴⁰Egaa isin abboommii koo hundumaa ittiin in yaadattu, in eegdu; ana Waaqayyo keessaniifis in qulqulloofu. ⁴¹Ani Waaqayyo gooftaa keessan isa Waaqayyo keessan ta'uudhaaf biyya Gibxii isin baasee dha; ani Waaqayyo gooftaa keessan' jedhi!" jedhe*.

*38 Bau 39:1; Kes 22:12; Mat 23:5

*41 Lew 11:45

Qoraahi, Daataani Fi Abiiram Musee Irratti Ka'uu Isaanii

16 ¹Qoraahi ilmi Yizbaar akkayyuu Qehaat inni sanyii Lewwii, Daataanii fi Abiiram ilmaan Eliiyaabli fi On ilmi Phleet sanyiin Ruuben, ²isaanii wajjinis namoota Israa'el keessaa namoonni dhibbi lamaa fi shantamni warri waldaa geggeessuudhaaf waldaa keessaa fo'amanii beekamoo turan Musee irratti in ka'an. ³Isaan kun Museedhaa fi Aaroniin mormuudhaaf wal ga'anii dhufanii isaaniin, "Isin amma dubbii baay'iftaniittu! Waldaan guutummaatti, warri waldicha keessa jiranis hundinuu qulaa'oo dha, Waaqayyos isaanii wajjin jira; isin garuu maaliif waldaa Waaqayyoo irratti ol of qabdu ree?" jedhan. ⁴Museen kana yommuu dhaga'e adda isaatiin lafatti in gombifame. ⁵Yommuu Qoraahii fi warra hidhata isaatiin, "Bor Waaqayyo warra kan isaa ta'an, warra qullaa'oo ta'anis in argisiisa; namoota sana ofitti in buta, nama fo'atus inni ofitti in dhi'eessa. ⁶Qoraahii fi warri hidhata isaa taatan qodaa itti ixaana aarsan fudhadhaa! ⁷Bor funla Waaqayyo duratti ibidda itti hammaaraatii ixaana irratti naqaa! Namni Waaqayyo fo'atu nama qulaa'aa in ta'a; yaa ilmaan Lewwii, isin dubbii baay'iftaniittu!" jedhe.

8 Museen itti fufee Qoraahiin, "Ammas yaa ilmaan Lewwii dhaga'aa! ⁹Waaqayyo inni kan Israa'el isatti dhi'aattanii godoo isaa keessatti isaaf akka hojjetaniif, waldaa dura

dhaabattanii isaanii akka hojjetanii-
fis waldaa Israa'el keessaa addaan
isin baasuun isaa kun isinitti xinnaa-
tee ree? ¹⁰ Inni isinii fi obboloosa
keessan ilmaan Lewwii hundumaa
offitti dhi'eessuun isaa isinitti xinnaa-
tee ree? Yookiis isin isuma irratti
iiyyuu hojii lubummaa fudhachuu bar-
baadduu ree? ¹¹ Kanaaf atii fi warri
hidhata keetii wal geessanii Waaqay-
yo irratti ka'uu keessan malee, Aaron
kun eenyu iiyyuuti irratti guungumtan
ree?" jedhe.

*9 3:11-13

¹² Ergasii immoo Museen Daataa-
nii fi Abiiram ilmaan Eliyaabitti ergee
in waamsise; isaan garuu, "Lakkii nuyi
hin dhufnu; ¹³ inni ati biyya aannanii fi
damma baasu keessaa nu baaftee as
lafa onaa keessatti nu ajjeesuudhaaf nu
fidde in xinnaate moo? Ammas nu
irratti mo'uu barbaaddaa ree? ¹⁴ Ato
biyya aannanii fi damma baasutti nu
hin galchine, maasiidhaa fi iddoo dbaa-
baa wayniis dhaala gootee nuuf hin
kennine; jarri kun waa hin hubatan
seeta moo? Lakkii, nuyi hin dhufnu!"
jedhan*.

*14 Bau 3:8

¹⁵ Kana irratti Museen baay'ee
aaree, Waaqayyoon, "Ati gara aarsaa
isaanii hin ilaalin! Ani harree tokko
illee isaan irraa hin fudhanne, isaan
keessaas nama tokko illee hin miine"
jedhe*. ¹⁶ Museen ergasii Qoraahiin,
"Bor atii fi warri hidhata keetii hun-
dinuu Aaronis achitti Waaqayyo du-
ratti argamaa! ¹⁷ Namoonni kee hun-
dinuu adduma addaan qodaa itti ixaana
aarsan walumatti qodaa dhibba
lamaa fi shantama, atis Aaronis addu-
ma addaan qodaa itti ixaana aarsan
fudhadhaatii ixaana itti naqaatii fuula
Waaqayyoo duratti dhi'eessaa!" je-
dhe. ¹⁸ Yommuus isaan adduma addaan
qodaa itti ixaana aarsan fudhatanii
ibiddaa fi ixaana itti naqanii, balbala
dunkaana walga'ti dura Museedhaa fi
Aaronii wajjin in dhaabatan. ¹⁹ Qoraa-
bi warra hidhata isaa ta'an hundumaa
fuullee isaanitti balbala dunkaana
walga'iitti yommuu walitti qabe, ul-
finni Waaqayyoo guutummaa waldaa
sanaatti in mul'ate*. ²⁰ Waaqayyo
Museedhaa fi Aaroniin, ²¹ "Ani batta-
latti akkan isaan fixuuf isin warra

walitti hidhatan kana irraa gargar
ba'aa!" jedhe*. ²² Museenii fi Aaron
garuu adda isaanittiin lafatti gombifa-
manii iyyanii, "Yaa Waaqayyo, goof-
taa hafuura nama hundumaa! Namni
tokkichi cubbuu yoo hojjete ati im-
moo guutummaa waldaatti dheekkama-
taa ree?" jedhan*.

*15 1Sam 12:3

*19 Bau 16:7; Lak 14:10

*21 Uma 19:14

*22 Uma 2:7; Iyo 10:12; 12:10

²³ Waaqayyo ergasii Museedhaan,
²⁴ "Ati waldaatti dubbadhuu, 'Godoo
Qoraahii fi godoo Daataan, godoo Abiir-
am biraas fagaadhaa!" jedhiin!" jedhe.
²⁵ Museenis ka'ee gara Daataanii fi Abiir-
am in dhage; jaarsoliin Israa'el isaa
duukaa in dhaqan. ²⁶ Yommuus Museen
waldaadhaan, "Godoo namoota jal'oota
kanaa biraa fagaadhaa! Cubbuu isaanii
hundumaan akka hin badnetis wanta
kan isaanii ta'etti hin bu'inaa!" jedhe.
²⁷ Waldaanis godoo Qoraahii fi godoo
Daataan, godoo Abiiram biraas in fagaate;
Daataanii fi Abiiram gad ba'anii
dubartoota isaanii, ilmaan isaanii fi
ijoollota isaanii wajjin balbala balbala
godoo isaanii in ijaajjan. ²⁸ Ergasii Mu-
seen waldaadhaan, "Waaqayyo wanta
kana hundumaa hojjechuudhaaf akka na
erge, anis yaaduma koo keessaa fuudhee
akkan hin hojjetin isin kanaan in beektu.
²⁹ Jarreen kun du'a qajeeltoo in du'u yoo
ta'e, waanuma namoota irra ga'utu isaan
irra ga'as yoo ta'e, egaa Waaqayyo ana
hin ergine. ³⁰ Waaqayyo wanta takkaa
ta'ee hin beekne fidee, lafti afaan bane
wanta isaan qaban hundumaa wajjin yoo
isaan liqimse, isaanis fayyaatti gara
iddoo lafa jalaatti gad yoo bu'an garuu,
jarreen kun Waaqayyoon akka aarsan
isin in beektu" jedhe.

³¹ Akkuma inni dubbii kana hun-
dumaa dubbatee fixeen, lafti isaan
jalaa in dho'e*. ³² Lafichi afaan bane
warra hidhata Qoraahii fi wanta isaan
qaban hundumaa wajjin, mi'a isaanii
hundumaas in liqimse. ³³ Isaan wanta
qaban hundumaa wajjin fayyaatti gara
iddoo lafa jalaatti gad in bu'an; lafichi
walitti deebi'ee afaan isaa in cufate;
akkasitti isaan waldaa keessaa in bal-
leeffaman. ³⁴ Yommuu isaan iyyan Is-
raa'eloonni warri naannoo sana turan
hundinuu, "Nuunis immoo lafti nu

liqimsa!" jedhanii in baqatan. ³⁵ Waa-
qayyo biraa ibiddi dhufee namoota
dhibba lamaa fi shantama, warra ixaana
aarsan sana in fixe*.

*31 Kes 11:6

*35 Lew 10:1-2; Far 106:16-18

³⁶ Waaqayyo ergasii Museedhaan,
³⁷ "Ele'azaar ilma Aaron lubichaatiin,
'Qodaan itti ixaana aarsan sun qulqul-
laa'aa waan ta'eef, barbadaa keessaa
fuudhi, barbadicha garuu achi irraa
fageessiiitti tamsaasi! ³⁸ Kun qodaa isaa
namoonni lubbuu isaanii irratti ittiin
cubbuu hojjetanii dha; qodaawwan kun
gara Waaqayyooti dhi'eeffamanii
waan qulqulleeffamanii, akka eeleetti
tamamanii diriirfamanii qadaaddii id-
doo aarsaa haa ta'an! Israa'elootaaf
milikkita haa ta'an!" jedhi!" jedhe.
³⁹ Ele'azaar lubichis qodaa itti ixaana
aarsan warra sibiila boorrajii irraa
hojjetaman, warra jarreen gubaman
sun dhi'eessan walitti qabee, akka
eeleetti iddoo aarsaatti akka uffifamu
in godhe. ⁴⁰ Akkuma Waaqayyo karaa
Musee isatti himee tures, namni ormi,
sanyii Lewwii keessaa kan hin ta'in
Waaqayyo duratti dhi'aatee ixaana ak-
ka hin aarsineef, akka Qoraahii fi akka
warra hidhata isaatiis akka hin taaneef
kun Israa'elootaaf seenaadhaaf akka
ta'u in godhe.

⁴¹ Borumtaa isaas guutummaan
waldaa Israa'el Musee fi Aaron irratti
guungumtanii, "Isin saba Waaqayyoo
ajjeestaniittu!" jedhan.

⁴² Yeroo waldaan Musee fi Aaron-
niin mormuudhaaf wal ga'ee gara dun-
kaana itti wal ga'aniitti deebi'e immoo
kunoo, duumessi dunkaanicha in gol-
boobe, ulfinni Waaqayyoos in mul'ate;
⁴³ Museenii fi Aaron gara fuula dura
dunkaana itti wal ga'aniitti gad in
ba'an. ⁴⁴ Waaqayyo yommuus Musee-
dhaan, ⁴⁵ "Ani battalatti akkan isaan
fixuuf isin waldaa kana irraa gargar
ba'aa!" jedhe; Museenii fi Aaron adda
isaniitiin lafatti in gombifaman. ⁴⁶ Mu-
seenis Aaroniin, "Dheekkamsi Waa-
qayyo biraa ba'eera, dha'ichis jalqa-
beera; kanaaf ati qodaa itti ixaana
aarsan fudhadhuu iddoo aarsaati ibidda
itti naqii, ixaanas irratti naqii, dafii gara
waldaatti gad ba'ii isaanii araarsi!"
jedhe. ⁴⁷ Yommuu Aaron akkuma Mu-
seen jedhe qodaa itti ixaana aarsan

fudhatee, fiigee waldaa gidduu lixu,
kunoo, dha'ichi saba gidduutti jalqabee
ture; Aaron garuu ixaanicha aarsee
isaaniif in araarse. ⁴⁸ Inni warra du'anii
fi warra jiran gidduu in ijaajje; dha'i-
chichis in dhaabate. ⁴⁹ Haa ta'u iyyuu
malee, warra sababii Qoraahiif dhuman
malee, warri dha'icha kanaan dhuman
namoota kuma kudha afurii fi dhibba
torba turan. ⁵⁰ Dha'ichichi waan dhaa-
bateef, Aaron balbala dunkaana itti wal
ga'anii duratti Musee bira in dhufe.

Uleen Aaron Latuu Isaa

17 ¹ Waaqayyo ammas Musee-
dhaan, ² "Israa'elootatti dubba-
dhuutti, tokkon tokkon maatiitiif akka
gosa gosa isaanitti ulee tokko tokko,
walumatti ulee kudha lama geggeessi-
tuu gosaa harkaa fudhiitii maqaa tok-
kon tokkon isaanii ulee ulee isaanii
irratti caafi! ³ Abbaan gosaa tokko ulee
tokko waan qabuuf, ulee gosa Lewwii
irratti maqaa Aaron caafi! ⁴ Uleewwan
sanas iddoo dhuga-baatu sana dura
dunkaana itti wal ga'an keessaa lafan
itti si argu sana kaa'i! ⁵ Uleen nami-
cha isa ani fo'adhu in lata; ani immoo
guungummii Israa'elootaa isa isaan
yeroo hundumaa isin irratti guunguman
of irraa nan kuta" jedhe.

*4 Bau 25:22

⁶ Museenis kana irratti Israa'eloo-
tatti in dubbate; geggeessitoonni sabaas
akka gosa gosa isaanitti ulee tokko
tokko, walumatti ulee kudha lama isatti
in keunan; uleen Aaronis isaan keessaa
tokko ture. ⁷ Yommuus Museen uleew-
wan sana godoo dhuga-baatu keessa
Waaqayyo dura in naqe. ⁸ Borumtaa
isaas Muscen yeroo gara godoo dhuga-
baatuutti ol gale, kunoo, uleen Aaron
inni kan mana Lewwii, latee, hudhee,
daraarees ija lawuzii bilchaataa godha-
tee ture; ⁹ Museen uleewwan sana hun-
dumaa fuula Waaqayyoo duraa fuudhee
gara guutummaa Israa'elitti gad in baa-
se; isaanis ilaalanii adduma addaan ulee
ulee isaanii in fudhatan.

¹⁰ Waaqayyo ergasii Museedhaan,
"Ulee isa kan Aaron sanduuga dhuga-
baatu sana duratti deebisi, ulichi war-
ra didanii ka'an sanaaf milikkita haa
ta'u! Wanta kanaan isaan akka hin
dhumnetti deebi'anii ana irratti akka
hin guungumne in goota" jedhe*.

¹¹ Museenis akkuma Waaqayyo isa ab-boome in godhe.

^{*10 Ibr 9:4}

12 Yommuu Israa'eloonni Musee-dhaan, "Kunoo, nuyi in duuna, in dhumna, hundumti keenyas in badna! ¹³ Namni tokko illee gara godoo Waa-qayyootti yoo dhi'aate in du'a erga ta'ee, egaa nus in dhumnaa ree?" jedhan*.

^{*13 Bau 29:37}

Hojii Lubootaa Fi Hojii Lewwootaa

18 ¹ Waaqayyo ergasii Aaroniin, "Ati ilmaan kee fi manni abbaa keetii sii wajjin yakka iddoo qulqul-laa'aa irratti hojjetamuuf in gaafatam-tu; atii fi ilmaan kee, yakka lubummaa irratti hojjetamuuf qophaa keessan itti in gaafatamtu*." ² Ati obboloota kee warra sanyii Lewwii warra gosa abbaa keetii sana as dhi'eessi! Isaan sitti dabalamanii yommuu atii fi ilmaan kee dukaana dhuga-baatuu duraa hojjetan isin haa gargaaran*! ³ Isaan wanta ati, 'Itti gaafatamtu' isaanii jettu haa eegan! Akkasumas wanta guutummaa dukaanichaatti gaafataman haa eegan! Garuu qodaa iddoo qulqullaa'aa sanaa fi iddoo aarsaatti hin dhi'aatin! Kanaa achi isaan, isinis in dhumtu. ⁴ Isaan sii wajjin wanta dukaana itti wal ga'an keessatti hojjechuudhaaf itti gaafata-man hundumaa haa eegan! Ormi garuu lafa isin jirtanitti hin dhi'aatin!

^{*1 Bau 28:38}

^{*2 3:6-10}

⁵ "Wanta iddoo qulqullaa'aa sanaa fi iddoo aarsaa sanaaf itti gaafataman yoo eegdan, deebi'ee dheekkamsi Is-raa'eloota irra hin ga'u*." ⁶ Ani Waa-qayyo kunoo, Lewwoota warra obbo-loota keessan ta'an Israa'eloota keessaa fudhadhee, hojii dukaana itti wal ga'an sana keessaa akka hojjetaniif isiniif kenneera*. ⁷ Garuu atii fi ilmaan kee lubummaa keessan eegaatti hojii isa iddoo aarsaatti, golgaa keessattis hojje-tamu hundumaa kophaa keessan hojje-dhaa! Ani hojii lubummaa kennaa ittiin hojjetan godhee isiniif kenneera; ormi tokko illee iddoo qulqullaa'aa sanatti yoo dhi'aateef haa ajjeefamtu!" jedhe*.

^{*5 16:46}

^{*6 3:12}

^{*7 1:51}

Kennaa Isa Lubootaa, Lewwootaafis Kennamu

⁸ Waaqayyo ammas Aaroniin, "Ani kunoo, ofuma kootii akka ati aarsaa sochoofamu isa anaaf dhi'aatu irratti abbootu godheera; wanta qul-laa'aa Israa'eloonni anaaf addaan baas-san hundumaa, ga'aa dibamuu keetiif siif ilmaan keef akka ta'utti seerrata dhaabataa godhee kenneera*." ⁹ Wanta hundumaa caalaa qullaa'aa ta'e irraa isa ibiddaan hin gubamne ati fudha-dhu! Aarsaa isaanii hundumaa, kennaa midhaanii isaanii, aarsaa sababii cub-buutiif isaan dhi'eessan, aarsaa sababii yakkaatiif isaan dhi'eessan, waan isaan hundumaa caalaa qullaa'aa go-dhanii dhi'eessan hundinuu kan kee fi kan ilmaan keetii haa ta'u! ¹⁰ Isas iddoo isa hundumaa caalaa qullaa'aa ta'e sanatti nyaadhaa! Dhiira kan ta'e hundinuu isa haa nyaatu! Inni siif wanta qullaa'aa haa ta'u*!

^{*8 Lew 2:3,10}

^{*10 Lew 10:12}

¹¹ "Wanti kanatti aanee jirus kan kee haa ta'u! Kennaa sochoofamu isa Israa'eloonni sochoosuudhaaf dhi'eessan hundumaa, siif, ilmaan keetiif, inta-loota keetiifis seerrata dhaabataadhaan isiniif kenneera; namni mana kee kees-saa akka seeraatti qullaa'aa ta'e hundi-nuu isa nyaachuu in danda'a." ¹² Dhadhaa ejersaa hundumaa keessaa isa caalu, daadhi waynii isa haaraa hundumaa keessaa isa caalu, midhaan isaan galfa-tan keessaa isa duraa isa ana Waaqay-yoof dhi'eessan siif kenneera." ¹³ Wanta lafti isaanii biqilchu hundumaa keessaa inni dura galfatan, inni isaan ana Waa-qayyoof aarsaa dhi'eessan kan kee haa ta'u! Namni mana kee keessaa akka seeraatti qullaa'aa ta'e hundinuu isa nyaachuu in danda'a*." ¹⁴ Wanti Israa'el keessaa ana Waaqayyoof addaan baafa-me hundinuu kan kee haa ta'u*! ¹⁵ Horii keessaa, nama keessaas karra-saaqii ta'ee kan dhalate ana Waaqayyoof kan dhi'effamu hundinuu kan kee haa ta'u! Angafa namaa fi angafa horii qullaa'aa hin ta'ini hundumaa garuu furi*!" ¹⁶ Warra furaman immoo dhalatanii ji'a tokko yommuu ta'an, shallagaa keetiin akka sheeqelii mana qulqullummaa isa geeraa digdama miijanutti meetii shee-qelii shaniin isa furi*!"

^{*13 Bau 23:19; Kes 18:3-4}

^{*14 Lew 27:28}

^{*15 Bau 13:2; 34:19-20}

^{*16 Lew 27:6,27}

¹⁷ "Angafni saawwaa, angafni hoo-laa' fi angafni reettii garuu qullaa'oo waan ta'aniif, isaan hin furin! Dhiiga isaanii iddoo aarsaa irratti facaasi, moora isaanis akka qaima ibiddaan gubamee urgaan foolii isaa ana Waa-qayyootti tolutti gubii aarsi! ¹⁸ Foon isaanii garuu akkuma foon handaraafaa fi foon luka mirgaa isa aarsaa sochoo-famu ta'ee dhi'aatutti kan kee haa ta'u!" ¹⁹ Wanta qullaa'aa Israa'eloonni ana Waaqayyoof addaan baasan hundumaa keessaa aarsaa sochoofamu siif, ilmaan keetiif, intaloota keetiifis kenneera; kunis siif, sanyii keetiifis kakuu ana Waaqayyo duratti soogiddaan bara ba-maaf dhaabatee dha" jedhe.

²⁰ Waaqayyo ammas Aaroniin, "Ati biyya Israa'el keessaa dhaala hin argattu, Israa'el gidduudhaas lafa hin hirmattu; Israa'eloota keessaa ga'aan kee fi dhaalli kee ana Waaqayyo kee ti*." ²¹ Kunoo, ilmaan Lewwii dukaana itti wal ga'an keessaa hojii waan hojjetaniif, kudhan keessaa tokko waan Israa'eloonni fidan hundumaa ani dhaala godhee kenneera*." ²² Am-maa jalqabee gara fuul duraatti Is-raa'eloonni cubbuu itti ta'ee akka hin daunetti gara dukaana itti wal ga'a-niitti hin dhi'aatin! ²³ Warri Lewwoo-taa dukaana itti wal ga'an keessaa hojii isaanii haa hojjetan! Yakka isaa-niitti immoo in gaafatamu; kunis dha-loota dhufu keessatti seerrata dhaaba-taa in ta'a; isaan Israa'eloota giddu-dhaa dhaala waan hin qabneef, ²⁴ ani warra Lewwootaatiif kudhan keessaa tokko isa Israa'eloonni akka kennaa sochoofamuutti ana Waaqayyoof dhi'eessan dhaala godhee kenneeraaf; kanaafan, 'Isaan Israa'eloota giddu-dhaa dhaala hin argatan' jedhee ture" jedhe.

^{*20 Kes 10:9; 18:1-2; Iya 13:14,33;}

^{*Iya 44:28; Far 16:5; 73:26}

^{*21 Lew 27:30-33; Kes 14:22-29}

²⁵ Waaqayyo ammoo Musee-dhaan, ²⁶ "Warra Lewwootaatti dub-badhu; isaanii, 'Waaqayyo akkana jedha: Kudhan keessaa tokko isa Israa'eloonni fidan, isa ani dhaala

godhee isiniif kenne sana yommuu fudhattan, isinis immoo isa keessaa kudhan keessaa tokko akka aarsaa sochoofamuutti ana Waaqayyoof dhi'eessaa!" ²⁷ Aarsaan keessan kunis akka midhaan oobdii keessaaf akka cuunfaa waynii isa iddoo cuunfaa waynii keessaa kennamuutti isiniif in lakkaa'ama. ²⁸ Isin akkasitti kudhan keessaa tokko isa Israa'eloota irraa argattan hundumaa keessaa qooda koo Aaron lubichatti kennaa! ²⁹ Ken-naa argattan hundumaa keessaa aar-saa sochoofamuuf gara isa hundumaa caaluu fi gara qullaa'aa isaa ana Waaqayyoof qooda dhi'eessaa!" je-dhi! ³⁰ Warra Lewwootaatiin, 'Yom-muu isin hundumaa keessaa isa caalu dhi'eessitan, inni akka midhaan oob-dii keessaatti, akka cuunfaa waynii isa iddoo cuunfaa waynii keessaa kennamuutti isiniif in lakkaa'ama. ³¹ Isin, warri mana keessaniis iddoo hundumaatti isa in nyaattu; inni hojii isa isin dukaana itti wal ga'an kees-saa hojjetaniif mindaa isiniif kenna-mee dha*." ³² Erga isa keessaa caalu addaan baafatanii dhi'eessitanii, kana nyaachuun cubbuu isiniitti hin ta'u; kanaa achi kennaa Israa'elootaa isa qullaa'aa in xureessitu, in duutus' jedhi!" jedhe.

^{*31 Mat 10:10}

Bishaan Ittiin Xuraa'ummaattii Qulleeffaman

19 ¹ Waaqayyo amma immoo Mu-see fi Aaroniin, ² "Kun wanta seerichi inni ani Waaqayyo abboome barbaaduu dha; egaa goromsa diimtuu mudaa hin qabne kan waanjoon takkaa irra hin ga'in tokko akka isiniif fidaniif Israa'elootatti himaa*!" ³ Goromsa sana Ele'azaar lubichatti kennaa! Isheen id-doo buufatichaa keessaa alatti baafam-tee lubicha duratti haa gorra'amtu! ⁴ Ele'azaar lubichis dhiiga goromsattii irraa quba isaatiin waa fuudhee gara fuul dura dukaana itti wal ga'aniitti si'a torba haa facaasu*!" ⁵ Goromsattii-nis ija isaa duratti haa gubamtu, go-gaan ishee, foon ishee, dhiigni ishee, mi'i garaa ishees haa gubamu*!" ⁶ Lubi-chis qoraan gaattiraa, hisoopii fi fo'aa dhiilgee fuudhee goromsa ishee guba-muutti jirtu sana irratti haa darbatu!

⁷ Kana booddee lubichi uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu! Isa booddee gara iddoo buufataatti galuu in danda'a, garuu akka seeraatti hamma galgalaatti xuraa'aa dha*. ⁸ Namichi inni goromsattii gubes uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu! Innis immoo akka seeraatti hamma galgalaatti xuraa'aa dha.

*2 Ibr 9:13; Lew 22:20; Kes 21:3

*4 Lew 4:6,17

*5 Lew 7:8

*7 Lew 16:28

⁹ "Namni akka seeraatti qullaa'aa ta'e immoo daaraa goromsattii haree iddoo buufataa duuba isa akka seeraatti qullaa'aa ta'e keessatti haa naqu! Daaraan sunis bishaan isa ittiin qulleessan qopheessuuf akka ta'uuf waldaa Israa'eliif kaa'ama, cubbuuttii qulleessuufis in ta'a. ¹⁰ Namichi daaraa goromsattii hares uffata isaa haa miiccatu, hamma galgalaattis xuraa'aa haa ta'u! Kun Israa'elootaa fi orma isaan gidduu jiraatuufis seerrata dhaabataa dha.

¹¹ "Namni reeffa namaatti bu'e, guyyaa torba xuraa'aa haa ta'u! ¹² Guyyaa sadaffaatti, guyyaa torbaffaattis bishaaniin of haa qulleessu! Kana booddees qullaa'aa in ta'a; garuu guyyaa sadaffaa fi guyyaa torbaffaatti of hin qulleessu yoo ta'e, qullaa'aa ta'uu hin danda'u*. ¹³ Namni reeffa namaatti bu'ee utuu of hin qulleessin hafe, godoo Waaqayyoo in xureessa; bishaan ittiin of qulleessan isatti hin facaafamin waan hafceef, xuraa'aa haa ta'u! Xuraa'ummaan isaas isuma irratti haa hafu! Namni akkasii Israa'el keessaa haa balleeffamu!

*12 Ibr 9:13

¹⁴ "Yeroo namni tokko du'u, seerri akka ilaalamuuf kenname kanatti aanee jira; namni tokko dukaana keessatti yoo du'e, dukaanicha keessa namni lixu hundinuu, wanti dukaanicha keessa jiru hundinuu guyyaa torbaaf xuraa'aa haa ta'u! ¹⁵ Qodaan afaan banaatti jiru, qodaan qadaadiin isaa fo'aadhaan jabeeffamee itti hin bidhamin hundinuu xuraa'aa haa ta'u! ¹⁶ Namni nama bakkeetti billaadhaan ajjeefametti yookiis nama du'a qajeeltoo du'etti yookiis lafee nama du'eetti

yookiis awwaala namaatti bu'e, guyyaa torbaaf xuraa'aa haa ta'u! ¹⁷ Nama xuraa'aadhaaf immoo, daaraa goromsa ishee cubbuuttii qulleessuudhaaf gubamte irraa waa fuudhanii, qodaatti naqanii isa irratti immoo bishaan haa naqan*. ¹⁸ Namni akka seeraatti qullaa'aa ta'e immoo tisoophii fuudhee bishaanicha keessa cuuphee ittiin dukaanichatti, qodicha bundumaatti, namoota dukaanicha keessa jiran hundumaattis haa facaasu! Akkasumas immoo nama lafee nama du'eetti yookiis awwaala namaatti yookiis nama namni ajjeesetti yookiis nama du'a qajeeltoo du'etti bu'etti haa facaasu! ¹⁹ Namichi akka seeraatti qullaa'aa ta'e sun, guyyaa sadaffaa fi guyyaa torbaffaatti nama xuraa'e sanatti haa facaasu, guyyaa torbaffaa sanattis isa haa qulleessu! Namichi qullaa'e sun immoo uffata isaa haa miiccatu, dhagna isaas bishaaniin haa dhiqatu, galgaluma sanas qullaa'aa haa ta'u! ²⁰ Namichi xuraa'aan sun yoo of qulleessu dhaabaate, iddoo qulqullaa'aa isa kan kootii waan xureesseef, waldaa keessaa haa balleeffamu! Bishaan ittiin qulleessan sababii isatti hin faca'iniif inni xuraa'aa dha. ²¹ Kun isaaniif seerrata dhaabataa in ta'a; namichi bishaan ittiin qulleessan facaasus akkasuma uffata isaa haa miiccatu! Namni bishaan facaafamu sanatti bu'e hundinuu hamma galgalaatti xuraa'aa haa ta'u! ²² Wanti namni xuraa'aan itti bu'e hundinuu xuraa'aa in ta'a, namni wanta xuraa'aa sanatti bu'es hamma galgalaatti xuraa'aa in ta'a" jedhe.

*17 Ibr 9:13

Dhagaa Keessaa Bishaan Isaaniif Burqisiisuu Isaa

(Bau 17:1-7)

20 ¹ Ji'a isa tokkoffaatti guutummaan waldaa Israa'el gara Siin lafa onaa dhufanii Qaadeshiin in taa'an; achitti Miiryaam duutee, achumattis in awwaalante. ² Yommuu jarri bishaan waan dhabaniif, Musee fi Aaroniin mormuudhaaf walitti in qabaman. ³ Isaan Musee lolanii, "Yommuu obbooonni keenya Waaqayyoo duratti dhumman nuyis utuu dhumneerra ta'ee, isin maaliif nuyi waldaan Waaqayyoo as lafa onaatti akka dhumuuf nu fiddan?

Nuyi, horiin keenyas asitti akka dhumnuuf moo? ⁴ Isin maaliif biyya Gibxii keessaa gara iddoo gadhee kanatti nu fiddan? Iddoon kun midhaan, harbuu, waynii, rumaaniis hin qabu; bishaan dhugan iyyuu hin jiru" jedhan. ⁵ Kana irratti Museenii fi Aaron fuula waldaa duraa ba'anii gara balbala dukaana itti wal ga'anii dhaqanii, adda isaaniitiin lafatti in gombifaman; ulfinni Waaqayyoo isaanitti in mul'ate.

⁷ Waaqayyoo yommuu Museedhaan, ⁸ "Ulicha fudhadhuutti atii fi Aaron obboleessi kee waldaa walitti qabaa! Ija isaanii durattis kattichatti dubba-dhu, inni bishaan in burqisiisa; ati akkasitti katticha keessaa bishaan isaaniiif baafttee, jarrii fi horiin isaanii akka dhugan in goota" jedhe. ⁹ Museen akkuma Waaqayyoo isa abboometti, ulicha fuula Waaqayyoo duraa in fudhate. ¹⁰ Museenii fi Aaron kattoo sana duratti waldicha erga walitti qabanii, Museen isaaniin, "Isin warra didduu nana mee dhaga'aa! Amma egaa nuyi kattoo kana keessaa bishaan isiniif baaftnaa ree?" jedhe*. ¹¹ Kana booddee Museen harka isaa ol fudhatte si'a lama ulaa isaatiin katticha in rukute; bishaan baay'eenis achi keessaa in burqe; jarri hundinuu, horiin isaaniis in dhugan. ¹² Waaqayyoo ammoo Musee fi Aaroniin, "Sababii isin anatti hin amaniniif Israa'eloota durattis waan isin ana hin qulqulleessiniif isin waldaa kana gara biyya isa ani isaaniif kenneetti hin galchitan" jedhe*. ¹³ Iddoon itti Israa'eloonni Waaqayyoon morminaan, Waaqayyoo immoo qulqulluu ta'uu isaa mul'ise kun bishaan Mariibaa ti.

*10 Far 106:32-33

*12 27:14; Kes 32:50-51

Warri Edoom Warra Israa'el Karaa Darbaa Dhowwachuu Isaanii

¹⁴ Ergasii Museen Qaadeshiin gara mootii Edoomitti namoota ergee, "Obboleessi kee Israa'el, 'Rakkina nu irra ga'e hundumaa isin in beektu; ¹⁵ abboonni keenya gara biyya Gibxiitti gad hu'anii, nuyis acbi bara baay'ee in jiraanne; warri Gibxii immoo nuun, abboota keenyas in miidhan. ¹⁶ Nuyi garuu gara Waaqayyootti in iyyanne, innis sagalee iyya keenyaa dhaga'ee, ergamaa isaa ergee biyya Gibxii kees-

saa nu baase. Kunoo, nuyi Qaadeshi keessaa mandara isa daarii biyya keetii keessa jirra*. ¹⁷ Maaloo! Biyya kee keessa nu dabarsi! Nuyi maasii nama tokkoo yookiis iddoo dhaabaa waynii nama tokkoo keessa illee hin baanu, bishaan boollaa keessanis hin dhugnu, nuyi biyya kee keessa hamma darbinutti karaa guddaa isa kan mootii irraa asii fi achi, gara mirgaatti yookiis gara bitaatti utuu hin gorin in adeemna jedhe" jedhaa itti himaa!" jedhe.

¹⁸ Mootiin Edoomis Museedhaaf deebisee, "Ati as irra hin darbitu; as irra darbuudhaaf in dhufaa yoo ta'e, ani sitti nan duula, billaadhaanis sin rukuta" jedhe*.

*16 Uma 24:7; Bau 27:20

*17-18 21:22-23; Abo 11:17

¹⁹ Yommuu Israa'eloonni deebisani, "Nuyi karaa guddaa irra buunee in adeemna, bishaan keessan yoo dhugne, horiin keenyas yoo dhugan gatii isaa in baaftna; nuyi miillumaa achi keessa darbina malee, waan tokko iyyuu hin tuqnu" jedhan.

²⁰ Mootiin Edoom ammas deebisee, "Lakkii keessa hin darbitan!" jedhee, isaan loluudhaaf lolruu baay'eedhaa fi irree cimaadhaan in ba'e. ²¹ Mootiin Edoom warra Israa'el biyya isaa keessa darbuu yommuu dhowwe, warri Israa'el deebi'anii karaa biraa irra goran.

Du'uu Aaron

²² Guutummaan waldaa Israa'el Qaadeshiin ka'ee gara tulluu Hoor in dhaqe. ²³ Tulluu Hoor isa daarii biyya Edoom jiru irratti Waaqayyoo ammas Musee fi Aaroniin, ²⁴ "Aaron gara saba isaatti in sassaabama; isin bishaan Mariibaa biratti diddani abboommii koo irratti waan kaataniif, inni biyya isa ani Israa'elootaaf kennetti hin galu! ²⁵ Ati, Aaronii fi ilma isaa Ele'azaariin geessitiin gara tulluu Hooritti ol baasi! ²⁶ Uffata Aaron irraa baasiitti ilma isaa Ele'azaariitti uffisi! Aaron achitti in du'a, gara saba isaattis in sassaabama" jedhe.

²⁷ Museen akkuma Waaqayyoo isa abboome in godhe; isaan guutummaan waldaa utuu isaan ilaaluu tulluu Hooritti ol in ba'an; ²⁸ Museen achitti Aaron irraa uffata isaa baasee Ele'azaar ilma Aaronitti in uffise; Aaron

achitti bantii tullichaa irratti in du'e; Museenii fi Ele'azaara immoo tullichaa irraa gad in bu'an*. ²⁹ Aaron akka du'e guutummaan waldaa yommuu dhaga'e, Israa'eloonni hundinuu guyyaa soddoma in boo'aniif.
*28 Bau 29:29-30

Kana'aanonni Mo'amuu Isaanli

21 Mootiin Araad Kana'aantichi inni biyya gara mirgaa keessa jiraate, Israa'eloonni karaa Afaariim dhaqu irra dhufaa akka jiran yommuu dhaga'e, isaan lollee, isaan keessaas muraasa in booji'e. ²Israa'eloonni yommuu, "Yoo ati saba kana dabarsitee barka keenya keessa buufte, nuyi raawwannee mandaroota saba kanaa in balleessina" jedhanii Waaqayyoo wareega in wareegan. ³Waaqayyoo sagalee Israa'elootaa dhaga'ee Kana'aanota harka isaanii keessa in buuse; Israa'eloonnis isaanii fi mandaroota isaanii raawwatanii in balleessan; maqaan iddoo sanaa "Hormaa" jedhamee in moggaafame.

Bofa Sibiila Boorrajjii Irraa Hojjechuu Isaa

⁴Israa'eloonni naanna'anii biyya Edoom bira darbanii adeemuudhaaf tulluu Hoorii ka'anii karaa galaana diimaa dhaqu irra in bu'an; garuu karaa irratti obsa in dhaban. ⁵Yommuu isaan, "Lafa onaatti akka dhumuuf biyya Gibxii keessaa nu baafatani? Buddeen ni hin jiru, bishaan hin jiru, nus nyaata waa'ee hin baafne kana in jibbine" jedhanii Waaqayyoo fi Musee irratti in dubbatan*. ⁶Waaqayyoo yommuu bofoota hadbaa qaban isaan gidduutti in erge; bofoonni sunis yommuu isaan iddan, isaan keessaa namoonni baay'een in dhumani. ⁷Kana irratti jarri Musee bira dhufanii, "Nuyi Waaqayyoo irratti, si irrattis kaanee waan dubbaaneef yakkineerra; bofoota kana nu irraa akka deebisuuf Waaqayyoon nuuf kadhahu!" jedhan; Museenis jaraaf in kadhate*. ⁸Waaqayyoo immoo Museedhaan "Bofa sibiila boorrajjii tolchii utubaatti rarraasi! Namni bofni idde gara isaa yoo ilaale in fayya" jedhe. ⁹Museen kana irratti sibiila

boorrajjii irraa bofa tolchee utubaatti in rarraase; namni bofni idde hundinuu, gara bofa sibiila boorrajjii irraa tolfame sanaa yeroo ilaaletti in fayye*.

*5 Bau 14:11-12

*6 1Qor 10:9

*7 Bau 32:30-34

*8-9 2Mot 18:4; Yoh 3:14

Gara Biyya Mo'aabitti Adeemuu Isaanli

¹⁰Kana booddee Israa'eloonni iddoo sanaa ka'anii Obootin in buufatan. ¹¹Obootiis immoo ka'anii lafa onaa isa gara ba'a-biiftuutiin fuullee biyya Mo'aab jiru keessa Iyye-Abaariimin in buufatan. ¹²Achiis ka'anii dachaa Ered buufatan. ¹³Achii ka'anii lafa onaa isa hamma daarii Amoorotaatti bal'atu keessaa bishaan Aarnon gama in buufatan; bishaan Aarnon biyya Mo'aabotaa fi Amoorotaa gidduu waan jiruuf, isaan lachuufuu daarii dha. ¹⁴Kanaafuu macaafa lolaa isa kan Waaqayyoo keessatti,

"Mandara Waabeb isa biyya

Sufaa keessaatti,

dachaawwan Aarnonitti,

¹⁵irraan-gadee dachaawwan sanaa isa hamma mandara Aar ga'utti, isa daarii biyya Mo'aab irra dha'atutti" jedhame.

¹⁶Isaan achii ka'anii gara Beer in dhaqan; innis lafa bishaan boollaa iddoo itti Waaqayyoo Museedhaan, "Jara walitti qabi, inni bishaan isaanii nan kenna" jedhee dha. ¹⁷Yommuu Israa'eloonni,

"Yaa bishaan boollaa nana, ol burqi!

Nus faarfannaadhaan nagaa si gaafanna!

¹⁸Bishaan boollaa isa gurguddoonni biyyaa qotan, isa geggeessitoonni sabaa ulee mootummaa isaaniitiifi siqqee isaaniitiin gad qotan" jedhanii

faarfannaa kana in faarfatan.

Kana booddees lafa onaadhaa ka'anii gara Maataanaa in dhaqan; ¹⁹Maataanadhaa ka'anii Naahaalii'el dhaqan; Naahaalii'elii ka'anii Baamot dhaqan; ²⁰Baamotii immoo ka'anii dachaa isa biyya Mo'aab keessa, gara bantii tulluu

Phiisgaa isa fuullee lafa onaa jiru sanaa in dhaqan.

Sihoon Mootichi Mo'amuu Isaa (Kes 2:26—3:11)

²¹Yommuu namoonni Israa'el Sihoon mootii Amoorotaatti namoota erganii,

²²"Biyya kee keessa nu dabarsi, nuyi biyya kee keessa hamma darbinutti karaa guddaa isa kan mootii irra adeemna malee, gara maasii keetti yookiis iddoo dhaabaa waynii keetti hin gorru; bishaan boollaa keetiis hin dhugnu" jedhan*.

²³Sihoon mootichi garuu namoota Israa'el daarii biyya isaa keessa dabarsu in dide; namoota isaa hundumaa walitti qabatee namoota Israa'el loluudhaaf gara lafa onaa dhaqee, Yaahazitti namoota Israa'el in lole. ²⁴Namoonni Israa'el garuu billaadhaan isa ajjeesani lafa isaa immoo laga Aarnonii hamma laga Yaaboqitti, bamma daarii Amoonotaatti in qabatan; daarii Amoonotaa lixun garuu jabaa ture. ²⁵Namoonni Israa'el mandaroota Amoorotaa, Heshboonii fi gandeen isaa bundumaa fudhatanii isaan keessa in jiraatan. ²⁶Heshboon mandara Sihoon mootii Amoorotaa ti; Sihoon kun isa mootii Mo'aab isa duraa lollee lafa isaa hamma laga Aarnonitti irraa fudhatee ture. ²⁷Kanaaf warri mammaakan,

"Gara Heshboon kottaa, inni haa ijaaramu!

Mandarri Sihoon deebi'ee haa ijaaramu,

jabaatees haa dhaabamu!

²⁸Ibiddi Heshboon keessaa ba'eera,

arrabni ibiddaa mandara

Sihoonii,

biyya Mo'aab keessaa mandara

Aar xaph godhee,

gooftota iddoowwan ol ka'oo

Aarnonis in balleesse.

²⁹Yaa Mo'aab siif wayyoo!

Yaa saba Kemosh ati badde!

Inni, ilmaan isaa akka joorootti,

intaloota isaas akka

booji'amootti,

Sihoon mootii Amoorotaatti

gad in dhiise*.

³⁰Nuyi garuu gara isaan galbine; Heshboon bamma Diibonitti

in balleeffame; bamma Nofaa isa Medebaatiin ga'uttis nuyi lafa irraa isaan in barbadeessine" jedhan.

*22 20:17

*29 Abo 11:24; 1Mot 11:7

³¹Akkasitti Israa'eloonni biyya Amoorotaa in jiraatan. ³²Erga Museen Yaazeritti gaaddota ergee booddee Israa'eloonni namoota naannoo Yaazer qubatan qabatanii Amoorota achi turan oofanii in baasan.

Oog Mootiin Baashaan Mo'amun Isaa

³³Kana booddees deebi'anii karaa Baashaan irra bu'anii ol ba'an; Oog mootiin Baashaanis namoota isaa wajjin isaan loluudhaaf Edraayitti isaanitti in dhufe. ³⁴Waaqayyoo yommuu Museedhaan, "Ani Waaqayyoo isa, namoota isaa, biyya isaas harka kee keessa buuseera isa hin sodaatin; Sihoon mootii Amoorotaa isa mandara Heshboon jiraate akkuma goote, Ooginis akkasuma in goota" jedhe*. ³⁵Yommuu isaan Oog mooticha, ilmaan isaa, namoota isaa hundumaa, nama tokko illee utuu hin bambisin in ajjeesan, lafa isaas in qabatan.

*34 Far 136:17-22

Balaaq Bala'aamin Waamuu Isaa

22 ¹Ergasii Israa'eloonni iddoo turanii ka'anii, Yordaanos irraa gara ba'a-biiftuutiin, fuullee Yerikoo dachaa Mo'aab keessa in buufatan. ²Balaaq ilmi Ziphoor inni yeroo sana mootii Mo'aab ture immoo, wanta Israa'eloonni Amoorota irratti hojjetan hundumaa in arge. ³Israa'eloonni namoota baay'ee waan turaniif, Mo'aabonni yeroo Israa'eloota argan baay'ee na'an, in sodaatanis. ⁴Yommuu Mo'aabonni maanguddoota Miidiyaaniin, "Akkuma sangaan marga bakkee keessaa xaph godhu, namoonni baay'een kun wanta naannoo keenya jiru bundumaa xaph in godhu" jedhan; kanaaf Balaaq ilmi Ziphoor inni yeroo sanatti mootii Mo'aab ture, ⁵Bala'aam ilma Be'or waamsisuudhaaf gara mandara Phetor isa laga Efraaxiis qarqaraatti, gara biyya Amoonotaatti nama ergee,

¹ Lak 21:3 "Hormaa" jechuun "Badiisa" jechuu dha.

"Kunoo, sabni tokko biyya Gibxiitii dhufee, fuullee koo buufatee lafa dhoksee jira". *Sabni kun ana caalaa jabaa waan ta'ee, ani immoo namni ati eebbifte eebbifamaa, namni ati abaartee abaaramaa akka ta'e nan beeka; kanaafis hadaraa kottuutii saba kana anaaf abaari! Yommuu ani isa rukutee biyyicha keessaa ari'uu nan danda'a ta'a" jedhe.

*5 31:8; Iya 24:9; Mik 6:5

7 Maanguddoonni Mo'aabii fi maanguddoonni Miidiyaan gatii isa hooda dubbatuuf baafamu sana harkatti qabatanii in adeeman; gara Bala'aam dhufaniis ergaa Bala'aq isatti in himan*. *Inni immoo, "Edana as bulaa, ani wanta Waaqayyo anatti dubbatu, deebi'ee isinitti nan hima" jedheen; gurguddoonni Mo'aabis Bala'aam bira in bulan*.

9 Waaqayyo yommuu gara Bala'aam dhufee, "Jarreen si bira jiran kun eenyufa i?" jedheen.

10 Bala'aam deebisee Waaqayyoon, "Bala'aq ilma Ziphoor mootii Mo'aabtu gara kootti isaan ergee, "Kunoo, sabni lafa dhoksu tokko Gibxi ba'ee dhufee; amma kottuutii isa anaaf abaari! Yommuu ani immoo isa mo'ee ari'ee baasuu nan danda'a ta'a" naan jedhe" jedhe.

*7 2Phe 2:15-16; Yih 11

*8 1Mot 13:8

12 Waaqayyo garuu Bala'aamiin, "Isaanii wajjin hin dhaqin! Sabni sun eebbifamaa waan ta'ee, ati isa hin abaarin!" jedhe. 13 Bala'aam ganama ka'ee gurguddoota Bala'aq erge saanaan, "Waaqayyo isin duukaa akkan dhaquuf tole jechuu waan dideef, isin gara biyya keessaniitti galaa!" jedhe. 14 Gurguddoonni Mo'aab deebi'anii gara Bala'aq dhaqanii, "Bala'aam nu duukaa dhufuu in dide" jedhan.

15 Bala'aq ammas gurguddoota warra gurguddoota duraa sana caalaa baay'atanii fi caalaa ulfina qaban in erge. 16 Isaanis gara Bala'aam dhufanii,

"Bala'aq ilmi Ziphoor, 'Maaloo, gara koo dhufuu irraa wanti tokko illee si hin dhowwin! 17 Ani dhugumaan ulfina guddaa siif nan kenna, waanuma ati jettes siif nan godhaatii, hadaraa kottuutii saba kana anaaf abaari!" siin jedheera" jedhan.

18 Bala'aam garuu deebisee hojjetoota Bala'aqiin, "Bala'aq mana isaa isa meetiinii fi warqeen keessa guute uhu anaaf kenne iyyuu, wanta xinnaas ta'e wanta guddaas hojjechuudhaaf abboomii Waaqayyo gooftaa kootii irra darbee adeemuu hin danda'u. 19 Ammas wanta Waaqayyo dabalee anatti dubbatu nan baraatii, warri duraa sun akkuma godhan maaloo edana isinis immoo as bulaa!" jedhe. 20 Waaqayyo halkan gara Bala'aam dhufee, "Jarreen kun si waamuu dhufan yoo ta'e, isaanii wajjin dhaqi! Garun wanta ani sitti himu duwwaa hojjedhu!" jedheen.

Harreen Bala'aam Dubbachuu Ishee

21 Yommuu Bala'aam ganamaan ka'ee harree isaa fe'atee gurguddoota Mo'aabii wajjin in adeeme. 22 Garuu sababii inni adeemeef dheekkamsi Waaqayyoo in boba'e; ergamaan Waaqayyoo isaan mormuudhaaf karaa keessa in dhaabate; yommuu inni harree isaa yaabatee in adeema ture, naa'oonni isaa lamaanis isaa wajjin turan*. 23 Harreettiin ergamaan Waaqayyoo billaa luqifamaa harkatti qabatee karaa keessa akka ijaajju yommuu argite, karaa irraa gortee maasii tokkotti in lixe; Bala'aam immoo gara karaatti deebisuudhaaf ishee in rukute*. 24 Yommuu ergamaan Waaqayyoo daandii dhiphaa iddoowwan dhaabaa waynii garasii fi garanaan dallaan jiru keessa in dhaabate. 25 Harreettiin yeroo ergamaa Waaqayyoo argitetti, kellaa sanatti of miciriqsitee, miilla Bala'aamis kellichatti in miciriqsite; inni immoo ammas ishee in rukute. 26 Ergamaan Waaqayyoo ittuma hiiqee iddoo dhiphaa lafa gara mirgaatti, gara bitaattis garri itti jal'atan hin jirre in dhaabate. 27 Harreettiin ergamaa Waaqayyoo argitee, Bala'aam jalaa gad in ciifte; yommuu Bala'aam aaree boba'ee, ulee isaatiin ishee in reebe.

*22 Uma 16:7; Far 35:5-6

*23 Iya 5:13

28 Waaqayyo kana irratti harreettiin arraba isheetiin akka dubbatu godhe; isheen is Bala'aamiin, "Ani maal si goonaan si'a sadan kana na rukutte?" jette*. 29 Bala'aamis harreettiidhaan, "Ati waan anaan taphatteef, billaan na harka uhu jiraatee ammuma sin ajjeesaa ture" jedhe. 30 Harreettiin immoo

Dubbii Bala'aam Dubbate

23 ¹ Bala'aam yommuu Bala'aqiin, "Asitti iddoo aarsaa torba anaaf ijaari, tuntunoo torbaa fi korbeessa hoolaa torba anaaf qopheessi!" jedhe. ² Bala'aqis akkuma Bala'aam jedhe in godhe; Bala'aqii fi Bala'aam mata mataa iddoo aarsaa tokko irratti tuntunoo tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaadhaaf in dhi'eessan. ³ Bala'aam yommuu Bala'aqiin, "Ati qalma kee isa gubamu kana bira dhaabadhu, ani immoo tarii Waaqayyo anatti mul'achuuf waan dhufuuf nan adeema; waanuma inni anatti mul'isu immoo ani sitti nan hima" jedhee, ofii immoo gara iddoo ol ka'aa tokkoo in dhaqe. ⁴ Waaqayyo yommuu Bala'aamitti in mul'ate; Bala'aamis Waaqayyoon, "Ani iddoo aarsaa torba qopheessee, tokkon tokkon isaa irrattis tuntunoo tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaa dhi'eessera" jedhe. ⁵ Waaqayyo wanta inni dubbatu afaan Bala'aam keessa kaa'eeffii, "Gara Bala'aqitti deebi'itii isan sitti himuuf jedhu kana itti dubbadhu!" jedheen. ⁶ Bala'aam gara Bala'aqitti yeroo deebi'e, kunoo, Bala'aq, gurguddoonni Mo'aabis qalma isaa isa gubamu sana bira in dhaabatu turan.

⁷ Bala'aam dubbii isaa isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana jalqabee,

"Bala'aq biyya Aaramii na fide, mootiin Mo'aab tullooda gara boruu irraa,

'Kottu, Yaaqoobin anaaf abaari, kottu, Israa'elitti anaaf qorobi!" jedhe.

⁸ Isa Waaqayyo hin abaarin attamittan' abaara? Isa Waaqayyo itti hin qorobinitti attamittan itti qoroba?

⁹ Ani gubbeewwan kattaa irratti isa nan arga, gaarota irraas isa nan ilaala; ilaa, saba kophaa isaa jiraatu, isa saba warra kaan keessatti of hin lakkoofne,

¹⁰ sanyii Yaaqoob isa akka biyyoo lafaa

eenyutu lakkaa'uu danda'a? Lakkoobsa ruubii Israa'elis eenyutu hima?

Bala'aamiin, "Ani harree kee ishee ati bara jireenya kee hundumaa har'uma iyyuu yaabbattee adeemni mitii? Ani takkaa wanta akkasii si irratti hojjedhee beekaa?" jette; innis, "Waawuu" jedhe. *28 2Phe 2:16

31 Yommuu Waaqayyo ija Bala'aam in baneef; innis ergamaa Waaqayyoo isa billaa luqifamaa harkatti qabatee karaa keessa ijaajju in arge; isa durattis qoomma'ee, adda isaatiin in gombifame*. ³² Ergamaan Waaqayyoo, "Maaliif si'a sadan kana harree kee rukutte? Kunoo, karaan kee ana duratti jal'aa waan ta'ee, ani siin mormuudhaaf dhufee. ³³ Harreen kee na argitee si'a sadanuu ana irraa in gorte; utuu isheen ana irraa hin gorre ta'ee, silaa yowwana si ajjeesee ishee nan hambisan ture" jedheen. ³⁴ Bala'aam immoo ergamaa Waaqayyootiin, "Akka ati anaan mormitee karaa keessa dhaabatte utuu hin beekin cubbuu hojjedheera; ammas kun si duratti hamaa yoo ta'e, ani nan deebi'a" jedhe. ³⁵ Ergamaan Waaqayyoo immoo Bala'aamiin, "Jarreen kanaa wajjin dhaqi, garuu dubbii ani sitti himu dubbadhu!" jedhe; akkasitti Bala'aam gurguddoota Bala'aqii wajjin in adeeme.

*31 2Mot 6:17

36 Bala'aq yommuu Bala'aam akka dhufe dhaga'ee, Aar mandara Mo'aab isa daarii Aarnon gara moggaa jirutti isa simuudhaaf in ba'e. ³⁷ Bala'aqis Bala'aamiin, "Ani dhimmee si waamuu-dhaaf sitti hin erginee? Maaliif na bira dhufuu didde? Ani dhugumaan ulfina siif kennuu hin danda'uu?" jedhe. ³⁸ Bala'aam immoo Bala'aqiin, "Kunoo ani gara kee dhufee; dubbii isa Waaqayyo afaan koo keessa kaa'een dubba-dha malee, ani wanta biraa dubbachuudhaaf nan danda'aa ree?" jedhe. ³⁹ Bala'aam yommuu Bala'aqii wajjin gara Kirriyat-Huzot in dhaqe. ⁴⁰ Bala'aq yommuu aarsaa dhi'eessuudhaaf sangootaa fi hoolota qalee, foon isaanii irraa gar tokko Bala'aamii fi gurguddoota isaa wajjin firaniifis in erge; ⁴¹ Bala'aq boomtaa isaa Bala'aamin fuudhee gara Baamot-Ba'aalitti ol baase; inni achi dhaabatee saba Israa'el warra gara daarii irra jiran in arge.

Ani akka du'a nama qajeelaatti du'inna,
dhumni koos akka kan isaatii haa ta'u!" jedhe*.

11 Balaqis Bala'aamiin, "Inni ati ana irratti hojjetee kun maali? Ani diinota koo akka anaaf abaartuufan si fide, ati, garuu isaan eebbifte malee homaa isaan bin goone" jedhe. 12 Inni immoo deebisee, "Dubbii Waaqayyo afaan koo keessa kaa'e dubbachuudhaaf eeggachuun ana irra jira mitii ree?" jedhe*.

*10 Uma 13:16

*12 22:38

Dubbii Bala'aam Dubbate Isa Lammaffaa

13 Balaq yommuus Bala'aamiin, "As iddoo kanaa warra gara daarii jiran duwwaa argita malee, hunduma isaanii bin argitu; kanaafis kottuu iddoo kan biraaf lafa dhaabatee jara argitu anaa wajjin dhaqiitii achi dhaabadhuu jara anaaf abaari!" jedhe. 14 Innis gubbee tulluu Phiisgaa irratti, gara bakkee Zofiimitti isa geessee, achitti iddoo aarsaa torba ijaaree, tokkon tokkon isaa irrattis tuntunoo tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko qalma gubamuuf in dhi'esse. 15 Bala'aam, "Hamma ani garasitti Waaqayyoo wajjin wal argee deebi'utti, ati asuma qalma kee isa gubamu kana bira dhaabadhu!" jedhee Balaqitti in dubbate. 16 Waaqayyo yommuus Bala'aamitti mul'atee, wanta inni dubbatu afaan isaa keessa kaa'ee fii, "Gara Balaqitti deebi'iitii, isan sitti himuuf jedhu kana itti dubbadhu!" jedhe. 17 Bala'aam gara Balaq yommuu dhufe, kunoo Balaq gurguddoota Mo'aabii wajjin qalma isaa isa gubamu sana bira in dhaabata ture; Balaq yommuus, "Waaqayyo maal dubbate?" jedhee, Bala'aamin in gaafate. 18 Bala'aamis dubbii isaa isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana dubbachuun ittuma fufee,

"Ka'i yaa Balaq, dhaga'is, yaa ilma Zipboor na dhaggeeffadhu!"

19 Waaqayyo akka namaa miti, inni hin sobu, gaabbuudhaafis inni ilma namaa miti, inni wanta jedhe hin godhuu ree?

Wanta dubbates hin raawwatu ree*?

20 Kunoo, ani eebbisuudhaaf abboomameera, inni eebbiseera, ani immoo akka inni irraa deebi'u gochuu bin danda'u.

*19 1Sam 15:29; Mil 3:6; Rom 11:29

21 "Inni Yaaqoob irratti dabaa hin argine, rakkinas Israa'el irratti hin caqafne; Waaqayyo gooftaan isaanii isaanii wajjin jira, sagaleen mootii inni gammachiisaan isaan gidduudhaa in dhaga'ama.

22 Waaqayyo biyya Gibxii isaan in baase, inni akka gaanfa gafarsaa isa jabaatti isaanii in faccise.

23 Yaaqoob irratti hoodni hin dubbatamne, Israa'el irrattis ayyaanni hin hedamne; amma waa'ee Yaaqoobiif yookiis waa'ee Israa'eliiif kan dubbatamu, 'Wanta Waaqayyo godhe ilaalaa!'

kan jedhuu dha. 24 Kunoo sabni sun akka leenca dhalaatti in ka'a, akka leencaa ol of in kaasa, isa adams qabate bamma nyaatutti, dhiiga isa qalamees hamma dhugutti hin ciisu!" jedhe*.

25 Balaq immoo Bala'aamiin, "Ati erga isaan abaaru dhiiftee immoo isaan hin eebbisin ka!" jedhe. 26 Bala'aam deebisee Balaqin, "Ani wanta Waaqayyo jedhu hundumaa gochuun akka ana irra jiru sitti hin himnee ree?" jedhe. 27 Balaq ammo Bala'aamiin, "Kottu amma iddoo biraatti sin gees-saa, tarii acbi dhaabatee jara kana anaaf abaaruun kee Waaqayyotti in tola ta'a" jedhe. 28 Balaq yommuus Bala'aamin gubbee tulluu Phe'or isa irra dhaabatanii lafa onaa sana gad ilaalanitti ol in baase; 29 Bala'aamis

Balaqin, "Asitti iddoo aarsaa torba anaaf ijaariitii tuntunoo torbaa fi korbeessa hoolaa torba anaaf qopheessi!" jedhe. 30 Balaq akkuma Bala'aam jedhe godhe, tokkon tokkon iddoo aarsaa sana irratti tuntunoo tokkoo fi korbeessa hoolaa tokko aarsaa in dhi'esse.

*24 Uma 49:9,27; Iya 11:23

Dubbii Bala'aam Dubbate Isa Sadaffaa

24 1 Bala'aam amma immoo Israa'elin eebbisuun Waaqayyoon akka gammachiise yommuu arge, fuula isaa gara lafa onaatti qajeelfate malee, akka isaa yeroo kaanii hooda barbaacha hin dhaqne. 2 Bala'aam ol ilaalee, warri Israa'el gosa gosaa buufatanii utuu jiranii in arge; bafuurri Waaqayyoo isa irra in bu'e. 3 Dubbii isaas jalqabee,

"Dubbii Bala'aam ilma Be'or, dubbii nama iji isaa banamee,

4 dubbii isa sagalee Waaqayyo dhaga'uu,

kan isa mul'ata isa bundumaa danda'u arguu, kan isa yommuu kufu iji isaa banamu dhaga'aa!

5 Yaa Yaaqoob dunkaanonni kee, yaa Israa'el iddoon buufata kee maal maal gaarii dhaa!

6 Isaan akka dachaa, akka iddoo dhaabaa laga qarqaraas diriiraniiru, akka muka sabirii isa Waaqayyo dhaabee ti,

akka muka gaattiraa bishaan bukkee dhaabatuu tis.

7 Qodaa isaa keessaa bisbaan in yaa'a,

sanyiin isaas bishaan baay'ee keessa in jiraata;

8 mootiin isaa Agaag caalaa ol in ka'a,

mootummaan isaas ol in kaafama*.

9 Waaqayyo inni biyya Gibxiitii isa baase,

inni akka gaanfa gafarsaa isa jabaatti

isaaf in faccise;

10 inni saba lafa irraa, hamaajajii isaas

xaph in godha,

lafeewwan isaaniiis caccabsee in hurreessa;

xiyya isaatiin waraanee isaan in fullaasa*.

9 Inni akka leencaatti in hirkate, akka leenca dhalaattis in ciise; egaa eenyutu isa kaasuu danda'a ree?

Namni si eebbisu haa eebbifamu!

Namni si abaaru immoo haa abaaramu!" jedhe*.

*7 1Sam 15:8

*8 23:22

*9 23:24; Uma 12:3; 27:29

10 Balaq yommuus Bala'aamitti aaree in boba'e; harka isaas walitti rukutee, "Ani diinota koo akka anaaf abaartuufan si waame, ati immoo kunoo si'a sadan kana isaan in eebbifte. 11 Kanaafis amma ka'ii iddoo keetti baqadhu! Ani illee, 'Dhuguma ulfina siif nan kenna' jedheen ture, Waaqayyo garuu ulfina irraa si qabe" jedhe. 12 Bala'aam immoo Balaqin, "Ani namoota kee warra ati anatti ergite sanatti, 13 'Balaq mana isaa isa meetiidbaa fi warqeedhaan guute utuu anaaf kennee iyyuu, ani fedha kootiin gaarii yookiis gadhee hojjechuudhaaf sagalee Waaqayyoo irra darbun hin danda'u; ani wanta Waaqayyo dubbatu nan dubbadha" jedhee hin himnee ree*? 14 Kunoo ani amma deebi'ee gara saba koo nan dhaqa, garuu kottu wanta sabni kun gara booddeetti saba kee irratti hojjechuuf jiru sitti nan himaa" jedhe.

*13 22:18

Dubbii Bala'aam Dubbate Isa Afuraffaa

15 Ammas Bala'aam dubbii isaa, isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana dubbachu isaa ittuma fufee,

"Dubbii Bala'aam ilma Be'or, dubbii nama iji isaa banamee,

16 dubbii isa sagalee Waaqayyo dhaga'uu,

kan isa beekumsa isa bundumaa gararraa jiru beekuu,

kan isa mul'ata isa hundumaa danda'u arguu, kan isa yommuu kufu iji isaa banamu dhaga'aa!

¹⁷ Ani isa nan arga, garuu amma miti,
Isa nan ilaala, garuu dhi'oo miti;
urjiin Yaaqoob keessaa as in ba'a,
uleen mootummaas Israa'el keessaa in ka'a;
geggeessitoota warra Mo'aab in bubburuqsa,
mataa ilmaan Sbeet hundumaas in caccabsa*.

¹⁸ Edoom in qabatama,
Se'iir isheen diina isaa taates in qabatamti;
Israa'el garuu guddachaa in adeema.

¹⁹ Kan mo'u Yaaqoob keessaa in ba'a,
warra mandara Aar keessatti hafanis
in balleessa" jedhe*.

*¹⁷ Uma 49:10; Mat 2:2; Luq 1:78; Mul 22:16
*¹⁹ Mik 5:1,7

Dubbii Bala'aam Isa Dhumaa

²⁰ Ammoo Bala'aam gara Amaale-qootaa ilaalee, dubbii isaa isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana dubbachu ituma fufee,

"Amaaleq saba lafa irraa keessaa isa duraa ture,
dhumni isaa garuu badiisa bara baraa ti" jedhe*.

²¹ Gara Qenootaa immoo ilaale, dubbii isaa isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana dubbachuu itti fufee,
"Iddoon buufata kee jabaa dha, mann'ee kees katta keessatti in ijaarratte;

²² garuu yommuu warri Asor isin fudhatanii sokkan,
isin warri Qenootaa dhumuuf jirtu!" jedhe*.

²³ Ammas dubbii isaa isa yaada gad fagoo of keessaa qabu sana dubbachuu ituma fufee,

"Wayyoo kaa! Yeroo

Waaqayyoo kana godhutti eenyutu jiraata ree?

²⁴ Daarii Kitiimii garuu markaboonni in dhufu,
Asorii fi Ebeerin gad in qabu,

isaanis immoo ofii isaaniitii in balleeffamu" jedhe.

²⁵ Yommuu Bala'aam ka'ee gara iddoo isaatti in deebi'e;
Balaakis immoo karaa isaa irra bu'ee in adeeme*.

*²⁰ Bau 17:14; 1Sam 15:2-3,7

*²¹⁻²² Uma 15:19; Abo 1:16; 1Sam 15:6

*²⁵ 31:8

Warri Mo'aab Saba Israa'el Gowwoomsuu Isaanii

25 ¹ Warri Israa'el Shiixiimin buufatanii utuu jiranii, isaan keessaa jarri tokko dubartoota. Mo'aabii wajjin ejjuutti in ka'an*. ² Dubartoonni kun jara kana gara aarsaa waaqayyolii tolfamoo isaaniitti in waaman; isaanis nyaatanii, waaqayyolii isaaniitiifis in sagadan. ³ Warri Israa'el Ba'aal isa Phe'or waaqessuutti in qabaman; yommuu dheekkamsi Waaqayyoo Israa'el irratti in boba'e*. ⁴ Waaqayyoo ammoo Museedhaan, "Dbeekkamsi koo inni sodaachisaan Israa'el irraa akka deebi'utti, ati angafoota saba kanaa fuudhii ajjeesiitii hamma aduun lixutti fuula koo duratti isaan rarraasi!" jedhe*. ⁵ Museen kana irratti abboota firdii warra Israa'eliin, "Isin tokkon tokkon keessan nama keessan keessaa Ba'aal isa Phe'or nama waaqeffatu ajjeesaa!" jedhe*.

*¹ 1Qor 10:8

*³ Kes 4:3; Far 106:28

*⁴ Kes 21:22-23; 2Sam 21:6,9

*⁵ Bau 32:27; Mul 2:14; Lak 31:16

⁶ Kunoo, Museenii fi guutummaan waldaa saba Israa'el dukaana itti wal ga'an dura dhaabatanii utuu isaan boo'anii, namoota Israa'el keessaa tokko utuma isaan ilaalanii, dubartii warra Miidiyaan tokko fudhatee gara maatii isaati dhufe. ⁷ Yommuu Fiinehaas ilmi Ele'azaar ilma Aaron lubichaa kana argee, ka'ee waldicha keessaa ba'ee ceboo fudhatte, ⁸ hamma gola isa keessaatti namicha Israa'el sana duukaa dhaqee, namicha, dubartittiis waraane keessa in baase; akkasitti dha'icbi Israa'eloota irraa in ittifame. ⁹ Haa ta'u iyyuu malee, warri dha'icha sanaan ajjeefaman namoota kuma digdamii afur turan*.

*⁹ 1Qor 10:8

¹⁰ Waaqayyoo yommuu Museedhaan, ¹¹ "Israa'eloota keessaa Fiinehaas ilmi Ele'azaar ilma Aaron lubichaa, waa'ee kootiif hinaafaa waan tureef, ani binaaf-faa kootiin akkan isaan hin fixnetti dheekkamsa koo isaan irraa deebiseera. ¹² Kanaaf, 'Kunoo ani kakuu nagaa kootii isaaf nan kakadha*'. ¹³ Inni ana Waaqayyoo isaatiif hinaafaa waan tureef, saba Israa'eliifis waan araarseef, kaakuun lubummaa bara baraan isaaf, isa booddeedhaanis sanyii isaatiif in ta'a jedhii dubbadhu!" jedhe.

*¹² Isa 54:10; His 34:25; Mil 2:5

¹⁴ Maqaan namicha isa dubartittii warra Miidiyaanii wajjin ajjeefamee Ziimrii tur; inni immoo ilma Saaluwaa, gosa Shimi'oon keessaa mana abbaa isaatiitti isa geggeessitu ture dha. ¹⁵ Maqaan dubartii warra Miidiyaan ishee ajjeefamte immoo Kozbii ture; isheen intala Zuur isa Miidiyaan keessatti dura-buutuu maatii tokkoo turee ti.

¹⁶ Waaqayyoo ammas Museedhaan, ¹⁷ "Warra Miidiyaan kana rakkisaa, isaan rukutaas! ¹⁸ Isaan haxxummaa isaanii isa waa'ee Phe'oriif, waa'ee Kozbii intala bulchaa biyyaa warra Miidiyaan obboleettii isaanii, ishee guyyaa dha'icha sababii Phe'oriif dhufe sanaatti ajjeefamte sanaan isin gowwoomsanii isin rakkisaniiru" jedhe.

Lakkoobsa Sabaa Isa Lammaffaa (Lak 1:1-46)

26 ¹ Dha'icha sana booddee Waaqayyoo Musee fi Ele'azaar ilma Aaron lubichaatiin, ² "Guutummaa waldaa Israa'el keessaa namoota waggaa isaanii digdama guuttee fi warra digdamaa olii, Israa'el keessaa lola dhaquu kan danda'an hundumaa akka mana mana abbaa isaaniitti lakkaa'aa!" jedhe. ³ Museenii fi Ele'azaar lubichi fuulle Yerikootti bukkec laga Yordaanos dachaa Mo'aab keessaatti, ⁴ akkuma Waaqayyoo Musee abbootetti, namoota waggaa isaanii digdama guuttee fi warra waggaa digdamaa olii walitti in qaban; Israa'eloonni warri biyya Gibxii ba'an kaanatti aananii kan jiranii dha.

⁵ Ruuben, ilma Israa'el isa angafa; ilmaan Ruuben immoo warra kanatti aananii jiranii dha; Henok, abbaa qo-

moo Henokootaa ti; Faluu, abbaa qomoo Faluuwotaa ti; ⁶ Hezron, abbaa qomoo Hezronootaa ti; Karmiin, abbaa qomoo Karmii'otaa ti. ⁷ Isaan kun qomoo Ruuben; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii sadii fi dhibba torbaa fi soddoma turan. ⁸ Ilmi Faluu immoo Eliiyaab. ⁹ Ilmaan Eliiyaab, Nemu'el, Daataanii fi Abiiram; Daataanii fi Abiiram kun warra Musee fi Aaroniin mormanii dha; akkasumas yeroo Qoraahii fi gareen isaa Waaqayyoon morman isaan keessa turan*. ¹⁰ Yommuu lafti banamee Qoraahii wajjin isaan in liqimse; warri garee Qoraahi immoo yeroo ibiddi namoota dhibba lamaa fi shantama fixe dhumani; kanaanis isaan milikkita namoonni ittiin of ceggatan ta'an. ¹¹ Haa ta'u iyyuu malee, ilmaan Qoraahi bin ajjeefame.

*⁹ 16:1-2,12

¹² Ilmaan Shimi'oon akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Nemu'el, abbaa qomoo Nemu'elootaa ti; Yaamiin, abbaa qomoo Yaamiinotaa ti; Yaakiin, abbaa qomoo Yaakiinotaa ti; ¹³ Zeraan, abbaa qomoo Zeraootaa ti; Shaawul, abbaa qomoo Shaawulootaa ti*. ¹⁴ Isaan kun qomoo Shimi'oonotaa ti; lakkoobsi isaanii kuma digdamii lamaa fi dhibba lama ture.

*¹³ Uma 36:13

¹⁵ Ilmaan Gaadi akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Zefoon, abbaa qomoo Zefoonotaa ti; Haagii abbaa qomoo Haagotaa ti; Shuniin, abbaa qomoo Shunootaa ti; ¹⁶ Ozniin, abbaa qomoo Oznotaa ti; Eriin, abbaa qomoo Erootaa ti; ¹⁷ Aarod, abbaa qomoo Aarodootaa ti; Arii'eliin, abbaa qomoo Arii'elootaa ti. ¹⁸ Isaan kun qomoo ilmaan Gaadi; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamaa fi dhibba shan turan.

¹⁹ Ilmaan Yihudaa Erii fi Onaan turan; isaan garuu biyya Kana'aanitti in du'an*. ²⁰ Ilmaan Yihudaa akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Shelaan, abbaa qomoo Shelelota ti; Faares, abbaa qomoo Faare-sootaa ti; Zaraan, abbaa qomoo Zaro-taa ti. ²¹ Ilmaan Faares immoo Hezron, abbaa qomoo Hezronootaa ti; Hamul abbaa qomoo Hamulootaa ti*. ²² Isaan

kun qomoowwan Yihudaa ti; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma torbaatamii ja'aa fi dhibba shan turan.

*19 Uma 38:7-10

*21 Rut 4:8

23 Ilmaan Yisaakor akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Tolaan abbaa qomoo Tolawootaa ti; Fuwaan, abbaa qomoo Fuwootaa ti; 24 Yaashub, abbaa qomoo Yaashubootaa ti; Shimroon, abbaa qomoo Shimroonotaa ti. 25 Isaan kun qomoowwan Yisaakor; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma jaatamii afurii fi dhibba sadii turan.

26 Ilmaan Zebuloon akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Sered, abbaa qomoo Sere-dootaa ti; Eloon, abbaa qomoo Eloonotaa ti; Yaahile'el, abbaa qomoo Yaahile'elootaa ti; 27 Isaan kun qomoowwan Zebuloon; isaan keessaa kan lakkaa'aman kuma jaatamaa fi dhibba shan turan.

28 Ilmaan Yoseef akka qomoo qomoo isaaniitti, Minaasee fi Efreem. 29 Ilmaan Minaasee, Maakiir, abbaa qomoo Maakiirotaa ti; Maakiir kun abbaa Giil'aad ture; Giil'aad immoo abbaa qomoo Giil'aadotaa ti. 30 Ilmaan Giil'aad immoo warra kanatti aananii jiranii dha; Yi'ezer, abbaa qomoo Yi'ezerootaa ti; Helek, abbaa qomoo Helekootaa ti; 31 Asrii'el, abbaa qomoo Asrii'elootaa ti; Shekem, abbaa qomoo Shekemootaa ti. 32 Shemiidaan, abbaa qomoo Shemiidotaa ti; Hefer, abbaa qomoo Heferootaa ti. 33 Zelofohaad ilmi Hefer immoo intaloota malee, ilmaan hin qabu ture; maqaan intaloota Zelofohaad, Maahilaa, No'aa, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa ture*. 34 Qomoowwan Minaasee isaan kana; isaan keessaa kan lakkaa'aman kuma shantamii lamaa fi dhibba torba turan.

*29-33 Iya 17:1-6

35 Ilmaan Efreem akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Shutelaan, abbaa qomoo Shutelootaa ti; Beker, abbaa qomoo Bekerootaa ti; Taahaan, abbaa qomoo Taahaanotaa ti. 36 Ilmaan Shutelaa immoo Eraan, abbaa qomoo Eraanotaa ti; 37 qomoowwan ilmaan Efreem isaan kana; isaan keessaa kan lakkaa'aman kuma soddomii lamaa fi dhibba shan

turan; ilmaan Yoseef akka qomoo qomoo isaaniitti isaan kana turan.

38 Ilmaan Beniyaamin akka qomoo qomoo isaaniitti, Belaa'i abbaa qomoo Belaa'otaa ti; Ashbel, abbaa qomoo Ashbelootaa ti; Ahiiraam, abbaa qomoo Ahiiraamotaa ti; 39 Shefufaa, abbaa qomoo Shefufaaotaa ti; Hufaa, abbaa qomoo Hufaaotaa ti. 40 Ilmaan Belaa'i immoo Aardii fi Na'aamaan turan; Aardiin, abbaa qomoo Aardotaa ti; Na'aamaan, abbaa qomoo Na'aamaanotaa ti. 41 Isaan kun akka qomoowwan isaaniitti ilmaan Beniyaamin; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii shanii fi dhibba ja'a turan.

42 Ilmaan Daan akka qomoo qomoo isaaniitti warra kanatti aananii jiranii dha; Shubaam, abbaa qomoo Shuhaa-motaa ti; qomoowwan Daan akka qomoo qomoo isaaniitti isaan kana. 43 Qomoowwan Shuhaa-motaa hundumaa keessaa warri lakkaa'aman kuma jaatamii afurii fi dhibba afur turan.

44 Ilmaan Asheer akka qomoo qomoo isaaniitti, Yiimnaan, abbaa qomoo Yiimnootaa ti; Yishwiin, abbaa qomoo Yishwootaa ti; Beriyaan, abbaa qomoo Beriyootaa ti. 45 Ilmaan Beriyya immoo Heber, abbaa qomoo Heberootaa ti; Malkii'el, abbaa qomoo Malkii'elootaa ti. 46 Maqaan intala Asheer, Seraa ture; 47 qomoowwan ilmaan Asheer isaan kana; isaan keessaa kan lakkaa'aman kuma shantamii sadii fi dhibba afur turan.

48 Ilmaan Niftaalem akka qomoo qomoo isaaniitti, Yaahize'el, abbaa qomoo Yaahize'elootaa ti; Guniin, abbaa qomoo Guniinotaa ti; 49 Yezer, abbaa qomoo Yezerootaa ti; Shiilem, abbaa qomoo Shiilemootaa ti. 50 Isaan kun qomoowwan Niftaalem; isaan keessaa warri lakkaa'aman kuma afurtamii shanii fi dhibba afur turan. 51 Namoota Israa'el keessaa warri lakkaa'aman isaan kana turan; lakkoobsi isaanii walumatti kumaatama dhibba ja'aa fi kuma tokkoo fi dhibba torhaa fi soddoma ture.

52 Waaqayyo yommuu Museedhaan, 53 "Akka lakkoobsa maqaa isaaniitti biyyichi isaan kanaaf dhaala ta'ee haa hiramul! 54 Qomoo guddaadhaaf dhaala guddaa, qomoo xinnaadhaaf dhaala xinnaa kenni! Tokkon tokkon qomoo akka

lakkoobsa namoota isaatiitti dhaala isaa haa argatu! 55 Biyyichi garuu buufata mukaatiin haa hiramul! Isaan akka maqaa gosa abboota isaaniitti haa dhaalan! 56 Dhaalli sun qomoowwan gurguddaa fi qomoowwan xixinnaa gidduutti buufata mukaatiin haa hiramul!" jedhe*.

*52-56 33:53-54; 34:13; Iya 14:1-2

57 Lewwoonni akka qomoo qomoo isaaniitti lakkaa'aman immoo kanatti aananii warra jiranii dha; Gershoon, abbaa qomoo Gershoonotaa ti; Qehaat, abbaa qomoo Qehaatotaa ti; Meraariin, abbaa qomoo Meraarotaa ti*. 58 Warri kanatti aananii jiranis qomoowwan Lewwootaa ti; qomoo Siibnaa'ot, qomoo Heronootaa, qomoo Maahilootaa, qomoo Mushootaa, qomoo Qoraahotaa ti; Qehaat immoo abbaa Amraam ture. 59 Maqaan haadha manaa Amraam Yokebeed ture; isheen intala Lewwii ishee biyya Gibxiitti dhalatte turte; isheen immoo Aaronin, Musee fi Miiryaamin obboleettii isaanii Amraamiif deesse. 60 Aaroniif immoo Naadaab, Abiihuu, Ele'azaarii fi Itaamaartu dhalate. 61 Garuu Naadaabii fi Abiihuun ibidda alaa isa Waaqayyo isaan hin abboomin Waaqayyo duratti yeroo dhi'eessan du'an*. 62 Dhihirota dhalatanii ji'a fixanii jalqabee hamma warra isaa oliitti isaan keessaa kan lakkaa'aman hunduu kuma digdamii sadii turan; isaan Israa'eloota gidduudhaa dhaalli waan isaaniif hin kennaminiif isaan keessatti hin lakkaa'amne.

*57 3:17-20; Bau 6:16-25

*58-61 Lew 10:1-2

63 Isaan kun warra yeroo Museenii fi Ele'azaar lubichi fuullee Yerikootti bukkee laga Yordaanos dachaa Mo'aab keessatti Israa'eloota lakkaa'an sana lakkaa'amanii dha. 64 Garuu warra yeroo Museenii fi Aaron lubichi Siinaa lafa onaa keessatti Israa'eloota lakkaa'anitti lakkaa'aman keessaa namni tokko illee isaan kana keessa hin turre. 65 Israa'eloonni sun lafa onaa keessatti akka dhuman Waaqayyo dubbatee akkuma ture, isaan keessaa Kaaleb ilma Yofunee fi Iyaasu ilma Nun malee, namni tokko iyyuu hin hafne.

Intaloonni Zelofohaad Dhaala Argachuu Isaanii

27 1 Kunoos maatiwwan Minaasee ilma Yoseef keessaa intaloonni Zelofohaad ilma Hefer in dhi'aatan; Hefer kun ilma Giil'aad; inni immoo ilma Maakiir Minaasee ture; maqaan intaloota isaatii Maahilaa, No'aa, Hoglaa, Miilkaa fi Tiirzaa ture. 2 Isaan balbala dukaana itti wal ga'anii duratti, fuula Musee, fuula Ele'azaar lubichaa, fuula warra geggeessitootaa fi guutummaa waldaa dura dhaabatani, 3 isaaniin, "Abbaan keenya lafa onaa keessatti du'e; inni garee Qoraahi warra Waaqayyoon mormuudhaaf walitti qabaman sana keessa hin turre, garuu cubbuu offii isaatiitiin in du'e; ilma immoo tokko iyyuu hin qabu ture*. 4 Obboloota abbaa keenyaa gidduudhaa dhaala nuuf kennaa malee, egaa maaliif sababiidhuma ilma hin godhatiniif, maqaan abbaa keenyaa qomoo isaa keessaa halleeffama?" jedhan.

*3 14:29; 16:2

5 Yommuu Museen dubbii isaanii Waaqayyo duratti in dhi'eesse; 6 kana irratti Waaqayyo Museedhaan, 7 "Dubbiin intaloota Zelofohaad kun qajeelaa dha; ati obboloota abbaa isaanii gidduudhaa ga'aa dhaalaa kenniif, dhaalli abbaa isaanis isaaniif akka darbu godhi! 8 Israa'elootaan immoo, 'Namni tokko ilma utuu hin godhatin yoo du'e, dhaalli isaa intala isaaf akka darbu godhaa! 9 Intalas hin qabu yoo ta'e immoo, dhaala isaa obboloota isaatiif kennaa! 10 Inni obbolootas hin qabu yoo ta'e garuu, dhaala isaa wasiillan isaatiif kennaa! 11 Abbaan isaa obboloota hin qabu yoo ta'e, qomoo isaa keessaa fira dhiigaa isatti aanuuf dhaala isaa kennaa, innis qabeenya isaa haa godhatu! Kunis akkuma Waaqayyo Musee abboome Israa'elootaaf seerrataa fi abboommii haa ta'ul! jedhi!" jedhe.

Iyaasuun Hojli Museettii Darhuudhaaf Fo'amu Isaa (Kes 31:1-8)

12 Waaqayyo yommuu Museedhaan, "Tulluu Abaariim kana irratti ol ba'itiiti, biyya ani Israa'elootaa kenne ilaali! 13 Erga isa argitee booddee, akkuma obboleessa kee Aaron, atis gara saba keetti in sassaabamta*. 14 Kun sababii

yommuu waldichi bishaan isa Siin lafa onaa keessaa biratti didee ana irratti ka'e, atii fi obboleessi kee ija waldichaa duratti ana qulqulleessuu diddani abboommii koo irratti kaataniif, isinitti in dhufa; bishaanichis Mariibaa isa Qaadesh isa Siin lafa onaa keessaa ture" jedhe*. ¹⁵Museen immoo Waaqayyoon, ¹⁶"Yaa Waaqayyo gooftaa hafuura nama hundumaa, ati waldichaa nama tokko kaasi"! ¹⁷Innis waldaan kee akka hoolota tiksee hin qabnee akka hin taanetti, isaan dura kan adeemu, kan gad ba'uu fi kan ol galu, kan gad isaan baasuu fi kan ol isaan galchuu dha" jedhe*. ¹⁸Waaqayyo immoo deebisee Museedhaan, "Iyaasuu ilma Ninn nama hafuuri ogummaa keessa jiru fuudhiitii, harka kee isa irra kaa'il" ¹⁹Ele'azaar lubichaa fi guutummaa waldaa dura akka dhaabatu godhi, hojii inni itti gaafatamu kanas ija isaanii duratti itti kenni! ²⁰Guutummaan waldaa Israa'el akka isaaf abboomamutti aboo kee irraa waa kenniif"! ²¹Inni fuula Ele'azaar lubichaa dura haa dhaabatu! Lubichi immoo murtoo Waaqayyo duratti Uriimn beeksifamuu isaaf haa gaafatu! Israa'eloonni hundinuus guutummaatti isaa wajjin akka dubbii lubichaatti gad haa ba'an, akkuma dubbii isaatiittis ol haa galan!" jedhe*. ²²Museen akkuma Waaqayyo isa abboome in godhe; Iyaasuu geessee Ele'azaar lubichaa fi guutummaa waldaa sanaa dura in dhaabe. ²³Harka isaas mataa isaa irra kaa'ee, akkuma Waaqayyo isa abboometti hojii inni itti gaafatamu kana isatti in kenne*. ²⁴20:22-29 ²⁵14 20:1-13 ²⁶16 16:22 ²⁷17 Mik 5:4; 1Mot 22:17; His 34:5-6; Mat 9:36 ²⁸20 Bau 34:29-30; 2Mot 2:9,15 ²⁹21 Bau 28:30; 1Sam 14:36-46; 28:6 ³⁰22-23 Kes 31:1-8,23

Akka Itti Aarsaan Guyyaa Guyyaatti Dhi'eeffamu (Bau 29:38-42)

28 ¹Waaqayyo yommuu Museen dhaan, ²"Ati Israa'elootatti dubbadhu! Isaaniin, Waaqayyo, 'Aarsaa, buddeena isa ibiddaan gubamee anaaf dhi'aatu, isa fooliin isaa garaa ana ciibsu, eeggadhaatii yeroo isaatti anaaf dhi'eessaa!" jedhi! ³Yeroo isaanitti himtus, 'Aarsaa guyyaa guyyaatti

itti fufee aarfamuu fi kennaan isin ibiddaan gubdanii, ana Waaqayyoof dhi'eessitan, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo mudaa hin qabne lama lama; ⁴xobbaallaa isa tokko ganama, xobbaallaa isa kaan immoo dimimmisa galgalaa aarsaa dhi'eessaa! ⁵Akkasumas kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko isa cuunfaa ejersaa isa calalamaa liitrii tokkoon sukkuumame dhi'eessaa! ⁶Kun seera aarsaa ittuma fufee gubamu, isa foolii garaa ciibsuu fi kennaan isa ana Waaqayyoof ibiddaan gubamuuf seera tuluu Siinaa irratti dhaabatee dha. ⁷Kennaan dhugaatii inni xobbaallaa isa tokkoo wajjin dhi'aatus liitrii tokko haa ta'u! Isin kennaan dhugaatii cimaa iddoo qulqullaa'aatti ana Waaqayyoof in dhangalaafuu. ⁸Xobbaallaa isa kaan immoo dimimmisa galgalaa, kennaan midhaanii fi kennaan dhugaatii isaas akkuma isa aarsaa ganamaa wajjin dhi'eessitanii, aarsaa gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu godhaatii dhi'eessaa!" jedhi!

Aarsaa Guyyaa Sanbataa Dhi'eeffamu

⁹"Guyyaa Sanbataatti immoo xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo mudaa hin qabne lama akkasumas kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, kennaan dhugaatii isaatii wajjin dhi'eessaa!" ¹⁰Kun aarsaa Sanbataa Sanbataati gubamuu dha; inni aarsaa gubamuu fi kennaan dhugaatii isaa isa ittuma fufee dhi'aatu sana irratti dabalamee in dhi'eeffama. ¹¹9 Mat 9:5

Aarsaa Jalqaba Ji'aatti Dbi'eeffamu

¹¹"Jalqaba ji'a keessaniitti, aarsaa gubamu ana Waaqayyoof dhi'eessaa! Qalma dhi'aatu kanaafis tuntunoo mudaa hin qabne lama, korbeessa hoolaa mudaa hin qabne tokko, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo mudaa hin qabne torba, ¹²akkasumas tokkon tokkon tuntunoo wajjin kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin

sukkuumame, korbeessicha hoolaa sanaa wajjin kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama, isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, ¹³tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa wajjinis kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, qalma gubamu isa fooliin isaa garaa ciibsu, ana Waaqayyoof in dhi'eessitu. ¹⁴Kennaan dhugaatii isaanis tokkon tokkon tuntunoo wajjin daadhii waynii liitrii lama, korbeessicha hoolaa sanaa wajjin liitrii tokkoo fi harka shanaffaa isaa; tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa wajjin liitrii tokko, qalmi gubamu inni ji'oota waggaa keessa jiran bundumaafuu adda addaan dhi'aatu isa kana. ¹⁵Akkasumas korbeessi reettii aarsaa sababii cubbuutiif ana Waaqayyoof in dhi'aata; inni qalma gubamu isa ittuma fufee dhi'aatuuf kennaan dhugaatii isaa irratti dabalamee in dhi'aata*.

*11-15 10:10; His 46:4-5; Isa 1:13

Aarsaa Ayyaana Maxinootti Dhi'eeffamu (Lew 23:5-14)

¹⁶"Ji'a isa duraatti, ji'ichattiis guyyaan kudha afuraffaan guyyaa Faasiikaa kootii ti*; ¹⁷ji'a kanatti guyyaan kudha shanaffaan guyyaa ayyaanaa ti; guyyaa torbaaf maxinootu nyaatama*. ¹⁸Guyyaa isa duraatti walga'ii qulqullaa'aan haa godhamu! Guyyaa sanatti hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa! ¹⁹Garuu aarsaa aarfamuuf, qalma gubamuufis tuntunoo lama, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo torba ana Waaqayyoof dhi'eessaa! Isaan kun hundinu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ²⁰Tokkon tokkon tuntunoo wajjin kennaan midhaaniif daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame akkasumas korbeessicha hoolaa sanaa wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama qopheessaa! ²¹Tokkon tokkon xobbaallaa torban sanaa wajjin immoo harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko dhi'eessaa! ²²Akkasumas isiniif araarsuudhaaf korbeessa reettii tokko aarsaa sababii cubbuutiif

dhi'aatuuf dhi'eessaa! ²³Kanas qalma gubamu isa ganama ganama itti fufee dhi'aatu sana irratti dabalaa dhi'eessaa! ²⁴Akkuma kanattis kennaan midhaani qalma gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu guyyaa torbaaf guyyuma guyyaan dhi'eessaa! Kun qalma gubamu isa ittuma fufee dhi'aatu fi kennaan dhugaatii isaa irratti dabalamee in dhi'aata. ²⁵Guyyaa torbaffaatti immoo walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa!

*16 Bau 12:1-4

*17 Bau 12:15-20

Aarsaa Ayyaana Makariitti Dhi'eeffamu (Lew 23:15-22)

²⁶"Ayyaana makariitti gaafa ija midhaan keessanii isa duraa kennaan midhaan haaraa gootanii ana Waaqayyoof dhi'eessitan, walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa! ²⁷Garuu tuntunoo lama, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo torba, qalma gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu dhi'eessaa! ²⁸Tokkon tokkon tuntunoo wajjin kennaan midhaanii isaanii daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame akkasumas korbeessicha hoolaa sanaa wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama, ²⁹tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa torban sanaa wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko dhi'eessaa! ³⁰Kana malees isiniif araarsuudhaaf korbeessa reettii tokko dhi'eessaa! ³¹Kun kennaan dhugaatii isaatii wajjin qalma gubamu isa ittuma fufee dhi'aatu fi kennaan midhaanii isaa irratti dabalamee haa dhi'aatu! Horiin dhi'eeffaman kun mudaa kan hin qabne haa ta'an!

*26 Bau 23:16

Aarsaa Ayyaana Waggaa Haaraatti Dhi'eeffamu (Lew 23:23-25)

29 ¹"Ji'a torbaffaatti, ji'ichattiis guyyaa duraatti walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu hin hojjetinaa! Inni

guyyaa itti malakata dhageessifan isiiniif haa ta'u! ² Isin qalma gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti toluuf tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo torba qopheessaa! Isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ³ Akkasumas tuntunoo sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii daakuu qamadii ba'eessa isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii, korbeessicha hoolaa sanaa wajjin immoo harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama, ⁴ tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa torban sanaa wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko, ⁵ akkasumas isiniif araarsuudhaaf aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatuuf korbeessa reettii tokko qopheessaa! ⁶ Isaan kun qalma gubamu isa ji'a ji'aan dhi'aatuuf kennaa midhaanii isaa akkasumas qalma gubamu isa ittuma fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa warra akka amala ta'ee fudhatameetti, urгаа fooliin isaa garaa ciibsuuf dhi'eeffaman irratti dabalamanii ana Waaqayyooft aarsaa ibiddaan gubaman ta'anii dhi'aatanii dha.

Aarsaa Guyyaa Araara Buusanitti Dhi'eeffamu

(Lew 23:26-32)

⁷ "Ji'a torbaffaa kana keessaa gaafa guyyaa kurnaffaa walga'ii qulqullaa'aa godhadhaatii soomudhaan gad of deebisaa! Gaafas hojii tokko illee hin hojjetinaa! ⁸ Garuu tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokko, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo torba qalma gubamu ana Waaqayyooft dhi'eessaa! Isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ⁹ Akkasumas tuntunoo sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame, korbeessicha hoolaa sanaa wajjin immoo harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama, ¹⁰ tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa torban sanaa wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko, ¹¹ korbeessa reettii tokkos aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu, kun araara buusuudhaaf aarsaa sababii cubbuutiif dhi'aatu, qalma gubamu isa ittuma fufee

dhi'aatu fi kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalamee dhi'aatu dha.

*7 Lew 23:27-32

Aarsaa Gaafa Ayyaana Gordommaa Dhi'eeffamu

(Lew 23:33-44)

¹² "Ji'a torbaffaa keessaa gaafa guyyaa kudha shanaffaa walga'ii qulqullaa'aa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa! Ayyaana guyyaa torbaa ana Waaqayyooft ayyaaneffadhaa! ¹³ Gaafa guyyaa jalqabaaf kan qopheeffaman, tuntunoo kudha sadii, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, qalma gubamu, aarsaa ibiddaan dhi'aatu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti tolu dhi'eessaa! Isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ¹⁴ Tokkon tokkon tuntunoo kudha sadanii wajjin kennaa midhaanii isaanii daakuu qamadii ba'eessa harka kurnan eefaa tokko tokko keessaa harka sadii isa dhadhaa ejersaatiin sukkuumame akkasumas tokkon tokkon korbeeyyii hoolaa lamaa nii wajjin harka kurnan eefaa tokko keessaa harka lama, ¹⁵ tokkon tokkon xobbaallaa hoolaa kudha arfanii wajjin immoo harka kurnan eefaa tokko keessaa harka tokko haa ta'u! ¹⁶ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

*12 Bau 23:16; Kes 16:13-15

¹⁷ "Gaafa guyyaa lammaffaaf immoo kan qopheeffaman, tuntunoo kudha lama, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ¹⁸ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoota sanaa fi korbeeyyii hoolaa sana, xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii dhi'eessaa! ¹⁹ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa, kennaa dhugaatii isaa irratti dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

²⁰ "Gaafa guyyaa sadaffaaf kan qopheeffaman, tuntunoo kudha tokko, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu kan mudaa hin qabne haa ta'an! ²¹ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoota sana, korbeeyyii hoolaa sana, xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ²² Qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalamee aarsaa sababii cubbuutiif korbeessi reettii tokko haa dhi'aatu!

²³ "Gaafa guyyaa afuraffaaf kan qopheeffaman, tuntunoo kudhan, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ²⁴ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoota sana, korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ²⁵ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

²⁶ "Gaafa guyyaa shanaffaa kan qopheeffaman, tuntunoo sagal, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ²⁷ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoota sanaa fi korbeeyyii hoolaa sana, xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ²⁸ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaatii dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

²⁹ "Gaafa guyyaa ja'afaa kan qopheeffaman, tuntunoo saddeet, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ³⁰ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhata-

metti tuntunoota sana, korbeeyyii hoolaa sanaa fi xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ³¹ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

³² "Gaafa guyyaa torbaffaa kan qopheeffaman tuntunoo torba, korbeeyyii hoolaa lama, xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo kudha afur, isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ³³ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoota sanaa fi korbeeyyii hoolaa sana, xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ³⁴ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaatii dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

³⁵ "Guyyaa saddeettaffaa walga'ii ulfina-qabeessa godhadhaa! Gaafas hojii nama dadhabsiisu tokko illee hin hojjetinaa! ³⁶ Qalma gubamuuf aarsaa ibiddaan gubamu isa urgaan foolii isaa ana Waaqayyotti toluuf tuntunoo tokko, korbeessa hoolaa tokko xobbaallaa hoolaa korbeeyyii waggaa tokkoo torba dhi'eessaa! Isaan kun hundinuu mudaa kan hin qabne haa ta'an! ³⁷ Akka lakkoobsa isaanii fi akkuma amala ta'ee fudhatametti tuntunoo sana, korbeessa hoolaa sanaa fi xobbaallota hoolaa sanaa wajjin kennaa midhaanii isaanii fi kennaa dhugaatii isaanii qopheessaa! ³⁸ Akkasumas qalma gubamu isa itti fufee dhi'aatu, kennaa midhaanii isaa fi kennaa dhugaatii isaa irratti dabalatanii aarsaa sababii cubbuutiif korbeessa reettii tokko dhi'eessaa!

³⁹ "Isin guyyoota ayyaanaa beekaman irratti, aarsaa wareega keessanii fi kennaa jaalala keessaniin dhi'essitan irratti, isaan kanas qalma keessan isa gubamuuf, kennaa midhaanii keessanii fi kennaa dhugaatii keessanii fi qalma araaraa keessaniifis in qopheessitu" jedhe. ⁴⁰ Akkasitti Museen waan Waaqayyoo isa abboome hundumaa Israa'elootatti in hime.

Seera Waa'ee Wareegaaf Kenname

30 ¹ Ergasii Museen dura-buutota gosa Israa'eliin, "Wanti Waaqayyo abboome kanatti fufee jira; ² innis, 'Namni Waaqayyoof waa yoo wareege yookiis kakaa tokko kakate, wanta isa giddisiisutti yoo of galchite akkuma wanta afaan isaa keessaa ba'e sana hundumaatti haa hojjetu malee, sagalee isaa hin geddarin! ³ Intalli tokko ijoollummaa isheetti mana abbaa ishee utuu jirtuu wareega Waaqayyoof wareegdee; wanta ishee giddisiisutti yoo galte*, ⁴ abbaan ishees wareega ishee fi kakuu isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchite sana dhaga'ee, waan tokko illee isheetti utuu hin dubbatin yoo dhiise, wareegai ishee sun hundinuu, kakuu isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchites dhaabataa in ta'a. ⁵ Garuu abbaan ishee gaafa dhaga'e harkatti diduu isaa yoo mul'ise, wareegni ishee tokko illee, kakuu isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchites tokko illee dhaabataa bin ta'u; abbaan ishee ishee harkatti waan dideef, Waaqayyo isheedhaaf in dhiisa.

*2 Mat 5:33

*3 Lew 27:1-25; Kes 23:22-24; Lal 5:3-4; Abo 11:35

⁶ "Isheen wareegni ishee yookiis dubbiin yaada-malee afaan isheetti ba'e, inni isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchite sun utuma jiruu, nama tokkotti yoo beerumte, ⁷ abbaan manaa ishee dhaga'ee, gaafa dhaga'e sana isheetti homaa utuu hin dubbatin yoo dhiise, yommu wareegni ishee dhaabataa in ta'a; kakuu isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchites dhaabataa in ta'a. ⁸ Abbaan manaa ishee gaafuma dhaga'ee ishee harkatti diduu isaa yoo mul'ise garuu, wareegni ishee irra jiruu fi dubbiin yaada-malee afaan isheetti ba'ee isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchite akka irraa bu'u in godha; Waaqayyos isheedhaaf in dhiisa.

⁹ "Wareegni dubartii abbaan manaa irraa du'ee yookiis abbaa manaa jalaa baatee garuu inni isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti keessa of galchite hundinuu dhaabataa in ta'a. ¹⁰ Isheen mana abbaa manaa isheetti utuu jirtuu yoo wareegde yookiis ka-

kuudhaan wanta ishee giddisiisutti keessa yoo of galchite, ¹¹ abbaan manaa ishees immoo dhaga'ee ishee harkatti utuu hin didin yoo hafe, yommu wareegni ishee hundinuu, inni isheen ittiin wanta ishee giddisiisutti of galchites dhaabataa in ta'a. ¹² Garuu abbaan manaa ishee waa'ee wareega ishee fi wanta afaan isheetti ba'e gaafuma dhaga'e sana akka inni dhugumaan irraa bu'u yoo godhe, sababii abbaan manaa ishee irraa buuseef Waaqayyo isheedhaaf in dhiisa. ¹³ Wareegni fi kakuu isheen gad of deebisuudhaaf galtus dhaabataa akka ta'u yookiis akka irraa bu'u abbaan manaa ishee gochuu in danda'a. ¹⁴ Haa ta'u iyyuu malee, abbaan manaa ishee guyyaa dhufaa-darbaa, homaa utuu isheetti hin dubbatin yoo hafe, wareegni ishee hundinuu, wanta ishee giddisiisutti hundinuu dhaabataa akka ta'u gochuu isaa ti; inni dubbicha guyyuma dhaga'etti ishee harkatti waan hin didiniif dhaabataa akka ta'u gochuu isaa ti. ¹⁵ Inni dubbicha erga dhaga'ee takka turee akka inni irraa bu'u yoo godhe garuu, yakka isheetti in gaafatama jedhil" jedhe. ¹⁶ Isaan kun seerrata abbaa manaa fi haadha manaa akkasumas abbaa fi intala ishee yeroo ijoollummaa isheetti mana abbaa ishee jirtu gidduutti eegamuun akka ta'uuf Waaqayyo Musee abboomee dha.

Warra Miidiyaan Irratti Ijaa Baafachuu Isaaniil

31 ¹ Waaqayyo yommu Museetti dubbatee, ² "Ijaa Israa'elootaa warra Miidiyaan irratti ba'il Isa booddee ati gara saba keetti in sassaabamta" jedhe*. ³ Kana irratti Museen saba sanaan, "Isin keessaa dhaqanii Miidiyaan irratti Waaqayyoof ija'a akka baasanii namoota lolaaf hidhachiisaa! ⁴ Tokkon tokkon gosa Israa'el keessaa nama kuma tokko tokko gara lola sanaatti ergaa!" jedhe. ⁵ Akkasitti tokkon tokkon gosa Israa'el keessaa namni kumni tokko tokko, walitti kumni kudha lama lolaaf in hidhatan. ⁶ Museen gosa gosa tokko keessaa nama kuma tokko tokko sana Fiinehaas ilma Ele'azaar lubichaa isa mi'a iddoo qulqullaa'aa fi fiingee isa ittiin

dammaqsan harkatti qabatee jiruu wajjin gara lola sanaatti in erge*.

*2 27:13

*6 10:2,9

⁷ Isaan akkuma Waaqayyo Musee abboome warra Miidiyaan in lolan, dhiira hundumaas in ajjeesan*. ⁸ Warra kana malees mootota Miidiyaan, Ewii, Reqem, Zuur, Huurii fi Rebaa kan jedhaman shanan in ajjeesan; akkasumas Bala'aamin ilma Be'or billaa dhaan in ajjeesan*. ⁹ Kana malees Israa'eloonni dubartoota warra Miidiyaan, ijoollee isaanii, horii qe'ee isaanii, qabeenya isaanii hundumaa in booji'an, badhaadhummaa isaanii hundumaas in saaman. ¹⁰ Mandaroota isaanii hundumaa, warra achi keessa jiraatan hundumaa, riqaa isaanii hundumaas ibiddaan in guban. ¹¹ Wanta booji'an hundumaa, namoota keessaa, horii keessaas warra qabatan hundumaa in fuudhatan. ¹² Isaan boojuu sana, wanta qabame, wanta saamames gara iddoo buufataa isa dachaa Mo'aab bukkee laga Yordaanos fuullee Yerikootti dhi'oo sanatti Museetti, Ele'azaar lubichaa fi waldaa Israa'elitti in fidan.

*2 Kes 20:13-14

*13 Iya 13:21-22

¹³ Yommu Museen, Ele'azaar lubichii fi geggeessitoonni waldaa sanaa hundinuu iddoo buufataa duubatti isaan sirnuudhaaf in ba'an. ¹⁴ Museen warra loltoota irratti aboo qaban, angafoota kumaa fi angafoota dhibbaa warra warraanaa turanii deebi'anitti in dheekkanne. ¹⁵ Museen isaanii, "Dubartoonni hundinuu hafanii akka jiraatan gootanii? ¹⁶ Isaan kun warra gorsa Bala'aam dukaa bu'anii, wanta Phe'oritti ta'e sanaan Israa'eloota Waaqayyo irraa deebisanii dha; kana irrattis dha'ichi saba Waaqayyoo irratti in dhufe*. ¹⁷ Amma ijoollee keessaa dhiira kan ta'e ajjeesaa! Dubartoota warra dhiiraa wajjin ciisanii beekan hundumaas ajjeesaa*! ¹⁸ Durboota dhiiraa wajjin ciisanii hin beekne hundumaa garuu ofii keessaniif hambifadhaa! ¹⁹ Isin warri nama ajjeestan, warri reeffatti buutan hundinuu guyyaa torbaaf iddoo buufataa duuba buufadhaa! Gaafa guyyaa torbaffaa, gaafa guyyaa torbaffaas ofii keessan, boojuu keessanis qulleessaa*! ²⁰ Uffata hundumaa, wanta gogaa irraa

hojjetame hundumaa, wanta rifeensa reettii irraa hojjetame hundumaa, qodaa mukaa hundumaas qulleessaa!" jedhe.

*16 25:1-5; Mul 2:14

*17 Abo 21:11-12

*19 19:11-13

²¹ Ergasii Ele'azaar lubichii loltoota warra duula dhaqanii turan sanaan, "Seerichi inni qajeelaa ta'e, inni Waaqayyo Musee abboome isa kanatti fufee jiruu dha; ²² warqee, meetii, sibiila boorrajii, sibiila, qorqorroo, dilalii, ²³ wanta ibidda jala dhaabachuu danda'u hundumaa, ibidda keessa buusaa qulleessaa! Akkasumas bisbaan ittiin qulleessaniin haa qulleeffamu! Wanta ibidda jala dhaabachuu hin dandeenye hundumaa immoo bisbaaniin qulleessaa! ²⁴ Gaafa guyyaa torbaffaa uffata keessan miiccadhaa, qullaa'aa! Kana booddees gara iddoo buufataatti ol galaal!" jedhe.

Boojuu Hirmachuu Isaanii

²⁵ Waaqayyo Museedhaan, ²⁶ "Atii fi Ele'azaar lubichii, walidha keessaa warra dura-buutota qomooowanii ta'anii wajjin namootaa fi horii booji'amanii dhufan lakkaa'aa! ²⁷ Boojuu kanas warra loltuu duulicha dhaqanii fi guutummaa waldaa gidduutti iddoo lamatti hira'a! ²⁸ Ga'aa loltuu warra duula dhaqanii turan sana irraa immoo namoota keessaa, saawwan keessaa, harroota keessaa, bushaayee keessaa dhibba shan keessaa tokko qooda godhii ana Waaqayyoof fuudhi! ²⁹ Isas aarsaa ana Waaqayyoof sochoofamuuf Ele'azaar lubichatti kenni! ³⁰ Walakkaa isa kan Israa'eloota irraas, namoota keessaa, saawwan keessaa, harroota keessaa, bushaayee keessaa, horii hundumaa keessaas shantama keessaa tokko fuudhii Lewwoota warra hojii godoo koo keessaa geggeessuutti gaafatamanitti kenni!" jedhe. ³¹ Museen fi Ele'azaar lubichii akkuma Waaqayyo abboome in godhan.

*27 Iya 22:8; 1Sam 30:24-25

³² Wanti warri loltoota saaman utuu itti hin dabalam, kan isaan booji'an hoolaan kumaatama dhibba ja'aa fi torbaatamii shan, ³³ saawwan kuma torbaatamii lama, ³⁴ harroonni kuma jaatamii tokko, ³⁵ namoota keessaa immoo

durboonni dhiiraa wajjin ciisanii hin beekne walumatti kuma soddomii lama turan. ³⁶Walakkaan inni ga'aa warra duula dhaqanii turanii, boolota kumaatama dhibba sadii fi kuma soddomii torbaa fi dhibba shan. ³⁷Isaan keessaa qoodni Waaqayyoo baafame hoolota dhibba ja'aa fi torbaatamii shan. ³⁸Saawwan kuma soddomii ja'a; isaan keessaa qoodni Waaqayyoo baafame torbaatamii lama turan. ³⁹Harroonni kuma soddomaa fi dhibba shan; isaan keessaa qoodni Waaqayyoo baafame jaatamii tokko. ⁴⁰Namoonni kuma kudha ja'a; isaan keessaa qoodni Waaqayyoo baafame soddomii lama turan. ⁴¹Museen qooda isa Waaqayyoo baafame aarsaa sochoofamu ta'ee dhi'aatu sana akkuma Waaqayyoo isa abboometti Ele'azaar tubichatti in kenne.

⁴²Walakkaan inni kan Israa'elootaa inni Museen kan warra duula dhaqanii turanii sana irraa hireef, ⁴³walakkaan inni kan waldaa, hoolonni kumaatama dhibba sadii fi kuma soddomii torbaa fi dhibba shan; ⁴⁴saawwan kuma soddomii ja'a; ⁴⁵harroonni kuma soddomaa fi dhibba shan; ⁴⁶namoonni kuma kudha ja'a turan. ⁴⁷Museen walakkaa isa kan Israa'elootaa irraa, namoota keessaa, horii keessaas shantama keessaa tokko fuudhee, akkuma Waaqayyoo isa abboometti, Lewwoota warra hojii godoo Waaqayyoo keessaa geggeessuutti gaafatamanitti in kenne.

⁴⁸Yommuu warri kumaatama loltootaa irratti aboo qaban, angafoonni kumaa, angafoonni dhibbaas gara Museetti in dhi'aatan; ⁴⁹Museedhaanis, "Nuyi hojjetoonni kee loltoota abboommii keenya jala jiran lakkoofneerra, nu keessaas namni tokko illee hin dhabamne. ⁵⁰Nuyi fuula Waaqayyoo duratti araarfachuudhaaf wanta namni adduma addaan argate, mi'a warqee, irboora, bitawoo, amartii mallattoo, amartii gurraa, callees fidneerra" jedhan*. ⁵¹Museenii fi Ele'azaar lubichi warqichaa fi mi'a barkaan hojjetame sana hundumaa isaan harkaa fuudhan. ⁵²Warqeen aarsaa sochoofamu sanaa inni angafoota kumaa fi angafoota dhibbaa biraa fuudhanii Waaqayyoo dhi'essan hundinuu sheeqelii kuma kudha ja'aa fi dhibba torbaa fi shantama ture. ⁵³Warri loltuu immoo wanta

saaman adduma addaan ofii isaaniitiif in fudhatan. ⁵⁴Museenii fi Ele'azaar lubichi warqicha angafoota kumaa fi angafoota dhibbaa harkaa fuudhan sana, Israa'eloonni fuula Waaqayyoo duratti akka ittiin yaadatamaniiif, dunkaana itti wal ga'anitti in galchan*.

*50 Abo 8:24-26;

*54 Bau 30:16

Gesoota Laga Yordaanos Irraa Gara Ba'a-Biiftuutii Lafa Argatan (Kes 3:12-22)

32 Ilmaan Ruubenii fi ilmaan Gaadi horii qe'ee sonaan baay'ee qabu turan; isaan biyya Yaazerii fi biyya Giil'aad ilaalanii, iddoon isaa iddoo horiidhaaf ta'u akka ture in argan. ²Kanaaf isaan gara Musee fi Ele'azaar lubichaa, gara dura-buutota waldaa sanaas dhufanii, ³"Ataarat, Diibon, Yaazer, Niimraa, Heshboon, Ele'aale, Sebaam, Neboonii fi Be'on, ⁴biyyichi inni Waaqayyoo waldaa Israa'el duratti rukute, biyya horiidhaaf ta'uu dha; nuyi hojjetoonni kee immoo horii qabna. ⁵Nuyi si duratti faara tolaadhaan ilaalamneerra yoo ta'e, biyyi kun nuyi hojjetoota keetiif dhaala ta'ee haa kennamu! Yordaanos gamatti nu hin ceesisin!" jedhan.

⁶Museen garuu ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubeniin, "Isin as teessu obboleonni keessan immoo duula dhaquu ree? Israa'eloonni gara biyya Waaqayyoo isaaniif kenneetti akka hin ceeneef isin maaliif humna isaan buufu? ⁷Biyyicha akka ilaalaniiif yeroo ani abboota keessan Qaadesh-Barne'aadhaa erge isaanis akkasuma godhan. ⁸Isaan hamma dachaa Eshkolitti dhaqanii, biyyicha yeroo argan, Israa'eloonni biyyicha isa Waaqayyoo kenneeffitti akka hin galleef humna isaan in buusan*. ⁹Gaafa sana dheekkamsi Waaqayyoo isaan irratti boba'e; kakatees, ¹⁰Dhugumaan namoonni biyya Gibxii ba'an warri waggaa digdamaa fi warri digdamaa olii garaa guutuu ana duukaa waan hin bu'iniif, isaan keessaa tokko illee biyya isa ani Abrahamaa fi Yisahaqii fi Yaaqoobiis kennuudhaaf kakuudhaan abdachiise sana hin argu*. ¹²Isaan keessaa Kaaleb ilma Yofunee Qenazichaa fi Iyaasuu ilma Nun warra garaa guutuu ana Waaqayyoo duukaa bu'an malee,

tokko illee hin argu' jedhe*. ¹³Dheekkamsi Waaqayyoo Israa'eloota irratti boba'e; dhaloonni fuula Waaqayyoo duratti hamaa hojjete sun hamma dhumutti, namoonni Israa'el waggaa afurtama lafa onaa keessa akka jooran in godhe. ¹⁴Kunoo amma immoo isin sanyiin namoota cubbamootaa, dheekkamsa Waaqayyoo isa sodaachisaa ittuma caalchiftanii Israa'elootatti baay'iguudhaaf iddoo abboota keessanii buutaniittu. ¹⁵Ammas isin isa duukaa bu'uu dhiiftanii isa irraa yoo garagal-tan, inni ammuma iyyuu lafa onaa keessatti saba kana in dhiisa; isin egaa sabni kun hundinuu akka badu in gootu" jedhe.

*8-9 13:17-33

*11 14:22-38; 26:65

*12 14:7-9; Iya 14:6-15

¹⁶Yommuu isaan gara isaatti dhi'aatanii, "Nuyi asitti horii keenyaaf iddoo bultii, ijoollee keenyaaf immoo mandaroota in ijaarra; ¹⁷ofii keenyaa garuu mi'a lolaa fudhannee, hamma iddoo isaaniitiin isaan geenyutti Israa'eloota dura buunee adeemuudhaaf qophaa'oo dha; ijoolleen keenya immoo barka warra biyya sana jiraatanii qoluudhaaf, mandaroota masaraa qaban sana keessa in jiraatu. ¹⁸Hamma Israa'eloonni adduma addaan dhaala isaanii argatanitti nuyi gara mana keenyaatti hin deebinu. ¹⁹Sababii dhaalli keenya Yordaanos gamana ba'a-biiftuutii nu ga'eef, nuyi ceenee Yordaanos gamaan isaanii wajjin hin dhaallu" jedhan*. ²⁰Kana irratti Museen, "Isin kana yoo gootan, lola dhaquudhaafis Waaqayyoo duratti mi'a lolaa hidhattanii yoo argamtan, ²¹warri mi'a lolaa hidhattanii lolaaf qophoofaan hundinuu fuula Waaqayyoo dura Yordaanosin ceetanii hamma inni diinota isaa fuula isaa duraa oofee baasutti, ²²biyyichis fuula Waaqayyoo duratti hamma mo'amutti yoo turtan, wanta Waaqayyoo Israa'eliiis gochuudhaaf isin irraa barbaadamu raawwachu keessan; isaa booddee deebi'uu in dandeessu; biyyi kunis Waaqayyoo duratti dhaala keessan in ta'a. ²³Akkas yoo gochuu dhaabaatan garuu kunoo Waaqayyoo duratti cubbuu hojjechuu keessan; cubbuun keessanis akka isin qabatu beekaa! ²⁴Isin mandaroota ijoollee keessa-

niif, iddoo bultis horii keessantiif ijaarra! Garuu wanta abdachiiftanis immoo raawwadhaa!" jedheen.

*19 Iya 13:8

²⁵Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruubenis Museedhaan, "Nuyi hojjetoonni kee akka gooftaan keenya abboome in goona. ²⁶Ijoolleen keenya, dubartoanni keenya, bushaayeen keenya, saawwan keenyas achi mandaroota Giil'aad keessatti haa hafan! ²⁷Nuyi hojjetoonni kee garuu warri mi'a lolaa hidhannee lolaaf qophoofne hundinuu akkuma gooftaan keenya jedhe, Waaqayyoo duratti loluudhaaf in ceena" jedhan.

²⁸Kana booddee Museen waa'ee isaaniitiif Ele'azaar lubicha, Iyaasuu ilma Nun, mana mana abboota gosaa Israa'elootaatti dura-buutota warra ta'anis abboomee, ²⁹"Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruuben keessaa, namoonni Waaqayyoo duratti loluudhaaf mi'a lolaa hidhatan hundinuu isini wajjin Yordaanosin ce'anii, biyyichis harka keessan jala yoo galfame, isin biyya Giil'aad dhaala godhaa isaaniif kenaa! ³⁰Isaan garuu mi'a lolaa hidhattanii isini wajjin hin ce'an yoo ta'e, dhaalli isaanii biyya Kana'an keessaa haa kennamuuf!" jedhe. ³¹Ilmaan Gaadii fi ilmaan Ruuben immoo deebisanii, "Nuyi hojjetoonni kee akkuma Waaqayyoo nuun jedhe in goona. ³²Nuyi mi'a lolaa hidhannee fuula Waaqayyoo dura gara biyya Kana'anitti in ceena, qabeenyi nuyi dhaallu Yordaanos gamanatti nuuf haa hafu!" jedhan.

³³Yommuu Museen mootummaa Sihoon mootii Amoroataa fi mootummaa Oog mootii Baashaan, biyyicha akka daarii mandaroota isaatiitti, mandaroota biyya naannoo isaa jirani wajjin, gosa Gaadii fi gosa Ruubeniif, walakkaa gosa Minaasee ilma Yoseefiif in kenne*. ³⁴Gosi Gaadi mandaroota Diibon, Ataarat, Aro'er, ³⁵Atrot-Shofaan, Yaazer, Yagbehaa, ³⁶Bet-Niimraa, Bet-Haaraanis masaraa itti godhanii, dallootas bushaayeedhaaf in ijaaran. ³⁷Gosi Ruuben immoo mandaroota Heshboon, Ele'aale, Kiriyat-Aayim, ³⁸Neboo, Ba'al-Me'on (warra maqaan isaanii geddaramaaf), Siibmaa turan; jarris mandaroota ijaaran sanaaf maqaa kan biraa kennaniif. ³⁹Ijoolleen Maakir ilma Minaasee dhaqanii biyya

Giil'and in fudhatan; Amoorota warra achi turan irraa laficha in fudhatan. ⁴⁰Museen yommuu Giil'aadin Maakiir ilma Minaaseef in kenne, innis-biyyicha keessa in jiraate. ⁴¹Yaa'iir ilmi Minaasee ba'ee mandaroota isaanii qabatee, "Mandaroota Yaa'iir" jedhee moggaase. ⁴²Nobaanis dhaqee Qenaatin gandeen isaa wajjin in qabate; maqaa ofii isaatiittis "Nobaa" jedhee isaan moggaase.

³³ Iya 13:15-32

⁴¹ Kes 3:14; Abo 10:3

Akka Itti Israa'eloonni Buufachaa Adeeman

33 ¹Israa'eloonni macca isaanii wajjin geggeessaa Musee fi Aaroniin biyya Gibxii keessaa yeroo ba'an iddoo isaan buufachaa adeeman kanatti fufee jira; ²Museen akkuma Waaqayyo isa abboometti iddoo isaan buufachaa ka'aa adeeman akka kanatti fufee jirutti in caafe. ³Israa'eloonni ji'a duraatti, ji'ichattii gaafa guyyaa kudha shanaffaa Faasiikaa ba'ee bule warri Gibxii hundinuu utuu ilaalanii Raamsesii ka'anii eegumsa irree ci-maatiin in adeeman. ⁴Warri Gibxii immoo angafa ta'ee kan isaaniif dhalate warra Waaqayyo isaan keessaa ajjeese hundumaa in awwanlu turan; Waaqayyo akkasuma waaqayyolii warra Gibxii irratti firdii in raawwate.

³ Bau 1:11; 12:33,37

⁴ Bau 12:12

⁵Israa'eloonni Raamsesii ka'anii Suukoot buufatan; ⁶Suukootii ka'anii Etaam qarqara lafa onaa in buufatan. ⁷Etaamii ka'anii Phiihahirot isa Ba'aal-Zefon irraa gara ba'a-biiftuu jirutti garagalanii fuullee Miigdol in buufatan. ⁸Phiihahirotii ka'anii galaana keessa ba'anii gara lafa onaatti darbanii, karaa guyyaa sadii adeemanii Maaraa in buufatan. ⁹Maaraadhaa ka'anii Eliim iddoo burqituun bishaanii kudha lamaa fi mukkeetiin meexxi torbaatamni jiran dhufanii achi in buufatan. ¹⁰Eliimii ka'anii qarqara galaana diimaa in buufatan; ¹¹qarqara galaana diimaatii ka'anii Siin lafa onaa keessa in buufatan. ¹²Siin lafa onaadhaa ka'anii Dofqaa in buufatan; ¹³Dofqaadhaa ka'anii Aluushin in buufatan. ¹⁴Aluushii ka'anii Refiidiimin in

buufatan; iddoo sanaa jarri bishaan dhugan hin arganne.

⁵ Bau 12:37

⁶ Bau 13:20

⁷ Bau 14:2

⁸ Bau 15:23

⁹ Bau 15:27

¹¹ Bau 16:1

¹⁴ Bau 17:1

¹⁵Refiidiimii ka'anii Siinaa lafa onaa in buufatan. ¹⁶Siinaa lafa onaatii ka'anii Kibrot-Hataawaa in buufatan. ¹⁷Kibrot-Hataawaatii ka'anii Haseroot in buufatan. ¹⁸Haserootii ka'anii Riitmaa in buufatan. ¹⁹Riitmaadhaa ka'anii Rimoon-Faares in buufatan. ²⁰Rimoon-Faaresii ka'anii Liibnaa in buufatan. ²¹Liibnaadhaa ka'anii Riisan in buufatan. ²²Riisaadhaa ka'anii Qehelaataa in buufatan. ²³Qehelaataadhaa ka'anii tulluu Shaafer bukke in buufatan. ²⁴Tulluu Shaaferii ka'anii Haraadaa in buufatan. ²⁵Haraadaadhaa ka'anii Maqhelot in buufatan. ²⁶Maqhelotii ka'anii Taahaat in buufatan. ²⁷Taahaatii ka'anii Taaraa in buufatan. ²⁸Taaraadhaa ka'anii Miitqaa in buufatan. ²⁹Miitqaadhaa ka'anii Haashmonaa in buufatan. ³⁰Haashmonaadhaa ka'anii Moseroot in buufatan. ³¹Moserootii ka'anii Beneyaa'aakaan in buufatan. ³²Beneyaa'aakaanii ka'anii Hoor-Haagidgaad in buufatan. ³³Hoor-Haagidgaadii ka'anii Yoxbaataa in buufatan. ³⁴Yoxbaataadhaa ka'anii Abroanaa in buufatan. ³⁵Abroanaadhaa ka'anii Eziyon-Geberii in buufatan. ³⁶Eziyon-Geberiidhaa ka'anii Siin lafa onaa keessa Qaadesb in buufatan.

¹⁵ Bau 19:2

¹⁸ 12:16

³¹⁻³³ Kes 10:6-7

³⁷Qaadeshi ka'anii qarqara biyya Edoom tulluu Hoor bukke in buufatan. ³⁸Israa'eloonni biyya Gibxii ba'anii waggaa afurtammaffaatti, waggi-chattii ji'a shanaffaatti, ji'ichattiis guyyaa tokkoffaatti Aaron lubichi ajaja Waaqayyootiin tulluu Hooritti ol ba'ee achitti in du'e. ³⁹Aaron tulluu Hoor gubbaatti yommuu du'e nama waggaa dhibbaa fi digdamii sadii tu-re. ⁴⁰Mootiin Araad Kana'aantichi inni biyya Kana'aan keessaa gara mirgaa jiraate dhufaatii Israa'elootaa in dhaga'e. ⁴¹Israa'eloonni tulluu Hoorii ka'anii Xalmonaa in buufatan.

Daarii Biyya Kana'aan

34 ¹Waaqayyo ammas Musee-dhaan, ²"Ati Israa'elootatti himi, isaaniin, 'Waaqayyo- Biyya Kana'aan isa akka isin dhaaltaniif isiniif kennamutti yommuu galtan daariin isaa akka kanatti fufee jiru haa ta'u! ³Karaa gara mirgaa daariin keessan Siin lafa onaadhaa ka'ee daarii Edoom qabatee isa jiruu dha; gara ba'a-biiftuutiin immoo dhuma galaana soogiddaati ka'ee daarii keessan isa gara mirga keessanii isiniif haa ta'u! ⁴Daariin keessan karaa Aqraabiim gara mirgaatti deebi'ee Siinitti ce'ee harka mirgaa Qaadesb-Barne'aa ga'ee in dhaabata; achii immoo gara Haazar Adaaritti in adeema, gara Azmoonaaatti in darba. ⁵Daarichi Azmoonaaatti gara laga Gibxiitti haa deebi'u, galaana bira ga'ees haa dhaabatu! ⁶Daariin keessan karaa lixa-biiftuudhaa galaanichaa fi biyya qarqara galaanicha guddaa isa Mediteraaniyan jedhamu sana jiranii dha; kun daarii keessan isa karaa gara lixa-biiftuu ti. ⁷Daariin keessan inni gara bitaa immoo galaanicha guddaa Mediteraaniyanii hamma tulluu Hooritti haa ta'u! ⁸Tulluu Hoorii hamma kara Haamaattitti daarii itti godhi! Dhumni daarii sanaas Zedaadaat in ta'a. ⁹Achiis hamma Ziifronitti darbee in bal'ata; dhumni daarii sanaas Haazar Enaanitti in ta'a; kun daarii keessan isa karaa gara bitaa ti.

³⁻⁵ Iya 15:2-4

⁶ Iya 15:12

¹⁰"Daarii keessan isa gara ba'a-biiftuutiif Haazar Enaanii hamma Shefaamitti milikkita itti godhaa! ¹¹Daarichi Shefaamii ka'ee Aayin irraa gara ba'a-biiftuutiin Riiblaatti gad bu'a; achii karaa gara ba'a-biiftuutiin gaara irra ba'ee galaana Kiineret isa Galiilaa jedhamee beekamu in ga'a. ¹²Achii ka'ees hamma Yordaanositti gad in bu'a; dhumni daarii sanaas galaana soogiddaa ga'ee in dhaabata; kun daarii isaa hundumaa wajjin biyya keessan in ta'a jedha jedhi!" jedhe.

¹³Museen yommuu Israa'elootatti himee, isaaniin, "Biyyichi inni Waaqayyo, gosoota sagalii fi walakkaa gosa Minaaseetiif akka kennamutti ab-boomnaan isin buufata mukaatiin

⁴²Xalmonaadhaa ka'anii Phuunon in buufatan. ⁴³Phuunonii ka'anii Oboot in buufatan. ⁴⁴Obootii ka'anii daarii biyya Mo'aab keessa Iyye-Abaariim in buufatan. ⁴⁵Iyyemii ka'anii Diibon-Gaadi in buufatan. ⁴⁶Diibon-Gaadii ka'anii Almoon-Diiblaataayim in buufatan. ⁴⁷Almoon-Diiblaataayimii ka'anii fuullee tulluu Neboo, tulloota Abaariim irra in buufatan. ⁴⁸Tulloota Abaariimii ka'anii fuullee Yerikoo laga Yordaanos dachaa Mo'aab keessa in buufatan. ⁴⁹Dachaawwan Mo'aab keessaa immoo qarqara Yordaanos irraa Bet-Yeshiimootii hamma Abeel Shiixiimitti in buufatan.

³⁷⁻³⁹ 20:22-29

⁴⁰ 21:1

⁴³ 21:10

⁴⁸ 22:1; Kes 32:49

⁵⁰Waaqayyo, fuullee Yerikoo, bukke laga Yordaanos dachaawwan Mo'aab keessatti Museetti in dubbate; ⁵¹inni Museedhaan, "Ati Israa'elootaan 'Waaqayyo akkana jedha:- Isin Yordaanosin ceetanii gara biyya Kana'aanitti yommuu darbitan, ⁵²warra biyyicha keessa jiraatan hundumaa of duraa ari'aa baasaa! Dhagaa isaanii warra binni itti baafaman hundumaa, waaqayyolii isaan wanta baqfamaa irraa tolfatan hundumaas balleessaa! Iddoo sagadaa isaanii warra ol ka'oo hundumaa balleessaa! ⁵³Ani biyyicha akka qabattaniif isiniif kenneera, qabadhaatii isa keessa taa'aa! ⁵⁴Biyyichas akka maatii maatii keessaniitti hirmadhaa! Isa maatii baay'ee qabuuf akka baay'ina maatii isaatti, isa maatii muraasa qabuuf immoo akkuma maatii isaatti kennaa! Nama tokkoof mukti yommuu buufamu lafuma mukiichi baaseef haa fudham! Akka akka gosa abboota keessaniitti dhaala keessan hirmadhaa! ⁵⁵Isin warra biyyicha keessa jiraatan of duraa ooftanii hin baafatan yoo ta'e garuu, warri isin hambifan sun ija keessaniitti qoraattii, cinaacha keessaniitti quuqaa in ta'u; biyyicha isin keessa jiraachuuf jettan sana keessatti isin in rakkisu. ⁵⁶Anis wantan isaan irratti hojjechuuf jedhe isin irratti nan hojje-dha" jedhi!" jedhe.

⁵⁴ 26:54-55

⁵⁵ Bau 23:31-33; Iya 23:12-13

⁵ Lak 34:11 "Galaana Kiineret" yookiis "Galaana Galiilaa".

dhaala godhattanii fudhattan isa kana*; ¹⁴gosi maatii Ruubenii fi gosi maatii Gaadi, walakkaan gosi Minaasees akka mana mana abbaa isaaniitti dhaala isaanii fudhattaniru. ¹⁵Gosi kun lamaanii fi walakkaan gosa Minaasee, laga Yordaanos gamaa Yerikoo irraa gara boruutiin biyya isa gara ba'a-biiftuu dhaala isaanii fudhattaniru" jedhe. ^{*13 26:52-56}

¹⁶Waaqayyo itti fufee Museedhaan, ¹⁷"Maqaan namoota biyyicha dhaala godhanii isiniif hiranii kanatti fufee kan jiruu dha; Ele'azaar lubichaa fi Iyaasuu ilma Nun*. ¹⁸Biyyicha dhaalaaf akka isiniif hiraniiif gosa hundumaa keessaa angafa tokko tokko fo'adhaa!" jedhe. ¹⁹Maqaan namoota fo'amanii kanatti fufee jira; gosa Yihudaa keessaa Kaaleb ilma Yofunee; ²⁰gosa Shimi'oon keessaa Shemu'el ilma Amihud; ²¹gosa Beniyaamin keessaa Eliiadaad ilma Kiislon; ²²gosa Daan keessaa angafni Bukii ilma Yogiit; ²³gosa Minaasee ilma Yoseef keessaa angafni Haanii'el ilma Efod; ²⁴gosa Efreem keessaa angafni Kemu'el ilma Shiiftaan; ²⁵gosa Zebuloon keessaa angafni Eliizaafaa ilma Phaarnaak; ²⁶gosa Yisaakor keessaa angafni Phaalti'el ilma Azaan; ²⁷gosa Asheer keessaa angafni Ahiihud ilma Shelomiit; ²⁸gosa Niftaalem keessaa angafni Phedaahel ilma Amiihud; ²⁹biyya Kana'aan keessaa namoonni Israa'elootaaf dhaala akka hiraniiif Waaqayyo isaan abboome isaan kana turan.

^{*17 Iya 14:1; Kes 1:38}

Mandaroota Lewwootaaf Kennaman

(Iya 21:1-42; Lew 25:32-34; I Sen 6:39-66)

35 ¹Waaqayyo, fuullee Yerikoo, bukkee laga Yordaanos dachaawwan Mo'aab keessatti Museetti in dubbate; ²inni Museedhaan, "Israa'eloonni dhaala isaanii keessaa mandaroota Lewwoonni keessa jiraatan, naannoo mandaroota sanaattiis iddoo isaan horii tikfatan akka isaaniif kennan abboomi!" ³Isaan akkasitti mandaroota keessa jiraatan, saawwan isaanii fi bushaayee isaanii, horii qe'ee warra kaanis iddoo dheechifatan in qabaatu. ⁴Iddoon isaan naannoo mandaroota sanaa-

tii horii isaanii akka dheechifataniiif Lewwootaaf kennan; dallaa mandaroota sanaa irraa ka'ee karaa hundumaa gara alaatti naanna'ee dhundhuma kuma haa bal'atu! ⁵Mandaricha walakkaatti hambiisanii karaa ba'a-biiftuu dhundhuma kuma lama, karaa gara mirgaa dhundhuma kuma lama, karaa lixa-biiftuu dhundhuma kuma lama, karaa gara bitaa dhundhuma kuma lama haa safaran! Naannoon kun iddoo isaan horii mandaroota isaanii dheechifatan haa ta'u!

^{*2 Lew 25:32-34}

Mandaroota Kooluu Itti Galan

(Kes 19:1-13; Iya 20:1-9)

⁶"Mandaroota isaan Lewwootaaf kennan keessaa mandaroanni ja'a warra namni yoo nama ajjeese kooluu itti galu haa ta'an! Isaan kana malees mandaroota kan biraa afurtamii lama isaaniif haa kennan!" ⁷Mandaroanni isaan lafa tikaa isaanii wajjin warra Lewwootaaf kennan walumatti mandaroota afurtamii saddeet in ta'u. ⁸Mandaroota dhaala Israa'elootaa irraa akka dhaala gosa gosa isaaniitti fuudhanii yommuu kennan, gosa dhaala baay'ee qabu irraa baay'ee, gosa dhaala muraasa qabu irraa muraasa haa fuudhan! Tokkon tokkon gosaa akka ga'aa isaaniitti dhaala isaanii irraa Lewwootaaf haa kennan!" jedhe*.

^{*6 Bau 21:13}

^{*8 26:54}

⁹Ergasiis Waaqayyo Museedhaan, ¹⁰"Ati Israa'elootatti dubbadhu! Isaaniin 'Yordaanosin ceetanii biyya Kana'aanitti yommuu liixan, ¹¹mandaroota namni utuu hin beekin yoo nama ajjeese baqatee kooluu itti galu qopheeffadhaa! ¹²Namni yoo nama ajjeese firdiidhaaf waldaa duratti utuu hin dhi'aatin akka hin ajjeefamnetti mandaroanni kun iddoo inni isa gumaadhaaf isa barbaadu jalaa baqatee kooluu itti galu isiniif haa ta'an! ¹³Mandaroanni isin kennitan kun ja'an mandaroota isin kooluu itti galan isiniif haa ta'an! ¹⁴Mandaroanni sadii Yordaanos irraa gara ba'a-biiftuutii, mandaroanni sadii immoo biyya Kana'aan keessaa, mandaroota namoonni kooluu itti galan ta'anii haa kennaman! ¹⁵Mandaroanni kun ja'an

isin Israa'eloota keessaa, galaadhaa fi orma isin gidduu jiraatu keessaas namni utuu hin beekin yommuu nama ajjeesu iddoo inni itti baqatee kooluu galu isiniif haa ta'an*!

^{*9-15 Kes 4:41-43; 19:1-3; Iya 20}

¹⁶"Namni mi'a sibiila irraa hojjetameen yoo nama rukute, inni rukute sunis yoo du'e, inni rukute sun nama gumaa ti; namichi nama ajjeese sun haa ajjeefamu! ¹⁷Namni dhagaa of harkaa qabu tokkoon nama rukutee yoo ajjeese inni nama gumaa ti; namichi nama ajjeese sun haa ajjeefamu! ¹⁸Namni ulee mukaa of harkaa qabu tokkoon nama rukutee yoo ajjeese inni nama gumaa ti; namichi nama ajjeese sun haa ajjeefamu! ¹⁹Inni gumaa baafachuudhaaf barbaadu sun namicha yoo argate haa ajjeesu! ²⁰Namni nama jibbu tokko riphee eeggatee waraanec yoo ajjeese, kanas waa itti darbachuudhaan, ²¹yookiis abootuudhaan yoo rukute, inni rukutame sunis yoo du'e, namichi rukutee ajjeese sun haa ajjeefamu! Inni nama gumaa waan ta'eef, inni gumaa baafachuudhaaf barbaadu sun namicha yoo argate haa ajjeesu!

²²"Haa ta'u iyyuu malee, namni tokko diinummaa utuu irraa hin qabaatin, riphees utuu hin eeggatin, utuu itti hin yaadin waa darbatee nama yoo rukute, ²³dhagaan inni utuu nama hin argin darbate sun nama rukutee yoo ajjeese, duraan diinummaa irraa hin qabu waan ta'eef, hamaa itti yaaduu isaa miti. ²⁴Kanaaf waldaan akka firdii qajeelaa kanaatti isa ajjeese fi isa gumaa baafachuudhaaf barbaadu gidduutti firdii haa kennu! ²⁵Waldaan isa gumaa baafachuuf barbaadu, isa gumaadhaaf barbaadamutti haa eegu! Mandara isaa isa inni itti baqatee kooluu galetti haa deebisu! Namichi sunis hamma angafni lubootaa inni dibata qulqulluudhaan dibame sun du'utti mandara sana keessa haa jiraatu*! ²⁶Namichi nama ajjeese kun daarii mandara isa itti baqatee kooluu gale keessaa ala yoo ba'e, ²⁷inni gumaa baafachuudhaaf isa barbaadu daarii mandara inni itti baqatee kooluu gale keessaa alatti isa argatee yoo isa ajjeese, gumaadhaaf hin gaafatamu. ²⁸Namichi nama ajjeese angafni lubaa inni yeroo sana hojji irra jiru sun hamma du'utti mandara isaa isa itti

baqatee kooluu gale sana keessa haa taa'u! Angafni lubaa sun erga du'ee garuu namichi nama ajjeese sun gara biyya dhaala isaatiitti haa deebi'u! ²⁹Wanti kun iddoo isin jiraattan hundumaatti, dhaloota keessan hundumaa keessatti seerrata firdii qajeelaa isiniif in ta'a.

^{*25 Lew 21:10}

³⁰"Namni yoo nama ajjeese, namoonnis isa nama ajjeese sana irratti dhugaa yoo ba'an, inni haa ajjeefamu! Garuu dhugaa ba'uu nama tokkootiin namni tokko illee bin ajjeefamin*! ³¹Namni du'i itti faradame haa ajjeefamu malee, isa oolchuudhaaf gumaa irraa hin fudhatinaa*! ³²Nama mandara kooluu itti galanitti baqate tokko irraa utuu angafni lubichaa hin du'in deebi'ee biyya isaa keessa akka inni jiraatuuf gumaa irraa hin fudhatinaa! ³³Dhiigni biyya waan xureessuuf, biyya keessa teessan dhiigaan hin xureessinaa! Dhiiga namicha dhiiga dhanga-laaseetiin malce, dhiiga kan biraa isa keessatti dhangaalaafameen biyyichaaf araarii hin godhamu*! ³⁴Ani Waaqayyo isin Israa'eloota gidduu waanan jiraadhuuf, isin biyya isa keessa teessan isa ani keessa jiraadhu hin xureessinaa!" jedhi!" jedhe*.

^{*30 Kes 19:15; 17:6}

^{*31 Far 49:8-9}

^{*33 Uma 9:6; Lew 24:17}

^{*34 Lew 18:24-28; Bau 29:45}

Akka Itti Durboonni Warri Heeruman Dhaala Argatan Dubbachuu Isaa

36 ¹Dura-buutonni abboota qomoo Giil'aad ilma Maakiir akaakayyuu Minaasee warri mana abboota ijoollee Yoseef dhi'aatanii Musee duratti, warra geggeessitoota duratti, dura-buutota maatiiwwan Israa'elootaa durattis in dubbatan; ²isaan, "Gooftaan keenya biyyicha buufata mukaatiin Israa'elootaaf dhaala godhee akka kennu Waaqayyo isa abboomeera; gooftaan keenya dhaala Zelofehaad obboleessa keenyaa durboota Zelofehadiif akka kennuuf Waaqayyo isa abboomecra*." ³Garuu isaan Israa'eloota keessaa ilmaan gosa kan biraatti yoo heeruman, dhaalli isaanii kan abboota keenyaa keessaa fuudhamee gara dhaala qomoo

isa kan isaaniitti in dabalama; akkasittis hirmaata dhaala keenyaa keessaa nu duraa in fudhatama. ⁴Ayyaanni waggaa shantammaffaa Israa'elootaa yommuu dhufu, dhaalli isaanii dhaala gosa isa isaan amma itti galaniitti in dabalama; akkasitti dhaalli isaanii dhaala gosa abboota keenyaa irraa in fudhatama" jedhan*.

*2 26:55

*4 Lew 25:10-13

5 Yommuu Museen akka dubbii Waaqayyootti ajaja kanatti fufee jiru Israa'elootatti bime, "Gosi sanyii Yoseef dhugaa qabu; ⁶Waaqayyo waa'ee durboota Zelofebaadiif yommuu dubbaté 'Nama qomoo gosa abbaa isaanii keessaa haa ta'u malee, isaan nama ija isaaniitti toletti haa heeruman! ⁷Israa'eloonni adduma addaan dhaala gosa abboota isaaniitti jabaachuun isaan irra waan jiruuf, dhaalli Israa'elootaa gosa tokko keessaa gara gosa biraatti hin darbin! ⁸Kanaaf namni Israa'el

adduma addaan dhaala abboota isaatii keessaa akka qabaatuuf, durboonni gosa Israa'el keessaa dhaala qaban bunduun qomoo gosa abbaa isaanii keessaa tokkotti baa beeruman! ⁹Gosi Israa'elootaa adduma addaan dhaala isaatti akka jabaatutti, dhaalli tokko illee gosa tokko keessaa gara isa kaaniitti bin darbin! jedheera" jedhe.

10 Intaloonni Zelofehaad akkuma Waaqayyo Musee abboome in godhan. ¹¹Intaloonni Zelofehaad Maahilaa, Tiirzaa, Hoglaa, Miilkaa fi No'aa ilmaan obboloota abbaa isaaniitti in heeruman*. ¹²Isaan maatiiwwan ilmaan Mi-naasee ilma Yoseef keessatti in heeruman; dhaalli isaanii qomoo gosa abbaa isaanii keessatti in hafe.

*11 26:29-34

13 Abboommiinii fi wanti qajeelaa ta'e warri Waaqayyo karaa Musee fuullee Yerikoo, bukkee laga Yordaanos dachaawwan Mo'aab keessatti Israa'eloota abboome isaan kana turan.

Seera Keessa Deebii

Tulluu Siinaatii Ka'uu Saba Israa'el

1 ¹Dubbiin Museen dachaa Yordaanos Arabaayi lafa onaa keessatti fuullee Suuf, Phaaraan Tofel, Laabaan, Haserootti fi Diizaahab gidduutti guutumamaa Israa'elitti dubbate kanatti fufee jira. ²Siinaadhaa hamma Qaadesh-Barne'aatti, karaa tulluu Se'iir adeemsa guyyaa kudha tokkoo ti. ³Sabri sun biyya Gibxii ba'anii waggaa afurtamaffaa, ji'a kudha tokkoffaa, ji'icha keessaa guyyaa tokkoffaatti, Museen wanta Waaqayyo waa'ee isaaniitiif isa abboome hundumaa Israa'elootatti in bime*. ⁴Kunis erga inni Sihoon mootii Amoorotaa isa mandara Heshboon keessa jiraachaa ture, Oog mootii Baashaan isa mandara Ashtaarot keessa jiraachaa tures Edraayitti mo'ee booddee ture*. ⁵Museen dachaa Yordaanos isa biyya Mo'aab keessaatti seera kanatti fufee jiru ibsuu in jalqabe. ⁶Inni, "Waaqayyo gooftaan keenya tulluu Siinaa irratti, Tulluu kana irra yeroo dheeraa turta-nittu, ⁷asii buqqifadhaatii gara biyya gaaraa isa kan Amoorotaa, biyya olloota isaanii isa Arabaayi keessaa, biyya gaaraa, biyya dachaa, biyya gara mirgaa, karaa qarqara galaanaas biyya Kana'ano'taa, biyya Liibaanon, bamma Efraa-xiis laga guddichaatti adeemaa! ⁸Kunoo, inni Waaqayyo, biyya isa ani abboota Keessan Abrahaam, Yisihaq, Yaaqoobiif isaan booddeedhaanis sanyii isaaniif nan kennu jedhee kakadhe, isiniif kenneera, dhaqaatii qabadhaa!" jedhee nutti dubbat-tera" jedhe*.

*3 Lak 33:38

*4 Lak 21:21-35

*8 Uma 12:7

Museen Geggeessitoota

Isaaniif Kaasuu Isaa

(Bau 18:13-27)

9 Ani Museen yeroo sanatti, "Isin ba'aa ani kophaa koo baachuu hin dandeenye anatti taatan*"; ¹⁰Waaqayyo gooftaan keessan isin baay'iseera; kunoo, isin har'a akka urjoota waaqa keessaa baay'attaniittu*. ¹¹Waaqayyo gooftaan inni kan abboota keessanii, isa ammaa kanatti si'a kuma isin haa

baay'isu, akkuma isin abdachiises isin haa eebbisu! ¹²Haa ta'u iyyuu malee, ani attamittan kophaa koo rakkina keessan, ba'aa keessan, wal loluu keessanis baachuu danda'a ree? ¹³Isin namoota ogeessotaa fi hubattoota gosa keessan keessatti beekaman fo'aatii fidaa! Ani immoo akka isaan dura-buutuu keessan ta'an nan godha" isiniin jedheen ture. ¹⁴Isin immoo deebifanii, "Wanta ati dubbatte kana gochuun gaarii dha" anaan jettan. ¹⁵Kanaafan dura-buutuu gosa keessanii warra ogeessotaa fi beekamoo sana fiudhee, dura-buutuu keessan akka ta'aniif eegdotaa kumaa, eegdotaa dhibbaa, eegdotaa shantamaa, eegdotaa kudhaniis gosa gosa keessaniif godhe*. ¹⁶Ani yeroo sana abboota firdii keessan abboomee, "Dubbi obboloota keessan gidduudhaa ka'u isaaniif ilaala! Nama biyyaa tokkoo fi obboleessa isaa, nama biyyaa tokkoo fi orma isa bira jiru gidduuttis firdii qajeelaa ken-naa! ¹⁷Firdiin kan Waaqayyoo waan ta'eef, firdiitti nama wal hin caalchisi-naa! Isa guddaadhaaf akkuma ilaaltanitti isa xinnaadhaafis ilaala! Dubbi isinitti ulfaatu immoo anatti fidaa, nan ilaala!" jedhe*. ¹⁸Ani yeroo sana wanta gochuun isin irra jiru hundumaa isin abboomeen ture.

*9 Bau 18:18; Lak 11:14

*10 Uma 15:5; Kes 10:22

*15 Bau 18:25

*16-17 Bau 23:1-3,6; Kes 16:19

Gaadduu Erguu Isaanii

(Lak 13:1-33)

19 Waaqayyo gooftaan keenya akka nu abboometti tulluu Siinaatii kaanee, lafa onaa guddaadhaa fi sodaachisaa isin argitan sana keessa karaa biyya gaaraa isa kan Amoorotaatiin baanee, biyya Qaadesh-Barne'aa dhaqne. ²⁰Gaafas ani isiniin, "Isin biyya gaaraa isa kan Amoorotaa isa Waaqayyo gooftaan keenya nuuf kennu bira geessaniit-tu; ²¹ilaa, Waaqayyo gooftaan keessan biyya kana isiniif kenneera; akkuma Waaqayyo gooftaan abboota keessanii isiniitti hime ol ba'aatii qabadhaa! Hin sodaatinaa, hin na'inaas!" nan jedhe. ²²Isin hundumti keessan kana irratti na bira dhuftanii, "Kottaa, namoota gara